

فراید عِدالت

مجموعه مصاحبه‌های حجة الاسلام و آئین

استاد فراری

دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان

در سالهای ۷۲-۱۳۷۱

کوشش: عبدالله غفراری لعلی

فراید عِدالت

مجموعه مصاحبه‌های حجة الاسلام و آئین

کوشش: عبدالله غفراری لعلی

فرياد عدالت

(مجموعه مصاحبه‌های استاد مزاری
دبير كل حزب وحدت اسلامي افغانستان
در سالهای ۱۳۷۱-۱۳۷۲)

مؤسسه فرهنگی، تحقیقاتی و آموزشی شهید سجادی

شناسنامه کتاب

- نام: فریاد عدالت
- گرد آوری: عبد الله غفاری لعلی
- ناشر: مؤسسه فرهنگی - تحقیقاتی و آموزشی شهید سجادی
- حروفچینی: «نور» قم، پاساژ قدس پ ۲۲
- چاپ: فروردین
- تاریخ نشر: جدی ۱۳۷۳
- تیراژ: ۲۰۰۰

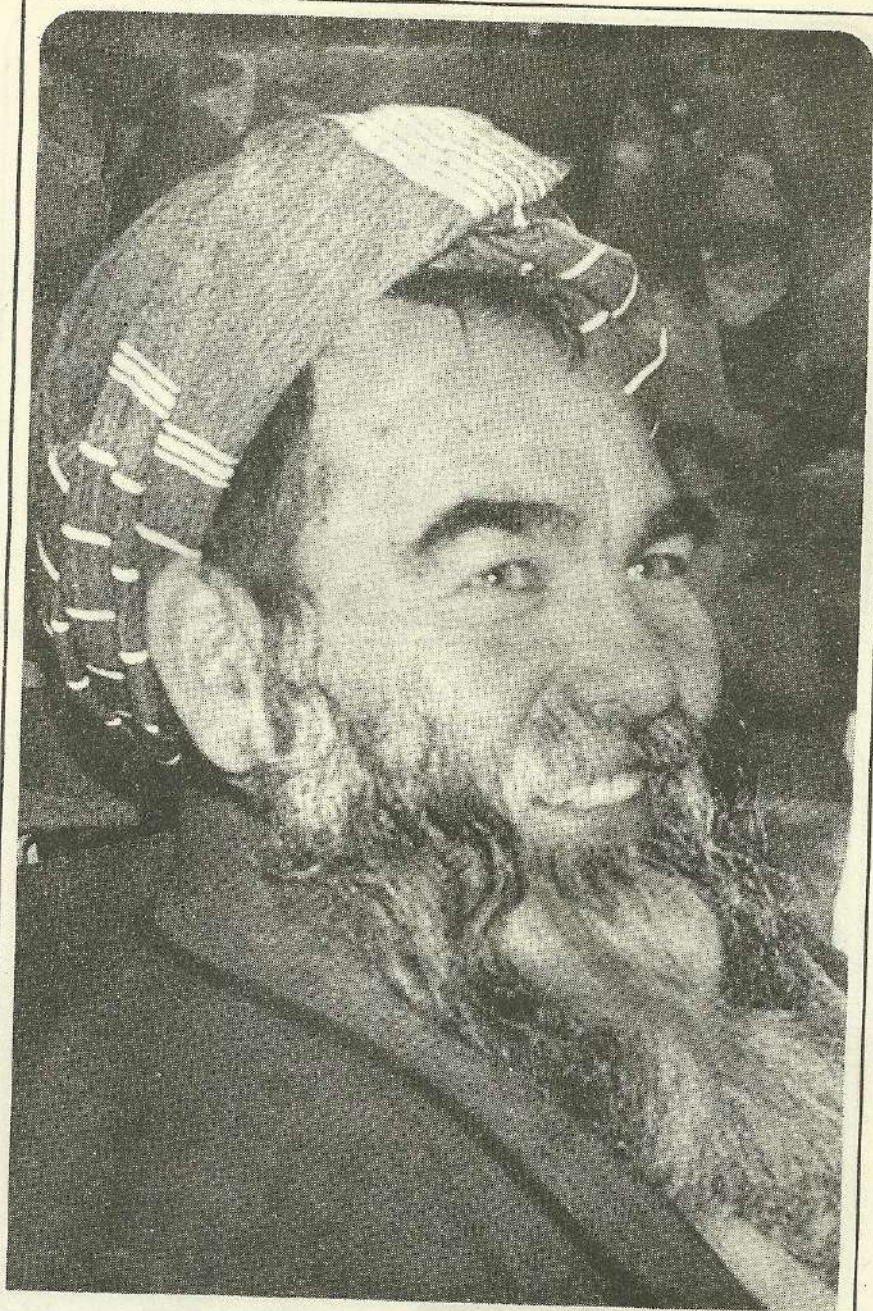
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اهداء:

به شهدای خونین کفن و مظلوم افشار و چنداول که
مرگ سرخ را به آغوش کشیدند ولی ننگ تسلیم و
سازش را هرگز نپذیرفتند.

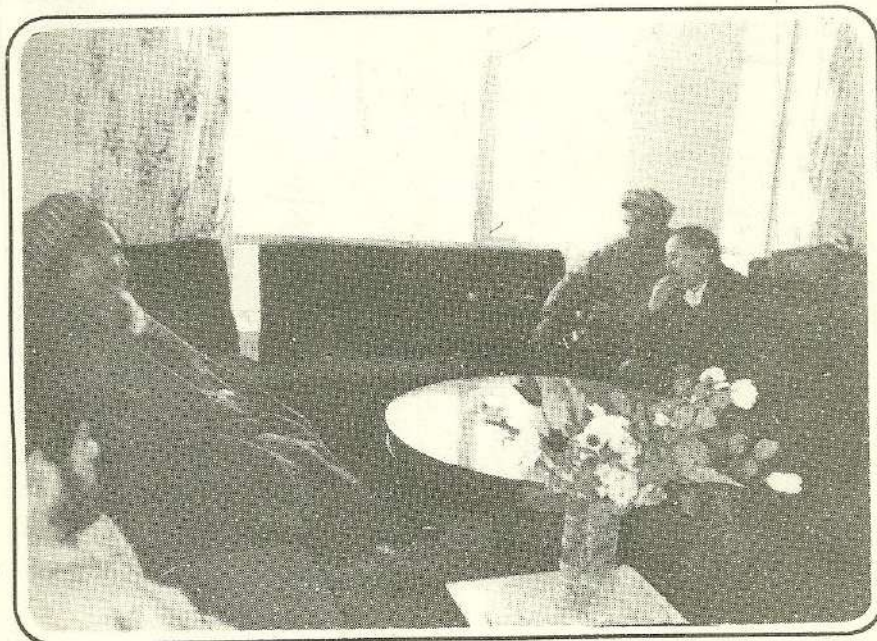

عصاره مقاومت خونبار تشیع در افغانستان، دبیر کل
حزب وحدت اسلامی، استاد عبدالعلی مزاری

استاد مزاری، دبیر کل حزب وحدت... در حال مصاحبه با خبرنگاران پاکستانی

استاد مزاری، دبیر کل حزب وحدت... در حال مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی

یادداشت ناشر

بسم الله الرحمن الرحيم

بدنبال فروپاشی رژیم الحادی و وابسته نجیب و پیروزی مجاهدین در سال ۱۳۷۱، انتظار آن می‌رفت که افغانستان پس از چهارده سال مبارزه صعب و رویارویی با مجهزترین اردوی جنگی جهان و شکست غول تجاوز روسها، به سوی استقلال، آزادی، صلح سراسری، امنیت همگانی، تشکیل حکومت راستین اسلامی، تأمین عدالت اجتماعی، اعمار مجدد و توسعه اقتصادی و در نهایت کسب اقتدار ملی راه گشوده و رایت بلند بیداری و رهایی امت اسلامی از قید و بند استعمار و استکبار بین المللی را به اهتزاز در خواهد آورد.

لیک به دلیل فقدان کفایت سیاسی لازم در رهبران دگر ساخته و حاکمیت تفکر قبضه انحصاری قدرت در حاکمان تازه به دوران رسیده و رشد خصلت افزون طلبی و سلطه سالاری در آنان و نیز وابستگی و تقید بسیاری دیگر به اجانب و بیگانگان، نه تنها این مأمول بر آورده نگردید که در همان سپیده دم پیروزی جهاد و اوج شور و نشاط مردم در استقبال از مجاهد مردان پیروز، بارانی از موشک و خمپاره و گلوله بر شهری که ناباورانه آزادی خویش را جشن گرفته بود، باریدن گرفته و هست و بود آن را در طوفانی از آتش و خاک و خاکستر فرو برد.

شیوه توسل به قهر و قوت نظامی برای سرکوب مخالفان و رقبای

سیاسی، بحران موجود را پیچیده تر ساخت. قدرت سیاسی عملاً تجزیه گردید، ساختار اداره کشور از هم پاشید، اقتصاد بی سامان این سرزمین به سمت فروپاشی مطلق راه سپرد، مدارس، مکاتب و دانشگاهها به میدان تاخت و تازهای نظامی تبدیل شده و نظام تعلیم و تربیت و آموزش عالی بکلی از هم گسیخت، دارییهای عامه و میراثیهای فرهنگی - تاریخی کشور توسط تفنگداران به غارت برده شد، حیثیت جهاد در سطح ملی و بین المللی زیر سؤال رفت و کفایت و صلاحیت مجاهدین برای نظام سازی و اداره سالم کشور مورد شک و تردید قرار گرفت و...

حزب وحدت اسلامی افغانستان که در سرنگونی حکومت نجیب نقش اساسی و کلیدی داشته و این تحوّل تاریخی را رهبری می کرد، اما تنها جریان سیاسی بود که پس از پیروزی مجاهدین نیز به آرمانهای ملی و مکتبی خویش وفادار مانده و بجای آنکه چهار نعل به سوی کسب قدرت و حفظ آن بهر قیمت و تثبیت موقعیت سیاسی و تنظیمی خود بپردازد، از عدالت اجتماعی، تشکیل حکومت فراگیر اسلامی، تأمین حقوق اقوام و ملیتها و سهم گیری تمامی مردم افغانستان در تعیین سرنوشت سیاسی و اداره کشور، حلّ مسألت آمیز اختلافات و پرهیز از سیاست جنگ طلبانه و... سخن گفت و حضور متناسب و عادلانه تمامی احزاب و اقوام افغانستان در ساختار دولت و پایان انحصار قبیله ای حکومت را مبنای اساسی سیاستهای خویش قرار داد و همین حق طلبی و عدالتخواهی باعث گردید تا این حزب و مردم مربوط به آن بیش از همه در معرض توطئه ها و تفتین های سیاسی - نظامی جریان انحصار گرا و حامیان خارجی آن قرار گرفته و سنگین ترین تهاجمات نظامی و خونین ترین جنگها بر آن تحمیل گردد.

... و مزاری تنها رهبری که بجای اندیشیدن به موقعیت و منافع شخصی و

معامله‌گری سیاسی با این و آن و بهره‌گیری از فرصت‌های بدست آمده برای اندوختن ثروت و سرمایه‌گذاری در بانکهای خارجی و فکر روز مبادا و جاتهی کردن در روزهای دشوار مرگ و زندگی و حضور رندانه در هنگامه‌های بهره‌جویی و استفاده سیاسی، به مردم فکر کرد و مصالح مردم را بر هر امتیاز دیگری ترجیح داد و در کنار مردم و با مردم برای احیای ارزشها و پاسداری از دستاوردهای جهاد مبارزه کرد و لحظه‌ای در امر دفاع از حق و عدالت درنگ ننموده و سر بر آستان صاحبان دورغین قدرت نسائید.

او که یکی از پیشتازان مبارزات اسلامی کشور بوده و سالهای طاقت‌فرسای جهاد را همواره در سنگرها و پیشاپیش مجاهدان علیه روسهای متجاوز و مزدوران آنها رزمیده و بر خلاف مسند‌گزینان دیگر، سینه مالا مال از عشق به مردم و آرمانهای بلند و برین مردم دارد، علیرغم فشارها و وسوسه‌ها هرگز حاضر نگردید که مردم خویش را تنها گذاشته و یا بر سر عزت و غرور مقدس آنان با فواحش سیاسی از در معامله و سازش وارد گردد، و بهمین دلیل تا قله عظمت و سربلندی مردم فراز آمد و در دل آنان بعنوان قائد سترگ و سازش‌ناپذیر جای گرفت.

مجموعه حاضر بخشی از مصاحبه‌هایی است که این فرزند بیدار دل اسلام و پیر طریقت مقاومت و ایثار در سالهای ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲ همگام با آخرین رویدادها و تحولات سیاسی - نظامی مربوط به بحران جاری کشور و در مقام بیان مواضع راستین حزب وحدت اسلامی افغانستان در قبال این رخدادها، بارسانه‌های داخلی و خارجی انجام داده است.

هر چند این مصاحبه‌ها پس از انجام، توسط نشریات حزب وحدت اسلامی و سایر نشریات و رسانه‌های داخلی و خارجی منتشر گردیده است ولی به لحاظ اهمیت موضوع و محتوای آنها که در حساسترین مقاطع تاریخ سیاسی

کشور ما انجام گرفته و می‌تواند بسیاری از زوایای تاریک این برهه از تاریخ معاصر افغانستان را روشن ساخته و چراغی فرا راه حقیقت جویان و پژوهشگران، باشد، مؤسسه فرهنگی - تحقیقاتی و آموزشی شهید سجادى در آستانه چهارمین سالروز شهادت آن شهید شیدا که سرا پا برای تحقق آرمانهای الهی مردم و تشکیل یک حکومت اصیل اسلامی در افغانستان می‌سوخت و می‌تپید، اقدام به نشر این مجموعه می‌نماید، بدان امید که مقبول درگاه حضرت حق افتد و گامی باشد در مسیر حفاظت از میراث‌های فرهنگی - تاریخی نهضت اسلامی افغانستان.

در اخیر کاملاً ضروری است که از زحمات بی بدیل برادر سخت کوشمان عبدالله غفاری لعلی که در گرد آوری این مجموعه تلاش فراوان به کار برد و نیز برادر مجاهد حجت الاسلام زکی که کار حروفچینی را بر عهده گرفت و حجج اسلام رحمانی، باقری و طاهری که در امر تصحیح و تطبیق متن حروفچینی شده با متن اصلی سعی در خور ستایش بخرج دادند و همچنین برادر ارجمند آقای سبحانی که کار نظارت بر چاپ و نشر مجموعه را به انجام رسانید و کلیه کسانی که در این راه و راستا یارو مددکار بودند کمال سپاسگزاری را بعمل آورده و از خدای بزرگ توفیق و سربلندی همگان را در راه انجام مسئولیتهای اسلامی و مردمی مسئلت نمائیم.

والله يهدى الى سبيل الرشاد.

محمد سجادى

۱۳ قوس ۱۳۷۳ - تهران

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار صدا و سیما جمهوری
اسلامی ایران: یکشنبه ۱۳۷۱/۲/۶

■ خبرنگار: آقای مزاری با سلام و عرض تبریک پیروزی انقلاب اسلامی افغانستان چند سؤال دارم: امروز ما در کابل شاهد پیروزی رزمندگان اسلام بودیم. چیزیکه به چشم می خورد و خیلی جالب بود همکاری و خوشحالی مردم و مجاهدین افغانستان بود از یکسو، و از سوی دیگر چیزیکه من حد اقل می توانم بگویم کمتر انتظار داشتم همکاری همه مجاهدان افغانستان وابسته به گروه های مختلف با همدیگر بود و تلاش شان برای حفظ امنیت، بطوریکه مردم به خیابان و سرکوچه آمدند و با مجاهدان بودند، نظرتان در مورد این پیروزی و اوضاع فعلی کابل و تأثیر آن در سایر نقاط افغانستان چیست؟

■ استاد: بسم الله الرحمن الرحيم، این پیروزی را به مسلمانان جهان و مخصوصاً مسلمانانی که بعد از ۱۴ سال مبارزه و مقاومت، امروز پیروز شدند در پایتخت این را برای همه اینها تبریک می گویم. ارزیابی ما از مسئله این است که این رنج و مشقتی را که این مردم در طول ۱۴ سال کشیده بودند امروز خاتمه پیدا کرد نتیجه این مسئله هم همین شادی و استقبال مردم بود که از مجاهدین کردند و این مراسم استقبال و خوشی را راه انداختند و ما برای مردم خود پیام می دهیم که مطمئن باشند. امنیت شان اعم از مالی و جانی تأمین شده است و ظلم دیگر

به آخر رسید و تمام شد و یک حکومت عدل اسلامی که تأمین کننده حقوق همه ملیتهای محروم در طول تاریخ افغانستان باشد تشکیل خواهد شد و از طرف مجاهدین اعلام خواهد شد از همه جهات این مردم خاطر جمع باشند.

■ خبرنگار: استاد! فکر می‌کنید چند روز آینده اوضاع افغانستان چگونه خواهد بود و چگونه پیش بینی می‌کنید؟

■ استاد: ما اوضاع آینده را بسیار خوب می‌بینیم بر اساس اینکه حرکت مجاهدین که یک ماه قبل از شمال شروع شده و امروز در کابل خاتمه پیدا کرد این حرکت همه شان دلیل بود بر اینکه مردم پیروزی مجاهدین را می‌خواستند لذا از مجاهدین حمایت کردند این قدرت بصورت دولت انتقال پیدا کرد و امروز هم در کابل که نقطه آخر بود این مسئله تحقق پیدا کرد و ما آینده روشن و درخشان را برای مردم پیش بینی می‌کنیم.

■ خبرنگار: استاد، چه موانعی را در راه چند روز آینده یا مسائل را پیش بینی می‌کنید؟

■ استاد: در رابطه با موانع البته زیاد است دخالتهای بیجا از خارج است که تحمیل می‌شود و تنگ نظریهایی از بعضی گروههاست که در طول ۱۲ سال این مسئله را اعمال کرده‌اند ولی مردم ما و مجاهدین قهرمان و قوماندانهای دلیر کشور که در داخل اقدام به این کار کردند با درایت و ظرافتی که دارند این مشکلات را انشاء الله رفع می‌کنند و حقوق همه مردم را در نظر می‌گیرند و حتی دخالتهای خارج را هم قطع می‌کنند بزود ترین فرصت از خود مجاهدین از داخل یک حکومت دلخواه که تمام جوانب و مشکلات مردم را در نظر گرفته و امنیتش را تأمین کرده و حقوقش را در نظر گرفته به وجود می‌آید که خواسته مردم همین است و مردم هم از این حکومت حمایت می‌کنند و هر حکومتی که از خارج بیايد مردم افغانستان ثابت کرده که نمی‌پذیرد فقط مردمی که از سنگر

برخاسته و جهاد را آغاز کردند و این پیروزی را بدست آوردند حکومت مال اینهاست و ملت هم از اینها حمایت می‌کند.

■ خبرنگار: استاد، بعنوان آخرین سؤال شما به عنوان یکی از رهبران بزرگ حزب وحدت اسلامی چه پیامی به نیروهای حزب وحدت اسلامی که هم اکنون بخش زیادی از مناطق کابل را تحت کنترل دارند دارید با توجه به اینکه این نیروها با نیروهای احمدشاه مسعود هماهنگ هستند و با ایشان همکاری دارند چه پیامی به نیروهای خودتان در حزب وحدت اسلامی دارید؟

■ استاد: پیام ما به این رزمندگان اینست که: همانطوریکه کلید پیروزی را از مزار شروع کردند با هماهنگی، اتحاد و وحدت، حقوق همدیگر را در نظر گرفتند و آزادی را از آنجا شروع کردند و امروز، در کابل این آزادی تحقق پیدا کرد پیام ما به عزیزان این است که با همین شکل وحدت و هماهنگی شان را حفظ کنند و با همین شکل برای اداره دولت و تأمین امنیت مردم، مال و جان مردم را در نظر بگیرند و همانطوریکه در مزار مردم استقبال کرد و تا حالا آرامی است این نمونه را در کابل پیاده بکنند تا بزودترین فرصت شورای انتقالی تشکیل شود و تشکیلات آینده درست شود. تعرض به مال و جان مردم و تعصبات بیجا بخرج ندهند. فقط آن کسانی که برای اخلاص دست بزنند جلو اخلاص گران را بگیرند و برادری و هماهنگی در همان شورای عالی جهادی را که تشکیل داده از همان پیروی بکنند این خواست ماست از این عزیزان، امید داریم که برادران هم رعایت بکنند.

■ خبرنگار: تشکر یکبار دیگر این پیروزی را به شما و بر مردم افغانستان تبریک می‌گوییم. (۱)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار بی بی سی

حزب وحدت اسلامی عمده ترین حزب مجاهدین شیعه افغانستان که از حمایت ایران برخوردار است اعلام کرده تا زمانی که به اقلیتهای قومی سهم بسزا از قدرت داده نشود به مخالفت خود با حکومت اسلامی جدید در کابل ادامه خواهد داد.

سودابه جوادی در بررسی موضع کنونی شیعیان افغانستان و حزب وحدت اسلامی چنین گزارش می دهد: از نظر بسیاری از شیعیان افغانستان پیروزی مجاهدین در کابل کامل نشده است هر چند که بعضی از گروه های شیعه در دولت اسلامی جدید شرکت دارند ولی حزب وحدت اسلامی که به گفته وی بخش بزرگی از کابل و نیز ولایات مرکزی افغانستان را در اختیار دارد از شرکت در آن خودداری می کند بخش اعظم شیعیان افغانستان متعلق به جامعه قومی هزاره اند و از دیر باز پشتونها که اغلب سنی اند و اداره امور بدست آنها بوده است به این اقلیت بدیده تحقیر می نگریسته است. شیعیان می گویند که در طول تاریخ افغانستان در صحنه قدرت به آنها نقشی داده نشده است و به نظر بسیاری از آنها مقامات دولت جدید هم برای تغییر این وضعیت از خود کوشش زیادی نشان نمی دهد. کرس پاور خبرنگار بی بی سی که در کابل هست با آقای عبدالعلی مزاری سخنگوی حزب وحدت اسلامی گفتگویی داشت و از او پرسید که خواسته های حزب وحدت چیست، دولت تازه افغانستان چه اقداماتی را برای جلب حمایت این حزب باید انجام دهد؟

■ استاد مزاری: حزب وحدت یک خواسته دارد و آن اینکه حقوق ملیت‌های که در افغانستان وجود دارند و در جهاد و مبارزه ۱۴ ساله سهم داشته این در حکومت فعلی در نظر گرفته شود و مردم تشیع که ۲۵ درصد این جمعیت را تشکیل می‌دهد در همه تصمیم‌گیریها از جمله تشکیل دولت، شورای قیادی و شورای جهادی، این ۲۵ درصد را باید برای شان سهم بدهند، باقی ملیتها را هم به تناسب موجودیت ملی شان، در غیر آنصورت این حکومت برای ما قابل قبول نیست.

خبرنگار بی بی سی از آقای عبدالعلی مزاری پرسید که حزب وحدت اسلامی موضع جهاد اسلامی در پیش گرفته بود آیا این موضع را اکنون کنار گذاشته و صرفاً برای حقوق اقلیت‌ها و سایر گروه‌های قومی تلاش می‌کند؟

■ استاد مزاری: «بلی موقف حزب وحدت اسلام در آنوقتی که حکومت دست نشانده بود و روسها دخالت کرده بود موقفش، موقف جهادی بود جهاد می‌کرد تا روسها از اینجا بیرون رفت و دولت دست نشانده سرنگون شد اما حال که حکومت در دست خود مردم است باید حقوق ملیتها و اقشار مردم در نظر گرفته شود برای تعیین دولت.»

آقای عبدالعلی مزاری همچنین گفت: که حزب وحدت اسلامی خواستار بوجود آمدن یک سیستم دولتی فدرالی در افغانستان و شناسایی رسمی کلیه گروههای قومی توسط دولت است اما در حال حاضر تمام تلاش دولت اسلامی افغانستان ایجاد وحدت در میان نیروهای مختلف مجاهدین است تا امنیت را در کابل و سراسر کشور تضمین نماید. کرس پاور خبرنگار بی بی سی از آقای عبدالعلی مزاری پرسید که آیا امکان دارد که افغانها اختلافات قومی خود را نادیده بگیرند و صرفاً بعنوان مردم افغانستان در کنار همدیگر زندگی کنند؟

■ استاد: «اینکه باید روی یک معیار باشد افغانها با هم زندگی بکنند بلی، هیچکس نمی‌گوید با هم زندگی نمی‌کنیم همه می‌گوید با هم زندگی می‌کنیم ولی در حکومتی که برای آینده ما تشکیل می‌شود و سرنوشت ما درگرو آن حکومت است همه ما سهم باشیم یعنی خود ما این حکومت را تشکیل بدهیم طبق حقوق مساوی این را می‌خواهد اما همین رقم که حکومت بکنند یک طبقه‌ای یا یک نژادی، اینکه عادلانه نیست ۱۴ سال مبارزه برای این نیست که از زیر ظلمی فرار بکنیم و به ظلم دیگر تسلیم شویم.»

کرس پاور در خاتمه گفتگوی خود با سخنگوی حزب وحدت اسلامی به این موضوع اشاره می‌کند که نظریات این حزب باید به حساب آورده شود و تا زمانی که آنها در دولت شرکت داده نشوند حمایت کامل ایران از دولت تازه اسلامی افغانستان مورد تردید خواهد بود.^(۲)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران خارجی ۱۳۷۱/۳/۳۱

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان در جمع خبرنگاران خارجی به سؤالات آنان پاسخ گفت. با وجود اینکه این مصاحبه در تاریخ ۱۳۷۱/۳/۳۱ انجام گرفته اما به لحاظ اهمیت مسایل مطرح شده قسمتهایی از آن را عیناً به نشر می‌سپاریم که ملاحظه می‌کنید:

■ خبرنگار بی بی سی: پیش بینی و نظر شما راجع به انتقال قدرت در

۲۸ جون چیست؟

■ استاد مزاری: این مسئله مربوط به آقای ربانی و حضرت صاحب مجددی و شورای جهادی است و اگر توافق نکردند مسئله دیگری است. ما نیز هشت نفر نماینده در شورای جهادی داریم هرچه آنها فیصله کردند، همان نظر ما است.

■ خبرنگار: چرا شما با شورای رهبری توافق نامه را امضاء نکردید و این کار را با آقای مجددی کردید؟

■ استاد مزاری: ما شورای رهبری را تا هنوز به رسمیت نمی‌شناسیم، چون وقتش نرسیده است شورای رهبری طبق توافق خود آقایان در پیشاور بعد از دوماه رسمیت پیدا می‌کند.

■ خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی: در زمینه انتقال قدرت طبق گفته شما شورای جهادی باید تصمیم بگیرد با توجه به اینکه شورای جهادی

هم توسط آقای مجددی به مردم معرفی شده، آیا این شورا با انتقال قدرت موافقت خواهد کرد؟

■ استاد مزاری: شورای جهادی توسط آقای مجددی بوجود نیامده بلکه براساس توافق پاکستان بوجود آمده تا قدرت را از رژیم قبلی تحویل بگیرد و همه تنظیمها بجز حزب وحدت اسلامی و جنبش ملی - اسلامی در آن عضویت داشته‌اند که ما نیز اخیراً نماینده‌های خود را فرستادیم. این شورا یک ارگان ثابتی است که هم قدرت را تحویل گرفته و هم تا انتخابات باقی می‌ماند. شورای جهادی تنها مرجعی است که همه احزاب در آن حضور دارند و توسط خود اطراف قضیه بوجود آمده است. تنها رئیس آن فعلاً آقای مجددی است و همین شورا است که اکنون تصمیم می‌گیرد، انتقال قدرت باید صورت بگیرد یا نه.

■ خبرنگار: بعضی از رهبران تنظیمها گفته‌اند که عضویت هشت نفر از حزب وحدت اسلامی و پنج نفر از جنبش شمال در شورای جهادی تنها تصمیم آقای مجددی و غیر قانونی است نظر شما چیست؟

■ استاد مزاری: این حرف برادران بی‌انصافی و به منزله یک بام و دو هوا است. شورای جهادی در پاکستان تشکیل شد که ما عضو آن نبودیم. خود این برادران روی شورای جهادی توافق کردند آقای مجددی را بعنوان رئیس این شورا انتخاب کردند در آنجا وقتی که آقای مجددی سی و شش کرسی را بین آنها تقسیم کرد، هیچکس نگفت که این شورای جهادی غیر قانونی است و مجددی این صلاحیت را ندارد. ما تعجب می‌کنیم که با توجه به اعتبار تصمیم اکثریت در همه دنیا و اینکه اکثریت قاطع شورای جهادی هیئت تعیین کردند و با ما مذاکره کردند و ما با هیئت شورای جهادی توافق کردیم و شورای جهادی با اکثریت این توافقنامه را مصوبه کردند و چون رئیس شورای جهادی حضرت صاحب بود

طبیعی بود که این توافقنامه را حضرت مجددی امضا کند، چگونه اینها بخود حق می دهند که این تصمیم را غیر قانونی بخوانند.

اگر تصدی وزارتخانه‌ها و امکانات این مملکت توسط این برادران قانونی است، از دیگران هم باید قانونی باشد؛ ولی اگر بنا باشد که هر تنظیمی که نظر خودش تأمین نشد موافقتنامه‌ها و مصوبات شورای جهادی را غیر قانونی بخوانند ما نیز گفته می‌توانیم که همه وزارتخانه‌هایی را که اینها گرفته‌اند غیر قانونی است. شورای قیادیش هم غیر قانونی است، وزارت دفاعش هم غیر قانونی است، وزارت داخله‌اش هم غیر قانونی است به هر مجوزی که آقایان رفتند وزارتخانه‌ها را گرفتند، به همان مجوز ما می‌گوئیم که این فیصله قانونی است. به نظر ما این برخورد برادران غیر مسئولانه است.

■ خبرنگاری بی سی: اگر نظر شما این باشد که شورای جهادی برای انتقال قدرت باید تصمیم بگیرد در این صورت آیا تشکیل لوی جرگه ضروری نیست؟

■ استاد مزاری: ما روی مسئله بحث نداریم، نمایندگان همه احزاب در شورای جهادی هستند. اینکه آنها خودشان تصمیم می‌گیرند یا پروسه دیگری را دنبال می‌کنند به آنها مربوط است نه به ما. البته نمایندگان ما نیز در آنجا حضور دارند.

■ بی بی سی: بعضی از مردم فکر می‌کنند که در صورت تصمیم شورای جهادی مبنی بر ابقای آقای مجددی در قدرت، این مسئله پایه اساسی و قانونی ندارد چون شورای جهادی دارای پایه مردمی و همگانی نمی‌باشد شما چه فکر می‌کنید؟

■ استاد مزاری: پایه‌های اساسی و مردمی برای یک حکومت وقتی بوجود می‌آید که انتخابات عمومی برگزار شود و مردم آزادانه سرنوشت خود را

تعیین کرده قدرت سیاسی را به کسی و کسانی تحویل دهند؛ ولی شرایط فعلی کشور این مسئله را ایجاب نمی‌کند زیرا اولاً مهاجرین هنوز برنگشته‌اند و ثانیاً امنیت همگانی در کشور برقرار نگردیده و حالت فعلی یک حالت اضطراری است و همانگونه که احزاب تاکنون توانسته‌اند شورای جهادی را برای تحویل قدرت تشکیل دهند، برای مدت چهار ماه دیگر نیز احزاب که نماینده‌های شان در شورای جهادی است می‌توانند در رابطه با اوضاع سیاسی تصمیم بگیرند. بهر شکل که پیش بیاید این دولت دولت منتخب مردم نیست دولت حالت اضطراری است دولت مردمی وقتی بوجود می‌آید که انتخابات برگزار شود و این انتخابات آزاد باشد و مردم آزادانه رأی دهند که در این صورت دولت پایه مردمی پیدا می‌کند و قانونی است.

■ خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی: شما وزیر امنیت ملی و دو وزارتخانه دیگر را معرفی کرده‌اید اولاً وزرا کیانند؟ و ثانیاً دو وزارتخانه دیگر کدامند؟

■ استاد مزاری: یکی از وزارتخانه‌ها امنیت ملی و دوتای دیگر وزارت صنایع و معادن و وزارت اعمار مجدد و انکشاف دهات است. برای وزارت امنیت ملی دگر جنرال خدا دادخان را انتخاب کردیم و برای وزارت صنایع و معادن انجینر یعقوب لعلی و برای وزارت اعمار مجدد هم داکتر عبدالواحدخان سرابی معرفی شده‌اند.

■ خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی: شغل قبلی وزرا چه بوده؟

■ استاد مزاری: انجینر لعلی در حکومت ظاهر خان وزیر فواید عامه و معادن و صنایع و مسئول پروژه وادی هلمند بود اما در رژیم کمونیستی خانه نشین گردیده بود و عبدالواحد سرابی در زمان ظاهر وزیر مشاور و وزیر پلان و معاون صدر اعظم بوده است و خدادادخان هم چندین پست فرماندهی

در اردو داشته که اخیراً بعلت مخالفت با نجیب از کار برکنار شده بود.

■ خبرگزاری جمهوری اسلامی: در صورت انتقال قدرت به آقای ربانی این دولت غیر قانونی می شود در این صورت این وزرا از کار برکنار خواهند شد یا ابقا می گردند؟

■ استاد مزاری: این مسئله به آینده و تصمیم شورای جهادی و آقای مجددی بستگی دارد ما فعلاً این دولت را قانونی می دانیم و اینها را معرفی کرده ایم در صورت کنار رفتن آقای مجددی بحث بعدی است.

■ بی بی سی: قرار است یک نیروی امنیتی جدید در کابل تشکیل شود و از همه احزاب در آن نیرو معرفی شود نظر شما چیست؟

■ استاد مزاری: این فیصله شورای جهادی است ما تا وقتی که نماینده ای در آن نداشته باشیم، فیصله آنرا نیز قبول نداریم، در این رابطه باید شورای جهادی تصمیم بگیرد و بحث کند و نمایندگان ما نیز نظرات شان را ارائه کنند پس از آن اگر توافق شد مورد قبول است.

■ بی بی سی: به نظر شما برای تأمین امنیت چه باید کرد؟

■ استاد مزاری: برای تأمین امنیت باید اول شورای جهادی یک هیئت متشکل از همه احزاب تعیین کند تا تمام وزارتخانه ها تخلیه شود و در اختیار دولت قرار بگیرد و بعد در رابطه با امنیت شورای جهادی فیصله کند که وزارت داخله و امنیت ملی با توافق و فیصله همه احزاب امنیت را به وجود بیاورند هیچکس به تنهایی نمی تواند امنیت شهر کابل را تأمین کند و برای این کار نیرو تعیین نماید باید با توافق و فیصله همه احزاب باشد.

■ خبرگزاری جمهوری اسلامی: رادیو تلویزیون در انحصار برخی از گروه ها است و شما از این مسئله ناراحت هستید آیا احزاب دیگر نیز با شما هم

نظر هستند؟

■ استاد مزاری: بعد از اینکه اینها از پخش برنامه مربوط به جلسه معارفه اعضای شورای جهادی با نمایندگان حزب وحدت اسلامی و جنبش ملی اسلامی جلوگیری کردند جلسه شورای جهادی تشکیل شد و همه احزاب در آنجا ناراحتی شان را از این مسئله اظهار کردند و شورای جهادی تصمیم گرفت که هیئتی را تعیین کند تا کنترول رادیو تلویزیون را در اختیار بگیرد که همه احزاب در این هیئت نماینده دارد و فعلاً رادیو تلویزیون در انحصار هیچ گروهی نیست.

■ بی بی سی: آیا نمایندگان شما در شورای جهادی تقاضای آقای مجددی مبنی بر باقی ماندن در قدرت را خواهد پذیرفت؟

■ استاد مزاری: بستگی به فیصله شورای جهادی دارد هر تصمیمی را که شورای جهادی بگیرد همان می شود نمایندگان ما جزئی از آنها است و نظر خاصی ندارند.

■ خبرنگار رادیو دری: شما تنها مرجع تصمیم گیری شورای جهادی را می دانید پس نقش شورای قیادی چه می شود؟

■ استاد مزاری: طبق فیصله و توافق خود آقایان در پیشاور تا وقتی که شورای جهادی باقیست و زمان شورای قیادی فرا نرسیده شورای قیادی رسمیت ندارد. لذا کل فیصله های آنها غیر قانونی است. فیصله های آنها در رابطه با ایجاد تغییرات در وزارتخانه ها نیز غیر قانونی و مردود است. در وزارت امنیت ملی ما هیچ گونه حذف و تغییر را قبول نداریم مگر اینکه در زمان مناسب از طرف یک مرجع قانونی حدود کاری یک وزارتخانه مشخص گردد. فعلاً نه در وزارت دفاع نه در وزارت داخله و نه در وزارت امنیت ملی ما فیصله های قبل از وقت آنها را قبول نداریم و مردود و فاقد اعتبار قانونی می دانیم.

■ بی بی سی: بعد از موافقه اکثریت شورای جهادی راجع به انتقال

قدرت از مجددی به ربانی گویا شما قبول دارید؟

■ استاد مزاری: بلی.

■ خبرنگار رادیو دری: در صورت انتقال قدرت به یک رئیس و ایجاد ثبات سیاسی در افغانستان آیا نیروهای نظامی حزب وحدت اسلامی در اردو ادغام می شود یا ارتش خاص به وجود می آورید؟

■ استاد مزاری: در این زمینه نیز شورای جهادی باید تصمیم بگیرد که آیا این نیروها باید در یک اردوی اسلامی متشکل گردند و یا اردوی قبلی باقی بماند هرچه شورای جهادی تصمیم بگیرد حزب وحدت اسلامی قبول دارد.

■ خبرنگاری جمهوری اسلامی: چشم انداز آینده افغانستان را چگونه ارزیابی می کنید؟

■ استاد مزاری: ما آینده افغانستان را بسیار خوب می دانیم و مصمم هستیم که در افغانستان یک حکومت اسلامی منتخب بوجود بیاید تا صلح و ثبات و آرامش را در منطقه اعاده کرده و عدالت اجتماعی در کشور را تحقق بخشد و در این رابطه خوشبین هستیم. پایان (۳)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران خارجی پنجشنبه

۱۳۷۱/۴/۱۹

حجة الاسلام والمسلمين استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان امروز پنجشنبه طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگاران بی بی سی و خبرگزاری رویتر به سئوالات آنان پاسخ گفت. نشریه وحدت اسلامی، قسمتی از این مصاحبه را به نشر می سپارد که ملاحظه مینمائید.

■ خبرنگار رویتر: تقریباً دو هفته از به قدرت رسیدن آقای ربانی می گذرد به نظر شما چه تحولات پس از این جا بجایی صورت گرفته و آیا نسبت به وزرا آقای ربانی تصمیم می گیرند یا آقای فرید؟

■ استاد مزاری: هنوز از تحولات چیزی دیده نشده و آقای فرید نیز تازه به کابل آمده است قبلاً آقای حکمتیار پافشاری داشت که وزرا را باید صدر اعظم تعیین نماید. موضع آقای ربانی نیز این بود که تعیین و تغییر وزرا با رئیس جمهور است. هنوز هم این اختلاف نظر وجود دارد. در این رابطه از طرف شورای قیادی که ما در آن نیستیم ظاهراً کمیسیونی تشکیل شده که حدود

وظایف هر یک از رئیس جمهور و صدر اعظم را مشخص خواهد کرد.

■ رویتر: قبلاً فیصله شده بود که سه وزارتخانه به حزب وحدت اسلامی داده شود که یکی از آنها وزارت امنیت ملی است. اما قسمی که معلوم می شود آقای ربانی موافق نیست که این وزارتخانه به حزب وحدت داده شود نظر شما چیست؟

■ استاد مزاری: ما از یک راه قانونی با شورای جهادی که محل توافق همه تنظیم ها بوده وارد مذاکره شدیم و روی این مسئله توافق کردیم و این فیصله را یک فیصله قانونی می دانیم و به هیچ وجه از آن نمی گذریم.

■ رویتر: در رابطه با تخلیه مراکز دولتی در شهر کابل که از سوی دولت ربانی اعلام شده بود به نظر شما موفقانه بود؟

■ استاد مزاری: البته به آن شکلی که آنها وارد شده بودند و می خواستند از طریق توسل به زور این کار را به انجام رسانند طبیعی بود که موفق نبودند و اینها از دوازده منطقه کابل یک منطقه را هم نتوانستند بصورت کامل تخلیه نمایند. ولی بعداً توافق شد که از همه تنظیم ها نیروی مشترکی برای این کار تشکیل شود و مناطقی هم برای تجمع نیروهای نظامی تنظیم ها مشخص گردد که اگر در این زمینه همه توافق کنند امکان دارد موفق شود.

■ رویتر: آیا حزب وحدت اسلامی نماینده ای در این کمیسیون مشترک دارد؟ و آیا این حزب حاضر است تحت نظر این کمیسیون مشترک قرارگاهایش را تخلیه کند؟

■ استاد مزاری: نماینده ما نیز در این کمیسیون عضویت دارد و هرگاه دیگران همه تخلیه کنند حزب وحدت هم طرفدار این نیست که شهر در دست نیروهای نظامی باشد ولی اگر دیگران تخلیه نکنند حزب وحدت نیز تخلیه نخواهد کرد.

■ خبرنگار بی بی سی: آقای مجددی بسیار تلاش داشت که حزب وحدت اسلامی به دولت پیوندد در آن زمان موقف حزب شما بسیار قوی بود و نیروهای شما نیز قوی بودند اما بعد از اینکه آقای ربانی آمد در همین دو هفته اخیر موقف شما تقویه شده یا ضعیف گردیده؟

■ استاد مزاری: تقویه و ضعف موقف ما مطرح نیست، حزب وحدت اسلامی در مناطقی که در کنترل داشته حالا هم هست. و عقب نشینی نکرده و توافقی هم که با آقای مجددی کردیم از نظر ما به قوت خود باقی است و اینها هم تا بحال به ما ابلاغ نکرده اند که این توافقات را قبول نداریم. چون صلاحیت آقای ربانی هنوز مشخص نبوده هیچ اقدامی نتوانسته انجام دهد... حال صدر اعظم هم که آمده باید مشخص شود که صلاحیت آقای ربانی چه مقدار است و از صدر اعظم تا چه حد است از این جهت هیچگونه تغییر و تحولی تا حالا بوجود نیامده که روی موقف حزب بحث شود.

■ بی بی سی: اگر آنها خواسته های شما را رد کردند در آنصورت موقعیت شما چه خواهد بود؟

■ استاد مزاری: ما در موقعیت خود هستیم و امکان دارد در آنصورت در دولت شرکت نکنیم.

■ بی بی سی: شورای جهادی تاکنون جلسه ای نداشته است. به نظر شما در آینده این شورا می تواند نقشی داشته باشد؟

■ استاد مزاری: بلی این فیصله هست که شورای جهادی تا وقتیکه انتخابات دایر نشده و مجلس شورای اسلامی تشکیل نگردیده بقوت خود باقی است و ممکن است توسعه هم پیدا کند.

■ بی بی سی: آیا از شما تقاضا شده که در شورای قیادی نماینده معرفی کنید؟ یا در این زمینه برای شما حقی قایل نیستند؟

■ استاد مزاری: این مسئله در پاکستان فیصله شده بود که یکنفر از حزب وحدت اسلامی باید در شورای قیادی باشد. بعد از مذاکراتی که ما با شورای جهادی داشتیم نیز روی این مسئله توافق شد که یک نفر از ما در شورای قیادی باشد. منتها تشکیلات این شورا بعد از حضور نماینده ما باید از نو ساخته شود و رئیس و معاون و سخنگوی شورا از نو انتخاب شوند و این مسئله نیز در فیصله با شورای جهادی آمده است.

■ رویتر: به نظر شما اگر آقای ربانی از صلاحیت بیشتری برخوردار باشد منافع حزب وحدت بهتر تامین خواهد شد یا آقای فرید خواسته‌های شما را بهتر بر آورده می‌کند؟

■ استاد مزاری: تشکیلات دولت موقت تشکیلات احزاب است. این مهم نیست که چه فردی در رأس دولت باشد، توافقیها، توافقیهای حزبی است. سه وزارتخانه، چهار وزارتخانه در اختیار یک حزب قرار می‌گیرد و وزیر آن وزارتخانه‌ها را خود آن حزب تعیین می‌کند فقط اعلام و تشریفاتش ممکن است مربوط به رئیس جمهور باشد یا صدر اعظم. تا وقتی که حکومت منتخب بوجود نیامده کسی نمی‌تواند در جامعه‌ای که احزاب مختلف در آن با قدرت حضور دارند به نفع یک جریان کار کند.

■ رویتر: سفیر جدید ایران به کابل آمده است آیا شما در ارتباط با آنها تقاضا یا خواهش‌ای دارید که از شما پشتیبانی نمایند؟

■ استاد مزاری: اینکه نماینده‌ای از سوی یک دولت به افغانستان می‌آید یک امر طبیعی است. ما در این مورد نظر خاصی نداریم. سفیر پاکستان قبلاً آمده. از ایران جدیداً وارد شده و از جاهای دیگر نیز بعداً می‌آیند. این مسئله مربوط به روابط خارجی کشور و وزارت امور خارجه است، وقتی که کشوری دولت افغانستان را به رسمیت شناخت طبعاً سفیر هم می‌فرستد.

جمهوری اسلامی ایران نیز پس از پیروزی مجاهدین دولت موقت را به رسمیت شناخته و اکنون نیز سفیر خود را اعزام کرده است این مسئله ارتباطی به ما ندارد نظر به روابط دو دولت است.

□ بی بی سی: آیا مطبوعات غرب در اشتباهند که ایرانیها از شما حمایت مادی و معنوی می کنند یا این مسئله واقعیت دارد؟ ما نیز بعضی وقتها در گزارشهای خود نوشته ایم که حزب وحدت توسط ایران حمایت می شود. ممکن است ما نیز اشتباه کرده باشیم؟

□ استاد مزاری: این برداشت درستی نیست، حزب وحدت اسلامی تنها حزب جهادی بوده که از داخل مملکت پا گرفته و تشکیلش در داخل بود، و مرکزیتش نیز در داخل کشور بوده در حالیکه هیچ حزب جهادی دیگری تشکیلاتش و مرکزیتش در داخل مملکت نبوده است اما با توجه به اینکه تمام احزاب در کشورهای مختلف دفتر نمایندگی داشته اند حزب وحدت اسلامی نیز این نمایندگیها را در ایران، پاکستان، آلمان، اتریش، فرانسه و سایر جاها داشته است. نمایندگی گذاشتن به معنای این نیست که آن کشور از جریان خاصی حمایت می کند. در حالیکه ما گروه های دیگری را هم می بینیم که از طرف خارجیا حمایت می شده اند حتی در جنگی که با حزب وحدت اسلامی در کابل اتفاق افتاد ما تعدادی از نیروهای خارجی را که در جنگ علیه ما شرکت داشتند دستگیر کردیم. ولی ما به هیچ کسی اجازه نمی دهیم که در تصمیم گیریهای ما در جنگ ما یا در صلح ما دخالت نمایند ما یک جریان سیاسی هستیم که در بسیاری از کشورها از جمله ایران و پاکستان دفتر داشته ایم چرا که در این کشورها مهاجر داشته ایم اما علایق و پیوندهای فرهنگی و مذهبی که با ایران داریم این یک امر طبیعی است و هیچگاه به معنی این نیست که ما از آنجا حمایت می شویم و آنها نیز از گروه خاصی حمایت می نمایند.

□ بی بی سی: آیا برای شما از ایران پول نمی آید؟

□ استاد مزاری: نه، ما از مردم خود کمک می گیریم. در طول چهارده سال جهاد هیچکس ما را کمک نکرد و اگر کمک های دنیا هم آمد. برای ما ندادند ما تا حالا از کسی کمک نگرفته ایم و بعد از این هم نخواهیم گرفت.

□ بی بی سی: آیا ائتلاف یا ارتباط شما با نیروهای شمال تضمین کننده حقوق شما است و اگر نه چه نیروی سیاسی - نظامی این حقوق را تضمین می کند؟

□ استاد مزاری: در این جا تنها حقوق، مطرح نیست که تضمین داشته باشیم یا نداشته باشیم. مردم افغانستان چهارده سال مبارزه کردند و همه هم در این مبارزه شریک بودند، ما حقوق همه مردم افغانستان را طبق نفوس و به تناسب حضورشان در صحنه های جهاد می خواهیم و همه مردم هم مسلحند و این موضع قوی و نیروی نظامی خودشان تضمین کننده این مسئله است که تا توافق همه ملیتها گرفته نشود یک دولت پایدار در افغانستان بوجود نمی آید تا بتواند حق کسی را ضایع کند. در اینجا نیروی شمال یک نیروی منسجم و منظمی است و برای مردم خودش حق می خواهد. حزب وحدت اسلامی نیز یک نیروی منظم جهادی دارد و از یک چهارم مردم افغانستان نمایندگی می کند و حقوق آنها را می طلبد، مردم غرب و هرات نیروی مسلح جهادی دارد و امروز منطقه خود را اداره می کند. همه این مناطق که هم مردمش مسلح است و هم در جهاد سهم داشته اند باید در نظر گرفته شوند و با توافق همه، یک دولت قوی، جامع و پایدار روی کار بیاید. این مسئله در دوران عبور و حاکمیت دولت موقت است. اما وقتی که انتخابات دایر می شود باز باید اول از کل نفوس افغانستان آمار گرفته شود و سرشماری شود و این سرشماری هم زیر نظر سازمان ملل صورت گیرد. آنگاه انتخابات زیر نظر سازمان ملل برگزار شود و هر ملیتی به تناسب

واقعیت وجودی و حضور خود در این کشور در سرنوشت سیاسی خود سهمیم باشند و این مربوط به یک ملیت خاصی نیست که تضمین داشته باشیم. ملیت‌های مختلف در این کشور وجود دارند. ما می‌خواهیم همه ملیت‌ها همانگونه که در جهاد سهم داشتند و در تکالیفی که در طول جهاد پیش آمده سهم داشتند، شهید دادند و آواره شدند باید در آینده این مملکت هم سهم داشته باشند.

■ رویتر: آیا وزیر امنیت ملی تا بحال شروع بکار کرده است؟

■ استاد مزاری: چون وزارتخانه‌ها در دست احزاب بود و آنها هنوز تخلیه نکرده‌اند و وزارت امنیت ملی نیز تاکنون تخلیه نشده، وزیر امنیت ملی کارش را در جای دیگر شروع کرده ولی به وزارتخانه هنوز نرفته است.

■ رویتر: قرار فیصله شورای قیادی وزارت امنیت ملی منحل گردیده و تا بحال هم شورای قیادی به این تصمیم خود پافشاری می‌کند آیا این موضوع را به شما اطلاع نداده‌اند؟

■ استاد مزاری: شورای رهبری در وقتی وزارت امنیت دولتی را منحل کرده که خارج از صلاحیتش بوده قبل از زمانی که باید شورای رهبری دایر شود، دایر شده و به این کار مبادرت ورزیده که غیر قانونی است. و تا وقتی که همه در شورای رهبری نباشند کسی وزارتخانه‌ای را منحل نمی‌تواند آقای مجددی هم که با شورای جهادی توافق کرده وزارت امنیت ملی را به اختیار حزب وحدت اسلامی گذاشته است این توافقنامه به قدرت خود باقی است.

■ رویتر: گفته می‌شود که در میدان شهر تصادماتی بین حزب وحدت اسلامی و احزاب دیگر صورت گرفته است آیا این گفته واقعیت دارد؟

■ استاد مزاری: در آنجا توطئه‌ای پیش آمد، هیئت رفته بود که مذاکره کند تا راههایی که از طرف احزاب مسدود گردیده بود باز شود. پس از مذاکره

فیصله شد که هیچکس جلو تردد نیروهای دیگر را نگیرد و راهها باز باشد روز بعد که نیروهای حزب اسلامی براساس این توافق وارد میدان شهر گردیدند، قوماندان‌های ما که از قرارگاه خود خارج می‌شدند از سوی عرب‌هایی که در بین نیروهای حزب اسلامی بودند مورد حمله قرار گرفته و به شهادت رسیدند که از همین جا جنگ در گرفت. تمام^(۴)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاری فرانسه: پنجشنبه

۱۳۷۱/۵/۱

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری فرانسه به سئوالات وی در رابطه با جنگ تحمیلی اخیر و مسائل جاری کشور پاسخ گفت: وی ضمن بر شمردن تجاوز مسلحانه نیروهای سیاف به مناطق غیر نظامی دشت برچی، قلعه شهاده، خوشحال خان مینه، افشار، کارته سه و... و میزان تلفات و خسارات مردم بی دفاع شهر، در پاسخ به این سؤال که چرا آقای سیاف با شما می جنگد؟ گفت: این مسئله را از خود آقای سیاف بپرسید. ما همین طور نشسته ایم، یکدفعه آتش باری های اتحاد شروع می شود.

■ استاد مزاری پس از بیان تلاشهای وزیر دفاع و اعضای هیئت صلح در جهت برقراری و اجرای آتش بس و نقض مکرر آن از سوی طرف مقابل، در پاسخ به سؤال دیگری راجع به موضع شورای رهبری در باره این جنگ گفت: به درخواست وزیر دفاع جلسه اضطراری شورای رهبری تشکیل شد و گزارش کار هیئت های صلح داده شد. همه این مسئله را تأیید کردند که هم جنگ را آنها آغاز کرده و هم آتش بس را نقض کرده اند.

■ استاد مزاری با اشاره به نقش مخرب عربستان سعودی در جهت ایجاد و تشدید اختلافات فرقه ای در افغانستان و اینکه اتحاد سیاف از عربستان

دستور می‌گیرد در پاسخ به سؤال دیگر خبرگزاری فرانسه گفت: ما با سیاف هیچگونه نزاعی نداریم، سیاف نه دولت است که ما از او حق خود را مطالبه کنیم و نه هم ما با او خصومت جناحی و گروهی داریم. او هم یک گروه سیاسی را رهبری می‌کند و ما نیز یک گروه جهادی هستیم ولی این دومین بار است که آنها بر سر ما حمله کرده‌اند. حجة الاسلام مزاری در اخیر در پاسخ به این سؤال که شرایط شما در رابطه با تخلیه مراکز شهر چیست، گفت: با توجه به اینکه یک سوم ساکنان شهر کابل از مردم ما است و بیش از صد منطقه، شهر هم اکنون در اختیار و کنترل حزب وحدت اسلامی است به نظر ما این طرح که از هر گروه صد نفر برای وزارت دفاع و صد نفر دیگر برای وزارت داخله در جهت تأمین امنیت داده شود، نه عادلانه است و نه هم امکان پذیر. زیرا اولاً مردم ما در شهر کابل بیشتر است و لذا امنیت بیشتر می‌خواهد و ثانیاً ما در اینجا نیروی نظامی بیشتر و قوی‌تری داریم و باید متناسب با حضور نظامی خود در تأمین امنیت شهر حضور داشته باشیم. و از طرف دیگر جایگزین کردن یک نیروی هزار و پنجاه نفری بجای یکصد هزار نیروی مسلح یک چیز مسخره و غیر معقول است. تمام^(۵)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار راديو تلویزیون ترکیه

۷۱/۵/۱۵

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی ابتداء در پاسخ به این سؤال که هدف شما از جهاد چهارده ساله چه بود؟ ضمن بر شمردن موارد متعدد تهاجمات سیاسی، فرهنگی و نظامی روسها و تحمیل یک حکومت مارکسیستی در افغانستان، گفت: در افغانستان یک حکومت کمونیستی مورد حمایت همه جانبه روسیه بوجود آمد که با تمامی موجودیت دینی و مذهبی و عنعنات اسلامی ما مخالف بود. ما جهاد را آغاز کردیم تا اولاً این حکومت ملحد را از بین ببریم و تجاوز روسها را سرکوب کنیم و ثانیاً یک حکومت اسلامی که منافع همه مردم ما را تأمین کرده و عدالت اجتماعی را تحقق بخشد و حقوق پایمال شده کلیه ملیتهای مظلوم و محروم جامعه را اعاده نماید، در افغانستان بوجود آوریم.

استاد مزاری در پاسخ به سؤال دیگری در رابطه با توافقات جنبش ملی اسلامی با حزب وحدت اسلامی گفت:

وقتی که حکومت کمونیستی در کابل حاکم بود و جنرال دوستم و جنرال نادری با حکومت به مخالفت برخاستند با حزب وحدت اسلامی تماس گرفتند که علیه آن حکومت قیام و برای سرنگونی آن اقدام می کنند و از حزب وحدت خواستار حمایت و همکاری شدند. ما نیز با آنها صحبت کردیم که اگر

شما تا آخر با مجاهدین همکاری کنید که کابل ساقط شود و یک حکومت اسلامی که حقوق همه ملیتهای محروم را احیا کند در افغانستان برقرار شود، ما از شما حمایت می‌کنیم. آنها نیز قبول کردند و توافق شد. لذا در مزار مشترکاً جنگیدیم تا آن شهر آزاد گردید و در آنجا یک شورای نظامی تشکیل دادیم تا شهر را اداره نماید. بعد برای فتح کابل نیرو اعزام کردیم تا سرانجام کابل نیز سقوط کرد و مجاهدین به پیروزی رسیدند. اکنون نیز نیروهای آنها در کابل حضور دارند کما اینکه سایر نیروهای مجاهدین و حزب وحدت اسلامی نیز هستند. استاد مزاری در پاسخ به سؤال دیگری راجع به انگیزه‌ها و مسبب اصلی جنگهای تحمیلی اخیر در شهر کابل توضیحات مفصلی ارائه کرده و در بخشی از آن گفت: در جنگ اول از طرف شورای جهادی که رئیس آن آقای مجددی صاحب بود هیئتی تعیین شد و ما مذاکره کردیم که در دولت شرکت کنیم و توافق بعمل آمد، قبل از آنکه توافق ما عمل شود جنگ شروع شد در این جنگ نیز وقتی که ما حاضر شدیم که در این دولت شرکت کنیم و نماینده خود را در شورای قیادی فرستادیم و مسایل سیاسی هم رو به حل شدن می‌رفت، جنگ دوم شروع شد و...

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا این جنگ یک جنگ مذهبی است؟ گفت: ما این جنگ را مذهبی نمی‌دانیم برای اینکه در این کشور تنها حزب وحدت اسلامی شیعه نیست. تنظیم‌های جهادی دیگری هم هستند که هم شیعه هستند و هم از برادران اهل سنت، اگر این جنگ مذهبی می‌بود می‌باید همه شیعیان و سنیان در آن شرکت می‌کردند در حالیکه بسیاری از گروه‌های سنی و شیعیان دیگر در جنگ شرکت نداشتند، این جنگ صرفاً یک جنگ سیاسی، تنظیمی بود که در واقع از بیرون هدایت می‌گردید.

حجة الاسلام استاد مزاری در پاسخ به سؤالی راجع به انتخابات و

اینکه آیا زنان هم حق شرکت در انتخابات را خواهند داشت؟ گفت: ما تنها راه حل مسئله افغانستان را در انتخابات می دانیم. البته بعد از اینکه مهاجرین همه برگشتند و یک سرشماری دقیق از جمعیت افغانستان بعمل آید. ما معتقدیم که انتخابات باید کاملاً آزاد باشد و همه مردم افغانستان بتوانند در آن شرکت کنند، ما سیستم انحصار را به هر شکل و شیوه آن رد می کنیم و طرفدار شرکت کلیه مردم افغانستان اعم از زن، مرد، پیر، جوان و... برای تعیین سرنوشت سیاسی شان هستیم، این عادلانه نیست که مردان حق شرکت در انتخابات داشته باشند ولی زنان از این حق مسلم انسانی - اسلامی شان محروم باشند، همه حق دارند که در انتخابات شرکت نمایند.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که آیا شما با دولت موقت فعلی اختلافی دارید؟ گفت: بلی، این حکومتی است که در پاکستان تشکیل دادند و در آنجا نماینده ما حضور نداشت، ما با اصلش مخالف بودیم و اعتقاد داشتیم که همه نیروهای جهادی می نشستند و این حکومت را با تفاهم تشکیل می دادند و هیچ لزومی هم نداشت که در پاکستان تشکیل شود می آمدند در داخل افغانستان حکومت را تشکیل می دادند، فعلاً هم توافقی که با آقای مجددی کردیم مبنی بر اینکه ۸ نفر از حزب وحدت اسلامی در شورای جهادی و یک نفر در شورای قیادی باشند و سه وزارتخانه که یکی از آنها وزارت امنیت ملی است متعلق به این حزب باشد، از سوی آقای ربانی زیر پا شده و ایشان این توافقات را نادیده می گیرد.

استاد مزاری در اخیر مصاحبه در پاسخ به سؤال دیگر خبرنگار تلویزیون ترکیه مبنی بر اینکه شما از حکومت موجود چه می خواهید گفت: از حکومت موجود چیزی جز احترام به همان توافقی که دولت قانونی و مقبول خود آقایان با ما کردند نمی خواهیم، در آن زمان نماینده های همه نیروهای جهادی در

شورای جهادی بودند و اکثریت شان این مسئله را پذیرفتند و رئیس این شورا آقای مجددی آنها امضا کرده حالا ما می خواهیم که همین تعهد نامه را دولت فعلی نیز رعایت کند و عمل نماید، ما چیز جدیدی نمی خواهیم. (۶)

مصاحبه استاد مزاری با روزنامه رسالت چاپ تهران: یکشنبه

۱۳۷۱/۶/۲۸

مقدمه:

حزب وحدت اسلامی یکی از احزابی است که نقش عمده‌ای در قبل و بعد از پیروزی جهاد چهارده ساله مجاهدین بر عهده داشته است. این تشکیلات که شامل مجموعه احزاب متحد شده شیعه می‌باشد هم اکنون با حضور فعال در پایتخت افغانستان به پاسداری و حفاظت از دستاوردهای جهاد مردم مسلمان این کشور مشغول است.

مجموعه احزاب شیعه روند مبارزاتی خود را از سال ۱۳۵۷ آغاز کردند که سیر تحولات منجر به تشکّل آنها در سال ۱۳۶۸ در قالب حزب وحدت اسلامی گردید.

حجة الاسلام والمسلمین مزاری که هم اکنون بعنوان دبیر کل این حزب در رأس نیروهای حزب وحدت در کابل بسر می‌برد طی گفتگویی با خبرنگار ما نقش و نظرات این حزب در پیروزی و آینده افغانستان را تشریح کرده است که از نظر تان می‌گذرد:

■ رسالت: لطفاً در مورد نقش حزب وحدت اسلامی در پیروزی جهاد افغانستان توضیح بفرمائید؟

■ استاد مزاری: حزب وحدت متشکل از احزاب شیعی است که در

طول چهارده سال در مبارزه مسلحانه سهم داشته‌اند و در اکثر مناطق شیعه نشین آغازگران انقلاب بوده‌اند و شروع انقلاب آنها به سال ۱۳۵۷ بر می‌گردد. در این تاریخ به مدت سه سال اکثر مناطق شیعه نشین به کنترل در می‌آید و در مدت چهارده سال این مناطق از حضور نیروهای دولتی در امان بوده‌اند.

در سال ۱۳۶۷ گروه‌هایی که الآن در حزب متشکل شده‌اند پس از (۵۵) روز محاصره شهر بامیان را آزاد می‌کنند. در سال ۱۳۶۸ نیز حزب وحدت با عنوان فعلی اعلام موجودیت و به مبارزه ادامه داد. در جریانات اخیر افسرانی که هم اکنون در جنبش ملی اسلامی عضویت دارند اولین تماس را با حزب وحدت گرفتند و طی این تماس خواستار حمایت این حزب در مبارزه آنان علیه نیروهای دولتی نجیب شدند. شورای ولایتی حزب وحدت ضمن تماس با احمد شاه مسعود در این مورد تصمیم مثبت اتخاذ کرد. بدنبال این یک شورای نظامی متشکل از همه احزاب شمال در مزار شریف تشکیل شد و این شهر به توسط آنان سقوط کرد، ضمن اینکه اولین کسانی که وارد شهر مزار شدند همین نیروها بودند. پس از سقوط مزار شریف، سمنگان نیز سقوط و بعد از آن شهر چاریکار نیز آزاد گردید. در شهر چاریکار یک شورای نظامی جدید ۲۰ نفره تشکیل گردید که نمایندگان حزب وحدت در آن عضویت داشتند. طبق قرار قبلی نیروهای متحد شامل افسران سابق ارتش، نیروهای احمد شاه مسعود و نیروهای حزب وحدت اسلامی بایستی با هم به طرف شهر کابل و تصرف آن اقدام می‌کردند که متأسفانه زمانی که احمد شاه مسعود اقدام به حمله به کابل کرد، علیرغم توافق قبلی، حزب وحدت را از این موضوع مطلع نساخت اما حزب وحدت نیروهای خود را قبلاً وارد کابل کرده بود. با این حال حزب وحدت خود اقدام به حضور در شهر کابل کرد و بیش از صد منطقه، پایگاه، مراکز دولتی و اماکن دیگر را آزاد کرد و بدین ترتیب شهر

کابل سقوط کرد. این نقشی بود که حزب وحدت در پیروزی جهاد بر عهده گرفته بود اما متأسفانه نیروهای جهادی براساس تنگ نظری و عدم واقع بینی در پیشاور جمع شدند و جلسه‌ای تشکیل دادند و حزب وحدت را مجموعاً نادیده گرفتند.

اما ما با آقای صبغت الله مجددی رئیس جمهور قبلی به توافق رسیدیم که این توافق فعلاً در دوران آقای ربانی عملی نشده است.

■ رسالت: طبق قرارهای قبلی حضور نمایندگان حزب وحدت در شورای جهادی و کابینه قطعی شده بود آیا این روند اعمال می‌شود؟

■ استاد مزاری: در زمان آقای مجددی از حزب وحدت هشت نفر را در شورای جهادی، یک نفر را در شورای رهبری و سه وزیر را در کابینه پذیرفتند که یکی از این وزرا وزیر امنیت ملی بود. این توافق در زمان آقای مجددی بررسی و قطعی شد اما در زمان ریاست جمهوری آقای ربانی از سوی وی رد شد و اعلام گردید که این توافق قانونی نیست. شورای جهادی تاکنون تشکیل نشده، در شورای قیادی، یک نفر از نمایندگان حزب وحدت اسلامی شرکت دارد و اما در مورد کابینه مشکلات هنوز حل نشده و ما در کابینه شرکت نداریم و فعلاً هم تصمیم نداریم تا زمانی که مدّت ریاست جمهوری آقای ربانی ادامه دارد در کابینه شرکت کنیم.

■ رسالت: این به آن معناست که شما با دولت همکاری نخواهید کرد؟

■ استاد مزاری: ما الآن در دولت شریک نیستیم.

■ رسالت: ارتباط و همکاریهای حزب وحدت و نقش آن در جنبش ملی اسلامی شمال چگونه است؟

■ استاد مزاری: جنرالهایی که از امر دولت نجیب سرپیچی کردند به

اضافه ۹ حزب دیگر شمال مجموعاً جنبش ملی اسلامی را بوجود آورده‌اند و ارتباط ما با این جنبش خوب است.

■ رسالت: مسئله‌ای که اکنون در کابل مطرح است وجود و حضور نیروهای شبه نظامی ازبک است. به نظر شما این نیروها چه نقشی می‌توانند در آینده افغانستان داشته باشند؟

■ استاد مزاری: موضوع شبه نظامیان ازبک بیشتر بین آقای حکمتیار و آقای ربانی مطرح است و به ما هیچ ربطی ندارد چون ما نه به جنگ آنها شریک بوده‌ایم و نه صلحشان و نه به بیرون رفتن و یا ماندنشان. ولی بهر حال آنها دارای نیروهای منظم هستند و در پیروزی مجاهدین در کابل نقش تعیین کننده‌ای داشتند و طبیعی است که جایگاه خاصی در افغانستان داشته باشند، هم اکنون در هشت ولایت شمال و یک سوم افغانستان نیرو دارند که اگر اینها نادیده گرفته شود، واقعیتها نادیده گرفته شده است.

■ رسالت: وضعیت حاکمیت در شمال چگونه است؟

■ استاد مزاری: حاکمیت در دست جنبش ملی اسلامی است که همه احزاب در آن حضور دارند و اقدام به تشکیل شورای ولایتی کرده‌اند و کارهای سیاسی، نظامی و اداری را انجام می‌دهند.

■ رسالت: سیستم سیاسی که حزب وحدت اسلامی خواستار استقرار آن در افغانستان آینده است، چیست؟

■ استاد مزاری: ما قبلاً نیز این موضوع را اعلام کرده‌ایم، اکنون با این وضعیت که در افغانستان و به ویژه در کابل وجود دارد تنها راه ثبات و بوجود آوردن مرکزیت، اعمال سیستم فدرالی است و ما آن را تنها راه حلی می‌دانیم که تمامیت ارضی و حاکمیت ملی افغانستان را در پی دارد.

یکی از اصول فدرالیسم این است که حاکمیت‌های مختلف در ارتباط با حاکمیت مرکزی به کار ادامه می‌دهند که این مورد هم اکنون در افغانستان صادق است. در ولایات مختلف افغانستان حاکمیت‌های مختلف وجود دارد که باید قانع شوند و راه قانع شدن آنها فقط سیستم فدرالی است.

■ رسالت: اگر دولت و حاکمیت موجود سیستم فدرالی را نپذیرفت، موضع حزب وحدت چه خواهد بود؟

■ استاد مزاری: فعلاً که دولتی وجود ندارد ما معتقدیم دولت و حاکمیت در فدرالیسم معنی پیدا می‌کند. دولت فعلاً که چهار ماه از عمرش می‌گذرد هیچ ارتباطی با ولایات خود ندارد، این دیگر دولت نیست، این سیستم فدرالی است که توافق ولایات مختلف را در مرکز هماهنگ می‌کند، توافقات ولایات باید بر یک سیستم خاص اعمال گردد که آن هم فدرالی است.

■ رسالت: شما در مورد قانون اساسی جدید افغانستان نظرات خاصی ارائه کرده‌اید؟

■ استاد مزاری: همان طور که می‌دانید یک قانون، زمانی قانون است که پیش نویس و تدوین آن توسط نمایندگان تمامی مردم صورت گرفته باشد و بعد کلیه مردم نیز به آن رأی داده باشند تا وقتی که حاکمیت در جایی بوجود نیامده، نوشتن قانون اساسی آن، توسط خود خلاف قانون و غلط است. در انقلابهایی که در دنیا بوجود می‌آید مسئول قانون‌گذاری شورای انقلاب است و تا زمانی که حاکمیت تثبیت نشده همین شورا قانون می‌گذارند، حال در مورد قانون اساسی باید کلیه مردم در تنظیم پیش نویس آن حضور داشته باشند و پس از آنکه در اختیار مردم قرار گرفت مورد همه پرس و جوی گذارده شود در غیر اینصورت این قانون نیست. هر کس و یا هر حزب می‌تواند خودش قانونی را تنظیم و ابلاغ کند. در هیچ کجای دنیا تا حزبی به توسط مردم انتخاب نگردد و حاکم نشود، نظرات آن

حزب را کسی قانون اساسی نمی‌داند.

این چیزی که الآن به عنوان قانون اساسی افغانستان مطرح است، قانون اساسی نیست و چیزی است که در پاکستان ساخته‌اند و مردم اصلاً آن را قبول ندارند. در حقیقت کمیسیونی که برای تنظیم قانون اساسی در نظر گرفته‌اند، از اطلاع عموم خارج بوده و کسی از آن خبر نداشته است مثلاً در شمال هشت ولایت وجود دارد که خط مشی این ولایات توسط نیروهای جهادی همین ولایات تعیین می‌شود. لهذا این قانون اساسی اعلام شده قانون نیست و خلاف روند انقلابهای جهانی است و ارزش قانونی ندارد، وقتی که ارزش قانونی ندارد ما اصلاً روی آن بحث نمی‌کنیم. قانون اساسی‌ای ارزش بحث دارد که روال قانونی را طی کرده باشد. هم اکنون افغانستان قانون ندارد چرا که اصلاً جلسه قانون گذاری ندارد. آقای ربانی عملاً شورای جهادی را منحل کرده در حالیکه کار این شورا وضع قانون تا تثبیت موقعیت نظام بوده است. شورای رهبری نیز بیش از سه یا چهار نفر را شامل نمی‌شود که آنها هم حق قانون گذاری ندارند، فعلاً در افغانستان مرکز قانون گذاری نیز وجود ندارد.

■ رسالت: به نظر شما نقش بیگانگان و کشورهای دیگر در نابسامانیهای افغانستان پس از پیروزی چیست؟

■ استاد مزاری: من قبلاً نیز گفته‌ام که حاکمیت و ثبات همیشه بر اساس دو اصل اساسی در افغانستان بوجود می‌آید که عبارتند از:

۱ - قطع مداخلات خارجی، یعنی باید بگذارند که مردم افغانستان خودشان سرنوشت‌شان را تعیین کنند. و مردمی که ۱۴ سال در مقابل یک ابر قدرت جنگیدند با شکست شوروی سابق باعث آزادی نیمی از جهان شدند می‌توانند برای آینده خود تصمیم بگیرند، لهذا هیچ ضرورتی ندارد که همسایه‌ای، دولتی، دشمنی در این مورد دلسوزی بکند.

۲ - تمام ملیتها در افغانستان در جهاد چهارده ساله سهم داشته‌اند. همه شهید داده‌اند، مجروح، معلول و آواره شده‌اند و همه در پیروزی نقش داشته‌اند و در آینده نیز همین ملیتها باید براساس نفوس و دیگر امتیازات در تصمیم‌گیریها نقش داشته باشند. اگر این دو اصل اساسی رعایت گردد یک حکومت و حاکمیت با ثبات در افغانستان بوجود خواهد آمد. تاکنون نیز این دو مسئله در افغانستان مطرح بوده است، هم نفوذ خارجی فوق العاده بوده است و هم در فرمول ساخته شده در اینجا حقوق مردم در نظر گرفته نشده است. لذا در مدت این چهار ماه گرفتن جشن و شادی و بازگشت مهاجرین، مردم به مصیبت گرفتار شده‌اند. تا موقعی که این مسایل رعایت نشود، برای آینده امنیتی برقرار نخواهد شد.

■ رسالت: پس با اینحال چگونه امنیت در افغانستان برقرار خواهد

شد؟

■ استاد مزاری: راه برقراری امنیت توافق همه جماعات و احزاب است

اگر توافق صورت نگیرد و همه جوانب ذیدخل که در پیروزی نقش داشتند تفاهم نکنند، امنیتی برقرار نخواهد شد.

■ رسالت: به نظر می‌رسد خلع سلاح گروه‌های موجود در کابل زمینه‌ای

باشد برای ایجاد امنیت، عملیات خلع سلاح تاکنون به چه شکلی پیش رفته است؟

■ استاد مزاری: پیش از جنگ اخیر جلسه‌ای تشکیل شد که در آن شهر

کابل به دوازده حوزه تقسیم بندی و این حوزه‌ها در میان گروه‌های جهادی تقسیم شد در حالیکه اکثریت گروه‌ها با طرح خلع سلاح در برقراری نظم موافق بودند. مدتهاست که روی این طرح کار می‌شود تا عملی گردد. منتها این کار به واسطه جنگها به تأخیر افتاده است. با این همه این طرح دارای اشکالاتی

می باشد، طبق این طرح نمایندگان همه گروه ها باید در هیئت صلح حضور داشته باشند و هیچ گروهی نباید حاکم باشد اما اکنون می بینیم که وزارت دفاع در اختیار شورای نظار (نظامیان وابسته به احمد شاه مسعود) می باشد و این ها به این طرف و آن طرف می روند در واقع تخلیه در مورد همه گروه ها صورت می پذیرد اما نیروهای شورای نظار جایگزین آنها می شوند که من معتقدم این مسئله اشتباه است و تا زمانی که طرح درستی عملی نشود اوضاع روبراه نخواهد شد.

■ رسالت: فعلاً که همه چیز در کابل متوقف است برنامه های فرهنگی حزب وحدت چیست؟

■ استاد مزاری: حزب وحدت در کنار جلسات سخنرانی در مساجد و مجالس اقدام به انتشار نشریه «وحدت اسلامی» کرده بود که خوب بود منتها پس از وقوع جنگ اخیر (بین حکمتیار و ربانی) تمامی شهر اعم از برق، آب تلفون و غیره آسیب دید انتشار نشریه با توقف روبرو شد و همین وجود حملات در کابل تقریباً کارهای فرهنگی را متوقف کرده است.

■ رسالت: آیا هنوز هم نیروهای حزب وحدت اسلامی از سوی نیروهای حزب اتحاد اسلامی سیاف مورد تعرض قرار می گیرند؟

■ استاد مزاری: ما از بدو حضور در کابل مجبور به سه درگیری با حزب اتحاد شده ایم که این سه درگیری هر بار با ایجاد آتش بس قطع، و مجدداً شروع شده است. الآن نزدیک به ۲۵ روز است که از آتش بس آخر ما می گذرد و هیئتهای طرفین سعی می کنند با ادامه مذاکرات مانع از درگیری جدید شوند اما ما بطور یکطرفه ۲۵۰ تن از اسرای حزب اتحاد سیاف را آزاد کرده ایم در حالیکه آنها هنوز اقدام به رها سازی اسرای ما نکرده اند.

■ رسالت: به نظر شما آیا حکمتیار قادر به حمله مجدد به شهر کابل

خواهد بود؟

▣ استاد مزاری: اینکه حکمتیار بتواند یا نتواند چنین کاری را صورت دهد در استنباط ما نیست. منتها شرایط دو طرف (حکمتیار - ربانی) برای آتش بس متناقض است، از طرف آقای ربانی یک سری شرایط و از طرف آقای حکمتیار نیز یک سلسله شرایط اعلام می شود، عملاً در مورد آتش بس و صلح توافق نظری وجود ندارد. بهر حال ما در این جنگ بی طرف هستیم. ما بنای جنگ با هیچ کس را نداریم و با همه احزاب سر همکاری داریم.^(۷)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار خبرگزاری جاپان

یکشنبه ۱۳۷۱/۷/۵

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری جاپان در رابطه با آخرین تحولات و انکشافات سیاسی در کشور سخن گفت. وی ضمن تشریح موقعیت سیاسی - نظامی فعلی قطع مداخلات خارجی و واقع بینی رهبران تنظیم‌های جهادی را یگانه راه حل معقول و مقبول مشکلات فعلی دانسته، نسبت به آینده افغانستان اظهار خوشبینی نمود. استاد در پاسخ به سئوالات دیگر خبرنگار مبنی بر اینکه چرا هزاره‌ها با پشتونها جنگیدند؟ گفت:

در طول جنگهایی که بر ما تحمیل گردیده به عنوان هزاره‌ها و پشتونها نبوده است. هزاره‌ها و پشتونها با هم برادرند و سالها در کنار یکدیگر در این کشور زندگی مشترک داشته‌اند و حزب وحدت اسلامی تنها در برابر تجاوزات تنظیم اتحاد آقای سیاف جنگیده است و این جنگها، جنگ میان دو تنظیم سیاسی بوده است. استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه با اشاره به نقش زنده جنبش شمال در سرنگونی رژیم کمونیستی گفت: در این جنبش همه احزاب جهادی عضویت دارند که یکی از آنها حزب وحدت اسلامی است. استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که موقف شما در رابطه با جنگ حزب اسلامی و جمعیت اسلامی چه بوده است؟ گفت:

موقف ما در این جنگ بی طرفی کامل می باشد. (۸)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار روزنامه سلام ۱۳۷۱/۷/۲۸

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان در یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار روزنامه «سلام» از جمهوری اسلامی ایران اوضاع فعلی کشور را تحلیل و ارزیابی نمودند.

استاد مزاری با تاکید بر اینکه علت تشنج، درگیری و بی‌نظمی اجتماعی طرح‌هایی است که از خارج بر ملت ما تحمیل می‌شود فرمودند:

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی گروه‌های مستقر در پیشاور اشتباهی را مرتکب شدند که برای کشور افغانستان فاجعه آفرید و هنوز که هنوز است اوضاع به ثبات مبدل نگردیده است.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی با اشاره به اینکه طرح‌های گذشته از قبیل شورای مشورتی و حکومت موقت راولپندی و توافق پیشاور جامع نبوده و مورد حمایت قشر عظیمی از مردم و قوماندانان جهادی قرار نگرفت فرمودند:

تنها راه حل و قانع کننده‌ترین راه این است که حقوق طبیعی مردم به آنها داده شود چرا که همه ملیتها در پیروزی سهم داشته و فشار ۱۴ سال جهاد را بدوش کشیده‌اند.

استاد مزاری فرمودند: رعایت حقوق ملیتها فقط در قالب حکومت فدرال عملی است و با این طرح می‌توان حکومت‌های متعدد ولایتی را در یک

حکومت مرکزی جمع کرد و الا احتمال تجزیه افغانستان و تداوم جنگهای داخلی قویاً وجود دارد.

ایشان اضافه فرمودند: حکومت فدرال فعلاً در کشورهای پیشرفته و آزادیخواه دنیا وجود داشته و موجب جذب و وصل ملیتهای متعدد است.

ما معتقد هستیم تنها راه جلوگیری از تجزیه افغانستان و تأمین وحدت ملی و ارضی این است که همه ملیتها به حقوقشان برسند. دبیرکل حزب وحدت اسلامی با تأکید بر این نکته که هیچ افغانی راضی به تجزیه افغانستان نیست فرمودند: اگر ملیتی حقوق خود را طلب نموده و خواستار عدالت باشد بمعنی تجزیه نیست. این حق طبیعی مردم است که خواستار حقوق خویش و عدالت باشد.

استاد مزاری دخالت خارجی ها و جاه طلبی رهبران جهادی را ریشه های درگیری موجود بین گروه ها ذکر نموده فرمودند: همکاری دولتهای دوست و برادر در چهارده سال مبارزه مردم ما جای قدردانی و سپاس دارد ولی در امور داخلی ما نباید دخالتی صورت بگیرد دخالت خارجیها موجب دردسر است، اوضاع اسف بار فعلی زایده دواشتباهی است که در پاکستان پیش آمده، مردم افغانستان که چهارده سال مبارزه نموده و روسها را شکست دادند این صلاحیت را دارند که حکومت دلخواه خویش را تشکیل بدهند. ایشان اضافه فرمودند: اگر دخالت خارجیها قطع شود و رهبران جهادی از انحصار بیرون آمده بپذیرند که این پیروزی مال همه مردم افغانستان است و آنها حق دارند برای سرنوشت آینده خود تصمیم بگیرند - دیگر مشکل وجود نخواهد داشت و حکومت باثبات و طبق خواسته مردم بوجود خواهد آمد. مردم حکومت اسلامی می خواهد. ولی حکومت به نام اسلامی و در واقع انحصاری را نخواهد پذیرفت.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی فرمودند: اکثر کشورهای که در طول جهاد مارا کمک نمودند نه بخاطر دلسوزی به مردم افغانستان بلکه بخاطر شکست روسیه که رقیبشان بود و سخت از آن وحشت داشتند، به این کار مبادرت می کردند. وی افزود: در دخالت هایی که در افغانستان صورت می گیرد آمریکا پشت پرده است. استاد مزاری از افغانستان به عنوان خط مقدم جبهه بر علیه استکبار در گذشته یاد نموده فرمودند: حالا که اتحاد شوروی از هم پاشیده باز هم شاهراه تعیین کننده حرکت اسلامی که بتواند مسلمانها را متحد بسازد و اتحاد اسلامی که در تصور غرب قدرت بعدی را تشکیل می دهد، را شکل دهد افغانستان است و علاوه کردند: انقلاب افغانستان برای غرب بسیار حایز اهمیت است زیرا دارای دو تا خصیصه است که انقلابات دیگر آن را فاقد است. اول اینکه عملاً مسلمانان در این انقلاب شریک بوده و نیاز ندارد به جهان صادر شود هم اینک در جهان صادر شده است الجزایر - کشمیر و

دیگر اینکه غرب نمی تواند شیعی بودن را به آن نسبت دهد و بدین وسیله مسلمانان را از آن دور سازد چنانچه در رابطه با انقلاب اسلامی ایران عملی کردند.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در جواب این سؤال که غرب روی چه نیروهایی سرمایه گذاری می نماید تا بتواند روی کار بیاورد فرمودند: غرب در گذشته ها کم کم هایی را که در اختیار بعضی قرار می داد روی این ملاحظه بود که چه کسی توان مبارزه و سازماندهی جنگ بر علیه روسیه را دارد و در این فکر نبود که چه کسی در خط شان هست ولی امروز سیاست غرب تفاوت می کند. تلاش می کند از طریق بد نام و بی اعتبار ساختن مجاهدین نزد جهان و بدبین نمودن مردم به اسلام از طریق تحمیل جنگ، بی امنیتی و تشنج جلو ایجاد حکومت اسلامی با پایه های وسیع مردمی را بگیرد و فرصت کافی برای رسیدن

نوبت کسانی که در خط شان هست بوجود آورد. ایشان از بازگشت مهاجرین - بازسازی خرابی‌های جنگ ۱۴ ساله شکوفا ساختن فرهنگ و سازماندهی بهداشت بعنوان اولویت‌های دوران بازسازی یاد کرده فرمودند:

اگر روی استخراج منابع سرشار طبیعی از قبیل نفت و گاز و... سرمایه گذاری شود وضعیت اقتصادی خوبی در افغانستان قابل پیش بینی است. و علاوه کردند: منابع افغانستان دست نخورده باقی مانده و روسها علیرغم اینکه می‌خواستند منابع کشور مارا دست برد بزنند نتوانستند کاری از پیش ببرند - پروژه‌ها و طرحهای آبیاری و... که نا تمام مانده اگر فعال گردد به زودترین فرصت شاهد شکوفائی کشور خویش خواهیم بود.

استاد مزاری با تاکید بر اینکه در کشور، نیروی متخصص انسانی بقدر کافی موجود بوده مشکل افغانستان کمبود نیروی انسانی متخصص نیست فرمودند: تنها مشکل در شرایط فعلی مسئله امنیت و مشکل اقتصادی و سرمایه‌گذاری است. باید حکومتی که مورد قبول همه مردم باشد بوجود آید تا امنیت تأمین گردیده زمینه سرمایه‌گذاری و جذب کمکهای خارجی ایجاد گردد. ایشان فرمودند: انتظار ما از مجامع بین المللی بطور کلی این است که نسبت به بازسازی افغانستان توجه کنند مخصوصاً کشورهای اسلامی که افغانستان برای آنان اهمیت حیاتی دارد و همچنین از نگاه موقعیت اسلامی شان بایست توجه زیادی بخرج دهند. استاد مزاری از جمهوری اسلامی ایران شخصاً نام برده فرمودند:

مخصوصاً جمهوری اسلامی ایران که در بازسازی پس از پیروزی انقلاب و هشت سال جنگ، تجربه‌ها اندوخته است این تجربه‌ها برای افغانستان اهمیت حیاتی دارد. انتظار ما این است که در بازسازی افغانستان فعالانه کمک نماید.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان در پایان از مسلمانها درخواست نمود تا همانگونه که طی چهارده سال مبارزه مردم افغانستان را کمک نمودند امروز نیز بعد از پیروزی انقلاب آنها را برای تشکیل یک حکومت اسلامی یاری دهند و آرزو نمودند تا دومین کشور اسلامی تحقق یافته سنگر مطمئنی شود برای مبارزات جهان اسلام.^(۹)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار فرانسوی
خبرنامه وحدت شماره (۳۱) ۷۱/۸/۶

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی
افغانستان طی مصاحبه اختصاصی با خبرنگار فرانس پرس به سؤال‌های وی
پاسخ گفت:

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا در جلسه فردای شورای رهبری
برای انتخاب رئیس جمهوری خود شما تشریف می‌برید و یا نماینده شما؟
فرمودند:

در آن جلسه نماینده حزب وحدت شرکت نموده و نظریات حزب
وحدت را خواهد گفت و نماینده مذکور آیت ا... فاضل است.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در جواب این سؤال که آیا وقتی که شورای
اهل حل و عقد تشکیل شود حزب وحدت کاندیدا دارد؟ گفتند: بلی کاندیدا
دارد حتمی است.

ایشان در پاسخ این سؤال که به نظر شما در جلسه فردا چه کسی انتخاب
خواهد شد گفت ما نظر خاصی نداریم ولی احتمال زیاد است که آقای ربانی را
برای یک مدّت تمديد کنند.

■ خبرنگار فرانس پرس: آیا تمدید رهبری مملکت صرف برای دو ماه خواهد بود؟

■ استاد مزاری: نه. دو ماه زیاد است.

■ فرانس پرس: شورای اهل حل و عقد چه وقت دایر می شود؟

■ استاد مزاری: اگر چه تلاش بر این است که زودتر از یکماه دایر شود ولی بخاطر مشکلاتی که وجود دارد یکماه دیگر دایر خواهد شد.

■ خبرنگار فرانس پرس: بناست یک قوت حایل از سوی وزارت دفاع تأسیس و بین حزب وحدت و اتحاد مستقر شود آیا نیروهای حزب وحدت از خط اول حوزه (۵) عقب نشینی خواهد کرد؟

■ استاد مزاری: نبایست از خط اول منطقه عقب نشینی نمایند فقط حوزه (۵) را بنا بود تخلیه نمائیم که حزب وحدت تخلیه کرده است در آن منطقه خط حایل بین طرفین موافقه شده و عقب نشینی مورد توافق نیست.

■ خبرنگار فرانس پرس: طوری که ما فهمیدیم خط اول دست حزب وحدت بود و در عوض قدرت حایل همانجا جابجا می شود؟

■ استاد مزاری: خط حایل که ترسیم شده است خارج از سنگرهای اول در حوزه (۵) می باشد که در آن نیروی صلح و در دو طرفش نیروی حزب وحدت و اتحاد مستقرند.

■ خبرنگار: می گویند خروج نیروهای حزب وحدت از حوزه (۵) و منطقه پوهنتون مورد توافق قرار گرفته است؟

■ استاد مزاری: این مناطق مربوط حزب وحدت بوده و اداره آن هم در اختیار حزب وحدت خواهد بود ممکن است گروپهای اضافی خود را در مراکز ببرد ولی حفظ حوزه از نظر امنیتی مربوط حزب وحدت است.

■ خبرنگار: در مورد امنیت شهر کابل چه ملاحظه‌ای داشته و نظر شما درباره تهدید حکمتیار و سیاف مبنی بر حمله به کابل چیست؟

■ استاد مزاری: در مورد امنیت شهر کابل قبلاً توافق بعمل آمده بود و دوازده حوزه امنیتی بین احزاب تقسیم شود که امنیت آنها را بگیرد. منتها حالا رعایت نشده و اکثر حوزه‌ها در دست شورای نظام است ما خواهان رعایت شدن توافقات قبلی هستیم. اما در رابطه با آقای حکمتیار نظر ما این است که مسائل شان را با مذاکره و جلسه حل و عقد، حل کنند.

استاد مزاری ضمن بر شمردن مظالم و مفساد دوره گذشته، روی برادری و اخوت اسلامی مردم افغانستان و آبادانی کشور و تشکیل حکومت اسلامی با پایه‌های وسیع اجتماعی و محرومیت زدائی و جبران گذشته‌ها تأکید کردند. (۱۰)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار بی بی سی :

پنجشنبه ۱۳۷۱/۸/۱۴

استاد مزاری دبیرکل حزب اسلامی در مصاحبه‌ای با خبرنگار بی بی سی در روز پنجشنبه ۱۳۷۱/۸/۱۴ شرکت نموده به سؤالات وی پاسخ گفت.

■ سوزی پرایس : استاد محترم اوضاع متشنج امروز از چه قرار بود؟

■ استاد مزاری : از اول ما هم در جریان نبودیم ولی بعداً به ما تلفون آمد که تعدادی از مردم هزاره را که سوار بر یک مینی بوس بودند در حصه پل آرتن دور داده پول و ساعت‌های شان را گرفتند بعد آنها رفته پوسته حزب وحدت را در حصه چنداول خبر می دهند این ها نیز به دور دادن افراد شروع می نمایند از همین جا اوضاع متشنج گردید. وقتیکه ما مطلع شدیم برای خاموش نمودن بحران چهار، پنج هیئت را فرستادیم تا افرادی را که شورای نظار و نیروهای حزب وحدت گرفته آزاد کنند تا هم اکنون در اکثر جاها افراد آزاد گردیده و سایر جاها آزاد خواهند گردید.

■ سوزی پرایس : آیا گروگان گیری طبق هدایت قوماندان ها بود و یا بچه ها خودسرانه عمل کردند؟

■ استاد مزاری : خیر، از مقام بالائی دستور داده نشده بلکه به محض شنیدن اینکه افراد را دور داده است آنها هم عمل بالمثل انجام دادند.

■ سوزی پرایس : وضع در این وقتها در این مناطق چگونه است آیا

عموماً اوضاع متشنج است؟

■ استاد مزاری: نه، وضع آرام بود فقط همین روز اینطوری شد در این مناطق بعد از جنگ‌ها هیچ تشنجی نبود نیروهای صلح جا بجا شده بودند منتها از طرف آقای سیاف و اتحاد اسلامی بعضی از وقتها روی منطقه برچی و قطعه اسکاد فیر می‌شد که هیئت‌های صلح فوراً دست بکار شده خاموش می‌نمود. ولی وضع شهر آرام بود.

■ سوزی پرایس: از این گپ‌ها گذشته آیا شورای اهل حل و عقد ظرف (۴۵) روز دایر خواهد شد؟

■ استاد مزاری: بستگی به همکاری تنظیم‌ها و فعالیت دولت دارد (۴۵) روز زمان کافی برای جمع کردن نماینده‌هاست بشرطی که احزاب کارشکنی نکنند و دولت بطور فعال برخورد نماید.

■ سوزی پرایس: سیستمی را که روی انتخاب نماینده‌ها قبول کردند (انتخاب روی تناسب نفوس) شما چه نظری دارید؟

■ استاد مزاری: خواسته و پافشاری ما روی همین بود که انتخاب روی معیار نفوس باشد حالا مقداری مسئله حل شده است ولی باز هم مشکل وجود دارد زیرا برای یک ولسوالی یک نماینده در نظر گرفته‌اند و لو ۱۵۰۰۰ هزار نفر هم نباشد یعنی معیار نفوس صد در صد قبول نشده است و لکین حزب وحدت با در نظر داشت مصالح و اینکه غیر از این ممکن نیست برای فعلاً به همین راضی شده است.

■ سوزی پرایس: آیا از تمديد مهلت آقای ربانی به مدت (۴۵) روز حمایت می‌کنید؟

■ استاد مزاری: در توافق روی تمديد (۴۵) روز نماینده حزب وحدت

حضور داشته این مسئله با اکثریت آراء صورت گرفت.

■ سوزی پرایس: به نظر شما زمستان کابل زمستان آرامی خواهد بود و یا باز هم جنگ در خواهد گرفت؟

■ استاد مزاری: بستگی به شورای اهل حل و عقد دارد اگر عادلانه برگزار شود و احزاب هم راضی شوند و یک حکومت نیمه قانونی بوجود بیاید احتمال جنگ منتفی است در غیر این صورت احتمال آرامی نیست.

■ سوزی پرایس: آیا تمام اسیران را با اتحاد تبادل کردید؟

■ استاد مزاری: ما در جنگ سوّم / ۲۵۰ نفر از طرف اتحاد را اسیر گرفته بودیم همه را در یک روز آزاد کردیم ولی اسرای ما هنوز آزاد نشده حتی از جنگ دوم / ۳۰۰ نفر نزد اتحاد اسیر است علاوه بر اینکه از راههای شمال و میدان شهر گرفته اند که حدوداً به ۷۰۰ نفر بالغ می شود. (۱۱)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار صدا و سیمای جمهوری
اسلامی ایران یکشنبه ۱۳۷۱/۸/۱۷

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی
طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
به سؤالات وی پیرامون اوضاع سیاسی کشور، شورای اهل حل و عقد، حقوق
زنان دورنمای آینده انقلاب اسلامی، وضع امنیتی کابل و مشکلات مردم
پاسخ گفت.

استاد مزاری در قسمتی از این مصاحبه ضمن تأکید بر ضرورت تشکیل به
موقع شورای اهل حل و عقد، تشکیل این شورا رایگانه راه خروج از بن بست
فعلی و شکل گیری یک حکومت قانونی در افغانستان ذکر کرد.

وی همچنین با اشاره به نقش و جایگاه والای زن در تفکر اسلامی حضور
فعال زنان در صدر اسلام را یاد آوری کرد و موضع کسانی را که مخالف حضور
زنان در صحنه فعالیت های اجتماعی، سیاسی می باشند، خلاف اسلام دانست
و گفت:

زنان از کلیه حقوق انسانی برخوردار هستند و می توانند در همه
عرصه های حیات اجتماعی - سیاسی کشور فعال باشند، انتخاب شوند و
انتخاب کنند.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه اوضاع فعلی را نگران‌کننده توصیف کرده اظهار امیدواری نمود با شکل‌گیری یک ترکیب جدید امنیتی متشکل از کلیه احزاب جهادی وضع امنیتی کابل رو به بهبود و آرامش رود. (۱۲)

مصاحبه استاد مزاری با صدای آمريکا دو شنبه ۱۳۷۱/۸/۱۸

حجة الاسلام والمسلمين استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه اختصاصی با صدای آمریکا به سؤالات وی پیرامون اوضاع سیاسی کشور، وضع امنیتی کابل، جنبش شمال، شورای اهل حل و عقد، مشکلات مردم و... پاسخ گفت.

استاد مزاری در قسمتی از این مصاحبه راجع به وضع سیاسی کابل گفت: گرچه فعلاً جنگ نیست ولی اداره صحیحی وجود ندارد چون همه احزاب در وزارتخانه‌های امنیت، داخله و دفاع شرکت ندارند و کنترل در دست یک حزب است به همین جهت گاهی تشنج بوجود آمده و وضع امنیتی مختل می‌گردد. دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که انتخاب شورای اهل حل و عقد روی معیار نفوس چگونه می‌تواند باشد در حالیکه آمارگیری دقیقی تا هنوز صورت نگرفته است گفت: معیار آمارگیری است که در سال ۱۳۵۸ از سوی آمریکائیا انجام شده و همچنین آمار احصائیه مرکزی در سال ۱۳۵۸ چرا که راه دیگری وجود نداشت. اگر چه در این جا ظلم زیادی نسبت به بعضی ولسوالیها روا داشته شده است چون نفوس ولسوالیها متفاوت است بعضاً / ۱۶۰۰۰۰ جمعیت دارد ولی کوچک جلوه داده شده و بالعکس ولسوالیهای کوچک دیگری بزرگ جلوه داده شده است ولی مجبور بودیم برای مرحله فعلی همین آمارگیری تخمینی را بپذیریم گرچه عدالت رعایت نشده

است.

استاد مزاری راجع به نقش شورای اهل حل و عقد گفت: ضمن اینکه شورا زعیم سیاسی آینده را باید انتخاب نماید مجلس قانون گذاری از بین همین شورا انتخاب می گردد و تدوین قانون اساسی نیز توسط این مجموعه باید صورت بگیرد و به فراندم و آراء مردم گذاشته شود.

استاد مزاری با تأکید بر اینکه اعضای شورا توسط مردم و با همکاری حوزه های اداری انتخاب می شوند گفت: نمایندگان شورا باید مسلمان و تابع افغانستان باشند و جرم سابقه نداشته باشند و می توانند از هر قشری انتخاب شوند.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که آیا مکانیزمی بوجود آمده است که از برخوردهای خود سرانه در پایتخت جلوگیری نماید ؟ گفت:

تشکیلاتی می تواند جلو تشنجات و برخوردها را بگیرد که در ترکیب آن، همه احزاب جهادی حضور داشته باشد که متأسفانه تا هنوز رعایت نشده است، اگر حوزه های امنیتی وزارت داخله، دفاع و امنیت از همه احزاب نباشد امنیت تأمین نمی شود. باید همه احزاب در تأمین امنیت شرکت کنند تا جلو اغتشاشات گرفته شود. استاد مزاری راجع به مناسبات حزب وحدت اسلامی با اتحاد سیاف گفت:

بعد از قبول صلح و جابجا شدن نیروهای حایل مذاکرات ادامه دارد ولی اسرای ما هنوز آزاد نگردیده و راهها همچنان به روی ما، بسته است منتها تلاش ها در جریان است تا مشکلات حل شود.

وی راجع به نقش هیئت های صلح گفت:

چندین هیئت صلح از مناطق مرکزی، شمال و جنوب در کابل حضور دارند و یک کمیته مرکزی از هیئت‌های صلح بوجود آمده تا از جنگ جلوگیری شود و صلح پایدار در کشور تحقق یابد. (۱۳)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار جاپانی یکشنبه ۱۳۷۱/۸/۲۴

استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری جاپانی به سؤالات وی پیرامون اوضاع سیاسی کشور، ساختار تشکیلاتی حزب وحدت اسلامی، کمکهای بین المللی برای اعمار مجدد در افغانستان و راههای رسیدن به یک دولت با ثبات در این کشور پاسخ گفت.

استاد مزاری در قسمتی از مصاحبه با برشمردن مشکلات ودشواریهای اقتصادی خواستار همکاریهای جدی، همه جانبه و بی قید و شرط کشورهای صنعتی و از جمله جاپان به افغانستان گردید.

استاد مزاری ضمن اشاره به کمکهای پراکنده دولت جاپان به گروههای مختلف از این کشور خواست تا به مناطق مرکزی افغانستان کمکهای بیشتری ارائه نماید. (۱۴)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی سه شنبه ۱۳۷۱/۹/۱۰

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران به سؤالات وی پیرامون تحولات جاری کشور، شورای اهل حل و عقد و مشکل مهاجرین افغانی مقیم جمهوری اسلامی ایران پاسخ گفت:

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که آیا شورای اهل حل و عقد در موعد مقرر تشکیل خواهد شد؟ گفت: احتمال دایر شدن شورای اهل حل و عقد در موعد تعیین شده از سوی دولت موقت به ضعف گرائیده و ممکن به تاخیر بیفتد. وی در بخش دیگری از این مصاحبه با اشاره به مشکلاتی که فرا روی تشکیل به موقع شورای حل و عقد وجود دارد گفت: در اکثر ولایات با هیئتهای ناظر بر انتخاب اعضای شورا برخورد خوب صورت نگرفته است. نیروهای شمال نیز خواسته‌هایی دارند و از جمله می‌خواهند در کمیسیون مرکزی شورای اهل حل و عقد و نیز شورای قیادی نماینده‌ای داشته باشند و اگر خواسته‌های آنها برآورده نشود ممکن است از مناطق شمال نماینده‌ای نیاید.... استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه از برخوردهای ضعیف دولت در زمینه انتقاد کرد و گفت: دولت موقت امکانات لازم را در اختیار هیئتهای نظارت بر انتخاب اعضای شورا نگذاشته و علاوه بر آن رئیس کمیسیون مرکزی شورای حل و عقد بدون نظر و توافق اعضای این کمیسیون مسافرت‌هایی به بعضی نقاط کشور، انجام داده و پولهایی در راستای خواسته‌های جناح خاص پخش کرده است که این مسئله، مشروعیت کار

کمیسیون را زیر سؤال برده و اعتراض سایر اعضای آن را برانگیخته است. استاد مزاری ضمن اشاره به مشکلات دیگری که فرا راه تشکیل شورا وجود دارد در رابطه با مواضع احزاب و جریانهای جهادی گفت: اکثریت احزاب جهادی تصمیم گرفته‌اند که تدویر شورای اهل حل و عقد به زمان دیگر موکول گردیده به تأخیر افتد و تا زمان تشکیل شورا یک دوره موقت دیگر از طریق شورای رهبری بوجود آمده زمینه تشکیل واقعی و تعیین کننده شورا را فراهم آورد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که نظر شما در مورد تصمیم دولت جمهوری اسلامی مبنی بر بازگشت مهاجرین به کشورشان چیست؟ گفت: از نظر ما فعلاً شرایط برای بازگشت مهاجرین آماده نیست، قحطی افغانستان را تهدید می‌کند. سرمای زمستان و برف و کولاک موانع بزرگی به سر راه انتقال و اسکان مهاجرین ایجاد خواهد کرد و از طرف دیگر، هیچگونه امنیتی در راه وجود ندارد دولت آمادگی پذیرایی از مهاجرین را ندارد و در این زمینه هیچ برنامه‌ای ندارند بر علاوه ثبات سیاسی در کشور بوجود نیامده است لذا ما از مقام معظم رهبری حضرت آیه ... خامنه‌ای و دولت جمهوری اسلامی جداً می‌خواهیم که برای مهاجرین ما فرصت بیشتری بدهند تا آمادگی لازم برای بازگشت را پیدا نموده و کشور ما نیز قدرت پذیرایی و اسکان آنان را بدست آورد.

استاد مزاری از مقامات جمهوری اسلامی خواست که علاوه بر چهارده سال حمایت و پشتیبانی از مقاومت مردم افغانستان و پذیرایی از مهاجرین چند ماه دیگر را نیز تحمل نموده به مهاجرین مهلت دهند. (۱۵)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران خارجی چهارشنبه ۱۳۷۱/۹/۱۱

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبدالعلی مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه مطبوعاتی به سؤالات خبرنگاران بی بی سی و آسوشیتد پرس پیرامون آخرین تحولات سیاسی کشور پاسخ گفت. استاد مزاری در پاسخ به سؤال خبرنگار بی بی سی در رابطه با تشکیل شورای اهل حل و عقد گفت:

حزب وحدت اسلامی مصمم بود که این شورا بصورت عادلانه و به موقع دایر گردد تا یک حکومت با ثبات از این طریق بوجود آید و در این رابطه فعال هم برخورد کرد؛ ولی متأسفانه بخاطر اینکه در ولایاتی مانند قندهار، فراه، نیمروز، ارزگان، ولایات شمال و پروان مشکلاتی برای هیئتهای ناظر بر انتخاب اعضای شورا بوجود آمد و اصلاً قندهار مسئله حل و عقد را قبول نداشتند و لوی جرگه را پیشنهاد می کردند و دولت هم با این مسئله فعال برخورد نکرد و اتهاماتی هم وجود دارد که پولهایی پخش کردند... فعلاً احتمال دایر شدن شورای حل و عقد ضعیف گردیده است.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که در صورت دایر نشدن شورای اهل حل و عقد چه خواهد شد؟ گفت:

مرجع اصلی و قانونی تصمیم گیری در کشور شورای قیادی است که همه

احزاب در آن شرکت دارند و قطعاً باید شورای قیادی فردی را بطور موقت تعیین نماید تا شرایط برای تشکیل عادلانه شورای حل و عقد فراهم شود و توافق ولایات هم گرفته شود.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه به سردی هوا، بسته بودن راههای مواصلاتی، اعتراضات ولایات در رابطه با تشکیل شورا، ضرورت تشکیل یک دولت موقت دیگر را یاد آور گردیده گفت: سه چهار ماه لازم است تا شرایط تشکیل عادلانه شورا با شرایط صحیح فراهم شود.

استاد مزاری در بخش دیگری از این مصاحبه در پاسخ به سؤال خبرنگار آسوشیتد پرس مبنی بر اینکه هیئتهای مناطق مرکزی چه مشکلی داشته‌اند؟ گفت: دولت به وعده‌های خود در رابطه با نقل و انتقالات هیئتها وفا نکرد و آنها چند روزی معطل گردیدند ولی با آنها نمایندگان مناطق مرکزی طبق شرایط تعیین گردیده‌اند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که اگر بین آقای ربانی و شورای قیادی اختلاف نظر پیش آمده و وی تصمیم بر تدویر شورای حل و عقد بگیرد چه خواهد شد؟ گفت:

شورای اهل حل و عقد خارج از احزاب نیست شورای قیادی نیز از احزاب جهادی تشکیل گردیده است. بنا بر این اگر احزاب نخواهند شورا تشکیل گردد؛ اعضای انتخابی این شورا نیز به کابل نخواهند آمد و فعلاً شورای قیادی تنها مرجع تصمیم‌گیری قانونی است و هر تصمیمی که شورای قیادی بگیرد همان اعتبار دارد.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به سؤال خبرنگار آسوشیتد پرس در رابطه با پیشرفت پروسه حل و عقد گفت: ما در دوران چهار ماهه آقای ربانی نیز گفتیم که کسی باید رهبری دولت موقت را بر عهده بگیرد که برای دور بعدی

کاندیدای ریاست دولت نباشد تا از قدرت دولت به نفع جناح خاص خود سوء استفاده نکرده و بیت المال مسلمانان را در جهت تثبیت موقعیت سیاسی خود مورد بهره برداری قرار ندهد و متأسفانه امروز این مشکل پیش آمده و سوء ظنهایی را برانگیخته است که همین مسئله نیز باعث تأخیر در تشکیل شورای اهل حل و عقد خواهد شد.

استاد مزاری در پاسخ به سؤال خبرنگار بی بی سی در رابطه با خواسته‌های جنبش ملی اسلامی افغانستان گفت:

در این رابطه باید شورای قیادی بحث و بررسی لازم را بعمل آورده و با توجه به اینکه جنبش از بخش عظیمی از مردم افغانستان نمایندگی می‌کند مشکل آنها را حل نماید تا در کشور آرامش و صلح و ثبات اساسی و پایدار بوجود آید و بدون حضور جنبش مشکل سیاسی کشور حل نمی‌گردد. (۱۶)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاری جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۱/۹/۱۹

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه تلفونی با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی به سؤالات وی پیرامون جنگ تحمیلی اخیر - آتش بس و شورای حل و عقد پاسخ گفت: دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که وضع جنگ چگونه است، گفت:

پس از اعلام آتش بس دیروز تاکنون آتش بس رعایت شده و بجز تیراندازی‌های پراکنده، هر دو طرف آتش را رعایت کرده‌اند و ما امیدواریم که آتش بس دوام داشته و امنیت و آرامش به شهر باز گردد. وی در قسمت دیگری از این مصاحبه در رابطه با شورای اهل حل و عقد گفت:

هر کس اندکی تأمل کند در شرایط فعلی با توجه به وضع جنگی کابل - امتناع جنبش ملی اسلامی از فرستادن نمایندگان خود به کابل و مخالفت بسیاری از ولایات کشور و مهمتر از همه مخالفت احزاب جهادی اصولاً زمینه دایر شدن شورا فراهم نیست، مگر اینکه کسانی را از کوچه و بازار جمع کنند و بصورت قلابی و نمایشی دایر نمایند.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه در رابطه با جابجائی نیروهای حایل گفت:

هیئت صلح نیروهای فرقه ۷۰ را در برخی از مناطق درگیری جابجا کرده‌اند و قرار است در گردنه باغ بالا و خیرخانه فردا از فرقه ۸۰ جابجا شوند. (۱۷)

مصاحبه دبیر کل حزب وحدت اسلامی با آژانس خبری ایتالیا: چهارشنبه ۱۳۷۱/۹/۲۵

حجة الاسلام والمسلمين استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار آژانس خبری ایتالیا به سؤالات وی پیرامون اهداف حزب وحدت اسلامی، نظام حکومتی آینده و جنگ تحمیلی اخیر پاسخ گفت:

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که حزب وحدت اسلامی چه اهدافی را دنبال می‌کند، گفت:

هدف ما تشکیل یک حکومت اسلامی، مردمی، فراگیر و مبتنی بر عدالت اجتماعی در افغانستان است ما می‌خواهیم ستم‌های چندین قرنه بر مردم افغانستان پایان یابد و جامعه‌ای بوجود آید که در آن از تبعیض، برتری‌گری، تفاخر و افزون خواهی خبری نباشد و کلیه مردم افغانستان از هر قوم و نژاد و با هر رنگ و زبان برادرانه و برابر زندگی کنند و حقوق حقه تمامی ملیتهای افغانستان تأمین گردیده و آنها بتوانند متناسب با میزان حضور و نقش‌شان در جهاد چهارده ساله ضد روسی در تعیین سرنوشت سیاسی‌شان سهم بگیرند.

خواست ما تأمین عدالت، برابری و برادری میان مردم افغانستان است.

استاد مزاری در بخش دیگری از این مصاحبه گفت: ما حقوق ملیتهای محروم را می‌خواهیم و از آن دفاع می‌کنیم اما هیچگاه معتقد به اتخاذ شیوه‌های قهر آمیز و توسل به جنگ برای تأمین آن نبوده‌ایم و بعد از این نیز نخواهیم بود ولی هرگاه بر ما تجاوز شود و دیگران بخواهند مواضع انحصار طلبانه‌شان را بر ما تحمیل کنند آماده‌ی دفاع از مردم خود هستیم.

استاد مزاری در پاسخ به سؤال دیگر خبرنگار ایتالیایی در رابطه با سیستم حکومتی آینده در افغانستان گفت: ما تنها راه حل مشکل افغانستان را تشکیل یک حکومت فدرالی در این سرزمین می‌دانیم و معتقدیم که بدون ایجاد یک ساختار فدرالی که تأمین‌کننده‌ی خواستها و اهداف کلیه‌ی اقوام، مذاهب و گرایشهای سیاسی می‌باشد بحران افغانستان حل نخواهد شد. چون در افغانستان فعلی هیچ مرکزی وجود ندارد و کشور به حوزه‌های اقتدار محلی تبدیل گردیده است. در سیستم فدرالی حقوق ملیتها بهتر تأمین خواهد شد. و وحدت ملی نیز بصورت اصولی تحقق خواهد یافت.

استاد مزاری در رابطه با جنگ تحمیلی اخیر گفت:

ما آغازگر این جنگ نبودیم در آغاز این جنگ بین شورای نظار و فرقه ۸۰ صورت گرفت و سپس با دستگیریهای وسیع مردم هزاره توسط شورای نظار به تمامی نقاط شهر کشیده شد و با تهاجم شورای مزبور بالای یکی از موترهای حامل نیروهای ما پای حزب وحدت اسلامی نیز کشیده شد. ما از همان آغاز درگیری تلاش کردیم آتش جنگ را مهار کنیم و هیئت صلح تعیین کردیم ولی چون از قبل این جنگ طراحی و سازماندهی شده و با یک پلان قبلی از سوی شورای نظار بر ما تحمیل گردیده بود تلاشهای صلح بجایی نرسید و درگیریها شدت یافت که در نتیجه آن سیلوی مرکزی، ریاست تصدی کاماز، لوای ۳۷ کماندویی، خانه علم و فرهنگ، لیسه حبیبیه و چندین پوسته‌ی شورای نظار به

تصرف نیروهای حزب وحدت اسلامی در آمد و متقابلاً آنها مناطق مسکونی چنداول و قلعه موسی و تایمنی را با سلاحهای سنگین مورد حمله قرار دادند و چنداول را به آتش کشیدند. (۱۸)

مصاحبه استاد مزاری

با خبرنگار بی بی سی : شنبه ۱۳۷۱/۱۰/۵

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار بی بی سی به سؤالات وی پیرامون اوضاع جاری کشور، شورای اهل حل و عقد، دولت موقت، مذاکرات چهار جانبه و مسایل دیگر پاسخ گفت. خبرنامه وحدت بخاطر اهمیت این مصاحبه متن آن را به نشر می سپارد که می خوانید:

■ **سولماز دبیری :** مثلیکه امروز کار کمیسیون انتخابات تمام شده آیا شما شرکت می کنید؟

■ **استاد مزاری :** با توجه به اینکه هفت تنظیم برگزاری شورای حل و عقد در شرایط فعلی را رد نموده و مشترکاً اعلامیه ای را در این زمینه تصویب و منتشر کردند به فکر من یا فشاری آقای ربانی در جهت تدویر آن بی مورد است. ■ **سولماز دبیری :** شورای مذکور ممکن است یکی دو روز آینده تشکیل شود پس به نظر شما راه حل چیست؟

■ **استاد مزاری :** راه حل همان است که اکثریت اعضای شورای قیادی در جلسه پلچرخی تصویب کردند. در این جلسه که بدنبال سپری شدن مهلت ریاست آقای ربانی دایر گردید چنین فیصله بعمل آمد که ایشان قدرت را به شورای قیادی منتقل نماید تا آنان کسی دیگر را تعیین کنند تا شورا را بصورت

عادلانه بررسی کرده دایر کند بدین صورت مشکل حل می‌شد. اما آقای ربانی از این کار سرباز زده و بدون مجوز قانونی قدرت را نگهداشته است، زیرا هیچ مرجع قانونی بقای ریاست او را بعد از اتمام (۴۵) روز تأیید نکرده و ایشان اگر فرضاً هم در دوران حکومت غیر قانونی خود شورای حل و عقد را دایر کند هیچ ملاک قانونی ندارد و مورد پذیرش سایر تنظیمها نخواهد بود و همه آن را رد کرده‌اند.

■ سولماز دبیری: بطور رسمی از سوی آنها رد شده است؟

■ استاد مزاری: بلی، هم نماینده‌های هفت تنظیم در کمیسیون مرکزی تدویر شورا اعلامیه دادند و هم رهبران تنظیم‌های یاد شده مصوبه کردند که شورا باید به تأخیر بیفتد و قدرت به شورای رهبری منتقل شود زیرا شرایط فعلی برای انجام این کار مناسب نیست.

■ دبیری: آیا جنبش هم مشمول تنظیمهایی است که شرایط را برای تدویر شورا مناسب نمی‌دانند؟

■ استاد مزاری: جنبش ملی اسلامی هشتمین تنظیمی است که در این مصوبه شرکت دارد.

■ دبیری: آیا پیشنهاد شما در مورد مذاکرات چهار جانبه بجایی رسیده است؟

■ استاد مزاری: وقتی تصمیم گرفته شد که بایستی مشکلات مملکت به نحوی حل و فصل شود علاوه بر مذاکرات حضوری آقای ربانی کتباً به قوت های عمده جهادی اختیار دادند که در مورد مشکلات فعلی کشور به شمول مشکلات شورای اهل حل و عقد پس از بحث و بررسی همه جانبه تصمیم مقتضی را بگیرند و اینکه این تصمیمات مورد قبول او خواهد بود ما توافق حزب اسلامی و جنبش ملی - اسلامی را گرفتیم و اما آقای ربانی در یک تخلف

آشکار از نامه کتبی به امضاء خودش نماینده خود را در اجلاس چهار جانبه نفرستاد و هرچه تماس گرفتیم پاسخ مثبت نداد.

■ دبیری: دلیل اینکه نماینده خود را علی رغم توافق قبلی اش نمی فرستند چیست؟

■ استاد مزاری: ایشان در یک پیشنهاد دیگر خواستار کمیسیون سه جانبه با شرکت جمعیت، حزب وحدت اسلامی و جنبش ملی - اسلامی شدند و اینکه این ها در بین خود این مشکل را حل کنند که ما آن را نپذیرفتیم زیرا معتقد هستیم تا همه طرفهای ذی نفع در قضیه افغانستان بشمول حزب اسلامی آقای حکمتیار در اتخاذ یک تصمیم اصولی و در جهت منافع و مصالح ملت و کشور شرکت نداشته باشند مشکل افغانستان حل نخواهد گردید.

■ دبیری: ایشان خواهان این است که حزب، هیچ شرکت نداشته باشد و یا اینکه بعداً حزب وارد مذاکره می شود؟

■ استاد مزاری: می گفتند که مشکلات در یک کمیسیون سه جانبه حل و فصل شود بعداً با حزب اسلامی وارد صحبت شوند، ولی ما گفتیم حزب وحدت و جنبش طی ماههای گذشته نیز در دولت شرکت داشتند ولی راه حل اصولی برای معضلات کشور یافت نشد. جنگ، بستن راههای مواصلاتی به روی کاروانهای مواد غذایی و سوخت و... بیش از پیش مردم را دامن گیر مشکلات ساخت.

■ دبیری: من شنیده ام حزب اسلامی مانع ورود مواد غذایی و سوختی در شهر است آیا این درست است؟

■ استاد مزاری: حزب اسلامی قبلاً خواستار تشکیل کمیسیون با شرکت همه احزاب جهادی گردیده بود تا جریان توزیع عادلانه مواد غذایی را در شهر کابل زیر نظر بگیرند و تأکید کرده بود که در این صورت راهها را باز می نماید.

نماینده‌های احزاب هم تعیین گردید و وقت برای تجمع نمایندگان در وزارت داخله نیز مشخص شد اما در اثر مخالفت دولت ربانی و کارشکنی‌های شان کار کمیسیون مختل گردید.

■ دبیری: تا آنجا که می‌دانم بعضی‌ها مخالف هر نوع نقش جنبش در قضایای افغانستان است؟

■ استاد مزاری: البته این موضع‌گیری از سوی هر کسی که باشد به صلاح مردم افغانستان نیست زیرا یگانه چیزی که مردم افغانستان بعد از ۱۴ سال جنگ به آن نیاز مبرم دارند صلح و آرامش است و راه ایجاد صلح و امنیت در کشور احترام گذاشتن به حق و حقوق تمام ملیت‌های با هم برادر و کسب رضایت تمام قوت‌ها است.

■ دبیری: در صورت اصرار دولت جهت تدویر شورا و یا بر اقدام دیگری آینده را چگونه می‌بینید آیا وضعیت خطرناک نخواهد شد؟

■ استاد مزاری: آقای ربانی اگر قانونی عمل می‌کرد یعنی پس از سپری شدن (۴۵) روز قدرت را به شورای قیادی منتقل می‌ساخت و آنها کس دیگری را مسئولیت می‌دادند و اعتراضات بالای ترکیب فعلی شورای حل و عقد از سوی آنان بررسی می‌گردید تا شورای یاد شده مطابق لایحه‌ای که احزاب آن را تدوین کرده بودند در زمان مناسب و ممکن دایر شود مشکلی پیش نمی‌آمد ولی برهان الدین ربانی از این کار سرباز زده بیش از ده روز است که بطور غیر قانونی قدرت را در دست دارد و هیچ مرجع قانونی حکومت او را صحه نگذاشته است. به توافقات قبلی و اختیار نامه کتبی‌اش که کمیسیون چهار جانبه را برای حل قضایای فعلی کشور پیش بینی کرده بود نیز عمل ننموده لذا ما معتقد هستیم مسئول عواقب خطرناک آن شخص آقای ربانی است.

■ دبیری: دولت اعلام کرده است ۱۳۰۰ نفر نماینده به کابل آمده است.

آیا نماینده‌های شما هم از آن جمله است؟

■ استاد مزاری: خیر. نماینده‌ای از سوی حزب وحدت نیامده است. نماینده‌های جنبش هم که آمده است فعلاً خواستار به تعویق افتادن تدویر شورا است.

■ دبیری: آیا حزب کاندیدایی را جهت احراز پست ریاست جمهوری معرفی کرده است؟

■ استاد مزاری: خیر، چون ترکیب فعلی شورا را عادلانه نمی‌دانیم و خواستار به تعویق افتادن تدویر شورا می‌باشیم کاندیدایی را معرفی نکرده‌ایم. بلی اگر شورا از ترکیب فعلی بیرون بیاید و بصورت عادلانه دایر شود آن وقت ممکن است کاندیدا داشته باشیم.

■ دبیری: آیا در حال حاضر هیچ وزارت در اختیار شما است؟

■ استاد مزاری: طبق توافقات قبلی حزب وحدت اسلامی با آقای ربانی، چهار تا وزارت با یستی در اختیار این حزب می‌بود که وزارتخانه‌های تجارت، انکشاف دهات و معادن و صنایع در اختیار ما گذاشته شده بود، اما بعد از جنگ، وزرای ما نمی‌روند. (۱۹)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار مجله میدل ایست

شنبه ۱۳۷۱/۱۰/۱۲

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار مجله میدل ایست چاپ لندن به سؤالات وی پیرامون شورای حل و عقد، دولت ربانی، آینده سیاسی افغانستان، نقش حزب وحدت اسلامی در تحولات جاری و خواسته‌های این حزب پاسخ داد.

استاد مزاری در قسمتی از این مصاحبه در رابطه با شورای اهل حل و عقد و تأثیر آن بر آینده سیاسی گفت: این شورا بصورت غیر قانونی و کاملاً تقلبی و علی رغم درخواستهای مکرر احزاب و سازمانهای جهادی مبنی بر تأخیر آن تشکیل شد و بنا بر این، تصمیمات آن نیز غیر قانونی بوده و هیچگونه تعهدی برای مردم مسلمان افغانستان و احزاب جهادی نمی آورد و طبیعتاً پیامدهای درد بار تصمیمات این شورا نیز بر عهده کسانی است که بصورت یکجانبه و عظمت خواهانه اقدام به تشکیل غیر قانونی آن نمودند.

استاد مزاری در بخش دیگری از این مصاحبه ضمن رد هرگونه مذاکره و گفتگو با آقای ربانی گفت: آقای ربانی باید قدرت را به شورای قیادی تسلیم نماید و راه دیگری غیر از این وجود ندارد. شورای قیادی فعلاً تنها مرجع قانونی تصمیم گیری در کشور می باشد. این شورا برای مدتی فرد دیگری را تعیین

خواهد کرد و او ضمن اداره دولت، زمینه تشکیل عادلانه شورای حل و عقد یا انتخابات عمومی را فراهم خواهد آورد.

آقای مزاری در پاسخ به این سؤال که شیعیان چند در صد جمعیت افغانستان را تشکیل می دهند و چه خواسته هایی دارند؟ گفت: شیعیان سی در صد جمعیت افغانستان را تشکیل می دهند و ما خواستار یک حکومت اسلامی مبتنی بر قانون و عدالت اجتماعی در افغانستان هستیم که در آن حقوق همه مردم افغانستان به تناسب نفوس و میزان حضورشان در حیات سیاسی - اجتماعی کشور تأمین گردد.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در بخش دیگری از این مصاحبه با اشاره به نقش کلیدی و محوری حزب وحدت اسلامی در سقوط و سرنگونی رژیم الحادی نجیب و حضور توانمند و گسترده این حزب در مقاومت کبیر چهارده ساله گفت: در ترکیب آینده قدرت باید یکی از پستهای کلیدی کشور به حزب وحدت اسلامی بعنوان نماینده اصلی و قانونی شیعیان افغانستان تعلق گیرد. آقای مزاری در مورد روابط حزب اسلامی با جنبش شمال و حزب وحدت اسلامی گفت: حزب وحدت اسلامی با حزب اسلامی آقای حکمتیار و جنبش شمال و احزاب و تنظیمهای جهادی دیگر از قبیل جبهه نجات ملی و محاذ ملی نقطه نظرات مشترک دارند و در شرایط فعلی دولت غیر قانونی ربانی را به رسمیت نمی شناسند و تا وقتی که خواسته های سیاسی شان تأمین نگردد مشترکاً در برابر حکومت ربانی خواهند ایستاد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که روابط شما با ایران چگونه است گفت: از اینکه جمهوری اسلامی ایران یک کشور شیعی است شیعیان افغانستان با این کشور پیوند مذهبی دارند. اما از نظر سیاسی و جهادی ما در اکثر کشورها از جمله جمهوری اسلامی ایران و پاکستان دفتر نمایندگی داشتیم، همانگونه که

سایر احزاب جهادی از برادران اهل سنت نیز در ایران نمایندگی داشتند و کشور جمهوری اسلامی ایران نیز به همه احزاب جهادی کمک و مساعدت برادرانه کرده است و این امر اختصاصی به شیعیان افغانستان نداشته است.

استاد مزاری در بخش دیگری از این مصاحبه با اشاره به اینکه دولت ربانی یک دولت غیر مشروع است، گفت: آقای ربانی با تشکیل شورای قلابی حل و عقد زمینه ساز اختلافات گردید و پیامدهای آن نیز برعهده وی خواهد بود. وی در رابطه به آینده سیاسی افغانستان گفت: ما امید داریم که در افغانستان یک حکومت اسلامی که خواسته‌های تمام مردم افغانستان را تأمین نماید بوجود آمده و منطق اصالت زور و حکومتهایی که می‌خواهند با زور بر مردم حکومت نمایند نابود گردد. (۲۰)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار فرانس پرس

سه شنبه ۱۳۷۱/۱۰/۱۵

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبدالعلی مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری فرانسه به سؤالات وی در رابطه با جنگهای اخیر، دولت ربانی، دستگیری آقای جریر و داکتر طالب، مذاکرات سیاسی و مسایل کلی کشور پاسخ گفت.

وی در پاسخ به این سؤال که چه مانعی برای مذاکره شما با دولت آقای ربانی وجود دارد گفت:

دولت ربانی از یک منبع قانونی سرچشمه نگرفته و از نظر ما یک دولت غیر قانونی و غیر مشروع است و ما با چنین دولتی مذاکره‌ای هم نداریم.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه گفت: هفت گروه از نه گروه جهادی با تشکیل شورای قلابی اهل حل و عقد مخالفت کردند و خواستار تأخیر آن گردیدند ولی آقای ربانی بدون توجه به خواست احزاب جهادی و مردم مسلمان افغانستان و صرفاً برای تحکیم قدرت خود و جناح وابسته‌اش اقدام به تشکیل یک شورای کاملاً نمایشی و انتصابی نمود که این عمل وی نقض مقررات پیشاور و مصوبات شورای قیادی بشمار آمده و از نظر اکثریت احزاب و مجاهدین کشور مردود است.

وی در پاسخ به این سؤال که انگیزه‌های جنگ اخیر بین حزب وحدت

اسلامی و شورای نظار چه بوده و آیا این جنگ با تشکیل شورای حل و عقد ارتباطی داشته است؟ گفت:

این جنگ را شورای نظار آغاز کرده و هدف آن نیز ایجاد یک جو تبلیغاتی به نفع جناح حاکم بود. آنها می خواستند با تحمیل این جنگ بر حزب وحدت اسلامی و جامعه شیعیان شهر کابل به گروههای مخالف دیگر نیز زهر چشمی نشان داده و به خیال خود آنان را از مخالفت با دولت ربانی بر حذر دارند. اما با دفاع قوی و همه جانبه مردم ما، تمامی نقشه های آنان خنثی گردیده و جنگ اخیر بیش از اینکه دستاوردی برای شورای نظار داشته باشد سند رسوایی دولت و وزارت دفاعش بشمار می آید. آنان با کشتار سبعانه مردم چنداول و آتش زدن خانه ها و مغازه های مردم و چور و چپاول اموال و دارائیهای عامه عقده های شکست شان در میدانهای جنگ را فرو نشانند ولی همه دنیا شاهد بود که جنگی را که آنان با هدف مشخصی بر مردم ما تحمیل کردند جز شکست و ضعف ارمغان دیگری برایشان نداشت.

آقای مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه با اشاره به دستگیری آقای جریر و داکتر طالب گفت:

مذاکره سیاسی و تبادل نظر مابین احزاب جهادی و جریان های سیاسی حق مسلم آنان است و ما نیز با حزب اسلامی آقای حکمتیار با توجه نقطه نظرات مشترکی که داریم پیرامون اوضاع سیاسی بحث و تبادل نظر می کنیم. آقای جریر نیز در این رابطه به مرکز حزب وحدت اسلامی آمده و درعین حال بر اساس قرار قبلی می خواست آقای داکتر علاءالدین بروجردی معاون وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران را جهت مذاکره با آقای مهندس حکمتیار به چهار آسیاب ببرد که این ملاقات به دلایل امنیتی بهم خورد و هنگامی که آقای جریر به طرف چهار آسیاب برمی گشت از سوی نیروهای شورای نظار با کمین

مواجه شده و همراه با دکتر طالب دستگیر می‌شوند که از نظر ما این عمل یک اقدام تروریستی و راهزنانه بشمار می‌آید و اگر این سنت سوء ادامه یابد طبیعتاً دود آن به چشم دولت مداران آقای ربانی نیز خواهد رفت.

استاد مزاری در قسمت اخیر این مصاحبه در رابطه با آینده سیاسی کشور گفت: ما فعلاً علیه دولت، مبارزه سیاسی می‌کنیم و امیدواریم آقای ربانی سرانجام به طرح مذاکرات چهار جانبه تن داده و به اراده مردم تسلیم شود. در غیر آن صورت گروههای پنجگانه حزب اسلامی، حزب وحدت اسلامی، جنبش ملی - اسلامی جبهه نجات ملی، محاذ ملی اسلامی مشترکاً تصمیم خواهند گرفت. (۲۱)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار بی بی سی

شنبه ۱۳۷۱/۱۰/۱۹

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه اختصاصی با سوزی پرایس خبرنگار بی بی سی به سؤالات وی پیرامون شورای حل و عقد، ریاست ربانی بر دولت، ائتلاف مخالفین، آینده سیاسی کشور، جنگ احتمالی و مواضع حزب وحدت اسلامی پاسخ گفت.

استاد مزاری در قسمتی از این مصاحبه ضمن غیر قانونی خواندن دولت ربانی و اینکه حزب وحدت اسلامی ربانی را به حیث رئیس جمهور کشور به رسمیت نمی شناسد گفت:

موضع حزب وحدت اسلامی و احزاب ائتلافی اینست که ربانی باید قدرت را به شورای قیادی واگذار نماید و شورای قیادی فرد دیگری را بجای وی تعیین کند تا زمینه تشکیل عادلانه شورای حل و عقد یا انتخابات آزاد و عمومی فراهم آید.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که اگر دولت ربانی در کابینه خود برای شما یک پست مهم در نظر بگیرد حاضرید با وی توافق کنید؟ گفت:

مایک جبهه ائتلافی متشکل از چندین گروه و حزب سیاسی جهادی هستیم و از اصل، با ریاست غیر قانونی ربانی مخالفیم و به تنهایی هیچ توافقی با ربانی نخواهیم کرد.

وی در بخش دیگری از این مصاحبه ضمن تاکید بر حل سیاسی مشکلات

افغانستان گفت: ما طرفدار حل مسایل از طریق مذاکره و تفاهم همگانی هستیم و فعلاً می‌خواهیم بر ربانی فشار سیاسی وارد کنیم و وی را متقاعد سازیم که برای جلوگیری از جنگ و خون ریزی و به خاطر مصالح مردم به خواسته‌های برحق مردم و احزاب جهادی تن داده و از قدرت کناره‌گیری نماید.

استاد مزاری در قسمت دیگری از مصاحبه ضمن رد هرگونه شکاف در صفوف احزاب ائتلافی گفت: ربانی تلاش دارد در میان احزاب ائتلافی شکاف ایجاد نماید ولی احزاب مذکور تاکنون موضع واحد داشته‌اند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که اگر تقاضای شما برآورده شود آیا ربانی را به حیث رئیس جمهور قبول می‌کنید؟ گفت:

ما ریاست ربانی را از اساس غیر قانونی می‌دانیم. ایشان خود را به صورت غیر قانونی رئیس اعلام کرده است، ما با اصل ریاست ایشان بر دولت مخالفیم و تا وقتی که ایشان بر سریر قدرت باشد نوبت به تقاضاهای دیگر ما نمی‌رسد. ایشان باید از قدرت کناره‌گیری کنند.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در بخش دیگری از این مصاحبه با اشاره به ملاقاتهایی که داکتر بروجرودی و سایر شخصیت‌های داخلی و خارجی با وی در زمینه داشته‌اند گفت: آنها طرفدار تفاهم و حل مسایل از طریق مذاکره بودند و نسبت به ادامه خشونت‌ها و خون ریزها اظهار نگرانی می‌نمودند که ما نیز به آنها یادآوری کردیم که کلیه مسایل مربوط به ربانی می‌شود و مسئولیت جنگ و خونریزی‌های احتمالی نیز بر عهده وی خواهد بود.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا حزب وحدت اسلامی موضعی را که در جنگ با شورای نظار تصرف کرده بود پس داده است یا نه؟ گفت:

مواضع نظامی که از طریق جنگ تحمیلی اخیر بدست آورده ایم پس نداده ایم.

وی در ادامه این مصاحبه اظهار داشت: هر مشکلی که در آینده برای مردم مسلمان شهر کابل پیش آید مسئول مستقیم آن شخص ربانی است که می‌خواهد به زور بر مردم، حکومت کرده و از طریق توسل به قهر و قوت نظامی خود را بر احزاب جهادی دیگر تحمیل نماید. (۲۲)

مصاحبه استاد مزاری با خبرگزاری جمهوری اسلامی یکشنبه ۱۳۷۱/۱۰/۲۷

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی به سؤالات وی پیرامون اوضاع جاری سیاسی کشور پاسخ گفت.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا حزب وحدت اسلامی بر مواضع اعلام شده قبلی باقیست یا تغییراتی ایجاد شده است؟

گفت: مواضع حزب وحدت اسلامی همان چیزی است که قبلاً در مصاحبه‌ها و سخنرانی‌های مسئولین این حزب اعلام گردیده است.

ما خواهان احقاق حقوق کلیه ملیتهای ساکن در کشور بوده و تلاش داریم در افغانستان یک حکومت اسلامی قانونی و مبتنی بر عدالت اجتماعی بوجود آید. دولت ربانی از یک مرجع قانونی سرچشمه نگرفته و باتوجه به سوء استفاده‌های آنان از قدرت و بیت المال مسلمانها نمی‌تواند از اراده مردم مسلمان افغانستان نمایندگی کرده و حقوق حقه آنان را تأمین نماید.

وی در بخش دیگری از این مصاحبه در رابطه با تلاشهای هیئت صلحی که اخیراً تشکیل یافته و مسافرتی که به پاکستان داشته است گفت: این هیئت با اشاره و تشویق ربانی تشکیل شده و تلاشهایی را نیز سازماندهی کرده است اما مواضع ما و سایر احزاب جهادی همان مواضع قبلی است که اولاً آقای ربانی باید از قدرت کناره گیری نماید و ثانیاً شورای قیادی تشکیل گردد و ثالثاً فرد دیگری بجای ربانی تعیین گردد تا وی زمینه تشکیل شورای حل و عقد را طبق

لایحه برگزاری یا انتخابات آزاد و عمومی را فراهم آورده و رابعاً به سوء استفاده‌های ربانی - مسعود از بیت المال در رابطه به شورای قلابی و سایر مصرفهای غیر قانونی آن و اجحاف نسبت به دارائی عامه رسیدگی شود.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه با بیان این مطلب که پنج گروه عمده سیاسی - جهادی دارای مواضع مشترک و متحد بوده و مخالف حکومت ربانی هستند در رابطه با تمایل آقای پیرگیلانی برای تصدی پست صدارت گفت: پیرگیلانی مواضعش با ما فرق ندارد ایشان صدارت را از طرف شورای قیادی و با توافق همه احزاب می‌خواهد و نه از طرف ربانی شورای حل و عقد را نیز ایشان قانونی ندانسته نتایج آن رانمی‌پذیرند.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا حزب وحدت اسلامی با حزب اسلامی آقای حکمتیار ائتلاف کرده است؟ گفت:

ما در رابطه با شورای قلابی حل و عقد و نتیجه آن با حزب اسلامی موضع مشترک و واحد داریم.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که جمعیت اسلامی ادعا دارد ما به لحاظ تاریخی زبانی و فرهنگی متحد طبیعی حزب وحدت هستیم نظر شما چیست؟ گفت:

مسایلی که در طول شش ماه اخیر بوجود آمده و حوادث ناگواری که توسط جمعیت اسلامی بر مردم ما تحمیل گردید بسیاری از باورهای تاریخی ما را عوض کرده و دسته‌بندی‌هایی را که در طول چهارده سال جهاد روی آن حساب می‌گردید تغییر داد. امروز هر جریانی که اهداف ما را تعقیب کرده و واقعیت‌های جامعه افغانستان را در نظر گرفته و به حقوق مردم ما احترام گذارد و برای برپایی یک حکومت راستین اسلامی و منتخب تلاش کند ما حاضریم با آنها در یک جبهه مبارزه کنیم. پس از جنگ اخیر که جمعیت بر

مردم ما تحمیل کرد دیگر مردم ما نمی توانند بپذیرند که تشکیلات سیاسی شان مسایل قبلی را دنبال نماید.

استاد مزاری در بخش دیگری از مصاحبه اش گفت:

امروزه استقلال و تمامیت ارضی افغانستان بستگی به این دارد که یک حکومت اسلامی با شرکت متناسب همه مردم افغانستان در این سرزمین تشکیل گردیده و با توجه به مشترکات اعتقادی میان مردم مسلمان افغانستان و خصلت ضد خارجی آنان وحدت ملی در این کشور تامین گردد.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه گفت: مادر راه تحقق خواسته ها و اهداف خود مبارزه سیاسی می کنیم و بر جمعیت اسلامی نیز فشار وارد می آوریم تا در برابر اراده مردم و احزاب جهادی تسلیم گردیده و قدرت را به شورای قیادی واگذار نماید.

وی در ادامه اظهار داشت: خط مشی اعلام شده توسط ربانی حکایت از آغاز یک جنگ می کند. جابجایی نیروهای نظامی و آوردن نیرو از مناطق شمال و پنجشیر نیز بیانگر آمادگی ربانی - مسعود برای جنگ است. حزب وحدت اسلامی به خاطر حفظ آرامش مردم و جلوگیری از خون ریزی تلاش می کند جلو جنگ و کشتار گرفته شود اما اگر جنگی واقع شود بدون شک مسئولیت آن بر عهده ربانی خواهد بود. آقای ربانی باید از قدرت کناره گیری کرده و بر مواضع خلاف قانون و حق و عدالت اصرار نرزد. (۲۳)

مصاحبه استاد مزاری با آسوشیتدپرس چهارشنبه ۱۳۷۱/۱۰/۳۰

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار آسوشیتدپرس به سؤالات وی پیرامون جنگ اخیر شورای نظار علیه حزب اسلامی، اهداف حزب وحدت اسلامی و آینده سیاسی افغانستان پاسخ گفت.

وی در پاسخ به این سؤال که نظر شما در رابطه با جنگ دیروز وزارت دفاع با حزب اسلامی چیست؟ گفت:

این جنگ را شورای نظار شروع کرده و مسئولیت عواقب آن به عهده شورای نظار است. آنها نه تنها علیه حزب اسلامی که علیه حزب وحدت اسلامی نیز از محورگردنه باغ بالا حملاتی را آغاز کردند اما بشدت سرکوب گردیده و عقب نشینی کردند.

آقای مزاری در بخش دیگری از این مصاحبه ضمن تأکید بر موضع قبلی اعلام شده از سوی حزب وحدت اسلامی تنها راه حل بحران کنونی را کناره گیری ربانی از قدرت اعلام کرده و در رابطه با راه حل نظامی گفت:

هرگاه فشارهای سیاسی بجایی نرسد راه حل نظامی را بررسی خواهیم کرد.

استاد مزاری در خصوص روابط حزب وحدت اسلامی با حزب اسلامی گفت: ما با چهار گروه عمده سیاسی - جهادی مواضع مشترک داشته و یک ائتلاف سیاسی مخالف ربانی را تشکیل می دهیم حزب اسلامی نیز یکی از آنها

است.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در ادامه این مصاحبه با اشاره به نقش تخریبی مداخلات خارجی در امور افغانستان، حفظ استقلال، تمامیت ارضی و ثبات سیاسی این کشور را، از اهم وجایب نیروهای سیاسی - جهادی افغانستان دانسته بر نقش مستقل و مردمی حزب وحدت اسلامی تأکید به عمل آورده گفت: حزب وحدت اسلامی از متن مردم برخاسته، مرکزیت آن در داخل افغانستان قرار داشت و هم اکنون نیز تنها به مردم خویش اتکا داشته از آنها کمک می‌گیرد و بیاری آنان می‌شتابد. حزب وحدت اسلامی از مردم خود می‌آموزد و به آنها آموزش می‌دهد. ما یک حزب مردمی هستیم که تاکنون هیچگونه کمکی از هیچ کشور خارجی دریافت نداشته ایم. (۲۴)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران خارجی

شنبه ۱۳۷۱/۱۱/۳

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی طی مصاحبه‌ای با خبرنگاران بی بی سی و آسوشیتدپرس به سؤالات آنان پیرامون جنگ اخیر، موضع نیروهای ائتلافی، مذاکره رهبران جهادی و مسایل دیگر پاسخ گفت.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که نظر شما در رابطه با جنگ اخیر چیست؟ گفت: این جنگ را شورای نظار علیه حزب اسلامی شروع کرده است و علی رغم آتش بس اعلام شده آنها عملاً آتش بس را زیر پا گذاشته و حملاتی را علیه حزب وحدت اسلامی نیز سازمان دادند و در گردنه باغ بالا، کوه سیلو و مرکز تعلیمی بالای مواضع ما آتش باری نمودند که در نتیجه آن چندین نفر از نیروهای ما به شهادت رسیدند.

استاد مزاری در ادامه این پاسخ، گفت: حزب وحدت اسلامی تاکنون از سیاست صبر و خویشتنداری پیروی کرده است و علی رغم آتش افروزی شورای نظار از گسترش دامنه جنگ خودداری نموده است ولی اگر دولت ربانی بخواهد حملات خود را ادامه دهد، ما نیز تصمیم جدی خواهیم گرفت.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در ادامه این مصاحبه دلایل حمله شورای نظار بر مواضع حزب وحدت اسلامی را مخالفت سیاسی این حزب با جمعیت اسلامی و غیرقانونی دانستن حکومت ربانی دانست و گفت: آقای ربانی پس از

اعلام ریاست خود بردولت خط مشی جنگ طلبانه خود را اعلام کرد و طی یک سخنرانی اظهار داشت که در مناطق تحت کنترل حزب وحدت اسلامی پوستان امنیت خواهد زد و براساس همین خط مشی علیه حزب اسلامی جنگ را آغاز کرده و علیه حزب وحدت اسلامی نیز حملاتی را سازمان داده است. ربانی تلاش دارد مخالفین سیاسی خود را از طریق نظامی سرکوب نماید. استاد مزاری در بخش دیگری از این مصاحبه در رابطه باتوافق حزب وحدت اسلامی با حزب اسلامی گفت: ما با همه احزاب اسلامی تفاهم و مذاکره داریم و با حزب اسلامی، جبهه ملی نجات، محاذ ملی و جنبش ملی اسلامی نیز مواضع مشترک داشته و بر اساس آن اعلامیه مشترک امضا کرده ایم و تاکنون به همان موضع هستیم.

استاد مزاری در قسمت دیگر سخنانش اظهار داشت:

نیروهای ائتلافی به صورت مرتب در تماس بوده و پیرامون اوضاع جاری سیاسی کشور مذاکره و گفتگو دارند و در تلاش حل بحران افغانستان از طریق سیاسی هستند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که شرایط شما برای مذاکره با آقای ربانی چیست؟ گفت: ما بارها اعلام کرده ایم که شرط هر نوع مذاکره با ربانی کناره گیری وی از قدرت، و تحویل آن به شورای قیادی است و در صورت کناره گیری، ما حاضریم در جلسه رهبران جهادی که نماینده جنبش نیز در آن حضور داشته باشد شرکت کنیم.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که ناظران می گویند حزب وحدت به دنبال بهانه برای گسترش جنگ است نظر شما چیست؟ گفت:

اگر ما به دنبال جنگ بر آئیم همین حملات شورای نظار بر مواضع ما کافی بود که ما نیز وارد عمل شده و دامنه جنگ را گسترش دهیم.

استاد مزاری در رابطه با گروگان گیری های شهر کابل گفت:

این مسئله مربوط به دولت ربانی است که میلیارد ها پول بیت المال را به عناوین مختلف به مصرف رسانیده ولی تاکنون نتوانسته است امنیت را برقرار نماید و از طرف دیگر خود نیروهای امنیتی شورای نظار و جمعیت اسلامی عامل نا امنی است و به آدم ربایی و گروگان گیری متوسل می گردند و الی کابل که در حقیقت کارگزار آقای ربانی است خودش دست به آدم ربایی می زند و مردم را از راهها و حتی مغازه ها و خانه های شان می برد و بعد از آنها پول مطالبه می کند.

استاد مزاری در ادامه افزود: ما تلاش می کنیم که جلو گروگان گیری و آدم ربایی ها گرفته شود ولی وقتی دولت ربانی به گروگان گیری متوسل می شود و مردم رابه اسارت می گیرد از توان ما بیرون است.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه در رابطه با راه عملی پیشگیری از گروگان گیریها و اعاده امنیت به شهر کابل گفت: راه عملی اعاده صلح و ثبات در کشور و از جمله شهر کابل تشکیل یک حکومت اسلامی فراگیر و مبتنی بر عدالت اجتماعی و تشکیل یک نیروی امنیتی جدید از همه نیروهای احزاب جهادی است و اینکه در وزارت دفاع و داخله همه نیروهای جهادی متشکل گردیده و این دو وزارتخانه از انحصار جناح خاص خارج گردند و این همه مربوط به ربانی است. اگر وی قدرت را تحویل دهد و معقولانه حرکت کند مسئله امنیت نیز با تفاهم احزاب جهادی حل خواهد شد. (۲۵)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار بی بی سی : سه شنبه

۱۳۷۱/۱۱/۶

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی در مصاحبه با خبرنگار بی بی سی به سوالات وی پیرامون جنگ جاری کابل و دعوت پادشاه عربستان سعودی از رهبران جهادی به این کشور پاسخ گفت.

وی در قسمتی از این مصاحبه با اشاره به دعوت ملک فهد پادشاه عربستان سعودی از مقامات این کشور بخاطر کمکهای چهارده ساله به جهاد افغانستان و نیز حسن توجه آنان نسبت به قضایای درد آور فعلی اظهار سپاسگزاری کرده اظهار داشت که حزب وحدت اسلامی از این دعوت پادشاه عربستان سعودی حسن استقبال می کند و پیشنهاد می نماید برای ختم بحران جاری و استقرار صلح پایدار و دائمی در افغانستان از کلیه جریانهای موثر در قضایای افغانستان و از جمله جنبش ملی - اسلامی افغانستان دعوت بعمل آید تا در مذاکرات سیاسی ریاض شرکت نمایند.

استاد مزاری در ادامه این گفتگو همچنین گفت: حزب وحدت اسلامی آماده است به عربستان رفته و در کنفرانس ریاض شرکت نماید اما بشرطی که اولاً از آقای ربانی بحیث رهبر جمعیت اسلامی دعوت شود نه رئیس جمهور افغانستان و ثانیاً شورای نظار و آقای ربانی جنگ علیه حزب اسلامی و حزب وحدت اسلامی را متوقف سازند.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در بخش دیگری از این مصاحبه اظهار امیدواری کرد که با شرکت کلیه رهبران احزاب جهادی افغانستان در ریاض عوامل اصلی بحران فعلی و جنگهای خانمانسوز کابل شناسایی گردیده و در جهت حل اصولی، اسلامی و عادلانه مسایل افغانستان گامهای اساسی برداشته شود.

وی در قسمت دیگری از این مصاحبه در پاسخ به این سؤال که آیا شما با دولت ربانی مذاکراتی دارید؟ گفت:

هیئت مشترکی از دو طرف در رابطه با رعایت آتش بس و تبادل اسرای جنگ قبلی و نیز برآورد خسارات منطقه چنداول که بدست شورای نظام تخریب گردیده بود و نیز مشکلاتی که مردم ما در داخل شهر دارند و هر روز از سوی شورای نظام گروگان گرفته می شوند مذاکره و گفتگو دارند، اما در رابطه با مسایل سیاسی هیچ مذاکره‌ای با آقای ربانی نداریم.

وی ضمن تأکید بر مواضع اعلام شده قبلی حزب وحدت اسلامی، در رابطه با جنگ جاری کابل گفت: این جنگ را مسعود و آقای ربانی بر سر حزب اسلامی تحمیل کرده و علیه حزب وحدت اسلامی نیز تاکنون شش حمله داشته‌اند که دفع گردیده است. (۲۶)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران خارجی شنبه

۱۳۷۱/۱۱/۱۷

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگاران خبرگزاری فرانسه و آسوشیتدپرس به سؤالات آنان در رابطه با جنگ جاری کابل و موضع احزاب ائتلافی پاسخ گفت. وی در پاسخ به این سؤال که نتیجه مذاکرات شما با هیئت صلح چه بود اظهار داشت که هیئت صلح به سرپرستی آیه ... محسنی مسئله آتش بس را مطرح کردند و ما نیز موضع حزب وحدت اسلامی مبنی بر کناره گیری آقای ربانی از قدرت، آزادی زندانیان سیاسی و آتش بس در چهار چوب یک توافق اصولی و اساسی را به اطلاع آنها رساندیم.

استاد مزاری با بیان اینکه جنگ را آقای ربانی شروع کرده و در بیانیه های رسمی خود علیه احزاب مخالف اعلام جنگ نیز کرده است گفت: ما بدون حصول یک توافق همه جانبه و اساسی برای حل قضایای افغانستان حاضر به قبول آتش بس نیستیم.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در بخش دیگری از این مصاحبه با اشاره به پیروزی های نظامی حزب وحدت اسلامی در جبهات جنگ گفت:

تا وقتی که آقای ربانی از قدرت کناره گیری نکرده و به خواسته های مردم افغانستان تسلیم نگردد، ما بر موضع خود مبنی بر مخالفت با حکومت ربانی استوار خواهیم ایستاد. (۲۷)

مصاحبه استاد مزاری با خبرگزاری رویتر و بی بی سی چهارشنبه ۱۳۷۱/۱۱/۲۸

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی بعد از ظهر روز چهارشنبه طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگاران بی بی سی و خبرگزاری رویتر به سؤالات آنان پیرامون جنگ اخیر و مواضع حزب وحدت اسلامی پاسخ گفت.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا بین شما و شورای نظار آتش بس صورت گرفته است گفت:

توافقنامه آتش بس بصورت رسمی بین ما امضاء نشده است ولی با توجه به اینکه جنگ را شورای نظار و دولت ربانی آغاز کرده اگر آتش بس اعلام شده را رعایت کنند ما رعایت می کنیم.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال خبرنگار رویتر مبنی بر اینکه آیا وساطتی بین شما و جمعیت اسلامی صورت گرفته است؟

گفت: تاکنون هم جنرال حمید گل، هم ایران و هم جنبش ملی - اسلامی بین ما وساطت کرده اند و آقای محسنی نیز قبلاً در راستای انجام مذاکرات و برقراری صلح تلاشهایی داشت.

استاد مزاری در ادامه این مصاحبه در رابطه با دوام آتش بس گفت: جنگ

را دولت ربانی علیه ما و حزب اسلامی شروع کرده است تداوم آتش بس بستگی به هر سه طرف جنگ دارد. اگر آنها توافقنامه آتش بس را امضا کرده و متعهد شوند، آتش بس دوام خواهد یافت و در غیر آن صورت تضمینی برای دوام آتش بس وجود ندارد.

استاد مزاری در رابطه با شرایط حزب وحدت اسلامی برای اجرای آتش بس گفت: حزب وحدت اسلامی شرایط خویش را به هیئت صلح ارائه کرده است این شرایط عبارتند از:

۱- آزادی بدون قید و شرط اسرا چه آنهاییکه پیش از جنگ اسیر شده‌اند و چه آنهایی که در خلال جنگ به اسارت در آمده‌اند.

۲- آغاز مذاکرات سه جانبه همزمان با اجرای آتش بس با نظارت کشورهای اسلامی پاکستان - ایران و عربستان سعودی و نمایندگان نهضت‌های اسلامی.

۳- تشکیل یک دولت موقت در ظرف یک هفته پس از آغاز مذاکرات.

۴- برگزاری انتخابات در ظرف کمتر از یکسال.

۵- تشکیل کمیسیونی برای بررسی سوء استفاده‌های مالی ربانی از بیت المال.

۶- تشکیل یک مجلس قانونگذاری موقت براساس معیار نفوس و برای هر صد هزار نفر یک نماینده.

۷- تغییر ساختار اداری کشور و ایجاد ساختارهای جدید اداری پیش از انجام انتخابات.

۸- رعایت حقوق همه احزاب و تنظیم‌های سیاسی - جهادی در ترکیب دولت موقت به تناسب حضور قدرتمند آنها

۹- اکمال قطعات نظامی مجاهدین زیر نظر کمیسیونی مرکب از نمایندگان احزاب جهادی.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا برای پس گرفتن مواضع تان اقدامی خواهید کرد؟ گفت:

ما فعلاً تصمیم بر تشدید و گسترش دامنه جنگ نداریم. تا نتیجه تلاشهای هیئت‌های صلح مشخص گردد اگر این تلاشها به نتیجه‌ای منتج نگردید در زمینه بعداً تصمیم خواهیم گرفت.

استاد مزاری ضمن رد انگیزه‌های مذهبی جنگ اخیر گفت: این جنگ‌ها هیچگونه انگیزه مذهبی ندارد بلکه با انگیزه‌های کاملاً سیاسی علیه ما و حزب اسلامی بعنوان دو جریان قدرتمند جهادی آغاز گردیده است و هدف آن سرکوب مخالفت‌های سیاسی از طریق نظامی است.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار رویت‌رکه چه تعداد از مردم شیعه به اسارت در آمده‌اند گفت:

آنها افراد غیر نظامی و ساکنین مناطق مسکونی را به اسارت گرفته‌اند و این چیز تازه‌ای نیست، آنها قبلاً نیز مردم ما را از مناطق مختلف دستگیر کرده و به اسارت می‌بردند که این هم یک عمل ضد اسلامی است و هم یک اقدام غیر انسانی.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در رابطه با اشتراک مواضع حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی گفت: ما و حزب اسلامی هر دو مورد تهاجم نیروهای شورای نظام قرار گرفته‌ایم و موضع دفاعی مشترک داریم و از نظر سیاسی نیز دولت ربانی را غیر مشروع می‌دانیم.

استاد مزاری ضمن رد شایعات دشمن مبنی بر اینکه در میان رهبران

حزب وحدت اسلامی اختلاف نظر وجود دارد گفت: حزب وحدت اسلامی یک شورای تصمیم گیری دارد که در رابطه با کلیه مسایل، این شورا تصمیم می گیرد و هیچ اختلاف نظری در سطح رهبری حزب وحدت اسلامی وجود ندارد.

وی در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که قرار بود بین شما و نیروهای دولت نیروی حایل جابجا شود نظر شما در زمینه چیست؟ گفت: ما اعلام کرده ایم که اگر فرقه ۵۳ بین ما و طرف مقابل حایل شود قبول داریم ولی طرف مقابل حایل شدن فرقه ۵۳ را قبول نکرد. وی در رابطه با حایل شدن نیروهای هیئت صلح شهر کابل گفت: حایل شدن آنها کار ساز نیست در جنگ قبلی بین ما و شورای نظار نیز این نیروها حایل شده بودند ولی هیچگونه تأثیری نداشت و از طرف دیگر این نیروها به هیچ وجه بی طرف نیستند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که مردم کابل بسیار رنج و زجر کشیده اند و تلفات زیادی را متحمل گردیده اند نظر شما چیست؟ گفت: ما نیز از رنج و فشاری که بر مردم مسلمان کابل تحمیل می شود، رنج می بریم ولی عامل اصلی این رنج ها و کشتارها شخص آقای ربانی است که بر خلاف قانون و اراده مردم و احزاب جهادی می خواهد به زور بر مردم حکومت کرده و جنگ را علیه ما و حزب اسلامی شروع کرد.

وی در ادامه مصاحبه در رابطه راه حل اساسی قضایای افغانستان گفت: تنها راه حل برای مشکل کنونی افغانستان این است که همه مردم افغانستان همه طایفه ها و نیروهای جهادی به میزان موجودیت و حضورشان در نظر گرفته شده و براساس تفاهم و مذاکره مسایل را حل کنند و هیچ کس و جریانی به دیگران زور نگفته و براساس منطق اصالت زور عمل نکنند اگر زور می توانست کار ساز و حل کننده مسایل باشد نجیب که هم یک نیروی نظامی داشت و هم یک اداره

اطلاعاتی منظم داشت و هم از پشتوانه خارجی برخوردار بود می توانست بر این کشور حکومت نماید.

وی در پایان این مصاحبه با اشاره به نقض مکرر موافقتنامه و پیمانها از سوی ربانی - مسعود و تخلفات آنان از مصوبات شورای قیادی و لایحه برگزاری شورای اهل حل و عقد گفت: هر کس که به حقوق مردم ما احترام گذاشته و خواسته های مشروع ما را بپذیرد ما نیز به او احترام قایلیم ولی هرگاه بحقوق مردم ما تجاوز شود، در برابر متجاوز خواهیم ایستاد. (۲۸)

مصاحبه با خبرنگار صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران یکشنبه ۱۳۷۱/۱۲/۲

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان بعد از ظهر روز یکشنبه طی یک مصاحبه اختصاصی، با خبرنگار صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران به سؤالات وی در رابطه با اهداف و خواسته‌های حزب وحدت اسلامی درگیرهای اخیر کابل - علل اختلافات - روند مذاکرات سیاسی - تلاشهای هیئت صلح و مسایل مهم دیگر پاسخ گفت: وی در پاسخ به این سؤال که اهداف و خواسته‌های حزب وحدت اسلامی چیست؟ گفت: حزب وحدت اسلامی می‌خواهد پس از چهارده سال جهاد مسلحانه مردم مسلمان افغانستان و پیروزی مجاهدین یک حکومت اسلامی که تأمین کننده حقوق همه مردم بوده و تمامی ملیت‌های ساکن در این کشور در آن سهم باشند بوجود آید. ما می‌خواهیم که کلیه ملیت‌های مسلمان این سرزمین هویت سیاسی داشته باشند و با توافق و شرکت آنها حکومت آینده کشور سازماندهی شود. در گذشته مردم ما از یک محرومیت تاریخی رنج می‌برده و در تمامی زمینه‌های سیاسی، فرهنگی، عمرانی و اجتماعی بر آنها ستم روا داشته شده است و انواع گوناگون تبعیض و مظالم وجود داشته است که همه آنها نتیجه حکومت قبایلی و سیستم انحصاری قدرت بوده است اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی و با توجه به اینکه همه مردم افغانستان در جهاد

آزادی بخش ضد روسی شرکت داشته و در تمامی رنجها و مرارتها و مشکلات ناشی از جنگ چهارده ساله سهم گرفته‌اند باید در محصول جهاد نیز همه شریک باشند و مظالم و تبعیضات و ستمهای گذشته باید مرتفع گردد. این خواست همه مردم افغانستان است و این خواست برآورده نمی‌شود مگر اینکه همه آنان هویت سیاسی و زبان سیاسی داشته باشند و این هدف تنها در سایه تشکیل یک حکومت راستین اسلامی تحقق پذیر است.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که علت اساسی درگیری‌های اخیر کابل چه بوده؟ اظهار داشت: علت اصلی درگیریها را باید از آقای ربانی سؤال کرد. وی بر خلاف خواست و اراده مردم افغانستان و احزاب جهادی شورای قلابی حل و عقد را دایر کرده با وجود آنکه هفت تنظیم از احزاب جهادی با آن مخالفت کرده و نتایج آن را مردود اعلام نمودند. خود را رئیس جمهور افغانستان خوانده و مخالفت احزاب جهادی را مخالفت با دولت اسلامی می‌خواند و بدنبال آنها تهاجمات ناجوانمردانه‌ای را به نام تصفیة شهر علیه حزب اسلامی آغاز نمود و بیش از هشت حمله را علیه حزب وحدت اسلامی سازمان داد که پس از سرکوب و دفع این حملات راه مذاکره را در پیش گرفته و از آقایان محمد نبی محمدی و محسنی خواست که پا در میانی کنند و با وجود آنکه ما در اثر میانجیگری آقای محسنی آتش بس را در چهارچوب یک راه حل اساسی برای افغانستان پذیرفتیم در جریان مذاکره و هنگامی که آقای محسنی شرایط مذاکره را بردوآورد می‌کرد حمله نامردانه دیگری را علیه مرکزیت حزب وحدت اسلامی انجام داد.

استاد مزاری در ادامه این مصاحبه افزود: اینکه ربانی طی این حمله مناطقی را بتصرف خود در آورد چندان اهمیتی ندارد چرا که در جنگ این یک مسئله طبیعی است که منطقه‌ای را بدست می‌آوریم و منطقه‌ای را از دست

می‌دهیم ولی آنچه مهم است و باید وجدانهای بشری را به تکان آورده و قضاوت تمامی مسلمانان - مجامع بین المللی و سازمانهای مدافع حقوق بشر را درباره حکومت نام نهاد ربانی - مسعود فرا خواند، فجایعی است که اینها در منطقه مسکونی افشار انجام دادند که در تاریخ جنایات بشری بی سابقه است، در این منطقه دسته‌های مختلفی از مردم زندگی می‌کردند شیعه در آنجا بود سنی در آنجا زندگی می‌کرد، وحدتی بود، حرکتی بود، بی طرف بود و حتی از طرفداران جمعیت نیز در آن منطقه زندگی می‌کردند، ولی وقتی که نیروهای ربانی - مسعود وارد منطقه شدند به هیچکس رحم نکردند، پیر مردان هفتاد ساله را کشتند زنان را سر بریدند، اطفال مظلوم را قتل عام کردند، زنان و کودکان را به اسارت گرفته با خود بردند، خانه‌ها را از یک سر غارت کردند و پس از غارت آتش زدند و حتی بعد از گذشت چندین روز جلو دفن کشته‌ها را نیز گرفته و مانع انتقال اجساد آنان شدند.

استاد مزاری در ادامه سخنانش با اشاره به اینکه هم در اسلام و هم در مقررات بین المللی زنان و کودکان و پیرمردان از تعرض مصونند، اقدامات ضد اسلامی و ضد بشری نیروهای متجاوز را خلاف مقررات بین المللی جنگ و تعالیم عالیة اسلام در این زمینه خوانده و گفت: با این ستمی که بر مردم افشار از سوی دستگاه ربانی اعمال گردیده ما مطمئن هستیم که حکومت وی قابل بقانیت و این برای مردم نیز قابل تحمل نخواهد بود.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در ادامه این مصاحبه با اشاره به عوامل اصلی تضادها و اختلافات کنونی گفت: عمده‌ترین علت اختلاف سیاسی و مخالفت احزاب اسلامی با حکومت ربانی، انحصار طلبی و قدرت طلبی جنون آمیز دستگاه ربانی است و آنها هنوز درک نکرده‌اند که با زور نمی‌شود بر مردم افغانستان حکومت کرد. اگر زور و حکومت زور مداران کارساز بود روسها

می توانستند در این کشور حکومت نمایند.

وی همچنین گفت: تا وقتی که حقوق عادلانه و متناسب احزاب جهادی در نظر گرفته نشده و حقوق ملیت‌های مسلمان کشور تأمین نگردد، مشکل افغانستان و اختلافات سیاسی حل نمی‌گردد. اینکه یک حزب یا یک ملیت سر دیگران حکومت کرده و بر آنها زور بگوید دورانش گذشته است و باید همه احزاب این حقیقت را درک کنند که تنها با تفاهم و احترام بحقوق یکدیگر می‌توان بحران کنونی را مهار نموده و یک حکومت مردمی و اسلامی بوجود آورد. انحصار طلبی و زورگوئی جز ادامه جنگ و ویرانی و بدنامی برای مجاهدین ثمر دیگری ندارد.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه ضمن اشاره به سوء استفاده دستگاه ربانی از تفاوت‌های قومی و لسانی در افغانستان گفت: در طول تاریخ افغانستان یک حکومت ملی و مردمی وجود نداشته و ستم و تبعیض زیاد بوده است و این باعث تراکم عقده‌هایی در برخی از جناح‌های محکوم گردیده است ولی کسانی که انحصار طلبی دارند می‌خواهند از این عقده‌ها سوء استفاده کرده و تضادهای ملیتی را دامن بزنند.

مردم افغانستان دشمن یکدیگر نیستند، آنها یکدیگر را برادر می‌دانند و خواهان زندگی برادرانه در افغانستان می‌باشند. و هیچ قومی، قوم دیگر را نفی نمی‌کند و این جناح قدرت طلب و انحصار طلب است که بخاطر بقای حکومت انحصاری خود ملیت‌ها را علیه یکدیگر تحریک می‌کنند. وی در ادامه اظهار داشت: عامل جنگ تفاوت‌های مذهبی، قومی، لسانی و سمتی نیست. عامل جنگ انحصار طلبی است که در همه حکومت‌های خودکامه وجود دارد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که نظر شما در رابطه با پیشنهاد دولت مبنی بر مذاکره جداگانه و دو جانبه بین حزب وحدت اسلامی و

دولت چیست؟ گفت: مذاکره دو جانبه به تنهایی حل کننده مسئله افغانستان نیست و ربانی صرفاً برای ایجاد تفرقه در صفوف مخالفین این پیشنهاد را ارائه می‌کند. راه حل اساسی برای پایان بحران جاری همان طرح چهار جانبه‌ای است که از سوی حزب وحدت اسلامی ارائه گردید و شخص ربانی نیز آنرا قبول کرد. استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه در رابطه با نتایج مذاکرات هیئتهای صلح گفت: هیئتهای مختلفی از پاکستان و ایران بین اطراف درگیر جنگ میانجیگری کرده‌اند و حزب وحدت اسلامی نیز مواضع خود را برای آنها گفته است و تاکنون به نتایج خاصی نرسیده است. وی در ادامه این مصاحبه در ارتباط با رابطه حرکت اسلامی با حزب وحدت اسلامی گفت: مردم شیعه و هزاره در ستمهایی که بر آنها تحمیل شده دارای یک سرنوشت بوده و جنگهای اخیر نیز بر همه آنها تحمیل گردیده است و خسارات ناشی از جنگ نیز بر همه وارد آمده است و همه آنها در مقابل تجاوزات دشمن دفاع کرده‌اند رابطه ما با حرکت اسلامی نیز دوستانه است ولی آنها یک حزب است و ما هم یک حزب و در نتیجه آنها موضع خاص خود را دارند و ما نیز موضع خود را.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که ائتلاف شما با حزب اسلامی بر چه اساسی استوار است گفت: پنج حزب سیاسی طی اعلامیه مشترکی حکومت ربانی را غیر قانونی اعلام کردند و خواستار کناره‌گیری وی از قدرت و واگذاری آن به شورای قیادی گردیدند که وی علیه حزب اسلامی و حزب وحدت اسلامی حمله مسلحانه کرد که ما نیز مشترکاً دفاع کرده‌ایم و اکنون نیز در سنگر مشترک قرار داریم.

وی در رابطه با بیانیه جنرال دوستم مبنی بر حمایت راه حل صلح آمیز قضیه افغانستان و آمادگی جنبش شمال برای میانجیگری گفت: ما از صلح و

آرامش استقبال می‌کنیم و همراه حلی که با توجه به واقعیتهای افغانستان مشکل کشور را بصورت اساسی و اصولی حل کند مورد تأیید ما است جنبش ملی - اسلامی می‌تواند میانجی مناسبی میان اطراف درگیر باشد چون هم در طول جنگهای اخیر بی‌طرف بوده است و هم قدرت این را دارد که مانع درگیریهای مجدد گردد. (۲۹)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران خارجی سه شنبه

۱۳۷۱/۱۲/۱۱

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگاران خبرگزاری فرانسه، تایمز لندن و بی بی سی به سؤالات آنان در رابطه با مذاکرات صلح پاکستان و اوضاع جاری کشور پاسخ گفت.

وی در پاسخ به این سؤال خبرنگار مجله تایمز لندن که آیا حزب وحدت اسلامی در مذاکرات پاکستان شرکت خواهد کرد و گفت: حزب وحدت اسلامی در این مذاکرات شرکت می کند و جناب حجة الاسلام والمسلمین آقای محمد کریم خلیلی را بعنوان نماینده خود در این مذاکرات معرفی و اعزام کرده است.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که تا چه حد به مذاکرات پاکستان خوشبین هستید؟ گفت: در طرحی که از سوی دولت پاکستان برای حل بحران جاری ارائه شده نکات مثبتی وجود دارد که باید در جریان مذاکرات روی آنها بحث صورت گرفته و توافق نهائی بعمل آید.

وی در رابطه با نکات مثبت طرح دولت پاکستان گفت: از جمله نکات مثبت این طرح تشکیل یک دولت موقت در ظرف چهار ماه و تشکیل کمیسیونی

برای تشکیل عادلانه شورای حل و عقد و اداره شورائی وزارت دفاع و تقسیم عادلانه و متناسب قدرت میباشد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که حزب وحدت اسلامی در مذاکرات پاکستان چه پیشنهادهائی خواهد داشت؟ گفت: پیشنهادهای ما عبارتند از:

- ۱- تشکیل یک دولت موقت.
- ۲- تشکیل کمیسیونی برای بررسی و تشکیل شورای حل و عقد.
- ۳- اداره وزارت دفاع توسط تنظیمهای جهادی.
- ۴- بررسی تخلفات ربانی از مصوبات شورای قیادی و لایحه شورای حل و عقد.

۵- بررسی سوء استفادههای مالی ربانی از بیت المال مسلمین.

۶- برگزاری انتخابات در ظرف مدت کمتر از یک سال.

استاد مزاری در رابطه با اداره شورائی وزارت دفاع گفت: ما مسعود را هرگز بعنوان وزیر دفاع قبول نخواهیم کرد و در صورت اداره شورائی وزارت دفاع این وزارت توسط چهار تنظیم عمده کشور اداره خواهد شد. استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که آیا حزب وحدت اسلامی با سرپرستی صبغت الله مجددی در وزارت دفاع موافق است؟ گفت: برای سرپرستی شورای اداره کننده وزارت دفاع، آقای مجددی از سوی جنبش پیشنهاد گردیده است و در صورت توافق همه اطراف قضیه و با توجه به بیطرفی حضرت ما نیز مخالف نیستیم.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در رابطه با صدارت آقای حکمتیار گفت: اینکه آقای حکمتیار به عنوان صدر اعظم انتخاب شود بستگی به توافق همه

احزاب دارد ما مذاکرات پاکستان را پذیرفته و در آن شرکت می‌کنیم و هر تصمیمی که در آنجا گرفته شود مورد قبول ما است.

وی در رابطه با آینده این مذاکرات گفت: غیر از این مذاکره هیچ راه دیگری برای استقرار صلح و امنیت در کشور وجود ندارد استاد مزاری در پاسخ به این پیشنهاد مسعود که باید یک هیئت بین المللی برای بررسی شورای حل و عقد تشکیل شود گفت: ما طرح مسعود را قبول نداریم باید یک کمیسیون بیست نفری از نمایندگان احزاب تشکیل شود که هم شورای حل و عقد را بررسی کند و هم سوء استفاده‌های مالی ربانی - مسعود از بیت المال مسلمانان را. استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار مجله تایمز لندن که شما نسبت به شورای حل و عقد گذشته چه اعتراضاتی دارید گفت: در جریان برگزاری این شورا پولهای کلانی از بیت المال مسلمین و به منظور خریدن و اجیر کردن اشخاص در ولایات مختلف از سوی ربانی توزیع شده و از مصوبات شورای قیادی و لایحه برگزاری شورای حل و عقد تخلف صورت گرفت و هیچ یک از اعضای شورای کذایی طبق لایحه نیامدند. بسیاری از آنها از کوچه و بازار شهر کابل و در بدل پول جمع آوری شدند. به آرای مردم، قوماندانان جهادی و احزاب سیاسی کمترین اعتنایی نشد و در این زمینه چهارده نفر از هجده عضو کمیسیون مرکزی تدوین لایحه و برگزاری شورای حل و عقد اعتراض کرده و خواستار تأخیر تشکیل آن شدند. اما ربانی بعلت خصلت جنون آمیز قدرت طلبی کمترین توجهی به این اعتراض احزاب جهادی نکرد و یک شورای کاملاً نمایشی و قلابی را دایر کرد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار فرانسه که آیا موضع شماکناره‌گیری ربانی از قدرت است و آیا ربانی این را قبول خواهد کرد؟ گفت: بلی موضع ما کناره‌گیری ربانی از قدرت و تحویل آن به شورای قیادی

یا کمیسیون بیست نفری است. وقتیکه ربانی در مذاکرات شرکت می‌کند باید نتایج آنرا نیز قبول نماید. این مذاکرات آخرین شانس برای استقرار صلح است و اگر به نتیجه نرسد مشکل افغانستان و اختلافات سیاسی - نظامی حل نخواهد گردید.

وی در پاسخ به این سؤال که در صورت کناره‌گیری ربانی آیا مسعود هم باید از وزارت دفاع کناره‌گیری کند؟ گفت: دولت ربانی یک دولت قانونی نیست و باید دولت از نو تشکیل شود و بنابراین اعضای کابینه ربانی نیز باید کناره‌گیری نمایند. (۳۰)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران خارجی دو شنبه

۱۳۷۱/۱۲/۱۷

حجة الاسلام والمسلمين استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه با خبرنگاران بی.بی.سی، خبرگزاری رویتر، مجله تایم و صدا و سیمای جمهوری اسلامی به سؤالات آنان پیرامون موافقتنامه اسلام آباد، آینده افغانستان، انتخابات، سیستم حکومتی آینده و مسایل مهم دیگر پاسخ گفت.

وی در پاسخ به این سؤال خبرنگار صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران که نظر شما در رابطه با توافقنامه اسلام آباد چیست؟

گفت: ما اصل توافقات را با توجه به اینکه اکثریت رهبران احزاب جهادی بشمول نماینده حزب وحدت اسلامی آنرا امضا کرده اند قبول داریم و مثبت ارزیابی می کنیم اما اینکه این توافق نامه تا چه حد می تواند ضمانت اجرا داشته و در آینده قابل تطبیق باشد محل تردید است چرا که در این توافقنامه برخی از واقعیتهای نادیده گرفته شده و هر طرحی که بدون توجه به واقعیتهای جامعه افغانستان ارائه شود ضمانت اجرایی ندارد

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در ادامه این مصاحبه افزود: در این توافقنامه جایگاه احزاب در ساختار حکومت آینده مشخص نگردیده و نقش جنبش نیز در ترکیب سیاسی آینده مشخصی نشده است. توافقنامه همچنین باید چهار چوبهای کلی مربوط به تغییر ساختار اداری باقی مانده از رژیم های

گذشته را تعیین کرده و معیارهای انتخابات آینده را نیز مشخص می ساخت.

استاد مزاری افزود: با توجه به اینکه میزان حضور احزاب جهادی در کشور متفاوت بوده و برخی احزاب قوی و برخی دیگر ضعیف میباشند و از سوی دیگر جنبش یکی از قوتهای عمده سیاسی - نظامی در کشور بوده و در مناطق شمال کشور عملاً تسلط دارند نادیده گیری این واقعیتها می تواند مشکلات جدیدی در برابر اجرای مفاد موافقتنامه اسلام آباد قرار دهد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار مجله تایم که حزب وحدت اسلامی در رابطه با وزارت دفاع چه نظر دارد؟ گفت: ما قبلاً هم اعلام کرده ایم که وزارت دفاع باید بصورت شورایی و توسط نمایندگان احزاب عمده جهادی اداره شود و سرپرستی آنرا هم یک فرد قابل قبول و موجه در سطح ملی و بین المللی بر عهده گیرد.

وی در پاسخ به این سؤال خبرنگار رویتر که آیا در صورت تغییر وزیر دفاع مشکلی بوجود نمی آید؟ گفت: در صورتیکه سرپرست وزارت دفاع از گروههایی تعیین شود که دارای قدرت نظامی کمتری باشند مشکلی بوجود نخواهد آمد اما اگر بازهم سرپرستی آن بر عهده گروههای قدرتمند قرار بگیرد مشکل آفرین خواهد شد.

وی در پاسخ به این سؤال خبرنگار رویتر که آیا مسعود وزارت دفاع را بصورت مسالمت آمیز تحویل خواهد داد؟ گفت: در غیر آن صورت توافقنامه بهم خورده و این بدان معنی است که ربانی صلاحیت مذاکره و امضای موافقتنامه را از طرف تنظیمش نداشته است.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که آیا مردم کابل نخست وزیری آقای حکمتیار را قبول دارند؟ گفت:

در این زمینه به آراء مردم مراجعه نشده است که آنها چه کسانی را بحیث

رئیس جمهور و چه کسانی را بحیث صدر اعظم قبول دارند؟ توافق اسلام آباد در حقیقت تصمیم رهبران جهادی است و آنها صدارت آقای حکمتیار را پذیرفته‌اند. وی در ادامه این مصاحبه در پاسخ به این سؤال خبرنگار صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران که مشکل احمد شاه مسعود چگونه حل خواهد شد؟ گفت: در مذاکرات پاکستان مشکل احزاب مورد بحث قرار گرفته و در حدی مشکل آنها حل شده است و مشکل جمعیت اسلامی نیز حل گردیده است. اما اینکه مشکل افراد چه می‌شود اهمیتی ندارد. اگر قرار شود در رابطه با مشکل تک تک افراد صحبت شود اشخاص بسیار زیاد دیگری نیز در این کشور هستند که می‌خواهند مشکل‌شان حل شود و این به معنای تصمیم فضای هرج و مرج در کشور می‌باشد.

استاد مزاری در رابطه با انتخابات پارلمانی آینده گفت: انتخابات آینده باید بر اساس نفوس باشد. در غیر این صورت انتخابات نیست و انتصابات ظالمانه است و ما هرگز ظلم را نخواهیم پذیرفت.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال خبرنگار مجله تایم که شما چه نوع سیستمی را برای آینده افغانستان پیشنهاد می‌کنید؟ گفت: ما سیستم فدرالی را که در آن حقوق همه مردم افغانستان رعایت شده و سیستم انحصاری قدرت را در هم می‌شکنند مناسب‌ترین ساختار سیاسی برای آینده افغانستان می‌دانیم. در این سیستم که با توجه به واقعیتهای جامعه افغانستان و بافت و ترکیب قومی مذهبی و محلی آن پیشنهاد می‌گردد بسیاری از مشکلات کنونی حل گردیده و خواسته‌های برحق کلیه ملیتها و اقوام افغانستان مبنی بر سهم‌گیری در تصمیم‌گیریهای سیاسی مربوط به کشورشان تحقق می‌یابد.

وی در پاسخ به سؤال دیگر این خبرنگار در رابطه با میزان جمعیت شیعیان افغانستان گفت: ما معتقدیم که شیعیان افغانستان بیشتر از بیست و پنج

در صد کل جمعیت کشور را تشکیل می‌دهد ولی با توجه به اینکه ما در سال ۶۷ میزان ۲۵ درصد را با دولت موقت آنروز موافقه کرده‌ایم تا انجام یک سرشماری دقیق از جمعیت کشور همان میزان را قبول داریم. اما معتقدیم که باید سرشماری دقیق و زیر نظر سازمان ملل از جمعیت افغانستان صورت گرفته و میزان جمعیت‌های انسانی ساکن در کشور مشخص گردد. ما نتیجه این سرشماری را هرچه باشد می‌پذیریم و به همان اندازه که هستیم خواهان سهم‌گیری و مشارکت در ساختار سیاسی کشور هستیم.

استاد مزاری در پاسخ به سؤال دیگر خبرنگار تایم در رابطه با تیر اندازی‌های شبهای اخیر گفت: با وجود آنکه هم ما و هم طرف مقابل موافقتنامه اسلام آباد را امضا کرده‌ایم ولی در این شبها بطور مرتب از سوی نیروهای وابسته به مسعود بر مواضع ما حمله صورت می‌گیرد که نیروهای ما نیز از خود دفاع می‌کنند.

وی در این زمینه ادامه داد: طرف مقابل در گذشته نیز نشان داده است که هیچگاه به تعهدات خود عمل نمی‌کند و احتمال بسیار قوی وجود دارد که تعهدات خود در اسلام آباد را نیز زیر پا گذارد.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در رابطه با موقعیت نظامی حزب وحدت اسلامی گفت: هر چند در جنگ اخیر مرکز علوم اجتماعی و سیلو مرکزی، بدست نیروهای دشمن افتاد ولی موقف نظامی حزب وحدت اسلامی هنوز هم در سطح بالایی قرار داشته و ما مناطق وسیعی از شهر کابل را تحت کنترل خود داریم و نیروهای ما نیز آمادگی قوی رزمی و دفاعی در برابر هرگونه تجاوز احتمالی داشته و تا کنون بیش از ده حمله شورای نظار و اتحاد سیاف را سرکوب نموده‌اند.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پایان این مصاحبه در پاسخ به این

سؤال خبرنگار مجله تایم که شما از کشورهای خارجی و سازمان ملل تقاضای چه نوع کمکهایی دارید؟ گفت:

ما از کشورهای جهان و سازمان ملل می‌خواهیم که مردم افغانستان را در امر بازسازی و اعمار مجدد افغانستان یاری رسانیده و با توجه به اینکه فعلاً در افغانستان حکومتی وجود ندارد امکانات مادی و کمکهای بین المللی را به مناطق مختلف افغانستان گسیل دارند تا همه مردم افغانستان از آن بهرمنند گردند، در غیر این صورت فقط یک گروه از این کمکها استفاده کرده و بقیه را محروم نگه میدارند و این تجربه در دوران حکومت ربانی بخوبی نمایان بود. (۳۱)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار فرانس پرس: دو شنبه

۱۳۷۱/۱۲/۲۴

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه کوتاه با خبرنگار خبرگزاری فرانسه به سؤالات وی پیرامون توافق نامه اسلام آباد، سیستم سیاسی کشور، برقراری صلح و آتش بس، ترکیب کابینه آینده، مواضع حزب وحدت اسلامی، مسئله وزارت دفاع و... پاسخ گفت. وی در بخشی از این مصاحبه در رابطه با ادامه آتش بس گفت: این مسئله بستگی به تعهد امضاء کنندگان موافقتنامه اسلام آباد دارد. اگر آنها توافقنامه را احترام گذاشته و به مفاد آن عمل کنند و موارد ابهام آنرا برطرف نمایند و با قضایای افغانستان بصورت عادلانه برخورد کنند آتش بس رعایت خواهد شد. اما از همین اکنون اختلاف نظر بین آقایان حکمتیار و ربانی بروز کرده و ممکن است در آینده مشکلاتی بوجود آید و لذا ما زیاد به آینده خوشبین نیستیم.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که آیا دولت آقای ربانی آتش بس را رعایت کرده است؟ گفت: آنها در طول همین مدت همواره مناطق مسکونی مردم ما را کوبیده و راکت باران نموده اند و دیروز و دیشب نیز دشت برچی را موشک باران کردند که در نتیجه آن چندین نفر کشته و زخمی گردیدند. وی در رابطه به این ادعای مسعود که وی توانسته است بیش از هشتاد در صد نیروهای نظامی حزب وحدت اسلامی را نابود سازد گفت: در جنگ ها عقب نشینی و پیشروی یک امر طبیعی و عادی است و اینکه یک سنگریا دو

سنگر از دست می‌رود و یا بدست می‌آید اهمیت استراتژیک ندارد. آنچه مهم است عامل انسانی و آمادگی‌های رزمی مجموعه پیکار جویان است. طی جنگهای اخیر آنها افشار را گرفتند و مردم غیر نظامی را قتل عام کردند و خانه‌هایشان را آتش زدند اما گذشته از چند نفر که در جریان جنگ به شهادت رسیدند، کلیه نیروهای نظامی حزب وحدت اسلامی پا بر جا و آماده دفاع از عزت و کرامت ملی - مذهبی خویش می‌باشند. ما بیش از ده هزار نیروی رزمی آماده داریم و ادعاهای آقای مسعود مانند بسیاری از لاف زنیهای وی دروغی بیش نیست.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا شما از نخست وزیری آقای حکمتیار راضی هستید؟ گفت: ما نتایج توافقنامه اسلام آباد را قبول داریم اما اینکه چه کسی رئیس جمهور و چه کس صدر اعظم می‌شود برای ما مطرح نیست. آنچه اهمیت دارد این است که حکومت از یک مرجع قانونی تشکیل شود.

وی در مورد جایگاه و نقش حزب وحدت اسلامی در کابینه آینده گفت: باید هر یک از احزاب جهادی به تناسب حضور نظامی و پشتوانه مردمی خود در قدرت سهیم باشند. حزب وحدت اسلامی یکی از احزاب عمده افغانستان است که هم از پشتوانه وسیع مردم خود بهره‌مند است و هم یک نیروی قوی نظامی دارد و هم در کابل حضور گسترده دارد بنابراین باید جایگاه حزب وحدت در دولت آینده به صورت عادلانه تعیین گردد.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا کابینه را آقای حکمتیار و ربانی تشکیل خواهند داد؟ گفت: کابینه را صدر اعظم با مشورت رئیس جمهور و رهبران احزاب جهادی تشکیل خواهد داد، مسئله سه جانب دارد و باید هر حزب به تناسب حضور سیاسی - نظامی خود در کابینه شرکت داشته باشد.

دبیر کل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که شما چه وزارتخانه‌هایی را می‌خواهید؟ گفت: در مذاکرات مقدماتی اسلام آباد شش پست کلیدی مشخص گردیده بود و بنابراین شده بود که برای هر یک از احزاب عمده جهادی یکی از این پستها داده شود که حزب وحدت اسلامی نیز یکی از احزاب عمده بحساب آمده است.

وی در رابطه با اداره وزارت دفاع گفت: طبق توافق اسلام آباد یک حزب نمی‌تواند دو پست کلیدی را داشته باشد و چون ریاست جمهوری به ربانی تعلق گرفته است مسعود نمی‌تواند وزیر دفاع باشد و باید از این مقام کناره‌گیری نماید.

وی در پاسخ به این سؤال که ربانی اعلام کرده است که دیگر رهبر جمعیت اسلامی نیست و فردی بی‌طرف می‌باشد بنابراین برای جمعیت اسلامی پست وزارت دفاع می‌ماند گفت:

آقای ربانی در اجلاس اسلام آباد بعنوان رهبر جمعیت اسلامی شرکت کرده بود نه رئیس جمهور، وی در رابطه با اظهارات یکی از معاونین مسعود مبنی بر اینکه این موضوع که یک حزب نمی‌تواند بیش از دو پست کلیدی داشته باشد، لغو گردیده است گفت:

ما معتقدیم که اظهارات آقای حکمتیار که در اجلاس اسلام آباد شرکت داشته و صدر اعظم کشور است از اعتبار بیشتری نسبت به اظهارات معاون مسعود برخوردار است. وی به صراحت اعلام کرده است که مسعود نمی‌تواند وزیر دفاع باشد. (۳۲)

مصاحبه استاد مزاری با تلویزیون a.b.c, b.b.c

و مجله تایم: یکشنبه ۱۳۷۲/۱/۱

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی مصاحبه‌ای با خبرنگاران تلویزیون‌های a.b.c و b.b.c و مجله تایم به سؤالات آنان پیرامون توافقنامه اسلام آباد، آتش بس، و جنگهای اخیر پاسخ گفت. وی در پاسخ به این سؤال که آیا پس از امضاء توافقنامه اسلام آباد آتش بس رعایت گردیده است؟ گفت: طبق فیصله اسلام آباد پس از امضای موافقتنامه باید بلافاصله آتش بس اجراء شود ولی متأسفانه از آن زمان تاکنون چندین بار از سوی شورای نظار و اتحاد سیاف بالای مواضع حزب وحدت اسلامی حمله صورت گرفته و در طول ماه مبارک رمضان مناطق مسکونی شیعه نشین هدف آتش باری‌های سلاحهای ثقیله آنان قرار گرفته است که طی آن دهها نفر تاکنون شهید و بیش از صد نفر زخمی شده‌اند وی در مورد تأثیر پذیری احزاب جهادی از کشورهای خارجی گفت: پس از اشغال افغانستان توسط اردوی متجاوز روسی این یک امر طبیعی بود که احزاب در خارج از کشور دفاتری داشته باشند اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی این بستگی به خود احزاب دارد که تا چه حد مستقل عمل می‌کنند و تا چه میزان در خط وابستگی حرکت می‌نمایند. از نظر حزب وحدت اسلامی هر جریانی که بر مدار وابستگی به دولتهای خارجی حرکت کند محکوم به فنا و تجرید از مردم مسلمان افغانستان می‌باشد و مردم ما آنها را نمی‌بخشد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که رابطه حزب وحدت اسلامی با ایران چگونه است؟ گفت: حزب وحدت اسلامی تنها حزبی است که در داخل

کشور تأسیس شده و مرکزیت آن در طول سالیان جهاد در داخل کشور بوده و مستقل ترین حزب در میان احزاب جهادی است. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز رهبران حزب وحدت اسلامی همواره در داخل کشور بوده اند و ما از هیچ کشوری متأثر نبوده و بعد از این نیز از هیچ کشوری تأثیر نمی پذیریم، ما بر اساس مصالح و منافع مردم و کشور خود، خود تصمیم می گیریم.

وی در رابطه با نقش شیعیان در حکومت آینده با توجه به محرومیت شیعه در نظامهای پیشین گفت: حکومتهای گذشته حکومتهای مردمی و مبتنی بر اراده و انتخاب آزاد مردم نبودند. اما در شرایط کنونی پس از چهارده سال جهاد و مبارزه و دادن بیش از یک میلیون شهید و چندین صد هزار معلول و آواره شدن بیش از پنج میلیون نفر و ویرانی شهرها و دهکده ها و تحمل هزاران رنج و مشکل دیگر که همه مردم افغانستان در آن شریک بودند، باید همه ملیتهای کشور در حکومت اسلامی آینده بر طبق نفوس شان سهم باشند، در غیر اینصورت حکومت آینده حکومت اسلامی نخواهد بود و در افغانستان نمی تواند حکومت کند. چرا که همه مردم افغانستان امروز مسلح بوده و دارای تشکیلات خاص خود می باشند و بدون در نظر گرفتن همه آنها مشکل حل نخواهد شد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که دو روز است که از آتش بس تخلف صورت می گیرد، پس نتیجه کار کمیسیون نظارت بر آتش بس چیست؟ گفت: متأسفانه از همان روز امضای موافقتنامه اسلام آباد تاکنون همیشه این تخلف صورت گرفته است و شما تازه خبر شده اید. بعد از امضای توافقنامه اسلام آباد نه تنها حملات آقای مسعود و سیاف کاهش نیافته که بر شدت آن افزوده شده است و آنها مراسم نماز جمعه را هدف آتشباری قرار دادند. به نظر ما کسانی که از اجرای توافقنامه اسلام آباد ناراضی بوده و آنرا به ضرر خود می دانند بهانه

طلبی می‌کنند و در پی برهم زدن آن تلاش می‌ورزند.

وی در رابطه نتایج کار کمیسیون نظارت بر آتش بس گفت: جنرال حمیدگل، از حزب وحدت اسلامی، جمعیت اسلامی و حزب اسلامی خواست نماینده گان شان را برای نظارت بر آتش بس معرفی کنند ولی چون هیئت نظارت بر آتش بس در وزیر اکبر خان مستقر شده است از جنگی که در این قسمت از شهر صورت گرفته و مناطق مسکونی کوبیده می‌شود با خبر نمی‌شوند.

وی در پاسخ به این سؤال که پس راه حل برای رعایت آتش بس چیست؟ گفت: راه حل این است که در هر دو منطقه هیئت ناظر بر آتش بس مستقر شود و هر جریانی که تجاوز کرد متجاوز را در سطح رسانه‌های خبری معرفی و اعلام کنند و الاً با توجه به اینکه رادیو دست مسعود است وی هم جنگ را آغاز می‌کند و هم در رادیویش تبلیغ می‌کند که حزب وحدت اسلامی آتش بس را نقض کرده است.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که شما از میانجیگران پاکستانی چه انتظاری دارید؟ گفت: انتظار ما از آنها اینست که باید متخلف و متجاوز را معرفی کنند، تا افکار جهانی بدانند که چه کسانی شرارت و جنگ افروزی می‌کنند و باید متجاوزین تحت فشار سیاسی قرار بگیرند که مناطق مسکونی را هدف آتشباری با سلاحهای ثقیله قرار ندهند.

وی در رابطه با نقش اتحاد سیاف در جنگهای اخیر گفت: اتحاد خود را جزء دولت می‌داند و تاکنون اعلام جنگ هم نکرده است و جنگ کنونی را هم بین دولت و حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی می‌داند ما اتحاد را جدا از دولت نمی‌دانیم. آنها وزارت دفاع را قبول دارند و هماهنگ با شورای نظر علیه ما می‌جنگند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا پروسه خلع سلاح گروهها موفق خواهد شد؟ گفت: اگر یک ترکیب سیاسی معقول و مورد قبول همه احزاب جهادی و مردم افغانستان در کشور به وجود آمده و وزارت دفاع هم از انحصار یک حزب خارج شود و فرد دیگری بجای مسعود انتخاب گردد، جریان جمع آوری سلاحها امکان پذیر خواهد بود - اما در غیر این صورت هیچ کس حاضر نخواهد شد سلاح خود را تسلیم کسانی کند که دشمنی آنان با مصالح ملت افغانستان محرز بوده و مردم مسلمان کشور از آنها نفرت دارند. (۳۳)

مصاحبه استاد مزاری با تلویزیون سویس

سه شنبه ۱۳۷۲/۱/۳

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی یک مصاحبه تلویزیونی با خبرنگار تلویزیون سویس به سؤالات وی پیرامون جنگهای اخیر شهر کابل و مواضع حزب وحدت اسلامی پاسخ گفت: وی در پاسخ به این سؤال که شورای نظار و اتحاد در افشار جنایات زیادی را مرتکب شده‌اند. شما در این زمینه چه نظر دارید؟ گفت: در جنگی که اخیراً در افشار پیش آمد، آنها برخلاف موازین اسلامی و انسانی و اصول حاکم بر شرایط جنگی فجایعی را بار آوردند که وجدان انسان را به لرزه در می‌آورد. آنها قاعدتاً باید مناطق نظامی را می‌زدند اما برخلاف کلیه مقررات اسلامی و بین‌المللی و قتیکه بر منطقه افشار مسلط شدند به هیچکس رحم نکردند و زنان و کودکان و پیرمردان را که در هر شرایطی از تعرض مصون میباشند قتل عام کرده و در برابر چشم کسانشان سر بریدند.

وی در رابطه با علل عدم توقف جنگ بین شورای نظار و اتحاد و حزب وحدت اسلامی گفت: یکی از اصول توافقتنامه اسلام آباد آتش بس فوری پس از امضای این موافقتنامه است و آقایان مسعود و سیاف برخلاف این توافقتنامه هر روز مناطق مسکونی ما را زیر آتش گرفته و بر مواضع نیروهای ما تعرض می‌نمایند و عملاً آتش بس را نقض می‌کنند. آنها نمی‌خواهند که این موافقتنامه

به نتیجه برسد.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به این سؤال که مردم کابل از جنگی که مجاهدین برای رسیدن به قدرت در پیش گرفته‌اند شاکی هستند نظر شما چیست؟ گفت: از نظر ما نیز جنگی که برای رسیدن به قدرت و یا حفظ آن بر مردم تحمیل گردیده و قربانیان خود را نیز از مردم می‌گیرد و محکوم است. حزب وحدت اسلامی در طول چندین جنگی که تحمیل گردیده است تنها از خود دفاع کرده است. ما با سیاف هیچگونه نزاعی بر سر قدرت نداشته‌ایم و نداریم چرا که او نه مصدر قدرت است و نه هم کسی است که ما از قدرت فردای وی هراسی داشته باشیم اما او با هر انگیزه‌ای بیش از چهار جنگ را بر مردم ما تحمیل کرده است. جنگهایی را که مسعود علیه حزب وحدت اسلامی شروع کرد با هدف تصفیۀ ما از شهر کابل بود و او می‌خواست برای بسط حوزه اقتدار خود حزب وحدت اسلامی را خلع سلاح کند ولی به این کار موفق نگردید.

استاد مزاری در ادامه افزود: ما یک حزب سیاسی هستیم و خواسته‌ها و اهداف خاص خود را داریم. اما راه نیل به آنها را در جنگ جستجو نمی‌کنیم. اما این طرف مقابل است که برای حفظ قدرت یا انگیزه‌های دیگر جنگ را بر مردم مظلوم و بی‌دفاع کابل تحمیل می‌کند و ی‌همچنین اظهار داشت: به اعتقاد ما پس از چهارده سال جهاد مقدس مردم افغانستان علیه اشغال‌گران روسی که تمامی ملیتهای افغانستان در آن سهم داشتند امروز نیز در حکومتی که تشکیل می‌شود باید همه سهم باشند و هر ملیتی طبق نفوس‌شان به همان اندازه که هستند در تصمیم‌گیریهای سیاسی مربوط به کشور شرکت داده شوند، نه حق بیشتر از آنچه که هستیم می‌خواهیم و نه هم اجازه می‌دهیم که کسی بر ما ظلم کند.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه در پاسخ به این سؤال که

آیا شما یک بنیادگرا هستید؟ گفت: ما مسلمانیم و مبارزه ملت ما نیز یک مبارزه اسلامی است و بر اساس انگیزه‌ها و اهداف اسلامی شکل گرفته است بنا بر این پس از چهارده سال مبارزه سخت و دشوار و تقدیم بیش از میلیون شهید، می‌خواهیم در افغانستان یک حکومت اسلامی که حقوق همه مردم افغانستان در آن تأمین شود، تشکیل دهیم. غیر از این نه مردم ما می‌خواهند و نه ما.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که در رابطه با وابستگی حزب وحدت اسلامی به ایران چه می‌گوئید؟ گفت: ما با اطمینان می‌توانیم بگوئیم که تنها حزبی که در داخل افغانستان تشکیل شده و مرکزیت آن در طول سالیان جهاد در داخل بوده و تصمیم‌گیریهایش نیز در داخل افغانستان صورت می‌گرفته است حزب وحدت اسلامی است و این در حالی است که سایر احزاب هم رهبران‌شان در خارج بوده و هم مرکزیت‌شان و هم تصمیم‌گیریهای‌شان در خارج شکل می‌گرفته است. حزب وحدت اسلامی یک حزب سیاسی مستقل است و به هیچ کشوری کمترین وابستگی هم ندارد. ایران یک کشور اسلامی و همسایه ما است و در طول سالیان جهاد مانند پاکستان به مردم افغانستان یاری رسانیده و احزاب جهادی را نیز اعم از شیعه و سنی کمک کرده است و بیش از دو میلیون مهاجر ما را پناه داده است. (۳۴)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران بی بی سی و تلویزیون آلمان: جمعه ۱۳۷۲/۱/۲۵

استاد مزاری با شرکت در یک مصاحبه رادیو تلویزیونی به سؤالات خبرنگاران رادیو بی بی سی و شبکه اول تلویزیون آلمان در مورد نقض مجدد آتش بس، کابینه جدید آقای حکمتیار، خواسته های حزب وحدت اسلامی و... پاسخ گفت:

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که در این دو روز آتش بس نقض می گردد، ناقض آتش بس کدام تنظیم است؟ گفت: یکی از مواد موافقتنامه اسلام آباد رعایت و برقرار شدن فوری آتش بس بود که متأسفانه تاکنون به آن عمل نشده و حزب وحدت اسلامی که این معاهده را امضاء کرده است به آن متعهد بوده و تا حال از طرف ما آتش بس نقض نشده و ما برای ایجاد صلح و تحقق عملی معاهده اسلام آباد با شورای نظار و اتحاد سیاف دو کمیسیون جداگانه بوجود آوردیم اما با همه این مسایل شب و روز از طرف شورای نظار آتشباری صورت می گیرد و در هر شب و روز حدود چهل نفر کشته و زخمی از مردم بیگناه می باشد و ما از برادرانی که در معاهده اسلام آباد و کمیسیون دو جانبه نظارت بر آتش بس امضاء و تعهد کرده اند تقاضا می کنیم که به تعهد شان عمل نمایند و آتش بس را نقض نکنند.

خبرنگار بی بی سی در مورد کمیسیون آتش بس و ناظرینی که روی

کوههای تلویزیون و سیلو مستقر بودند پرسید؟ استاد مزاری گفت:

ابتدا بعد از معاهده اسلام آباد کمیسیونی از سه حزب جمعیت اسلامی، وحدت اسلامی و حزب اسلامی بوجود آمده بود که از طرف شب هیچگونه مانعی نمی توانستند باشند اما روزها تا حدودی درگیری نبود گرچه گاهی از آن کوهها آتش باری صورت می گرفت و در این اواخر نفرهای ناظر ما را از کوه سیلو و تلویزیون پائین کردند و هیچ کسی اعتراض نکرد و دوباره آتش بس از آنجا نقض گردید. به عقیده من این کمیسیون حل کننده مشکل نیست مگر اینکه کمیسیونی دایر گردد از کشورهای اسلامی که متجاوز را اعلان کنند یا خود کسانی که آتش بس را امضاء کرده اند به آن پایبند باشند.

استاد مزاری در پاسخ به سؤال خبرنگار تلویزیون آلمان که پرسید: آیا امکان این موجود است، که شما با مسعود همکاری داشته باشید گفت: برای ما شخص مطرح نیست دولتی که از پایه های مردمی و ملی برخوردار باشد و یک مرجع قانونی که مردم آن را قبول داشته باشد ما با آن دولت همکاری می کنیم. خبرنگار تلویزیون آلمان پرسید: کابینه آقای حکمتیار را ربانی رد نموده است نظر شما در باره کابینه موصوف چیست؟

استاد مزاری گفت: آقای حکمتیار بعد از معاهده اسلام آباد مشورتهای لازم را با تمامی گروهها چه با رهبران یا نمایندگان شان نموده است هم در جلال آباد و هم در چهار آسیاب، در جلال آباد تمام نمایندگان گروهها از جمله نماینده آقای ربانی و سیاف تعهد کرده بود که اگر در نه حمل رهبران شان را نتوانستند به جلسه بیاورند هیچگونه حق اعتراضی ندارند و آقای حکمتیار بر همان اساس لیست اعضای کابینه را به تمامی احزاب داد و این مخالفت آقای ربانی قانونی نیست و باید کابینه را قبول می کرد و دو باره باعث مشکلات برای مردم رنج دیده ما نمی شد و اما حزب وحدت که نماینده اش در تمامی جلسات

شرکت داشت ملاحظاتی در باره کابینه دارد که با آقای حکمتیار مطرح نموده و این ملاحظات به معنی رد کابینه نیست.

استاد مزاری در جواب این سؤال خبرنگار تلویزیون آلمان که پرسید: آیا شما نماینده حزبی هستید که از یک اقلیت قومی نمایندگی می‌کند؟ گفت:

در افغانستان ملیتها و نژادهایی وجود دارد که هیچ کدام دارای اکثریت نمی‌باشند ولی در مجموع چهارتا قوم عمده وجود دارد، پشتون، هزاره، تاجیک و ازبک که ما نیز به عنوان یکی از اقوام عمده کشور روی تعداد نفوس باید در دولت آینده و تصمیم‌گیریهایش نقش داشته باشیم.

خبرنگار تلویزیون آلمان پرسید: شایعه است که شما با ایران رابطه دارید و از آن کشور کمک دریافت می‌کنید، آیا درست است؟

استاد مزاری گفت: از زمانی که افغانستان به اشغال شوروی درآمد. مخالفین دولت به کشورهای همسایه مهاجر شدند که مردم ما نیز به کشورهای مختلف از جمله ایران آواره شدند و همه احزاب در خارج دفترهای نمایندگی ایجاد کردند و تمام احزاب مرکزیشان نیز در خارج از کشور بود و تنها حزبی که مرکزیتش در داخل کشور قرار داشت حزب وحدت اسلامی بود. ولی ما در ایران نمایندگی داریم چنانچه در پاکستان و کشورهای اروپایی داریم و در ایران نه تنها مهاجرین ما بلکه مهاجرین تمام احزاب وجود دارد ایران برای همه مهاجرین کمک کرده و اینکه تنها برای حزب وحدت کمک خاص کرده باشد، صحت ندارد و ما آن را تکذیب می‌کنیم.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار تلویزیون آلمان که پرسید برای تأمین صلح پایدار در افغانستان از دولت چه خواسته‌ها و توقعاتی دارید؟ گفت:

در طول چهارده سال جهاد و مبارزه علیه شوروی تمامی مردم افغانستان

سهم داشته اند نه یک قوم و یک تنظیم، در آینده نیز همه باید در اداره کشور سهم داشته باشند و ما خواستار حکومتی هستیم که طبق قانون و انتخابات به میان آید و در آن مرد و زن شرکت داشته باشند و برای مردم خود بر اساس تعداد نفوس و وسعت جغرافیایی اش خواستار حقوق در آینده می باشیم. (۳۵)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران روز نامه ام. ال. فک. فرانسه سه شنبه ۱۳۷۲/۱/۳۱

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی خبرنگار ام. ال. فک فرانسه را در دفتر کارش بحضور پذیرفت و به سؤالات وی در مورد تحولات جاری کشور پاسخ گفت که اینک خوانندگان محترم خبرنامه متن مصاحبه را پیش رو دارند.

■ خبرنگار: در رابطه به اوضاع فعلی کشور افغانستان اگر ممکن هست توضیح بدهید؟

■ استاد مزاری: توافقنامه اسلام آباد که همه احزاب آن را امضاء کرده بودند بهترین زمینه راه حل برای معضلات افغانستان را بوجود آورده بود اما از طرف آقای ربانی این توافقنامه نقض گردید و تاکنون رعایت نشده و همیشه از طرف آنها جنگ در گرفته که وضع را مبهم و مغشوش نموده است.

■ خبرنگار: تنظیم هایی که در کابل هستند حزب وحدت با کدام یک از آنها روابط نزدیک و خوب دارد؟

■ استاد مزاری: غیر از جمعیت و اتحاد با بقیه روابط حزب وحدت خوب است.

■ خبرنگار: آیا شما به خاطر قدرتمند بودن جمعیت و اتحاد با آنها رابطه خوبی ندارید؟

■ استاد مزاری: در اجلاسی که در پاکستان قبل از سقوط دولت

کمونیستی برپا شد قدرت در دست آنها افتاد و حالا این دو گروه برای حفظ قدرت دست به هر اقدامی می‌زنند از جمله جنگ که عدم رابطه خوب ما با آنها بخاطر شرارت آنها است نه بخاطر قدرتمندی آنها.

■ خبرنگار: وقتی شما حزب جمعیت و اتحاد را استثنا قرار می‌دهید با حزب اسلامی چگونه رابطه‌هایی دارید؟

■ استاد مزاری: با تمام تنظیمها رابطه حسنه و خوب داشتیم ولی اتحاد و جمعیت علیه ما جنگیدند و به همان خاطر رابطه ما با آنها خوب نیست ولی با بقیه گروهها روابط دوستانه و نزدیک داریم.

■ خبرنگار: وقتی برخورد نظامی علیه دولت می‌شود شما با حزب اسلامی یکجا علیه دولت می‌جنگید؟

■ استاد مزاری: دولت، یک دولت قانونی نیست زیرا وقتی توافقنامه اسلام آباد نقض گردید دیگر نه آقای ربانی رئیس جمهور است و نه آقای حکمتیار صدر اعظم بلکه آنها بعنوان یک حزب مطرح هستند و ما قصد جنگ نداریم و آنها هستند که جنگ را علیه ما در می‌دهند و آن وقت طبیعی است که ما از خود دفاع می‌کنیم.

■ خبرنگار: رابطه شما با دولت ایران چگونه است و آیا از آنها کمکی دریافت می‌کنید؟

■ استاد مزاری: بعد از اشغال افغانستان توسط شوروی تمام گروهها در خارج از کشور دفتر نمایندگی ایجاد کردند از جمله حزب وحدت اسلامی در پاکستان، ایران و کشورهای اروپایی دفتر ایجاد نمود و در ایران تمامی گروهها دفتر نمایندگی داشتند و در بین گروهها تنها حزبی که مرکزیتش در داخل کشور بود حزب وحدت است که در طول جهاد و بعد از پیروزی مرکزیتش در داخل کشور بود. ما کمک خاصی از ایران دریافت نکرده‌ایم.

■ خبرنگار: در قسمتهای مرکزی و شیعه نشین افغانستان چه مشکلاتی وجود دارد؟ و آیا جنگی در آن مناطق جریان دارد؟

■ استاد مزاری: بعد از سقوط رژیم کمونیستی غیر از کابل تمامی ولایات آرام بوده و فقط در این اواخر قندهار نیز شاهد درگیری بوده و غیر از این دو ولایت باقی ولایات از جمله مناطق مرکزی شیعه نشین آرام است.

■ خبرنگار: وضع مواد اولیه از نگاه اقتصادی، داروئی و وضع فرهنگی مناطق مرکزی چگونه است؟

■ استاد مزاری: از نظر اقتصادی، فرهنگی و صحتی در طول چهارده سال مناطق مرکزی دچار مشکلات بوده و حالا نیز این مشکلات ادامه دارد. شفاخانه وجود ندارد، از نظر مواد غذائی و داروئی کمبود وجود دارد و مکاتب غیر فعال هستند.

■ خبرنگار: از احزاب اهل تشیع حزب دیگری هست به نام حرکت اسلامی چرا این حزب با حزب وحدت یکی نمی شود؟

■ استاد مزاری: تشکیلات سیاسی و نظامی بوجود آمده بعد از تجاوز روسها به افغانستان هیچکدام به یک مذهب اختصاص ندارد و برای مبارزه تشکیلات بوجود آمد. در سال ۱۳۶۸ ته گروه توافق نمودند که وحدت نمایند و در یک تشکیلات واحد منسجم گردند که یکی از این گروه ها حرکت اسلامی بود که از ۱۸ نفر اعضای شورای مرکزی حرکت ۱۳ نفرشان قبول کردند به حزب وحدت بیایند و امضا هم کردند؛ ولی آقای محسنی رهبر حرکت با این وحدت مخالفت نمود.

■ خبرنگار: در حال حاضر رابطه شما با حرکت از چه قرار است؟

■ استاد مزاری: رابطه ما فعلاً عادی و خوب است.

■ خبرنگار: آیا نیروهای حرکت اسلامی با شما در جنگها همکاری دارند؟

■ استاد مزاری: منطقه ما به شکلی است که نیروهای آنها با ما یکجا هستند و در جنگهای قبلی چون مناطق ما را با سلاحهای ثقیله مورد هدف قرار دادند آنها نیز وارد جنگ شده بودند.

■ خبرنگار: آیا شما بر خلاف دولت موضع دارید؟

■ استاد مزاری: ما در اول گفتیم که اگر توافقنامه اسلام آباد نقض شود دیگر دولتی وجود ندارد بلکه احزاب است آنطرف هم احزابی وجود دارد و این طرف نیز احزابی هستند.

■ خبرنگار: آیا شما در هفتههای آینده خوشبین هستید که صلحی برقرار شود؟

■ استاد مزاری: اگر توافقنامه اسلام آباد عملی شود و تمامی امضاء کنندگان به مفاد توافقنامه عمل کنند، امیدوار هستیم که امنیت برقرار شود و اگر آقای ربانی آن را نقض کند امنیت برقرار نخواهد شد.

■ خبرنگار: دولتهای گذشته کلاً در دست پشتونها بوده و حالا که آقای ربانی یک تاجیک هست رئیس جمهور شده شما چه نظر دارید؟

■ استاد مزاری: در جهاد چهارده ساله تمامی اقوام و احزاب شرکت داشته اند، مبارزه کرده اند، شوروی را شکست داده اند و باید در حکومت نیز همه شریک باشند. اینکه در گذشته عده ای از پشتونها حاکم بوده و ظلم کرده اند جای شکی نیست اما ظلم آنها باعث این نمیشود که حالا آقای ربانی که تاجیک است باید قدرت را بگیرد و بر مردم ظلم کند و ما هم از او حمایت کنیم نه، بلکه از حکومتی حمایت می کنیم که عدالت اجتماعی را مد نظر داشته باشد حالا

هرکس که باشد فرق نمی‌کند.

■ خبرنگار: شما خودتان کی به کابل تشریف آوردید؟

■ استاد مزاری: تقریباً بیست روز بعد از سقوط کابل به کابل آمدم و قبلاً در بامیان بودم.

■ خبرنگار: به نظر شما در حکومت آینده افغانستان شیعه‌ها به حقوق‌شان خواهد رسید؟ چون در گذشته شیعه‌ها مورد ظلم حکومتها قرار داشته‌اند؟

■ استاد مزاری: ما معتقدیم حکومت آینده نباید روی مذهب و نژاد بوجود بیاید باید در حکومت آینده همه به حقوق خود برسند و ما معیار نفوس را که یک معیار بین المللی هست معتبر می‌دانیم و بر همان اساس نفوس از دولت و حکومت آینده خواستار حق خود می‌باشیم و ما نمی‌خواهیم روی کسی ظلم کنیم و نخواهیم گذاشت کس دیگری بر ما ظلم کنند.

■ خبرنگار: بعنوان آخرین سؤال، شما بر اساس فیصدی نفوس در آینده خواهان چند وزارتخانه در کابینه هستید؟

■ استاد مزاری: در افغانستان تا حال سرشماری دقیق بوجود نیامده و تا سرشماری دقیق صورت می‌گیرد ما خواهان یک چهارم سهم در تمامی ارگان‌های دولتی برای مردم شیعه و هزاره می‌باشیم. (۳۶)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار خبرگزاری وحدت اسلامی

سه شنبه ۱۳۷۲/۲/۷

بمناسبت اولین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی و بررسی تحولات یک سال گذشته و نیز دورنمای آینده، ادارهٔ خبرنامه وحدت مصاحبه‌ای با استاد (مزاری) دبیر کل حزب وحدت اسلامی انجام داده است که اینک متن کامل آن خدمت اُمت مسلمان و آزادهٔ ما تقدیم می‌گردد:

■ سؤال: تحولات یک سال گذشته را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

■ جواب: متأسفانه سال گذشته برای مردم رنج‌دیدهٔ افغانستان بجای آنکه سال پیروزی و سال خوش می‌بود، سال تلخ و ناگواری بود! هشت تا جنگ خونین بر مردم کابل تحمیل گردید و باعث ویرانی‌ها و خرابی‌ها و تلفات زیاد مالی و جانی بر آنها گشت. این سال ناگواری بود که بر ما گذشت و حتی تاکنون هم حالتهای اضطراب و وحشت و ناامنی از سر مردم رفع نشده است.

■ سؤال: اوضاع کنونی کشور را چگونه می‌بینید؟

■ جواب: اوضاع کنونی کشور چشم انداز روشن ندارد برای اینکه چون زمینه انتخابات عمومی فراهم نشده و تنها مرجعی که الآن برای سرنوشت کشور

و مردم افغانستان تصمیم گیری بکنند همین نیروهای جهادی و رهبران جهاد است که متأسفانه آنها هیچگونه تعهدی در مقابل مردم، در مقابل این مملکت و سرمایه‌های آن نشان نمی‌دهند و بر علاوه به قول و قرارها و امضاهای شان هم هیچگونه پابندی ندارند از این جهت وضعیت فعلی کشور خیلی سر درگم است و روشن نیست که چه وقت مردم ما از این وضعیت وحشتبار و ناآرام نجات می‌یابند.

■ سؤال: در رابطه با موفقیت و یا عدم موفقیت معاهده اسلام آباد چه

نظر دارید؟

■ جواب: معاهده اسلام آباد البته نقص‌های زیادی داشت و از آنجائیکه حزب وحدت نماینده‌هایش را در آنجا فرستاده بود تا در ذهن دیگران به عنوان مانع صلح و آرامش و استقرار یک آتش بس دائمی در کشور قلمداد نشود به تعهدات خود وفادار است. البته نماینده‌های ما نقطه نظرات شان را بیان کرده بودند ولی کشور میزبان به آن چندان اعتنا نکرده بود با آنهم نماینده حزب وحدت اسلامی بخاطر مصالح مردم توافقتنامه را امضا کرد وقتی این توافقتنامه را امضا کرد حزب وحدت مصمم بود که بخاطر آن امضا توافقتنامه را رعایت بکند تا اجرا شود. متأسفانه که این توافقتنامه تا حالا در هیچ صورت رعایت نشده مسئله آتش بس بوده است اصلاً رعایت نشده و کابینه هم که در ظرف دو هفته باید تعیین می‌شد بعضی رهبران که آنجا امضا کرده بودند کار شکنی کردند در این مدت نیامدند و فقط نماینده‌های شان آمدند که تا ۹ حمل آن را به تأخیر انداختند و توافق کردند که در آن تاریخ همه رهبران خود را حاضر بکنند که اینها باز حاضر نشدند. مشورت‌هایی را که صدر اعظم با نماینده‌های احزاب انجام داده و بعد روی آن مشورت‌ها کابینه را رئیس جمهور مورد اعتنا قرار نداد و نه رد و نه تأیید کابینه پیشنهادی را اعلام نکرد بعد چهار پنج تا حزب دیگر را جمع کردند

خلاف توافقنامه اسلام آباد و خلاف آن تعهدی که آنجا کرده بودند کابینه دیگری برای آقای حکمتیار پیشنهاد کردند که این از حق رهبران نبود و از حق رئیس جمهور هم نبود رهبران می توانستند در باره حزب شان تنها تنها با صدر اعظم اعتراض داشته باشند و صحبت بکنند در مقابل آن توافقنامه که هشت تنظیم امضا کرده بود اینها دیگر حق نداشتند جمع شوند و چیزی دیگری جور کنند. رئیس جمهور هم اگر احیاناً نظری در باره کدام وزیر داشت این را می توانست کتباً به صدر اعظم بدهد که در باره این وزیر من این نظر را دارم و اصل کابینه را باید اعلام می کرد حق این بود که دیگرها را جمع بکنند و کابینه را تشکیل بدهند. اما این را نقض کردند و باز هم صدر اعظم و رئیس جمهور جلسه کردند که آنهم بی نتیجه بود بفکر ما علت تمام بد بختی ها این است که بعضی از رهبران با انحصار طلبی و جاه طلبی برخورد می کنند و هیچگاه به منافع مردم نمی اندیشند. حالا باز هم توافق کرده اند که جلسه شود روی مسایل بحث صورت گیرد که من چندان خوشبین نیستم بخاطر اینکه اینها هیچ تعهد و تصمیم ندارند که مسئله افغانستان را به نفع مردم حل کنند اینها فقط خودشان را می خواهند و اگر هم می آمدند و همه با هم می نشستند و صادقانه حرف می زدند کار آسان بود ولی در جلسه ای که در پلچرخ بنی بود دایر شود خود صدر اعظم علناً اعلان کرد که در مسیر راه او مین گزاری شده بود تا صدر اعظم را بزنند. حال خود رئیس جمهور جلسه دایر می کند اما نه برای اینکه مسئله حل شود بخاطر اینکه طرف خود را از بین ببرد که با این وسیله مشکل است به نتیجه ای برسند... ما معتقدیم که وقتی معاهده اسلام آباد رعایت نشود دیگر نه رئیس جمهور قانونی است و نه صدر اعظم و نه هم کابینه چون مجوز این چیزها همان توافقنامه اسلام آباد و توافق رهبران احزاب بود حالا من باور ندارم که این توافقنامه که کراً نقض شده عملی شود که عملی هم نمی شود. حالا در مسایل

افغانستان باز هم این احزاب اند که در بین شان به توافق باید برسند نه معاهده اسلام آباد.

■ سؤال: تلاشهای صلحی را که پس از کابینه آقای حکمتیار راه افتاد چگونه ارزیابی می‌کنید؟

■ جواب: این تلاشهای صلح از سوی آقای محسنی به راه افتیده است. به فکر ما نفس صلح بد نیست اما حقیقت این است که اینها دولت آقای ربانی را پذیرفته اند و حالا در مناظره بین حزب و جمعیت اینها در کنار جمعیت قرار دارند صلح یکطرفه مفهوم ندارد. هیئت صلح باید بیطرف باشد و هر دو طرف آن را قبول داشته باشند. حالا در شمالی جنگ به شدت ادامه دارد و در قندهار چند روز پیش جنگ بود یعنی هیچ آینده صلح و دوستی در کشور دیده نمی‌شود.

■ سؤال: در رابطه با بهبودی اوضاع آینده چه طرحی دارید؟

■ جواب: طرح ما همان است که قبلاً هم گفته بودیم که رهبران جهادی یک مقدار بحال مردم فکر کنند، واقعیت‌های اجتماعی را ببینند و درک کنند و روی آن مسئله یک حکومت موقت بوجود بیاورند و زمینه انتخابات عمومی را به اسرع وقت فراهم نمایند. راه حل این است که مردم خودشان سرنوشت خود را تعیین کنند. متأسفانه کسی تا حالا هم حاضر نیست دست از انحصار طلبی بردارد و واقعیت‌ها را ببیند مثلاً در پاکستان ربانی پا فشاری کرد که نمایندگان جنبش ملی - اسلامی را در جلسه شرکت ندهد. آنها که دعوت شده بودند در آنجا بخاطر مخالفت آقای ربانی شرکت نتوانستند ولی وقتی که بر می‌گردد در اینجا برای جنبش ملی اسلامی هیئت می‌فرستد...

اینها واقعاً معتقدند که موجودیت جنبش را نفی کنند آنها را ملیشه می‌دانند جانی می‌دانند نمی‌خواهند که آنها در مسئله افغانستان دخالت کنند.

■ سؤال: به مناسبت پیروزی انقلاب اسلامی چه پیامی برای مردم

مسلمان کشور ما دارید؟

■ جواب: متأسفانه از بس که مسئولین جهادی و رهبران جهادی بد عمل کرده‌اند حالا هیچ پیامی امکان ندارد که آدم برای مردم خود داشته باشد. ولی یک چیزی را که با همه این تلخی‌ها می‌شود بگویم این است که چون مردم ما بخاطر انقلاب و بخاطر سرنوشت خودشان تلاش می‌کنند، باید خودشان تصمیم بگیرند و خودشان راه حل بسنجند و این مردم که یک میلیون و نیم شهید دادند و چهارده سال مبارزه کردند و یک ابر قدرت را تارومار کردند یکبار دیگر هم در صحنه بیایند و اثبات بکنند که می‌توانند خودشان حکومت تشکیل بدهند و خودشان زعيم برای خود انتخاب و تعیین بکنند این مسئله که وارث حقیقی شهدا و این انقلاب هم خود این مردم است اگر این مردم خودشان در صحنه نیایند از راه تظاهرات و از راه اعتصابات و از راه فشار این‌ها را قانع نکنند اینها از جاه طلبی و انحصار طلبی دست بر نمی‌دارند تلاش می‌کنند تا واقعاً اثبات کنند که افغانها می‌توانند بجنگند ولی نمی‌توانند حکومت تشکیل بدهند!! و مسلماً در بین این نیروها و مسئولان جهادی کسانی هستند که منافع مردم را در نظر می‌گیرند و برای مردم فکر می‌کنند. نیروهای جهادی مؤمن و مردم باید توجه بکنند و هماهنگ شوند که از این مشکلات و بدبختی بیرون بیایند. خودشان سرنوشت‌شان را تعیین بکنند با انتخابات و با مسئول تعیین کردن می‌شود که دولت قانونی بوجود بیاید، یک دولت مردمی بوجود بیاید، از این بدبختی‌ها بیرون بیاید این یک طرف قضیه تعلق دارد بخود مردم تنها پیامی که می‌توانم برای مردم بگویم همین مسئله است چرا که ما هیچ خاطره شیرینی در یک سال گذشته نداشتیم که حالا برای مردم بگویم. حکومت و دولت اینها که آمد و به عنوان نماینده مردم حرف زد چه داشته که حالا برای مردم بگویم برای آینده‌شان هم امید داشته باشند ولی از آنجائیکه انقلاب مال مردم بوده و

مردم بار این انقلاب را بدوش کشیده، فداکاری از مردم بوده شهید دادن از مردم بوده حالا هم مردم در صحنه بیایند و راهی را در پیش بگیرند که ممکن است اینها را از انحصار و انحصار طلبی باز دارند و یک حکومت مردمی و دل بخواه شان را بوجود بیاورند که خون این همه شهدا - تکلیف این همه مهاجرین و ویرانی - همه مملکت به هدر نرود و یا بر ویرانی اش افزوده نشود. والسلام. (۳۷)

مصاحبهٔ استاد مزاری با خبرنگار رادیو تلویزیون پیام آزادی جمعه ۱۳۷۲/۲/۲۵

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان، خبرنگاران رادیو و تلویزیون پیام آزادی را به حضور پذیرفت و به سؤالات آنان در ارتباط با جنگهای اخیر، اجلاس رهبران جهادی در جلال آباد و برقراری صلح و... پاسخ گفت که اینک خوانندگان محترم خبرنامه وحدت متن کامل این مصاحبه را پیش رو دارند

□ سؤال : چند روز است که مجدداً کابل شاهد جنگ و درگیری است، این جنگ از طرف چه کسانی آغاز شد؟

□ استاد مزاری : بسم الله الرحمن الرحيم، متأسفانه مردم کابل در طی یکسال گذشته متحمل مشکلات زیادی شده‌اند و این نهمین جنگی است که از سوی شورای نظار و شخص احمد شاه مسعود به این مردم روا داشته شده است، در اسلام آباد توافقنامه‌ای امضا شد و یکی از مفاد مهم آن رعایت آتش بس فوری و بدون قید و شرط بود ولی تاکنون رعایت نشده و مردم ما بطور مداوم زیر آتش آنها قرار داشته است، ما با اینکه از توافقنامه راضی نبودیم ولی بخاطر اینکه نماینده ما آن را امضاء کرده بود و بخاطر اینکه مردم امنیت و آرامش داشته باشد ما متعهد شدیم تا آن را رعایت کنیم، در این اواخر مسعود جنگ را در پروان و کاپیسا علیه حزب اسلامی در داد و از آنجا به نیروهایش در کابل پیام داد تا ما از پروان برمی‌گردیم شما جنگ را در کابل علیه حزب وحدت

اسلامی و حزب اسلامی آغاز کنید و براساس همین پیام مسعود در این اواخر مسئولین فرقه ۷۰ جلسه ای داشت و اعلام کردند که ما به وزارت دفاع مربوط هستیم و اگر حزب وحدت همچنان با وزارت دفاع مخالفت کند ما وارد جنگ خواهیم شد.

ما با جنبش ملی اسلامی تماس گرفتیم و خواستیم موضع خود را درباره فرقه ۷۰ روشن سازد و بعد از سه چهار روز جنبش به ما پیام داد که وضعیت فرقه ۷۰ برای ما روشن شد و دیگر فرقه ۷۰ مربوط جنبش نمی باشد و شما خود درباره آنها تصمیم بگیرید و فرقه ۷۰ از چند محور طرح عمل را ریخته بودند: محور دشت آزادگان، چهارقلعه و ریاست ۵ راه گیری مردم ما را شروع کرده بودند که حزب وحدت اسلامی با هماهنگی حزب اسلامی از خود دفاع نموده و مناطق آنها را به تصرف خود در آورد. و اکنون سه روز است که حملات شان را در دهمزنگ و اطراف سیلو انجام می دهند ولی در تمام تهاجمات شان شکست خورده اند و با بجا گذاشتن اجساد زیاد عقب نشینی کرده اند

□ سؤال: حدود دو هفته است که جلسات رهبران جهادی در جلال آباد جریان دارد و تا حال به کدام نتیجه مشخصی نرسیده است آیا فکر می کنید که این جلسه به نتیجه ای برسد؟

□ استاد مزاری: ما تنها راه حل مناسب مسئله افغانستان را مذاکره و مفاهمه می دانیم اما متأسفانه اکثر کسانی که آنجا شرکت دارند هیچگاه خود را متعهد به امضاء و حرف خود نمی دانند، در جلال آباد اولین توافقی که بین آنها صورت گرفت این بود که تا به راه حلی نرسیده اند از جلسه خارج نمی شوند ولی آقای سیاف با زیر پا گذاشتن این توافق از جلسه خارج شد و برنگشت، لهذا من به جلسه جلال آباد زیاد خوشبین نیستم چون اگر اینها بدنبال راه حل بودند نباید جنگ را در شمالی و کابل آغاز می کردند ولی با وجود این عدم خوشبینی

چون نماینده ما در آنجا شرکت دارد مرتب پیام می دهیم که کوشش شود راه حلی پیدا شود و مردم بیشتر از این زجر نبینند اما نتیجه توافقات قبلی نشان می دهد که این اجلاس نیز، بجایی نخواهد رسید و من معتقد هستم که تا مردم تصمیم نگیرند و سرنوشت خود را تعیین نکنند معضله افغانستان از اینگونه جلسات حل نخواهد شد همانطوریکه سرنوشت چهارده سال جهاد را خود مردم تعیین نمودند و حالا نیز باید خود مردم سرنوشت خود را تعیین کنند.

□ سؤال: پیشتر اظهار داشتید که از جلسه اسلام آباد راضی نبودید دلیل این عدم رضایت شما چه بود؟

□ استاد مزاری: باید مردم افغانستان خودشان سرنوشت شان را تعیین کنند، نه کشورهای خارجی، درست است که کشورهای همسایه به مهاجرین و جهاد ما بسیار کمک کرده اند ولی در تاریخ افغانستان هم این مسئله ثابت شده است که در خارج از افغانستان نمی توانند سرنوشت مردم افغانستان را تعیین کنند علاوه این مسئله، برای ما شکست بود بعد از چهارده سال جهاد و شکست یک ابر قدرت دست به طرف کشورهای دراز کنیم که بیایند در باره حکومت ما تصمیم بگیرند مسئله دیگری که وجود داشت این بود که قبل از اجلاس اسلام آباد فرمولی تهیه کرده بودند که نواقصی داشت که عبارت از نادیده گرفتن میزان نفوس احزاب و کمیت افراد و نیروهای نظامی آنها بود البته رعایت حال جمعیت و حزب اسلامی شده بود ولی بعضی گروههای دیگر از جمله حزب وحدت میزان حضور فیزیکی و جغرافیایی اش در نظر گرفته نشده بود مسئله دیگر نادیده گرفتن تمامی اطراف درگیر جنگ بود که بعد از آنکه دولت جنگ را بعنوان عملیات تصفیوی آغاز کرد ، سه طرف در جنگ درگیر بودند، جمعیت، حزب اسلامی و حزب وحدت اسلامی، ولی حزب وحدت را نه نهضت‌های اسلامی و نه کشورهای همسایه مد نظر گرفتند، حملاتی که بالای

حزب وحدت صورت گرفت از سوی هیچ یک از هیئتهای صلح اعلام نشد. مسئله دیگر مسئله جنبش ملی - اسلامی بود که آنها بعنوان یک واقعیت فعلا در جامعه ما مطرح می باشند و باید برای حل قضایا آنها مد نظر گرفته می شدند، ما با وجود این نواقصی که در فرمول ابتدایی اجلاس بود از اجلاس راضی نبودیم ولی چون نماینده ما بخاطر مصالح عمومی مردم افغانستان توافق نامه را امضا کرده بود متعهد شدیم که آنرا رعایت کنیم ولی از طرف آقای ربانی و شورای نظار این توافقنامه به هیچ وجه رعایت نگردید.

□ سؤال: نظر شما در رابطه با جنبش ملی در وضع فعلی چه است؟ آیا بیطرفی خود را حفظ خواهند کرد؟

استاد مزاری: در جنگهایی که قبلا شورای نظار علیه حزب وحدت اسلامی آغاز کرده بود، جنبش، بیطرفی خود را حفظ کرد ولی تبلیغاتی که فعلا وجود دارد از طرف رسانه های تبلیغاتی اعلام شده بود که آنها بیطرف نمانده اند و به نفع شورای نظار وارد جنگ شده اند، اما دفتر نمایندگی جنبش در ایران بیطرفی جنبش را اعلام کرد و از مواضع حزب وحدت اسلامی پشتیبانی خود را اعلام کردند و جنرال دوستم هم که از مزار پیامهایی دادند به این مطلب تاکید کردند ولی شرایط افغانستان طوری است که روی هیچ قول و قراری اعتبار و تضمین وجود ندارد. وقتی که رهبران گروههای جهادی پای بند به تعهد خود نباشند روی مواضع دیگران نیز نمی توان اطمینان حاصل کرد.

□ سؤال: ولی همین موضع بیطرفی در شرایط حاضر چه قسم یک موضعی می تواند باشد؟

استاد مزاری: کسی که روی مصالح مردم تکیه دارد بیطرف نمی تواند بماند و اکثر مشکلات فعلی کشور از سوی همین بیطرفهاست چون هم بیطرف هستند و هم با تمام اطراف. حالا فرق نمی کند این بیطرف جنبش باشد یا

احزاب دیگر و ما به این برادران توصیه داریم که مصالح مردم را در نظر بگیرند و یک تصمیم و یک موضع اتخاذ کنند.

■ سؤال: شورای نظار ترجیح می‌دهد که سنگرهای شان را به جنبش بسپارند تا به حزب وحدت و حزب اسلامی، نظر شما در این رابطه چیست؟

استاد مزاری: ممکن است پشت پرده مسایلی باشد و از خصیصه وجودی مسعود است که همواره در کارهایش از نیرنگ و فریب استفاده می‌کند مسعود با زور بازوی جنبش بداخل کابل آمد ولی بعد از این که بر اوضاع تا حدودی مسلط شد، جنبش را کنار زد و حتی درگیریهای خونینی را علیه جنبش راه انداخت، حالا هم اگر احساس خطر کند باز هم همان راه را می‌رود و این بستگی به جنبش دارد که چه تصمیم می‌گیرد و من فکر می‌کنم که جنبش در طول یکسال گذشته مسعود را شناخته است و دیگر فریب نخواهد خورد.

■ سؤال: شما درباره مواضع سیاسی تان از سوی احزاب و جوانب مختلفی تحت فشار هستید و در همین راستا از سوی شورای نظار تبلیغات صورت می‌گیرد که در حزب وحدت اسلامی اختلاف وجود دارد، نظر شما چیست؟

استاد مزاری: حزب وحدت اسلامی تنها حزبی است که در داخل افغانستان تشکیل شده است و مرکزیتش در داخل افغانستان است ولی در خارج نمایندگیهایی دارد، در پاکستان، ایران و کشورهای اروپایی، من با اطمینان می‌توانم بگویم که حزب وحدت از جمعیت کرده متشکل تر است و آنقدر اختلاف نظر و تعصبی که در جمعیت است در حزب وحدت وجود ندارد، حزب وحدت یک شورای مرکزی و یک شورای تصمیم‌گیری دارد که در رابطه با دفاع و صلح و آتش بس و... شورا تصمیم می‌گیرد و اعلام جنگ و صلح می‌کند و یک خصیصه که حزب وحدت دارد و در بین گروههای داخل حتی

خارج از کشور بی نظیر است حمایت مردم، مربوط حزب وحدت از این حزب است با اینکه نه جنگ به این مردم تحمیل شده اما مردم یکدست و یکپارچه از حزب وحدت حمایت می‌کند و شما تظاهرات عظیم مردم غرب کابل را در این اواخر شاهد بودید.

حزب وحدت اسلامی به هیچ کشور خارجی متکی نیست و تنها به مردم خود متکی و وابسته است، البته تبلیغاتی که صورت گرفته ما آنرا کاملاً نفی نمی‌کنیم. ممکن است افراد ضعیف النفس وجود داشته باشد ولی این در تمام جریانها وجود دارد و بنیانگذار این کار که افرادی را با پول می‌خرند نجیب بود که پول بی‌پشتوانه چاپ می‌کرد و در بین افراد نظامی توزیع می‌کرد و اینک مسعود دست به چنین کارهایی می‌زند.

■ سؤال: آیا ائتلاف حزب وحدت و حزب اسلامی یک ائتلاف مقطعی و زمانی است یا یک ائتلاف اعتقادی؟

استاد مزاری: حزب وحدت تا کنون هر تعهد و توافقی که داشته است با آن پایبند بوده و صادقانه عمل کرده، ما یک ائتلاف لفظی با جنبش داشتیم و پای آن ایستادیم و همواره از جنبش بعنوان یک واقعیت حمایت کردیم، توافق دیگری داشتیم با احمد شاه مسعود پیش از سقوط دولت کمونیستی تا آخرین لحظات به آن پایبند بوده و عمل نمودیم. در جنگهای اتحاد علیه حزب وحدت می‌دانستیم که عامل جنگ مسعود است ولی بخاطر همان تعهد صبر کردیم ولی وقتی که جنگ پنجم را مسعود بالای فرقه ۸۰ آغاز کرد پنجصد نفر از مردم ما را اسیر گرفتند. ما مجبور شدیم از مردم خود دفاع کنیم. ائتلافی که بین ما و حزب اسلامی بوجود آمده طبیعی‌ترین ائتلاف است و کسانی که تبلیغ می‌کنند، مسئله نژاد و مذهب را مطرح می‌کنند آنها مردم افغانستان را نشناخته‌اند، من بارها اعلام کرده‌ام که حکومت ملی مردم افغانستان حکومت اسلامی است و حزب

اسلامی نیز بر همین باور است و حزب اسلامی و حزب وحدت به مسئله توافق نظر دارند که نه حکومت‌های گذشته اسلامی بوده و نه حکومت یکساله گذشته و در طول سال‌های گذشته حزب وحدت و حزب اسلامی مواضع کاملاً ثابت و مشخصی داشته‌اند، لهذا طبیعی‌ترین ائتلاف این ائتلاف است و ما این مسئله را به حزب اسلامی و مردم مربوط حزب اسلامی اطمینان می‌دهیم که حزب وحدت با کسی توافق نمی‌کند و اگر توافق کرد پای آن توافق می‌ایستد

■ سؤال : در ارتباط با ائتلافی که پیش از سقوط کابل در سمت شمال بوجود آمد، شما نقش اساسی را داشته‌اید در باره این ائتلاف اگر ممکن است توضیحاتی بفرمائید.

استاد مزاری : ما تا سال ۶۷ جز به جهاد و آزادی افغانستان فکر نمی‌کردیم ولی بعد از خروج روسها اکثراً فکر می‌کردند دولت به زودی سقوط می‌کند و با همین باور تعدادی از برادران در پاکستان حکومت تشکیل دادند و متأسفانه حزب وحدت را نادیده گرفتند، و این مسئله توهین بزرگی به مردم ما بود. و ما آمدیم در داخل افغانستان و با قوماندانانی که نقش اساسی را در جهاد داشتند ولی آنها نیز در حکومت تشکیل شده نادیده گرفته شده بودند کار را شروع کردیم و چون می‌دانستیم که در خارج از افغانستان نمی‌توان برای افغانستان کاری انجام داد با تمام قوماندانهای جهادی که در جهاد مؤثر بودند ملاقات کردیم و به همه جا هیئت فرستادیم تا اینکه در اواخر سال ۷۰ عده‌ای از جنرالان سمت شمال با ما تماس گرفتند و گفتند که اگر شما از ما حمایت کنید ما علیه دولت کابل اقدام می‌کنیم و بخاطر اینکه با قوماندانان قبلاً نیز مذاکراتی داشتیم با آنها تماس گرفتیم، هیئتی پیش فرید و مسعود در شمالی و پنجشیر فرستادیم و بعد از مذاکرات، مسعود با آن زرنگی که داشت از این مسئله استقبال کرد، و برای فتح مزار با ما توافق کرد. بعد از فتح مزار ما روی همان

مذاکرات قبلی با قوماندانها در شورایی که در چاریکار تشکیل شد شرکت کردیم و در آنجا بیست نفر از مجاهدین و ژنرالان تعیین شدند که کابل را فتح کنند و قرار شد که چهار هزار نفر از شمالی حرکت کنند و یک هزار نفر آن از حزب وحدت باشد و چهار هزار نفر دیگر از حزب وحدت از میدان شهر وارد کابل شوند، ولی مسعود مانع این کار شد و تنها نیروی خود را وارد کابل کرد اما در رابطه با تشکیل، جنبش ما به این باور بودیم که اینها حق خود را ادا کرده‌اند چون همه دولتها و همه مجاهدین به این باور بودند که در افغانستان یک دولت بیطرف روی کار بیاید و نیروهای جنبش آمدند و دولت را سقوط دادند و مزد همین کارها را ما برای گناهان سابقه آنان کافی دانستیم و یکی از اهداف ما از تماس با قوماندانان و جنرالان سابق این بود که اردو سالم بماند و اگر این خیانت و عهد شکنی را مسعود نمی‌کرد این پراکندگی و بی‌نظمی فعلی در اردو بوجود نمی‌آمد، ولی مسعود با ضربه‌ای که به مجاهدین زد کاری کرد که حتی استخبار جهانی در طول ۱۴ سال گذشته نتوانسته بود بزند.

■ سؤال: در تحولات شمال، شما نقش اساسی داشتید چرا مسعود در

این تحولات ظاهراً به موفقیت‌هایی دست یافت؟

استاد مزاری: ما چون به مردم خود فکر می‌کردیم و مصالح آنها را مد نظر داشتیم با قضایا صادقانه برخورد کردیم ولی مسعود چون یک تعهد دیگر، با کابل داشت بیشتر به کابل متکی شد ما را نگذاشت که وارد کابل شویم و در ابتدا که می‌خواست وارد کابل شود از حضرت صاحب اجازه ورود می‌خواست ولی بعد از اینکه مسلط بر اوضاع شد، حضرت را حتی نگذاشت در تلویزیون خطابه‌اش پخش شود و طیاره‌اش را مورد هدف قرار داد و پسرش را با زور سلاح بیرون کرد این کارها بود که مسعود خود را تا حدودی بر مردم تحمیل کرد.

■ سؤال: حالا که جنگ جریان دارد آیا شما همراه قیادت حزب اسلامی

روی مسئله آتش بس هیچ فکری کرده‌اید؟

استاد مزاری: من با توجه به شناختی که از مسعود دارم اطمینان ندارم که آتش بس رعایت شود ولی چون در فکر آسایش و آرامش مردم هستیم هر وقت طرف مقابل بخواهد آتش بس کند ما آنرا قبول می‌کنیم البته با یک اصول و شرایطی.

■ سؤال: چه پیامی به مردم کابل و در کل افغانستان دارید؟

استاد مزاری: من خود را کوچکتر از این می‌دانم که برای مردم افغانستان پیامی داشته باشم مخصوصاً بعد از اینکه ۹ جنگ بر مردم تحمیل شده ولی خواهش من از مردم اینست که خود مردم در صحنه بیایند به هر قیمتی که می‌شود به این وضع خاتمه بدهند، با تظاهرات می‌شود، با سلاح بدست گرفتن می‌شود و به هر طریقی که می‌شود این وضع را خاتمه بدهند، چنانچه که در چهارده سال جهاد اراده مردم بود که تعیین کننده بود و آنها توانستند یک ابرقدرت را شکست بدهند و حالا هم همین مردم وارد صحنه شوند و به نفع مردم وضع را تغییر دهند. والسلام (۳۸)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران بی بی سی

سه شنبه ۱۳۷۲/۲/۲۸

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان با شرکت در یک مصاحبه رادیویی با خبرنگاران بی بی سی به سؤالات آنان در ارتباط با جنگ اخیر، آتش بس، استراتژی فعلی حزب وحدت و هیئتهای صلح پاسخ گفت:

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که علت جنگ اخیر را جویا شد ، گفت:

بعد از اینکه شورای نظار جنگ را علیه حزب اسلامی در پروان آغاز کرد از آنجا به نیروهای تحت فرمانش در کابل پیام داد که تا من از پروان برمی گردم شما جنگ را در کابل علیه حزب وحدت اسلامی آغاز کنید. و بر همین اساس اینجا صد نفر از قوماندانان آنها به سرپرستی شیر علم از اتحاد جمع شدند و فیصله کردند که از دو نقطه دار الامان و دشت برچی جنگ را شروع کنند. در قصر دار الامان هم فرقه ۷۰ جلسه داشتند و اعلان کردند که ما مربوط به وزارت دفاع هستیم نه جنبش. بعد از این جلسه آنها، ما با دوستم تماس گرفتیم که فرقه ۷۰ چنین فیصله کرده است. و ما تاحال آنان را بعنوان نیروهای جنبش تحمل کردیم و دوستم پیام داد که فرقه ۷۰ تحت قومانده ما حرکت نمی کند.

فرقه ۷۰ راه دار الامان را مسدود کرد و در یک روز حدود ۱۰۰ نفر از اهالی منطقه را زندانی کرد و ما جنرال رفیع معاون جنرال مؤمن را خواستیم و به

او گفتیم که اگر شما راه دار الامان را ببندید ما نیز راه اکمالاتی شما را قطع می‌کنیم از همین جا بود که درگیری شروع شد و در یک روز تمام ساحات به غیر از ریاست پنج خاد تصفیه شد.

خبرنگار بی بی سی پرسید که ما خود دیدیم که نیروهای فرقه ۵۳ علیه شما می‌جنگیدند، شما چه نظر دارید؟ استاد گفت: دوستم با ما تماس گرفت که آنها خودسرانه عمل کرده‌اند و تعداد کمی بوده‌اند که دوباره برگشته‌اند و نیروهای مؤمن نیز عکسهای دوستم را بالا می‌کنند به نام فرقه ۵۳ که این مسئله از سوی فرقه ۵۳ تکذیب شد.

استاد مزاری در جواب به این سؤال که استراتژی حزب وحدت اسلامی در جنگ چیست؟ و آیا به حملات خود ادامه می‌دهد یا نه؟ گفت: ما سیاست جنگی نداریم نه در سیلونه در دهمزنگ و نه در قلعه قاضی در هیچ جا سیاست جنگی نداریم و فقط از خود دفاع می‌کنیم و سنگرهای خود را با تمام قوا حفظ خواهیم کرد.

خبرنگار پرسید که آیا آمادگی برای آتش بس دارید؟ استاد مزاری جواب داد: اگر تضمین وجود داشته باشد که مسعود دوباره جنگ را شروع نمی‌کند ما حاضر هستیم در رابطه با صلح مذاکره کنیم.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که آیا حاضر هستید با هیئت‌های صلح گپ بزنید؟ اظهار داشت: هیئت‌های ساخته شده از سوی شورای نظار به درد نمی‌خورند اگر هیئت صلح جلال آباد که از هر تنظیم دو نفر در آن شرکت دارند، از ما بخواهند ما حاضر هستیم برای آتش بس صحبت کنیم.

در حال حاضر دو کمیسیون صلح وجود دارد یکی به سرپرستی آقای انوری و دیگری هم به سرپرستی محراب الدین که در راستای آتش بس و صلح هیچگونه اقدامی نکرد و نقض کننده آتش بس را معرفی نکرد. انوری هم که از

طرف مسعود انتخاب شد و مورد قبول ما نیست، اگر جنبش و هیئتی که قرار است از جلال آباد بیاید میانجیگری نماید ما از آنها استقبال می‌کنیم و آنها را قبول داریم.

استاد مزاری در پاسخ این سؤال که شما درباره توافق رهبران در جلال آباد چه نظر دارید؟ اظهار داشت: همینکه عامل جنگ یعنی مسعود برکنار شود و امنیت در کشور حاکم گردد آن را قبول داریم.

خبرنگار پرسید: در این دو ماه مسعود چکاره خواهد بود؟

استاد پاسخ داد: در جلال آباد توافق شد که کابینه جدید تشکیل می‌گردد و کابینه قبلی ملغی می‌شود در این صورت مسعود هم دنبال کار خود می‌رود. (۳۹)

مصاحبه استاد مزاری با روزنامه دیلی تلگراف چاپ انگلستان چهارشنبه ۱۳۷۲/۳/۵:

دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان خبرنگار روزنامه دیلی تلگراف چاپ انگلستان را به حضور پذیرفته و به سؤالات وی در مورد خواسته های حزب وحدت اسلامی، آتش بس و جنگ اخیر پاسخ گفت.

استاد مزاری در جواب این سؤال خبرنگار دیلی تلگراف که پرسید: حزب وحدت چه خواسته هایی از حکومت آینده دارد؟ گفت:

حزب وحدت اسلامی می خواهد در حکومت آینده تمام ملیتها و اقوام ساکن در کشور شرکت داشته باشند. همانگونه که در جهاد تمامی مردم افغانستان سهمیم بودند و باید انتخابات زیر نظر سازمان ملل متحد انجام شود که در آن همه اقشار مردم اعم از زن و مرد شرکت داشته باشند.

استاد مزاری در مورد آتش بس ایجاد شده اظهار داشت: حدود یک هفته است که آتش بس برقرار شده اما درگیریهای پراکنده ای وجود دارد و از طرف شورای نظار مناطق مسکونی مردم بیدفاع و مواضع حزب وحدت اسلامی با هاوان و سلاحهای خفیه مورد هدف قرار می گیرد، دیشب در ساحه پوهنتون درگیری نسبتا شدید بود و حزب وحدت اسلامی نیز فقط دفاع نموده و مواضع آنان را هدف قرار داد، و به آتشباری سلاحهای آنان پاسخ گفت و از طرف ما

هیچوقت مناطق مسکونی آنها زده نشده در صورتیکه آنها مناطق مسکونی را نیز هدف قرار می دادند.

خبرنگار پرسید در کابینه جدید حزب وحدت اسلامی چه موقعیتی را دارا می باشد؟

استاد جواب داد: دو وزارت خانه به حزب وحدت اسلامی تعلق گرفته و یک وزارتخانه دیگر نیز قرار است که بعداً به حزب وحدت اسلامی داده شود. استاد مزاری در جواب به این سؤال خبرنگار که پرسید آیا شما از کابینه جدید راضی هستید؟ گفت:

ما بخاطر اینکه توافق رهبران از بین نرود و مردم در آرامش و امنیت بسر ببرند و بخاطر اینکه نماینده ما آن را امضا کرده بود آن را قبول داریم چون کمیت حضور نظامی و مردمی حزب وحدت اسلامی مد نظر گرفته نشده از آن کاملاً راضی نمی باشیم و در این موافقتنامه رعایت حال جمعیت و حزب اسلامی شده اما حزب وحدت اسلامی که از پشتوانه عظیم مردمی برخوردار می باشد به حقوق خود نرسیده.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که پرسید: رابطه شما با حزب اسلامی چگونه است؟ اظهار داشت: ما با تمام احزاب جهادی روابط حسنه داریم اما با شورای نظار و اتحاد سیاف که علیه ما جنگیدند رابطه خوب نداریم و در همین اواخر شورای نظار و اتحاد مشترکاً علیه ما و حزب اسلامی جنگیدند و ما نیز مشترکاً با حزب اسلامی از خود دفاع نمودیم. (۴۰)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران تلویزیون پیام آزادی

جمعه ۱۳۷۲/۳/۱۴

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی مصاحبه با خبرنگاران تلویزیون پیام آزادی به سؤالات آنان پیرامون تحولات و رویدادهای جاری کشور پاسخ گفت. واینک خوانندگان محترم خبرنامه وحدت متن کامل این مصاحبه را پیش رو دارند:

■ سؤال: معاهده اسلام آباد تاکنون به چه نتایجی انجامیده؟

■ جواب: (بسم الله الرحمن الرحيم) در جلال آباد توافق بر این شده بود که کابینه قبلی در همانجا منحل اعلان شود و وزرای کابینه جدید مراسم تحلیف را بجا بیاورند. و تمامی رهبران و نمایندگان تنظیم‌های جهادی این مسئله را قبول کردند. اما عملی نشد و متأسفانه تاکنون این توافقنامه به نتیجه نرسیده است. و این دو علت دارد: یکی اینکه رهبران در آنجا توافق کردند که تا به موافقه نرسیده‌اند، آنجا را ترک نمی‌کنند، ولی سیاف بر آمد و دوباره بر نگشت و همراه مسعود جنگ را در پروان و کابل آغاز کرد. مسعود برای اینکه توافقات بجایی نرسد مجلس حل و عقد را مطرح کرد و ربانی که خود را رئیس جمهور افغانستان می‌داند بیش از ۲۰ روز در جلال آباد ماند و بعد هم رفت در پاکستان، آقای ربانی اگر خود را مسئول می‌داند چطور می‌شود که یک دولت بیش از یک

ماه رئیس جمهور نداشته باشد.

و مسئله دوم باز مربوط به رهبران است که اینها به هیچ وجه در قبال ملت و مردم احساس مسئولیت نمی کنند، در جلال آباد که جمع شده بودند به خاطر اصرار و اقدامات قوماندانان و خانواده های شهدا بود، و الا آنها یک ذره برای مردم افغانستان نه توجه دارند و نه به فکر آنها هستند، و اگر آنها به فکر مردم می بودند، باید بعد از امضای موافقتنامه به کابل می آمدند و برای عملی شدن آن تلاش می کردند. درست است که حج رفتن و خانه خدا را زیارت کردن مسئله بزرگ و عظیمی است در نزد مسلمانان، به این کسی اعتراض ندارد، اما وقتی این حج برای رهبران می زیبد که مردم شان در آرامش باشند و اینکه سرنوشت مردم را رها کرده می روند به نظر من گناه بزرگی را مرتکب شده اند. مردم افغانستان اینها را با این همه فجایع نمی بخشند.

■ سؤال: شما فرمودید آتش بس نقض شده، ناقض آتش بس کدام یک

از جناحها می باشند؟

■ جواب: حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی هر جا که تعهد کرده روی آن مسئله ایستاده اند و تمام تلاش شان این است که توافقات عملی گردد. وقتی ما به آتش بس توافق کردیم آن را رعایت کردیم ولی از طرف مقابل مکرراً نقض گردیده. و هیئت جلال آباد که آمدند، ما برای آنها گفتیم که برای اینکه نظارت دقیقتر بر آتش بس داشته باشید، باید در ساحه حزب وحدت نیز نمایندگی ایجاد کنید. مردم جلال آباد یک نیروی عظیمی هستند و می توانند پشتوانه مردمی خوبی برای هیئت صلح باشند و متخلف را جزا بدهند. من نقش آنها را در طول دوران جهاد و بخصوص توافقنامه اخیر تذکر دادم و به آنان گفتم که باید متخلف را به دنیا معرفی کنید، این متخلف ما باشیم یا طرفهای دیگر. تنها قول دادند که اینها را انجام می دهیم متأسفانه تا کنون چهار بار از طرف

مقابل حمله صورت گرفت ولی یک منبع پیدا نشد تا ناقض آتش بس را اعلان کند.

شنیدیم که تگاب و نجراب نیز بمباران شد ولی آنها اعلان نکردند. باید یک مرجع بی طرف تشکیل شود و متخلف را به مردم مسلمان و جهانیان معرفی کند.

■ سؤال : برخورد رسانه‌های خبری اداره کابل در باره معاهدات اسلام آباد نشان می‌دهد که آنها مخالف این معاهده هستند، شما چه نظر دارید؟

■ جواب : مخالفت اینها از تبلیغات و موضع گیری‌هایشان از طریق رسانه‌ها پیدا است و نیز در محافل خصوصی‌شان این مسئله را تأکید کرده‌اند که ما در برابر این توافقنامه می‌ایستیم. و اینها با جمع کردن نماینده‌های قلابی شورای حل و عقد عملاً مخالفت خود را اعلان کردند، موضعگیری اینها چندان مسئله‌ای نیست تأسف ما از رهبران جهادی است که چطور راضی می‌شوند و قبول می‌کنند که یک تعداد از قوماندانان نظامی توافق آنان را نادیده می‌گیرند و برخلاف آن تصمیم و موضع می‌گیرند. و این جای بسیار تأسف و ناامیدی است که بعد از توافقنامه جلال آباد مخالفت می‌کنند، چون با عملی شدن این توافقنامه حکومت انحصاری آنها از هم می‌پاشد. ولی جای ناامیدی از رهبران جهادی است که به مردم تعهد کرده‌اند آنان را از بدبختی نجات دهند و با تأسف که باز یقه یک تعداد نظامی قرار می‌گیرند. و از آنان پیروی می‌کنند.

■ سؤال : با توجه به این همه توافق شکنی‌ها آیا مردم حق ندارند که از توافقات مأیوس شوند؟

■ جواب : ما بر این عقیده هستیم که چهارده سال جهاد را مردم به انجام رسانیدند و شوروی در هرکجا که پا نهاد آنجا را اشغال کرد. مردم افغانستان، افغانستان را قبرستان آنان ساخت و حالا هم باید مردم در باره مشکلات شان

تصمیم بگیرند، و نشان بدهند، همانطوریکه مردم جنگ هستند، مردم سیاست و اداره و حکومت نیز می‌باشند و مردم باید نگذارند بیشتر از این با سرنوشت آنها بازی شود.

■ سؤال: آیا شکست شورای نظار در جنگ اخیر در توافقات جلال آباد رول دارد؟

■ جواب: آقای سیاف و مسعود تصمیم قاطع داشتند که در مقابل این توافقنامه بایستند و اینها نظر داشتند که با پیروزی بر حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی با دست بالایی در جلسه شرکت کنند ولی شکست آنها در کابل این طرح آنان را با شکست روبرو ساخت، و آقای ربانی توافقنامه را امضا کرد. ولی بعد از امضای توافقنامه متأسفانه آقای ربانی از ترس مسعود و شورای نظار وارد کابل شده نتوانست و این جای تأسف است که در باره سرنوشت یک رهبر یک قوماندان تصمیم می‌گیرد.

و پس از اینکه چندین هیئت از جانب ربانی با مسعود دیدار می‌کند، مسعود اجازه می‌دهد ربانی وارد کابل شود. و ربانی با اینکه با امضای خودش کابینه قبلی را منحل اعلان کرده بود، ولی در رادیو وزراء سابق باز هم بعنوان وزیر مطرح می‌شوند و این نشان می‌دهد که ربانی در دست آنها اسیر می‌باشد. و ما باز هم تقاضا داریم که خود مردم تصمیم بگیرند و از رهبران نیز می‌خواهیم که سرنوشت مردم را در نظر داشته باشند.

■ سؤال: در جنگ اخیر آنها مواضع زیادی را از دست دادند، باز چه چیز آنها را وادار می‌کند که آمادگی برای جنگ می‌گیرند؟

■ جواب: آنها حیات شان را در جنگ جستجو می‌کنند. و بخاطر اینکه در مقابل توافقنامه جلال آباد بایستند و امکانات و سرمایه‌های ملی و مردمی را در دست داشته باشند اقدام به شرارت می‌کنند. چون وقتی حکومت قانونی

بوجود بیاید جلو چپاولگری و غارتگری آنها را می‌گیرد ولی آنها می‌خواهند که این وضعیت را ادامه بدهند.

■ سؤال : در طول یکسال گذشته بخاطر جنگهایی که در کابل بوقوع پیوست وجهه جهادی مردم مسلمان ما خدشه دار شد، شما برای جلوگیری از مسئله چه طرحی دارید؟

■ جواب : ما هر طرحی که رهبران توافق کردند قبول کردیم و هر طرحی که به صلح و امنیت و آرامش دائمی مردم ما بیانجامد آن را قبول داریم.

و طرح خود ما این است که نیروهای جهادی که چهارده سال جهاد و فداکاری کردند اینها منسجم شوند، اقدام کنند و سرنوشت آینده خود و این ملت را بنفع ملت تعیین کنند و نگذارند یک تعداد عامل بیگانه نام آنان را لگه دار نموده و با سرنوشت آنها بازی کنند. توافق جلال آباد زمینه خوبی است برای اقدام آنان و برای یک اقدام مردمی و ملی که دیگر مانع جنگ و خونریزی شوند. و ما امیدواریم با اقدام مجاهدین و حمایت مردم از آنان یک حکومت اصیل اسلامی در افغانستان تحقق پیدا کند. و غیر از این راه، راه دیگری وجود ندارد.

■ سؤال : بعضی‌ها می‌گویند احمد شاه مسعود که مخالف توافقتنامه جلال آباد هست می‌خواهد جنرال دوستم را نیز با خود همراه سازد، شما چه نظر دارید؟

■ جواب : دوستم از اجلاس اسلام آباد و جلال آباد ناراحتی‌هایی داشت چون در اسلام آباد پاکستانی‌ها از جنبش دعوت کردند که در اجلاس شرکت کنند، ولی در اجلاس شرکت داده نشدند و در جلال آباد نیز اصلاً دعوت نشدند.

شورای نظار با وجود این ناراحتی جنبش از مسئله استفاده کرده و هیئت و پول فرستاد برای آنها که در جلال آباد هم شما حذف شده‌اید و هم ما، و باید

هر دو علیه این توافقنامه اقدام کنیم. ولی در حقیقت مانع اصلی دعوت جنبش، خود جمعیت بود و آقای ربانی و نورالله عماد سخت پا فشاری کردند که باید آنها در دولت نباشند و حزب وحدت و جبهه نجات اصرار کردند که جنبش بعنوان یک واقعیت مطرح است و آقای حکمتیار هم پافشاری نمود که برای خاتمه دادن به بحران افغانستان باید جنبش در نظر گرفته شود ولی جمعیت قبول نکرد.

ومن معتقدم که این مسئله برای نیروهای جهادی باعث خجالتی و سرشکستگی است که در جلسه آنان را رد می کنند و بعد هیئت پشت هیئت با پول و وعده و وعیدها پیش آنان می فرستند، معلوم است که اینها نمی خواهند قضیه افغانستان حل شود، اگر جنبش را به عنوان یک واقعیت قبول دارند چرا در جلسات آنها را رد می کنند؟ و اگر می گویند جنبش از بقایای رژیم سابق است چرا دنبال آنان می روند؟ چیز دیگری که بسیار جای تأسف و تأثر است این است که پارسال جنبش اصرار می ورزید که ما جزء اردوی اسلامی هستیم ولی دیگران قبول نداشتند اما حالا کار را بجایی رسانیده اند که نه تنظیم موافقتنامه ای را امضا می کنند ولی اینها می گویند که ما شما را در کابل قبول نداریم. ما در همان اوایل پیروزی مجاهدین گفتیم که جنبش یک واقعیت است و ما طرفدار آن هستیم که همه جوانب در نظر گرفته شود تا صلح در کشور برقرار گردد. به علاوه جنبش نمایندگی از یکی از ملیتهای افغانستان می کنند برادران از یک و ترکمن عده کثیر آنها از جنبش حمایت می کنند. اما متأسفانه رهبران جهادی این طور با افراط و تفریط برخورد کردند. یکبار دیگر اصلاً قبول نداشتند ولی حالا پشت دروازه آنها ایستاد می شوند و از آنان کمک می طلبند. آقای مجددی در آن زمان با یک وزارتخانه مسئله جنبش را حل کرده بود اما آقای سیاف و مسعود قبول نکردند و نگذاشتند که این خبر از تلویزیون پخش شود. امروز که خود آقای مسعود

منافعش در خطر است باز طرف آنها رفته و می‌گوید حق شما غصب شده. من به برادران جنبش توصیه می‌کنم که با بصیرت برخورد کنند و باید نمایندگی از مردم شان کنند و آله دست این و آن قرار نگیرند.

ما بخاطر حل بحران افغانسان آنها را قبول کردیم و از آنان حمایت کردیم، و آنها باید به منافع مردم شان و کشورشان فکر کنند و امروز، که رهبران توافق کرده‌اند آنها مانع نشوند و این لکه را در دامن خود و ملیت خود قبول نکنند.

■ سؤال: در این اواخر رادیو کابل هروقت از معاهده جلال آباد صحبت می‌کند از جمع آوری سلاحها یادآوری می‌کند نظر شما در این رابطه چیست؟

■ جواب: البته در توافقنامه جلال آباد پیش بینی شده که یک اردوی اسلامی تشکیل شود. و بعد از تشکیل اردو طبیعی است که باید سلاحها جمع آوری شود، و الا صلح و آرامش برقرار نخواهد شد. و در توافقنامه جلال آباد همچنین ذکر شده که تا دوماه کمیسیونی تشکیل شود و امور وزارت دفاع را پیش ببرد و بعد از آن قوماندانان جهادی برای مشخص نمودن وضع وزارت دفاع جمع می‌شوند و تصمیم می‌گیرند و این یک چیزی بجا و معقول است. اما اینها که این مسئله را پیش کشیده‌اند، خلاف معاهده اسلام آباد و جلال آباد است و این عملی نیست. چطور مردم می‌توانند قبول کنند که سلاحهای ثقیله خود را به وزیر دفاعی بدهند که با طیاره مردم را بمبارد می‌کند و این را هیچکس نمی‌تواند قبول کند که سلاح خود را به کسی بدهد که دوباره علیه خودش استفاده می‌کند. و طرح این مسئله بهانه جویی و ایجاد مانع است برای مخالفت با توافقنامه جلال آباد و اینها می‌خواهند مردم افغانستان را فریب بدهند در حالیکه خود را به بازی و تمسخر گرفته‌اند، مردم افغانستان هوشیارتر از این است که با این مسائل فریب بخورد.

■ سؤال: در مورد تصادمات پغمان چه معلوماتی می‌توانید ارائه دهید؟

□ جواب : حزب وحدت اسلامی قبلاً نیز پایگاههایی در اطراف پغمان داشت و بخاطر اینکه راههای شان بند بود آنها در کوههای پغمان مستقر شدند و سیاف نیرو جمع کرده حمله کرد و بعد از سه روز درگیری حملات آنها دفع گردید و تعدادی از سنگرهای آنان به تصرف حزب وحدت درآمد و اگر باز هم آنها لجاجت بخرج بدهند و راه را باز نکنند نیروهای حزب وحدت مجبور خواهند شد تا خودشان راه شان را باز کنند. و گامهای عملی نیز در این راستا برداشته اند. (۴۱)

آدمه ملا فیض محمد کاتب هزاره

استاد مزاری، دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران رادیو تلویزیون پیام آزادی چهارشنبه ۱۳۷۲/۴/۲

استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان، طی یک مصاحبه با خبرنگاران رادیو تلویزیون پیام آزادی، به سؤالات آنان پاسخ گفت. اداره خبرنامه وحدت به دلیل اهمیت این مصاحبه متن کامل آن را به دست نشر سپرد تا خوانندگان گرامی خبرنامه وحدت از تحولات فعلی کشور آگاهی یابند:

■ سؤال: آقای استاد مزاری، لطفاً در رابطه با شورای کمیسیونهای کابینه جدید نظر خود را ابراز دارید؟

■ جواب: متأسفانه در این مدتی که کابینه تشکیل شده فقط دوبار جلسه انجام داده و کمیسیونهای مختلف که تشکیل شده بود، در رابطه با وزارت دفاع، خارجه و داخله و آتش بس، اینها جلساتی داشته ولی این آتش بس، هیچوقت رعایت نشده و اصلاً متوقف نشده که خوشبینی مردم و امید مردم همه روی این محور، دور می زند، برای اینکه این کارهایی که انجام شده نتیجه اش صلح باشد، یک آرامی باشد، و یک ثبات در این مملکت به وجود بیاید. ولی متأسفانه، این مسئله تحقق پیدا نکرده و در این مناطق که ما هستیم، همه روزه شاهد درگیری هستیم، همه روزه تا پانزده بیست نفر زخمی و چند نفر شهید داریم از مردم غیر

نظامی. بعلاوه اینکه امروز هم روز جلسه کابینه بود در قصر دارالامان، و بنا شد وزرا بیایند از سه نقطه، که می خواستند بیایند، مانع به وجود آوردند و وزراء نتوانستند بیایند. از این جهت مردم امیدشان به یأس تبدیل می شود. که باز هم امیدی که داشتند تا صلح و ثبات برقرار شود، یک تعدادی این مسئله را جلو گیری می کنند و نمی خواهند که کابینه دایر شود و دولت روال قانونیش را بگیرد، و برای مردم امنیت برقرار شود، این باعث تأسف است، که متأسفانه پیش آمده، امیدواریم این تعداد مردمی که مانع خلق می کنند برای مسئله به اهداف و منافع مردم و ملت شان فکر کنند و این قدر مانع صلح و ثبات نشوند.

■ سؤال: استاد محترم بفرمایید که این تخلفات و موارد نقض مکرر اوربند از چه جانب یا جوانبی صورت می گیرد؟

■ جواب: در این مدتی که این مسئله پیش آمد نقض آتش بس از طرف شورای نظام، بیشتر بوده و از طرف اتحاد هم در این مناطق صورت گرفته، با اینکه هم هیئت صلح عمومی که از جلال آباد آمده بود، از همه احزاب نفر در آن حضور دارد. و هیئت دولت، نیز شش نفر از هر تنظیم دوباره مصوبه کردند خصوصی هم خواستند که کمیسیون دو جانبه به وجود بیاوریم، هم با شورای نظام کمیسیون به وجود بیاوریم هم با اتحاد. متأسفانه هیچکدام مانع درگیری نشده و درگیری دوام دارد.

■ سؤال: با اینکه استاد ربانی خود شان تعهد می کنند که جنگ به پایان رسیده و دیگر اوربند نقض نمی شود و در جهت آغاز کار ارگانهای دولت به مردم اطمینان می دهد، باز چرا ما شاهد این درگیریها هستیم، آیا استاد ربانی از تعهدات شان تخلف می کنند، یا کسانی دیگری از شورای نظام و جمعیت اسلامی تصمیم نهائی را می گیرند؟

■ جواب: آنچه که پیدا است ما معتقدیم که، تصمیم گیرنده در جمعیت شورای نظام است و رهبری جمعیت، تصمیم گیرنده نیست برای این

مسئله هم دو سه مورد ما نمونه داریم که هم در اسلام آباد ایشان (ربانی) رفت و امضاء کرد و حالا سه چهار ماه از آن مسئله می‌گذرد، ولی هنوز تحقق پیدا نکرده است باز در جلال آباد رفتند و دو باره امضاء کردند و از این مسئله نزدیک یک ماه بیشتر می‌گذرد، که تحقق پیدا نکرد، در پغمان هم نشستند، آقای ربانی باز کمیسیون به وجود آوردند و اختیار داد این کمیسیون را، و مصوبه کرد که در مسیر، راه وزرای کابینه، که می‌آید در قصر دارالامان باید از پل گذرگاه در این منطقه نیروهای جنبش نباشد، و این منطقه را، جمعیت اسلامی و حزب اسلامی، تضمین بکند، کابینه تردد بکند، و دایر شود که متأسفانه این را عملی نتوانست. از این جهت پیدا است که تصمیم گیرنده در جمعیت شورای نظار است و نه آقای ربانی، ربانی صلاحیت ندارد، تصمیم را شورای نظار می‌گیرد لذا عملی نشده است.

■ سؤال: استاد محترم، نظر شما در مورد جلسه پغمان چیست، بعضی ها تبصره می‌کنند که گویا قیادت حزب وحدت اسلامی از جلساتی که در پغمان دایر گردیده، ناراحت شده؟

■ جواب: ما البته معتقد هستیم برای یک راه حل عمومی در افغانستان که همه جوانب ذیدخل در آن راه حل عمومی سهم داشته باشند، طرفدار یک ثبات و صلح دایمی هستیم. روی همین مبنا بود که در اسلام آباد که رهبران تنظیمها نشستند و نماینده ما بود در آنجا توافقنامه کلی را که طبق خواست ما نبوده، امضاء کردیم و آنرا رعایت کردیم. در جلال آباد هم که نشستند دنبال آن توافقنامه، تعیین کابینه و وزراء و این مسایل را کردند، باز هم ما حل عمومی مسئله را حمایت و رعایت کردیم و تا حالا تلاش کردیم که بر روی مسئله فشاری شود و عملی شود. ولی در آنجا جلسه‌ای که در پغمان پیش آمد برای ما این مسئله مطرح شد که آقای رئیس جمهور با صدر اعظم بخاطر دایر شدن

کابینه شان می‌نشینند، و موانعی که در بین دوتا شخصیت است بر میدارند، و تمام توافقات را عملی می‌کنند و ما از این مسئله راضی بودیم و حمایت می‌کنیم، بعد شایعاتی پخش شد در آنجا که با وساطت آقای سیاف توافقاتی کردند غیر از چارچوبه توافق نامه جلال آباد. و برادرانیکه آمدند مساله را به ما توضیح میدادند، از آن هم پیدا بود که باید یک چیزی غیر از چارچوبه توافق نامه جلال آباد باشد. مادر اصل جریانهایی که وحدت بکنند و اتحاد به وجود بیاورند مخالف نیستیم استقبال می‌کنیم که تعدد گروه‌ها از بین برود ولی باید در چارچوبه توافق همه گروه‌ها باید باشد اگر یک وقت تنها سه تا گروه می‌آیند دیگرها را نادیده می‌گیرند این راه حل درستی نمی‌دانیم، و انحصار طلبی اگر برای افغانستان راه حل باشد و می‌بود در این یک سال باید، صلح و ثبات و آرامش در افغانستان تأمین می‌شد ما معتقدیم که در این جا این آفت و بدبختی و فجایع که سر مردم تحمیل شده سرچشمه می‌گیرد از انحصار طلبی‌ها، لهذا هر وحدتی که برای صلح و ثبات و امنیت باشد و در این راستا گام برداشته شود این نقطه مثبتی است، اگر بمبنای انحصار طلبی باشد این اصل برای افغانستان راه حل نیست و نباید در این راه کسی گام بردارد، و آن همان حرف اولی است که همه سهم داشته باشند، تا یک صلح و ثبات عمومی و با دوام برقرار گردد.

■ سؤال: استاد محترم این طور شنیده می‌شود در بعضی حلقات سیاسی که یک سلسله تلاشهایی در جریان است تا در ائتلاف و نزدیکی و هماهنگی بین حزب اسلامی و حزب وحدت اسلامی صدمه برساند و بعضی‌ها تحلیل و تفسیر می‌کنند که اهداف بعضی در تلاش‌های سیاسی هم همین است و بعضی تلاشهای دیپلماتیک هم در جریان است. شما می‌توانید در مورد نظر دهید؟

■ جواب: ما معتقدیم که شاید یک سری دسته‌جاتی باشد که این توافق

دو جریان اسلامی را بنفع شان ندانند و تلاش بکنند که این مسئله را بشکنانند ولی ما به مردمان اطمینان می دهیم که این توافقاتی که پیش آمده اینها برای صلح و ثبات برای یک حکومت اسلامی مفید بوده و بنفع مردم ما هست و هیچ وقت اجازه نمی دهیم برای آندسته ای که بخواهند علیه منافع مردم گام بردارند و این توافقات را بشکنانند ما با آن اصول اساسی و طبق خواسته های مردم مان این توافقتنامه را امضا کردیم و پا بند هستیم و مطمئن هستیم که این بنفع ثبات مردم و مملکت ماست و هیچ کس نمی تواند این را بشکناند.

■ سؤال : استاد محترم: شما از نقض آتش بس توسط اتحاد صحبت کردید و - ما روز یک شنبه مصاحبه ای داشتیم با استاد سیاف، ایشان ادعا کردند که جنگ را علیه حزب وحدت آغاز نکرده اند - بخصوص در مورد روز های اخیر گفت که به نماینده حزب وحدت آقای مقصودی گفتم که شما اختیارات و تام دارید با حزب خود صحبت کنید به هر چیز که شما توافق دارید ما حاضریم اورا می پذیریم و از طرف ما آنرا امضا کنید - شما در این مورد چه نظر دارید؟

■ جواب : در رابطه با جنگ بین اتحاد و وحدت شاید دستهایی وجود داشته باشد، که این جنگها را به وجود آورده باشد چون بعد از جنگ دوم در «قرغه نشستیم همین حرف را همان وقت هم آقای سیاف گفته بود که ما جنگ را آغاز نکردیم - حزب وحدت در تمام جنگ ها در روز اول و دوم هم هیئت صلح را قبول کرد و هم اعلامیه آتش بس را امضا کرد، که متأسفانه در این ده تا جنگی که علیه ما در کابل تحمیل شده در همه اینها اتحاد اسلامی سهم داشته و در این اواخر کمیسیونهای دایر شده هم از جلال آباد آمد، آتش بس سراسری اعلان کرد، ما گفتیم خوب، استقبال کردیم، باز آقای سیاف از آقای حکمتیار درخواست کرده بود که شما میانجی شوید بین ما و حزب وحدت. که جناب حکمتیار این مسئله را از ما خواستند و ما بلافاصله قبول کردیم، هیئت تعیین

کردیم که جنگ تمام شود و خاتمه پیدا کند. پسر آقای ناصر که یکی از علمای بزرگ ما که روسها آن را از بین بردند، و بیشتر ازین مورد اعتماد جامعه است آقای سیاف از پاکستان خواست، فرستاد در اینجا که می‌خواهیم آتش بس رعایت شود، و مشکل حل شود، باز هم من به ایشان گفتم که بسیار خوب ما طرفدار جنگ نیستیم منتهی آتش بس را که ما قبول کنیم با همان طرح جلال آباد اما مرتب اینجا هاوان می‌آید، و مردم ما شهید و زخمی می‌شوند. اگر بنا شود که این حالت تغییر پیدا کند و اطمینان پیدا بکنیم که جنگی پیش نمی‌آید، ما مسایلی را با ایشان پیشنهاد کردیم، هم با پسر آقای ناصر و هم با آقای حکمتیار. ما گفتیم راه میدان شهر باز شود، چون در توافقنامه جلال آباد و اسلام آباد باز بودن راهها توسط همه رهبران جهادی تأیید شده یکی از این راهها میدان شهر است که مدت یکسال گذشته بسته بود و ما مشکلاتی زیادی داریم، اسرایی که اینها از اقشار افراد غیر نظامی را گرفته، نزدیک به شش صد نفر، اینها آزاد شوند که ما تحت فشار هستیم، دچار مشکلات در بین مردم ماییم، مردم ما از مرده و زنده اسیران شان اطلاع ندارند، دیگر مردم مهاجریکه از افشار مهاجر شدند - رفتند به مزار، اینها سرخانه و جای شان برگردند و اطمینان کنند که دوباره مورد آزار و اذیت قرار نمی‌گیرند. ما پیشنهاد کردیم در اینجا نیروی حزب اسلامی در منطقه حایل باشد هم مردمی که متعلق به اتحاد اسلامی است در این منطقه بخاطر جمع آمده می‌تواند، و هم مردم ما که همسوئی با اتحاد نداریم می‌تواند برگردد این مسایلی بود که ما مطرح کردیم هم در کمیسیونی که دایر شده بود بین ما و اتحاد اسلامی. هم به رهبری حزب اسلامی و نماینده خاص که آقای سیاف فرستاده بود، گفتیم حال هم اگر این مسئله عملی شود، ما مطمئن هستیم که دیگر جنگ پیش نمی‌آید و این آتش بس رعایت می‌گردد.

تا حالا این سه تا مسایل قبول نشده و مرتب در این منطقه هاوان و سکر

می آید، در دشت برچی - قلعه شاده، کارته ۳ و ۴ مرتب شهید و زخمی داریم. که از آن طرف سلاح ثقیله می آید. خواهی نخواهی از این طرف هم جواب داده می شود، که آنطرف هم همین مشکل را دارد. تقاضای ما همین است که طرفدار جنگ نبودیم و نیستیم طرفدار حل مسئله هستیم. برادران این مشکلات را حل بکنند تا این جنگ قطع شود و مردم از این تکلیف خلاص شوند.

■ سؤال: استاد! بفرمایید، اولاً که اتحاد پذیرفت که نیروهای حزب اسلامی نیروی حایل باشد بین شما و دوماً در این جنگ که شما فرمودید نیروهای حرکت اسلامی آقای محسنی علیه شما می جنگیدند یانه؟

■ جواب: نیروهای حرکت اسلامی علیه ما در جنگ شرکت نکردند، منتهی در این مدت، بعد از جنگ سوم، منطقه حوزه پنج در دست ما بود، که بعنوان نیروی حایل ما این را به سه چهارگروه تحویل دادیم، همان روز هم بنا براین بود که ساکنین این منطقه در این منطقه بیایند، با خیال راحت بتوانند زندگی کنند. حرکت انقلاب اسلامی، حرکت اسلامی، جمعیت اسلامی و محاذ ملی اسلامی، اینها این منطقه، که در دست شورای نظار و اتحاد اسلامی است، این منطقه حوزه پنج را به جنگ نگرفته، ما اینها را به هیئت حایل تسلیم کردیم و اینها تحویل داد به نیروهای اتحاد.

■ سؤال: استاد محترم طوریکه قراردادها و توافقات قبلی در اثنای برخورد های نظامی با خطر مواجه شده اینک متأسفانه می بینیم که یک سلسله حرکتی براه افتاده که معاهده جلال آباد و پروسه تطبیق آنرا به خطرات شدید مواجه گردانیده آیا این مسئله، بالاخره ثابت نخواهد کرد که اصلاً قضیه باید بین نیروهای طرفهائی که نیروی نظامی تعیین کننده دارند، باید مسایل افغانستان را حل و فصل نمایند؟

■ جواب: این یک مسئله ای است که ما این طرح را یک وقت به آقای

ربانی دادیم و مسئله اصلی در افغانستان فعلاً همین مسئله است که واقعیت های اجتماعی و خارجی در داخل افغانستان باید در نظر گرفته شود و نیروهایی که از نظر نظامی نقش تعیین کننده دارند و مردم زیادی را دنبال خود دارند. این یک واقعیت است. در دوران انقلاب و بعد از انقلاب که متأسفانه این مسئله را کم در نظر می گیرند. این باید در نظر گرفته شود و رعایت حقوق شان شود که حق طبیعی شان است. ما یک وقت به آقای ربانی پیشنهاد کردیم که در کابل فعلاً آنکه نقش تعیین کننده را دارد چهار تا جریان نظامی هستند. اینها بنشینند، طرح امنیت و طرح یک حکومت را بریزند، برای دیگران هم بهمان قدر توانائی نظامی و مردمی سهم قایل شوند. ما طرفدار حذف هیچ جریان نیستیم در افغانستان. آقای ربانی هم این را امضاء داد، آقای حکمتیار هم این مسئله را قبول کرد و جنبش هم قبول کرد. دوباره این مسئله از طرف آقای ربانی نقض گردید. امروز می فهمیم که از طرف آقای ربانی نبوده ولی از طرف شورای نظار نقض شده، چون که آقای ربانی اختیاری نداشته ما حالا هم راه حل همین را می دانیم که باید آن کسانی که از نگاه نظامی حضور تعیین کننده دارند اینها یک طرح با توافق هم بریزند. برای امنیت و صلح و ثبات و باز بودن راهها، و از دیگران را هم بر طبق حجم نظامی و طبق آن مردمی که بدنبال شان حرکت می کنند، برای شان سهمی بدهند. این یک راه عادلانه منطبق با واقعیت های خارجی است. از سوی دیگر وقتی هر کسی که بیاید و کسی را حذف نماید، کسی را نادیده بگیرد، توان نظامی اش را در نظر نگیرد این راه حل ها راه حل ناقص است، راه حل جامع نیست، لهذا از این جهت پایدار نیست و دوام پیدا نمی کند و شکستانده می شود.

□ سؤال: استاد محترم اکثراً فکر می شود که جنبش ملی اسلامی شمال بخاطر تثبیت حقوق سیاسی خود، به مزاحمت دست نمی زند. بلکه آنها تلاش

دارند، بطور مجموعی و کلی پروسه صلح میان نیروهای سیاسی سبوتاژ گردد، و در عقب این، یک سلسله تحرکات خارجی وجود دارد، شما چه فکر می‌کنید که اگر به آنها حقوق مناسب در کابینه داده شود، آنها دست از اخلال و مزاحمت بر میدارند؟

■ استاد مزاری: در این رابطه ما الآن در مسئله افغانستان دخالت‌های خارجی را نفی نمی‌کنیم، امکان دارد دخالت‌های خارجی وجود داشته باشد، ولی آنانیکه باعث بی‌ثباتی و عدم صلح و عدم تحقق یک دولت شده بیشتر موانع داخل افغانستان است. لهذا به اعتقاد ما در رابطه با جنبش یک مقدار در توافقت‌نامه‌های پیش آمده رهبران جهادی واقعیت‌های خارجی افغانستان نادیده گرفته شده است. در اسلام آباد پاکستان از اینها دعوت کرده و در جلسه اینها را نگذاشته، که این خلاف انتظار بود، و خلاف شرایط افغانستان، نه تنها اینها در شمال نیرومند هستند، مردم زیادی در کابل هم دارند که عملاً اینجا می‌توانند، اخلال بکنند. یک کسی که می‌خواهد بعد از پیروزی و بعد از مشکلات زیادی جمع می‌شوند که حل مسئله افغانستان را بکند، باید طرف‌های درگیر و طرف‌های ذیدخل را مراعات‌شان را بکند که در این جا مراعات اینها نشده، و باز هم جلسه جلال آباد که پیش آمد، به عنوان نیرویی که در کابل حضور داشتند باز هم متأسفانه در اینجا این مسئله رعایت نشد، با اینکه حزب وحدت این مسئله را مطرح کرد. حزب اسلامی این مسئله را پذیرفت. از طرف آقای مجددی هم این مسئله تأیید شد. باقی رهبران مخالفت کردند، با واقعیتها با شرایط عینی جامعه برخورد نکردند. یعنی وقتی که آنجا توافق نامه امضا کردند الآن بیش از یک ماه می‌شود دیگر اینها در افغانستان تشریف ندارند. وقتی که تشریف ندارند این موانع و مشکلات مردم افغانستان را درک نمی‌کنند لهذا به سادگی آنجا می‌توانند فیصله بکنند که اینها نیروهای جهادی نیستند، نباشند،

ولی وقتیکه می آیند در آنجا مشکلات است برای مردم، دچار موانع می شود، او را در نظر نمی گیرند، ما معتقدیم که برای یک راه حل جامع که همه جوانب مسئله در آن ذیدخل باشد، بمعنای عامش این است که کل مردم افغانستان در این سرنوشت آینده اش تصمیم بگیرند. چه آن که به شکل نیروهای جهادی است و چه آنکه به عنوان مجموعه سیاسی نظامی است. اینها دخیل باشد و این مسئله حل شود، این یک راه حل جامعی است تا وقتیکه این حل نشود مشکلات کشور حل نمی شود. لهذا امکان دارد مسئله دخالت های خارجی هم باشد ولی بهانه خوبی هم در اینجا خود رهبران داده و دنبال حل مسئله نرفته تا حالا هم دنبال حل مسئله نیستند مشکل مسئله هم در اینجا است که اینها اعتنائی به مشکل کابل و مردم افغانستان نمی کنند، آنجا تنها امضا می کنند، می روند خارج بخیر، دیگر جنگ می شود، صلح نیست، ثبات نیست، برای مردم ما کار پیدا نمی شود. دچار مشکلات اقتصادی اند. در فکر این مسایل نیستند. باید با واقعیت برخورد بکنند. بیایند بنشینند، انحصار طلبی نکنند، زمینه فراهم بکنند، انتخابات عمومی دایر شود که مردم سرنوشت خود را تعیین بکنند. تمام این گرفتاریها رفع شود. تا وقتیکه زمینه انتخابات عمومی نیامده باید تمام جوانب ذیدخل در حل مسئله افغانستان و برای برقراری امنیت دخیل باشند.

■ سؤال: استاد محترم در رابطه به جنرال دوستم شنیده می شود که پنج روز قبل آنها سفری کردند، به ایالات متحده آمریکا، بنظر شما این سفر به چه منظور صورت گرفته باشد و کلاً اینکه حکومت آمریکا از یک فردیکه به هر صورت یک فرد نظامی است بیشتر از او دعوت می کند، بدون آنکه حکومت مرکزی در جریان باشد، این مسئله مداخله در امور افغانستان تلقی می شود یا نه؟ دیگر اینکه کلاً دعوت از یک فردی که نظامی است خلاف عرف دیپلماتیک

است یانه؟

■ استاد مزاری: در این رابطه از اینکه حال حکومت آمریکا از اینها دعوت کرده و رفتند من معتقدم که آن بستگی به این کشورها دارد و خود کسی که دعوت می‌شود رفته و شاید اول کشور آمریکا نبوده که از دوستم دعوت کرده قبل از این پاکستان، سعودی، ترکیه، ازبکستان، تاجیکستان و... مرتب از دوستم دعوت کرده‌اند اما در رابطه به این مسئله که باید این با اجازه حکومت مرکزی باشد. متأسفانه ما معتقدیم که حکومتی در افغانستان برقرار نشده که تا این حکومت مرکزی اداره کننده باشد و روابط برقرار بکند. چون شاهد یک مسئله را امروز شما بودید که هیئت کابینه را در منطقه پلچرخ شورای نظام خلع سلاح کردند و با وساطت آقای ربانی رها شد. یعنی وقتیکه در این کشور حکومتی نباشد، نمی‌شود از کشورهای همسایه یا جهان گله کرد که شما رعایت حکومت مرکزی را نکردید. در اینجا حکومت مرکزی افغانستان برقرار نشده تا از دیگران بخواهیم که رعایت بکنند، سنت‌اش را.

■ سؤال: استاد محترم در این رابطه باز هم ما دیروز خبری داشتیم مبنی بر اینکه افراد فرقه ۵۳ در مرکز ولایت بلخ یعنی شهر مزار شریف سرجمعیت اسلامی حمله کردند، باز امروز خبرهایی شنیدیم که افراد فرقه ۵۳ در باغ بائو با افراد حزب اسلامی درگیری داشتند، بنظر شما اگر جنگی در بگیرد بین حزب اسلامی و فرقه ۵۳ در آن جنگ شورای نظام و حزب وحدت اسلامی چه موقفی خواهند داشت؟

■ استاد مزاری: البته من معتقدم که جنگ حل کننده نیست باید با تفاهم و مذاکره و همسوئی حل کرد، اما وقتیکه یک حکومت مرکزی برقرار نشد، ارتباط با ولایت محکم نشد، حکومتی به وجود نیامد، مردم چون مسلح‌اند، این یک امر طبیعی است که در همه جا این اصطکاک‌ها پیش می‌آید. بعضی وقت

است که در بین دو تا متحد مثلاً این اصطکاک پیش آمده، و پیش می آید حال این جا اگر که جنبش ملی - اسلامی همسوئی داشته باشد با شورای نظار، ما هفته قبل شاهد بودیم که در سمنگان بین اینها جنگ خونین بود، و تا حالا هم حل نشد یا مثلاً باز هم در بغلان جنگ داشتند، فعلاً در سنگ چارک جنگ دارند، با اینکه در کابل مدعی اند که اینجا همسو هستند و همسو عمل می کنند. اینست که اصل مسئله در این است که با تفاهم - با مذاکره بر یک حل اصولی همه توافق بکنند، و مشکل را حل بکنند. جنگ کار حل کننده نیست و هیچ وقت مشکل افغانستان با جنگ حل نمی شود.

■ سؤال: استاد محترم اگر احیاناً بین حزب اسلامی و نیروی جنرال دوستم جنگی صورت بگیرد و یک سلسله اتهامات شنیده می شود که حداقل بین دوستم و مسعود به این حد توافق شده که در برابر معاهده اسلام آباد مشترکاً ایستاده شوند و چون هردوی شان از نظر انداخته شده، در این معاهده، و این راسبوتاژ کنند و در این صورت یک جنگ واقعی می شود موضع گیری حزب وحدت اسلامی چه خواهد بود؟

■ استاد مزاری: ما در این رابطه خدمت تان همانطوریکه که قبلاً عرض کردیم جنگ راه حل نیست، چه با همسوئی جنبش و شورای نظار باشد - یا همگانی باشد، حل نمی شود، مسئله افغانستان با جنگ، اما از خاطر درگیری که جنبش ملی - اسلامی به وجود آورده، منتهی اش در همین دو سه روز است ولی ما الآن بیش از یک ماه است که در اینجا هم با شورای نظار و هم با اتحاد اسلامی مرتب درگیریم. یا شب یا روز بطور اوسط سه ساعت یا چهار ساعت در اینجا درگیری می شود. این درگیریها مشکل دائمی شهر کابل شده با اینکه این زمان را هیچ رسانه گروهی در خارج منعکس نمی کند که در کابل جنگ است، ولی اگر حساب بکنیم سه و چهار ساعت درگیری و ۲۰ تا ۲۵ نفر زخمی و شهید دادن از

یک طرف که در آن طرفش طبعاً عین مسئله است. این خودش جنگ است، صلحی نیست، لهذا طبیعی است که حزب اسلامی با حزب وحدت متحد است، دفاع مشترک دارد، از همدیگر دفاع می‌کنند و قتیکه مورد تعرض قرار بگیرند. ولی جنگ را راه حل نمی‌داند و باید با تفاهم مشکل حل شود، و باورم هم نمی‌آید که آقای مسعود بتواند با جنبش تفاهم بکند، برای اینکه اینها مرتب درگیرند. هم در مزار شریف درگیرند - هم در جوزجان و هم در سمنگان درگیرند، هم یک و دو هفته پیش در منطقه فراه و هلمند درگیر بودند. با اینکه اینها تعهد کرده‌اند که می‌جنگند، ولی قتیکه یک حکومت مرکزی به وجود نیامد؛ دیگر صلح نیست. ثبات نیست. اختیار در دست تنظیم‌ها نیست، هر قوماندان می‌تواند درگیری به وجود بیاورد در هر جای نا آرامی به وجود بیاورد، این یک چیزی طبیعی شده الآن در افغانستان، ما طرح ما همان است که با تفاهم هم همه بنشینند واقعیت‌های اجتماعی افغانستان را در نظر بگیرند، توانائی احزاب را در نظر بگیرند. یعنی انحصار طلبی نکنند، کسی را نخواهند حذف کنند، چون کسی که چهارده سال مبارزه کرده روس را شکست داده و این افتخار تاریخی را کسب کرده او را نمی‌شود الآن حذف کرد، مردم دنبالش است. حذف سیاسی گروه راه حل نیست.

■ سؤال: مزاری صاحب! شما بحدیث یک رهبر ملی‌ایکه مردم کشور ما روز بروز در اثر استقامت و موضع‌گیریهای قاطعانه شما و با پر نسیب‌هایی که در مورد توجه به مردم عمل می‌کنید و زیاده‌تر مردم بالای موضع و حرف‌تان حساب می‌کنند، بطور مشخص چه می‌گویید که آیا در معاهده جلال آباد تعدیلاتی صورت بگیرد و یا به خاطر تفریق این معاهده راه و روشهای دیگری پیشنهاد می‌کنید که باید تطبیق شود؟

■ استاد مزاری: در رابطه با معاهده جلال آباد ما از خاطر صلح و امنیت

که خواست قاطبه مردم افغانستان و مخصوصاً مردم کابل، این معاهده را با ملاحظاتی هم که داشتیم قبول کردیم و پایش امضا کردیم. ملاحظات، در آنجا همین دو چیز بود: یکی مسئله جنبش یک واقعیت است که در آنجا برایش سهم قایل نشده بود که اگر آنها بیايد، حق طلب بکنند که ما از مردم افغانستان هستیم و حق داریم که برای کابینه ما سهم داشته باشیم، این را هیچ کس انکار نمی تواند و حق طبیعی شان است، باید برای شان داده شود یکی هم در آنجا مراعات گروهها طبق نیروی نظامی اش، توان نظامی اش و مردمی که دنبالش است، رعایتش نشده این دو تا نقص را توافقنامه جلال آباد داشت و هم اسلام آباد، اگر کسی برای خراب کاری غیر از راه مذاکره بایستد که این حق را نخواهد و این را ترمیم نکنند. بعد مسئله افغانستان حلش مشکل می شود، برای اینکه در اینجا اکثریت قاطع رهبران و تنظیم ها رفته پایش امضا کرده، حال اگر آقای ربانی اختیار نداشته، آقای مسعود باید راه حلش را بسازد. از جنبش هم بیايد مذاکره بکند، بعنوان یک تنظیم، دوتا وزارت خانه می خواهد این با تفاهم حل می شود

■ سؤال: استاد محترم شنیده شده که آقای علاء الدین بروجردي معاون وزارت امور خارجه ایران در امور اقیانوسیه و آسیا در کابل به سر می برند آنها تلاش زیادی دارند که ملاقات بین شما و استاد ربانی صورت بگیرد. که این پیشنهاد یا تلاش از آنها مورد استقبال سطح رهبری حزب وحدت اسلامی قرار نگرفته، از طرف دیگر شنیده ایم که دولت شدیداً به ایران اعتراض کرد، و او را بدلیل حمایت از حزب وحدت متهم به مداخله در امور افغانستان کرده شما بفرمایید که اولاً مسئله ملاقات شما با ربانی به چه ترتیب بوده، و ثانیاً بفرمایید که حمایت ایران از حزب وحدت در چه حد و پیمانی بوده و به چه نوع است که آیا این حمایت متأخر است؟ و یک پدیده متأخر و جدید است یا قبلاً هم

حمایت می‌کرد از موقف حزب وحدت؟ و اگر سؤال من این طور می‌شد که کلاً ایران در رابطه به جریانات افغانستان فعلاً چه موقعی دارد؟

■ استاد مزاری: ایران البته هیئت‌های متعددی در ایام یکسال فرستادند هم راه حلی که برای مشکل افغانستان مطرح شده آنها استقبال کردند، در اسلام آباد شرکت کردند. آنها در همسایه‌گی خود یک دولت قانونی و با ثبات داشته باشند. البته در رابطه با ملاقات ما با آقای ربانی مطرح نبوده چون همین مسئله که در طول یکسال عمل شده در داخل افغانستان، خارج هم تا حدی این مسئله را درک کرده که زیاد تصمیم گیرنده جناب آقای ربانی نیست. آنها با تقاضای شورای نظار میانجی شده بودند که ملاقاتی بین ما و آقای مسعود تحقق پیدا بکند. بیشتر برای تحکیم آتش بس و تبادل اسراء یک توافقنامه هشت ماده‌ای که قبلاً امضاء کرده بودیم که عمل نشده بود، روی آن مسئله پافشاری داشت. ما این مسئله را قبول کردیم گفتیم اشکال ندارد، این توافقنامه عمل شود، ما از ملاقات استقبال می‌کنیم، منتها از خاطریکه در کابل وضعیت وضعیتی جنگی بود، از نگاه جایش توافق نشد. جای امن که امنیت باشد دو طرف بنشینند این در بررسی‌هایی که پیش آمد متخصصین و کارشناسان امنیت نظر ندادند این ملاقات انجام نگرفت، و منجر شد که یک کمیسیون تشکیل بدهیم برای تحکیم آتش بس و تبادل اسراء با همین اکتفا شد و آنها هم رفتند.

ما معتقدیم که حزب وحدت اسلامی رابطه خاص با ایران ندارد. مثل باقی نیروهای جهادی که مهاجر دارند و دفترهای سیاسی داشته در خارج، همه احزاب داشته و حزب وحدت هم داشت. پیش از پیروزی انقلاب حزب وحدت یک خصوصیت داشت که دفتر مرکزیش و شورای مرکزیش در داخل افغانستان بود. از اول تشکیل‌اش در اینجا بود، لهذا ما از نگاهی که کسی کمک بکند برای صلح و ثبات و یک حکومت پایدار در افغانستان از این مسئله

استقبال می‌کنیم و هر کس که این حرف خیر را بزند، و مداخله، در هیچ کس و هیچ کشوری را ما حق نمی‌دهیم که در کشور ما مداخله بکند چنانچه که یک ویژگی خاص مردم افغانستان دارد که ضد مداخله خارجی بوده و حتی متحدند، لهذا از این جهت اینها یک تلاش اسلامی و همسایه داری کردند ما از این تلاش شان تشکر می‌کنیم و این را حرف خیری می‌دانستیم و جواب مثبتی دادیم اما از خاطر شرایط ناامنی افغانستان تحقق پیدا نکرد.

■ سؤال: استاد محترم من اینطور استنباط کردم که ایران فعلاً در رابطه با افغانستان از یک سیاست مبتنی بر واقعیت‌های موجود در افغانستان پیروی می‌کند، استنباط من درست است؟

■ استاد مزاری: واللہ خود شان هم همین مسئله را می‌گویند که ما با واقعیت‌های افغانستان از دیگران کرده آشناییم و دعوت می‌کنند از همه که با تفاهم مسئله را حل بکنید، و هر روزیکه یک حکومت قانونی با ثبات در اینجا بیاید هم به نفع افغانستان است و هم بنفع ایران. از این مسئله حمایت می‌کنند متأسفانه حالا یک سری موانع و مشکلات در داخل افغانستان است و آن خود خواهی‌ها و انحصار طلبی‌ها در اینجا مانع خواست مردم افغانستان و همسایه‌های افغانستان می‌باشد.

■ سؤال: محترم مزاری صاحب! موضع گیریهای شما در رابطه با قضایای کشور در چند ماه اخیر تا جایی که من فکر می‌کنم دو مسئله را به اثبات رسانده یکی چگونگی تعلقات شما به ایران که زیاد در این مورد تبلیغات می‌شد و موضع گیریهای تان اصالت و استقلالیت شما را زیاد تثبیت کرده و دوم اینکه موضع گیریهای شما موثر واقع شده در جهت از بین بردن بعضی تفرقه‌های نژادی و مذهبی. و از این قبیل کردت نقش مهم، بیشتر به شخص شما منسوب می‌شود و در حلقات، آیا شما به این اعتراض موافق هستید که حزب وحدت در

گذشته کمتر به این نقش توجه داشته؟

■ استاد مزاری: حضور شما عرض شود که ما معتقدیم که حزب وحدت از بدو تشکیلش روی واقعیتهای افغانستان مبتنی بوده و روی آن واقعیتها تشکیل شده لهذا در داخل افغانستان تشکیل شد در خارج هسته این وحدت ریخته نشد، در داخل بامیان، بعد از آزادی که بامیان بعد از پنجاه و چند روز محاصره نیروها آزاد شده آنجا تشکیل گردیده بلکه بسیاری گروههای جهادی ما که در خارج بودند، یک باور دیگری از ما داشتند و با ما مخالفت می کردند و کشورهای همسایه ما هم مخالفت می کرد، از روز تأسیس حزب وحدت کشوری که با این مسئله مخالف بوده و مخالفت می کرد و یکسال طول کشید تا ما نمایندگیهای حزب وحدت را در خارج به وجود آورده بتوانیم یکی آن ایران بود. خلاف برداشت همه ایران با این مسئله موافق نبوده چون در داخل تشکیل شده بود و مبتنی بود با خواسته های مردم شان و اراده مردم شان، هر کس که از حزب وحدت یک تفسیر خاص داشت، گروههای جهادی هم در این مسئله بحد توان مخالفت داشتند. ولی سیاست حزب وحدت چون مبتنی برواقعیتها و مبتنی برخواست مردمش بود از آن روز که تشکیل شد تا امروز موفق بوده ما از آنروز معتقد بودیم که مشکل افغانستان باید در داخل حل شود و خارج راه حل نیست، لهذا اول که حزب وحدت در بامیان تشکیل شد، ده تا هیئت فرستادیم در ولایات مختلف، با قوماندانهای مختلف مذاکره داشتیم از آن روز ما حل مسئله افغانستان را در داخل افغانستان میدانستیم، و تضادهایی که در اینجا به وجود آمده بود، اینجا بیشتر من معتقدم که یک طرح استعماری و یک طرح استکباری بوده که تضادهای نژادی و حلقه های بنیادگرائی، میانه روی را در افغانستان تحمیل کرده بود و این به او جش رسید. آمریکا و روسیه من معتقدم در این طرح دست داشت می خواست حکومت دست نشانده شوروی که از اینجا

رفت اینها در داخل افغانستان حفظ شود، دچار یک فرار و یک مهاجرت عمومی در خارج اینها نشوند، و اهداف دیگری که دنبال این مسئله است. لهذا در این راستا مسئله نژادی را آنقدر بالا برده بود که افغانستان به سوی یک فاجعه پیش می‌رفت یعنی در افغانستان ملیتهای مختلفی در اینجا ساکن هستند، و سالها اینجا زندگی کردند، و بودند مثل برادر از این خاک دفاع کردند خانه مشترک شان میدانستند و چهارده سال هم اثبات کردند که این مردم در بین خود شان خصومت ندارد. ولی متأسفانه بعد از پیروزی آنچنان فاجعه آنچنان خصومت در اینجا بالا کشیده شد که تضادهای مختلفی در جامعه حاکم شد. هزاره‌ها شدیداً مخالف بود با پشتون، پشتون با هزاره، پشتون با ازبک، تاجیک با پشتون‌ها به عنوان فارسی زبان و این فاجعه بود برای انقلاب و مردم افغانستان مسئله بنیادگرایی و مسئله میانه‌روی فاجعه دیگری بود که دامن زده می‌شد، ولی یحمد الله با اقداماتی این مسئله امروز در افغانستان هیچ کدامش برای کسی برگه با ارزش نیست، نه امروز کس می‌تواند هزاره‌ها را تحریک بکند علیه پشتونها نه کسی می‌تواند پشتونها را تحریک بکند علیه هزاره‌ها نه کس می‌تواند ازبک‌ها را تحریک بکند علیه پشتونها نه کسی می‌تواند پشتونها را تحریک بکند علیه ازبک‌ها تاجیک‌ها هم به همین قسم، نه هم می‌توانند در اینجا امروز بگویند که میانه رو و تند رو، چون مردم افغانستان را شناخته، مردم افغانستان خواست قاطبه شان حکومت اسلامی بود. حکومت اسلامی برای مردم افغانستان یک حکومت صد در صد ملی تلقی می‌شد. وقتی که این مسئله است مردم اسلام را می‌خواهد دیگر در اینجا در دنیا میانه رو و غیر میانه رو، تند رو و اسلام بخواه و غیر اسلام بخواه درست می‌کنند. لهذا در اینجا این تضادها از بین رفت، و این مسئله را ما نقطه امیدی میدانیم برای افغانستان، که این تضادها به نفع مردم افغانستان نبوده و استعمار مطرح کرده بود و یک سری افراد سود جو و فرصت

طلب می‌خواستند از این تضادها به نفعشان استفاده بکنند، دامن بزنند. ما معتقدیم که این مسئله هم ناشناسی از مردم افغانستان و از شرایط افغانستان است که الحمد للّه این مسئله را ما یک موفقیت بزرگ بحساب می‌آوریم که ما این تضادها را از بین بردیم باز مردم افغانستان به عنوان احساس برادری و خانه مشترک با همدیگر فکر می‌کنند. همه طرفدار این است که یک صلح و ثباتی، یک حکومت با ثباتی در افغانستان برقرار گردد. (۴۲)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران بی بی سی و فرانس پرس
دو شنبه ۱۳۷۲/۴/۷

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی طی مصاحبه‌ای با خبرنگاران بی بی سی و فرانس پرس به سؤالات آنان در مورد اعلامیه پخش شده بنام هیئت صلح و نقش آتش بس، ورود حکمتیار به کابل، جمع آوری سلاحهای ثقیل و... پاسخ گفت.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار فرانس پرس که شما در باره اعلامیه پخش شده از سوی هیئت صلح چه نظر دارید؟ گفت:

اعلامیه‌ای که بنام هیئت صلح پخش گردیده در حقیقت از طرف ریاست امنیت و جبهه صلح بنام هیئت صلح پخش شده و در هنگام تدوین این اعلامیه نمایندگان حزب وحدت اسلامی، حزب اسلامی، حرکت اسلامی، جبهه ملی نجات، محاذ ملی، حرکت انقلاب اسلامی و اکثر نمایندگان شورای جهادی ننگرهار حضور نداشتند. بهمین دلیل هیچ اعتبار و ارزشی ندارد.

وی در جواب به این سؤال خبرنگار بی بی سی که فیراکتها بالای شهر هنوز ادامه دارد... در این باره نظر شما چه است؟ اظهار داشت:

وقتی که در یک روز ۱۵۰ فیراکت بیاید در هنگام عزاداری مردم، آنان را هدف قرار بدهند، ما هم بی تفاوت نمی‌توانیم بمانیم و طبیعی است که از خود دفاع می‌کنیم. وقتی که از طرف مقابل بالای ما انداخت صورت می‌گیرد، تا ده

دقیقه صبر می‌کنیم و جواب نمی‌دهیم و با بی‌سیم تماس می‌گیریم که از طرف شما فیر صورت می‌گیرد خاموش کنید! ولی هنگامی که دیدیم آنها بی‌تفاوت می‌مانند، ما مجبور هستیم که از مردم خود دفاع نماییم و وقتی که چند مرمی به خیرخانه مواضع آنان را هدف قرار داد، آن وقت آن منطقه، آنان را تحت فشار قرار می‌دهند که شما از اینجا فیر می‌کنید و آنها مجبور می‌شوند که جواب بدهند و آنها قطع می‌کنند.

استاد مزاری در جواب این سؤال خبرنگار بی‌بی‌سی که آیا امنیت آن قدر خوب هست که حکمتیار بتواند در کابل بیاید؟ گفت:

این مسئله بستگی به اعمال مسعود و آقای حکمتیار دارد، چون همه احزاب توافق کردند که حکمتیار به کابل بیاید ولی وزرای کابینه از سوی شورای نظار راهگیری شده و توقیف گردیدند، لهذا اگر شورای نظار دست از این گونه اعمال بردارد امنیت به کابل بر خواهد گشت و زمینه تمامی فعالیتها فراهم خواهد شد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار فرانس پرس که شما راجع به یک صلح دائمی در افغانستان چقدر امیدوارید؟ گفت:

این مربوط به توافق گروهها است که تا چه اندازه به امضاء و تعهدشان پایبند هستند.

وی ضمن بیان این مطلب؛ که هیچکس حاضر نیست سلاحهای خود را به یک حزب تسلیم کند در پاسخ به سؤال خبرنگار فرانس پرس که پرسید آیا حزب وحدت حاضر است سلاحهای ثقیل خود را تسلیم وزارت دفاع نماید؟ گفت:

اگر یک اردوی ملی تشکیل شود، ما حاضر هستیم سلاحهای ثقیل خود را تسلیم اردو نمائیم و کمیسیون وزرات دفاع تصویب کرده که سلاحهای ثقیل یا

در یک جا جمع شود و یا تا نقطه‌ای که کابل را تهدید نکند منتقل شود و ما هردوی این مسئله را قبول کردیم.

خبرنگار بی بی سی سؤال نمود: این دو مصوبه کمیسیون وزارت دفاع کی عملی خواهد شد؟ استاد مزاری گفت:

در صورتیکه کمیسیون وزارت دفاع را بگذارند کار کند این پروسه شاید عملی شود و فعلاً در کمیسیون وزارت دفاع نماینده حزب وحدت اسلامی، حزب اسلامی و جبهه ملی نجات شرکت ندارند، نمایندگان این سه حزب در پلچرخی توقیف شدند و محافظین آنها مورد ضرب و شتم قرار گرفته، خلع سلاح شدند، و هنگامی که نمایندگان ما شرکت نداشته باشند، طبیعی است که توافقات آنها عملی نمی‌شود.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار فرانس پرس که پرسید: دولت شما را متهم می‌کند که مواد خوراکی را آلوده به زهر می‌کنید و چند نفر از برادران هزاره را هم دستگیر نموده‌اند، شما چه نظر دارید؟ گفت:

این دسیسه‌ها کار شورای نظار و ریاست امنیت است، چون ما می‌خواهیم که توافقات جلال آباد عملی شود، ولی عملی شدن توافقات جلال آباد به ضرر شورای نظار است و آنها می‌خواهند نا امنی ایجاد نمایند تا توافقات عملی نگردد و مردم هزاره را که گرفته‌اند طبیعی است که آنها میوه فروشی دارند ولی میوه‌ای که داخل شهر کابل می‌شود از طرف شمالی می‌آید یا از جلال آباد و یا از پغمان، و آنها مرتباً تحت فشار هستند که اعتراف کنند.

استاد مزاری ضمن بیان این نکته که مردم ما روی پای خود ایستاده‌اند و به هیچکس دیگری متکی نمی‌باشند در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که پرسید: آیا شما هراسی ندارید از اینکه حکمتیار صاحب به کابل بیاید و با ربانی همکاری نماید و شما تنها بمانید؟ گفت:

درست است که آقای حکمتیار متحد ما است و ربانی با ما جنگ کرده است اما ما طرفدار برقراری امنیت در کابل هستیم و هرکس بیاید در کابل امنیت برقرار کند و در فکر آسایش مردم باشد، ما با او همکاری می‌کنیم و فرقی بین اشخاص قایل نیستیم. ما حقوق خود را خواهانیم و پشتیبان ما هم مردم ما است، و مردم ما روی پای خود ایستاده و به هیچکس دیگری متکی نمی‌باشند. در اخیر این مصاحبه خبرنگاران بی بی سی و فرانس پرس اظهار داشتند گرچه ما در هنگام پخش اعلامیه هیئت صلح بودیم، ولی چون فهمیدیم که توازن برقرار نیست از گزارش دادن آن به خارج خود داری نمودیم. (۴۳)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران رادیو بی بی سی

سه شنبه ۱۳۷۲/۴/۱۵

بعد از ظهر روز سه شنبه استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان در محل اقامت شان خبرنگاران رادیو بی بی سی را بحضور پذیرفته و به سوالات آنان در مورد سفر جنرال دوستم، روابط حزب وحدت و جنبش، نقض آتش بس و... پاسخ گفت.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که پرسید: آیا تصمیم دارید دوستم را ببینید؟ گفت:

دو هیئت از ما و از آنها بین ما رفت و آمد کرده، بنا هست که فردا بیاید و باهم ملاقات کنیم.

خبرنگار بی بی سی سؤال نمود: شما به دوستم چه پلانی را پیشنهاد خواهید کرد و آیا طرح شما در مذاکره با دوستم موفقیت آمیز خواهد بود؟

استاد مزاری جواب داد: طرحی که ما بنا داریم روی آن بحث صورت بگیرد، طرح تفاهم چهارگروه قدرتمند کابل است و اگر این چهار جریانی که در کابل هستند و قدرت نظامی دارند با هم مفاهمه نمایند مشکل افغانستان حل خواهد شد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که پرسید هدف

مسافرت دوستم به کابل چه هست؟ گفت:

دوستم به دعوت برهان الدین ربانی به کابل آمده است و طبق مصاحبه خود وی هدف از مسافرتش تفاهم بین گروه‌ها می‌باشد. فعلاً شورای نظار می‌خواهد حل قضیه کشور سه جانبه باشد، یعنی حزب وحدت اسلامی، جنبش و شورای نظار. شورای نظار، حزب اسلامی را نمی‌خواهد در این طرح باشد. از آن طرف حزب اسلامی نیز می‌خواهد شورای نظار نباشد و قضیه بین ما، جنبش و حزب اسلامی حل شود، اما ما می‌خواهیم که همه با هم مشکل افغانستان را حل کنند.

خبرنگار بی بی سی سؤال نمود: سکونت دوستم در قصر ریاست جمهوری نشانه این نیست که با شورای نظار نزدیکتر باشد؟

استاد مزاری پاسخ داد: سکونت دوستم در قصر بخاطر این است که آنها از دوستم دعوت کردند که کابل بیاید و طبیعی است که باید جایی هم برای دوستم در نظر بگیرند.

استاد مزاری در پاسخ به این پرسش خبرنگار که آیا واقعاً دوستم چنین طرح عمومی را در نظر دارد و یانه در پشت پرده مسایل دیگر نیز هست؟ گفت:

ظاهرش این است که می‌خواهد صلح در افغانستان بیاید و این گروه‌های چهارگانه با هم بنشینند، اما باطنش را نمی‌دانیم.

استاد مزاری در جواب به این سؤال خبرنگار که آیا برای حزب اسلامی مشکل به وجود نخواهد آمد، در صورتیکه با دوستم نزدیک شوید؟ و آیا حکمتیار با دوستم ملاقات خواهد نمود؟ اظهار داشت:

ما می‌خواهیم که از این رابطه‌ای که با دو طرف داریم استفاده کنیم و رابطه

آنها را با هم خوب نمائیم. و حکمتیار با دوستم نیز در همین جا ملاقات خواهد نمود.

استاد مزاری ضمن بیان این مطلب که مسموم نمودن مواد غذایی مردم را عمل ضد انسانی و ضد اسلامی می دانیم در پاسخ به سؤال خبرنگار که پرسید عده ای مسموم نمودن مواد غذایی را به حزب وحدت و حزب اسلامی نسبت می دهند آیا این درست است؟ اظهار داشت:

عامل این کارها کسانی است که مخالف عملی شدن توافقی نامه جلال آباد است و می دانند در صورت عملی شدن آن تمام خیانت هایی که در یکسال گذشته به مردم کرده اند آشکار خواهد شد، به این خاطر دست به این عمل می زنند تا توافقات عملی نشود.

ولی حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی مصمم هستند توافقات جلال آباد عملی شود و هرگز با ایجاد نا امنی و کارهای خلاف انسانی نمی خواهند، مردم بی گناه رنج ببینند و توافقات عملی نشود.

خبرنگار اظهار داشت: لیکن دولت می گوید مرتباً شما درگیریها را آغاز می کنید.

استاد مزاری پاسخ داد: ما مرتب شب و روز درگیریم و مرتباً هر روز بطور اوسط ده نفر شهید و زخمی داریم و ما برای اینکه دولت جنگ را شروع می کند دوتا دلیل داریم: اول اینکه: روزهای محرم برای مردم ما بسیار محترم و عزیز است و این مسئله را همه مردم کشور و جهان می دانند که مردم شیعه به هیچ قیمتی نمی خواهند که مراسم عزاداری و مذهبی شان بهم بخورد، ولی دولت در روز هفتم محرم عزاداران ما را هدف قرار داد و بیش از پنجاه نفر زخمی و ده نفر شهید داشتیم. دلیل دیگر اینکه در جلسه اول کابینه در دارالامان ما امنیت وزرا را به بهترین وجه گرفتیم و آنها بدون هیچ مشکلی از مناطق ما عبور و مرور

نمودند اما در جلسه دوم که وزرا خواستند بیایند، شورای نظار از راه گرده باغ بالا و دهمزنگ ممانعت به وجود آورد. وقتی وزرا طرف پلچرخی رفتند آنها را توقیف کرده و محافظین شان را خلع سلاح نموده و موجب هتک حرمت آنان را فراهم آوردند. (۴۴)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار فرانس پرس

چهارشنبه ۱۶/۴/۱۳۷۲

بعد از ظهر چهارشنبه استاد مزاری پس از ملاقات با جنرال دوستم خبرنگار فرانس پرس را بحضور پذیرفته و به سؤالات وی در مورد ملاقاتش با جنرال دوستم و مسایل مختلف پاسخ گفت:

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار فرانس پرس که پرسید در ملاقات با دوستم روی چه موضوعاتی بحث صورت گرفت؟ گفت:

در مذاکرات مسئله مهمی که مورد بحث قرار گرفت فراهم نمودن زمینه صلح و امنیت در کشور بود و مذاکرات طرفهایی که نقش تعیین کننده در کشور دارند مورد تأکید قرار گرفت.

خبرنگار سؤال نمود: آتشباری دیروز را در هنگام مذاکره چگونه ارزیابی می کنید؟ و آیا ممکن است برای تخریب مذاکرات باشد؟

استاد مزاری جواب داد: این مسئله یک چیز معمولی است و نیروهای آنها چون با نیروهای ما نزدیک هستند گرچه فکر نمی کنم که این آتشباری ها برای تخریب مذاکرات از سوی مقامات بالای شورای نظام باشد اما گروپهایی در شورای نظام وجود دارند که تحت قومانده آنها نیستند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که پرسید آیا جنرال دوستم تلاش نکرد که شما را از حزب اسلامی جدا کند؟ گفت: نه! بلکه از ما خواست تا

زمینه نشست او را با حکمتیار فراهم کنیم، تا یک آرامش و صلح همه جانبه به وجود بیاید.

خبرنگار فرانس پرسید: شما چقدر راجع به یک صلح دائمی امیدوار هستید؟

استاد مزاری جواب داد: اگر طرحی را که ما یک سال قبل داده بودیم و فعلاً هم روی این مسئله کار می شود عملی گردد و چهار گروه قدرتمند موجود در کشور بنشینند و با تفاهم آتش بس را اعلان کنند در آن صورت صلح برقرار خواهد شد و برای اجرای این طرح قرار بر این شد تا جنرال دوستم شورای نظار را حاضر به این مسئله نماید و ما هم از حزب اسلامی می خواهیم که برای استقرار صلح دائمی در کشور این طرح را قبول کنند.

استاد مزاری با ذکر این مطلب که جنبش ملی اسلامی توافقات جلال آباد و کابینه را قبول دارد در پاسخ خبرنگار که پرسید از عبور وزرای کابینه از مقابل باغ وحش چندی پیش توسط نیروهای جنبش جلوگیری بعمل آمده بود، آیا این به معنی مخالفت با کابینه نیست؟ اظهار داشت: دوستم بما گفت که خواستار دو پست در کابینه برای جنبش می باشیم و قبلاً با حکمتیار فیصله نموده بودیم که دو پست باید به جنبش داده شود و او هم قبول کرد و ما به دوستم گفتیم که مسئله شما را با حکمتیار حل کرده ایم و شما باید موافقه ربانی را بپذیرید چون در انتخاب وزرا موافقت رئیس جمهور و صدر اعظم شرط است.

خبرنگار پرسید به نظر شما چه کسی مسؤول تخطی از آتش بس می باشد؟

استاد مزاری پاسخ داد: چون طبق معاهده جلال آباد در تشکیل کابینه شورای نظار در نظر گرفته نشده آنها به فرماندهی احمد شاه مسعود همیشه ناامنی ایجاد می کنند و مسعود مسؤول مستقیم تخطی از آتش بس است.

.. استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که آیا ریاست جمهوری و دو پست دیگری که جمعیت در اختیار دارد از شورای نظام محسوب نمی شود؟ گفت: این پست ها که به جمعیت داده شده بالاتر از حق آنان است ولی شورای نظام نادیده گرفته شد چون نیروهای شورای نظام در بین جمعیت کاملاً افراد مشخص و دارای اهداف خاص خود می باشند. (۴۵)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران بی بی سی فرانس پرس و تلویزیون آلمان، چهارشنبه ۱۳۷۲/۴/۲۳

قبل از ظهر روز چهارشنبه در جریان ملاقات ستر جنرال عبد الرشید دوستم رهبر جنبش ملی اسلامی با استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی، وی در یک مصاحبه رادیو تلویزیونی با خبرنگاران بی بی سی، فرانس پرس و رادیو تلویزیون آلمان شرکت نموده و به سؤالات آنان پاسخ گفت:

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که در ملاقات شما و جنرال دوستم روی چه موضوعاتی بحث صورت گرفت گفت:

این ملاقات در ادامه دیدار هفته گذشته جنرال دوستم با ما صورت می گیرد. و در دیدار قبلی روی مسائل صلح، ایجاد امنیت و آرامش مذاکراتی صورت گرفت و پس از آن کمیسیونی به وجود آمد که بر آتش بس نظارت می کند و در زمینه آزادی اسراء و امنیت راهها فعالیت می کنند. ملاقات امروز ما در ادامه همان صحبت ها صورت خواهد گرفت.

خبر نگار فرانس پرس سؤال نمود: آیا در ملاقات امروز شما راجع به ملاقات صدر اعظم گلبدین حکمتیار و جنرال دوستم صحبت شد؟

استاد مزاری گفت: بلی، کلیات مذاکرات را جنرال صاحب دوستم صحبت کردند و در کل مذاکرات مفید بوده است.

از استاد مزاری راجع به تحویل سلاحهای ثقیله سؤال شد، استاد مزاری اظهار داشت: قبلاً کمیسیونی تشکیل شده بود برای جمع آوری سلاحهای ثقیله، اما چون نتوانستند امنیت را برای اعضای کمیسیون برقرار کنند و تعدادی از اعضای کمیسیون همراه وزرا دستگیر و خلع سلاح شدند دیگر نتوانستند در جلسات حضور پیدا کنند به همین منظور این جلسات ناقص بوده و تا حال نتوانسته است اقداماتی انجام دهد.

خبرنگار بی بی سی در مورد امنیت راهها سؤال نمود.

استاد مزاری اظهار داشت: در این زمینه کمیسیونی تشکیل شده و دیروز اعضای این کمیسیون در سربوبی رفته‌اند تا پایگاهها و قرارگاههای نظامی سر راهها را بردارند ولی تا حال یک نیروی نظامی دولتی تشکیل نشده تا به این کار اقدام نماید.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار رادیو تلویزیون آلمان که پرسید: نقش جنرال دوستم در میان مجاهدین در شرایط فعلی چیست؟ گفت: هرکس که در شرایط فعلی اقدام بکار خیر نماید و باعث ایجاد امنیت و صلح در کشور گردد مورد احترام مردم و مجاهدین دلسوز به مردم خواهد بود.

استاد مزاری ضمن بیان این مطلب که ما جنگ را آغاز نکرده‌ایم تا شرایط برای صلح تعیین کنیم در پاسخ به این پرسش خبرنگار آلمانی که سؤال نمود چه شرایطی برای صلح در افغانستان دارید؟ گفت همیشه جنگ را دیگران علیه ما آغاز کرده‌اند و ما از خود دفاع کرده‌ایم و هروقت طرفهای مقابل ما حاضر به آتش بس شده‌اند ما بدون قید و شرط آن را پذیرفته‌ایم و ما تصمیم جنگ نداریم تا شرایطی برای صلح داشته باشیم.

خبرنگار آلمانی سؤال نمود: آیا آتش بس شما دوامدار خواهد بود؟

استاد مزاری اظهار داشت: ما هروقت آتش بس را قبول کردیم، به این قصد بوده که دوامدار باشد و تا آخرین فرصت از آن حمایت کردیم و این بستگی به طرفهای مقابل دارد که تا چه اندازه پایبند به تعهدات شان می باشد. (۴۶)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران بی بی سی و صدای
آمریکا پنجشنبه ۱۳۷۲/۵/۷

قبل از ظهر روز پنجشنبه استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان خبرنگاران رادیو بی بی سی و صدای آمریکا را بحضور پذیرفت و به سؤالات آنان پاسخ گفت.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که پرسید: شما در زمینه رهائی اسرائیکه با اتحاد اسلامی داشتید، تا کدام حد پیشرفت داشته اید؟ اظهار داشت: بعد از اینکه آقای سیاف از آقای حکمتیار خواست تا بین اتحاد و حزب وحدت اسلامی میانجیگری کند، ما قبول کردیم و پس از دو سه جلسه ای که زیر نظر آقای حکمتیار بین ما و آنها صورت گرفت آقای سیاف از ما خواست که کمیسیون مشترک مستقیماً فعالیت کند بدون اینکه آقای حکمتیار نظارت داشته باشد دو سه بار دیگر این جلسه دایر شد، یکبار نمایندگان ما رفتند سیاف را دیدند و نمایندگان آنها آمدند با ما دیدار نمودند. و فیصله شد که بدون قید و شرط و با قول وجدان و شرف اسراء رها شوند. ولی متأسفانه قوماندانان اتحاد مخالفت کردند خود آقای سیاف نظرش این بود، با اینکه دو صد نفر اسیر از مردم ما از جنگ افشار نزد آنها می باشند، آنها فقط چهارده نفر را در تبادل

آزاد کردند.

در مرحله سوم که قرار بود اسراء رها شوند نمایندگان در محل تبادل رفتند اما آنها حاضر نشدند. بعد از این مسئله جلسه ای صورت نگرفته که ادامه قضیه چه می شود؟

خبرنگار صدای آمریکا سؤال نمود: گفته می شود که افراد غیر نظامی در اختیار حزب وحدت قرار دارد و آنها مورد لت و کوب قرار می گیرد شما چه نظر دارید؟

استاد مزاری گفت: ما اسیر غیر نظامی در اختیار نداریم و لت و کوب اسراء را ناجایز و نادرست می دانیم، حتی اسرای نظامی که در اختیار ما قرار دارند، مانند نیروهای نظامی ما اعاشه می شوند. هیچگونه کار بالای آنها نمی شود در صورتیکه بالای اسرای ما انواع و اقسام کارهای شاقه را انجام داده اند، توسط آنها مهمات منتقل کردند و سنگر کنند، حتی زراعت هم کردند. و این موضوعی را که آنها علیه ما ادعا کرده اند نادرست است.

استاد مزاری با ذکر این نکته که معیار انتخاب قوماندانان ولایات مشخص نشده است در پاسخ به این پرسش خبرنگار صدای آمریکا که سؤال نمود: نحوه انتخاب وزرای دفاع و داخله چگونه خواهد بود؟ اظهار داشت: در توافقنامه جلال آباد قرار شد از هر ولایت دو نفر قوماندان برای انتخاب وزرای دفاع و داخله تعیین شوند. این یک مسئله غیر عملی بود. زیرا این موضوع در صورتی ممکن می توانست باشد که ولسوالی ها فعال می شد و شورای جهادی تشکیل می شد و شورای جهادی ولایات از هر ولایت دو قوماندان تعیین می کرد. اما در طول چهارده ماه گذشته اکثر ولایات و ولسوالی های افغانستان فعال نبوده به این دلیل توافق رهبران در این مسئله از ابتدا غیر عملی بود. بر علاوه این مسئله، معیار انتخاب قوماندانان مشخص نشده بود همه کسانی که در

چهارده سال جهاد سهم داشتند، خود را قوماندان میدانند این مسئله ای بود که از اول هم برای آن تدبیر اساسی سنجیده نشده بود. من معتقدم که این کار سختی است چون هنوز در کابل یک حکومت درست پیاده نشده تا در ولایات نفوذ کرده باشد، بهتر همان است که انتخابات عمومی برقرار شود و در ولایات شورای جهادی منتخب تشکیل شود.

خبرنگار بی بی سی سؤال نمود: اخیراً مرزهای شمال افغانستان مورد تجاوز قوای روسی و عساکر سازمان مخفی کی - جی - بی قرار گرفته نظر شما در این مسئله چیست؟

استاد مزاری پاسخ داد: در اصل اختلافاتی که در تاجیکستان موجود است ما هیچ دخالتی نداریم و مصمم نیستیم که در آینده در امور کشوری دخالت نمائیم. مسایل آنها مربوط خود آنها است، اختلافات و کشمکشها مهاجرت را در مسیر دارد و تعدادی از مردم تاجیکستان به کشور ما پناه آورده اند. اما تجاوز روسها را محکوم می کنیم، ما مقصر اصلی این مسئله را رهبران جهادی می دانیم که اینها نتوانستند اختلافات شان را رفع کنند و یک حکومت به وجود بیاورند. روسها تیکه وزیر خارجه اش می گفت: ما از افغانستان که برآمدیم دست خود را داغ کردیم که دیگر در امور داخلی کشوری مداخله نکنیم. ولی متأسفانه با اختلافات و ضعفهایی که رهبران جهادی داشتند حکومت به وجود نیامد و روسها این جرأت را پیدا کردند که دوباره به خاک ما تجاوز کنند. تمام مردم افغانستان آماده هستند در صورت عدم جلوگیری از تجاوز روسیه به روسها درسی بدهند که دیگر این جرأت را در گفتن هم پیدا نکند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار صدای آمریکا که پرسید: در باره بازگشت مهاجرین غرب کابل چه تدابیر اندیشیده اید؟ گفت:

در طول سال گذشته ده تا جنگ بالای مردم ما تحمیل شد و پیامد طبیعی

جنگ مهاجرت تعدادی از ساکنین مناطق درگیر جنگ است. ما از طرف خود اطمینان می‌دهیم برای تمامی مهاجرین که به خانه‌های شان برگردند امنیت شان گرفته می‌شود و منازل شان در اختیارشان قرار می‌گیرد. اما اینکه دوباره جنگ پیش می‌آید یا نه؟ بستگی به طرف مقابل دارد. که اگر جنگ پیش بیاید، طبیعی است که مهاجرین برگشته نمی‌توانند. با وجود این مسئله، ما در شرایط فعلی از مهاجرین دعوت می‌کنیم که به خانه‌های شان برگردند و مطمئن باشند که امنیت آنها تأمین خواهد شد.

استاد مزاری در پاسخ به این پرسش خبرنگار صدای امریکا که سؤال نمود: در باره آتش بس ایجاد شده چه نظر دارید؟ گفت: از زمانیکه توافقات جلال آباد امضاء شد، تا آمدن جنرال دوستم آتش بس نبود، برای اینکه ما در جنگ اخیر که ده روز طول کشید و شدیدترین جنگ بود، هزار نفر از نظامی و غیر نظامی زخمی داشتیم اما پس از اعلام آتش بس توسط نمایندگان شورای جهادی جلال آباد چهار هزار نفر زخمی داشتیم. ولی وقتی که جنرال دوستم آمد و هیئت ناظر بالای کوهها بالاشد فعلاً آتش بس برقرار شده و ما مصمم هستیم که این آتش بس را ادامه دهیم.

استاد مزاری با بیان این نکته که: وقتی که یک حکومت پایدار به وجود نیاید، هیچکسی توانائی امنیت برقرار کردن صد در صد را ندارد، در پاسخ به این پرسش خبرنگار صدای امریکا که در باره وضع امنیتی مردم بخصوص جوانانی که مهاجر بوده‌اند و به خانه‌های شان بر می‌گردند، اظهار داشت: در کابل هنوز وضعیت جنگی پایان نیافته ولی ما مصمم هستیم که امنیت ساکنین این منطقه را تأمین نمائیم و بر همین اساس ما بیش از صد نفر مسلح را که دست به تخلفات می‌زدند دستگیر کردیم و آنها را جزا دادیم و حالا نیز بهر قیمت که می‌شود می‌خواهیم امنیت برقرار شود. متأسفانه در آن طرف که رئیس جمهور

در آنجا است و مصارفی هم برای امنیت شهر گرفته می شود وقتی مردم برای کسب و کار می روند، مرتباً مورد اذیت و آزار قرار می گیرند که امیدوار هستیم در آینده رفع شود. (۴۷)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار C.N.N آمریکا:

یکشنبه ۱۳۷۲/۶/۷

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی بعد از ظهر روز یکشنبه ۷۲/۶/۷ خبرنگار سی.ان.ان آمریکا را بحضور پذیرفته و به سئوالات وی در مورد انتخابات، آتش بس و درگیریها و... پاسخ گفت:

استاد مزاری در پاسخ این سؤال خبرنگار که پرسید: نظر شما در مورد انتخابات چیست؟ گفت:

همه مردم افغانستان انتخابات را می خواهند ولی مشکل در این جا است که واحدهای اداری گذشته ظالمانه بوده مثلاً یک واحد که پنج هزار نفوس داشته یک نماینده را مستحق بوده و یک واحد اداری دیگر که یکصد و شصت هزار نفوس داشته آن هم یک نماینده استحقاق داشته از این لحاظ باید در نحوه انتخابات بحث شود. مسئله دیگر در انتخابات مشخص نمودن دقیق نفوس است و مشکل دیگر شرکت و یا عدم شرکت زنها در انتخابات است. ما طرح خود را برای حل این مسایل به کمیسیون انتخابات دادیم و در آن طرح ما گفته بودیم که باید احزاب و افراد مستقل کاندید شود کسی که تابع افغانستان است اعم از زن و مرد در رأی گیری شرکت داشته باشد و به این طریق هم موضوع نفوس و هم واحد اداری حل می شود چون اگر واحدهای اداری معیار باشد حقوق تعداد زیادی از مردم ضایع می شود و اگر بگوئیم که زنها شرکت نکنند بدین ترتیب نصف مردم در انتخابات حاضر نبوده و انتخابات ناقص خواهد بود

و اگر نفوس را معیار قرار بدهیم باز هم سرشماری دقیق وجود ندارد. خبرنگار سؤال نمود اگر یک حکومت ائتلافی تشکیل نگردد انتخابات انجام نخواهد گرفت و آیا هر کس زیاده‌تر رأی آورد مورد قبول همه واقع خواهد شد؟

استاد مزاری پاسخ داد: بعد از اینکه انتخابات برگزار می‌شود باید حکومت ائتلافی تشکیل شود منتهی حکومت ائتلافی طبق معیار نفوس باید باشد و چون در افغانستان اگر ده حزب به وجود بیاید و مساویانه یک حکومت ائتلافی تشکیل بدهد عدالت اجتماعی رعایت نخواهد شد زیرا در بین این احزاب حزبی است که ثلث مردم افغانستان از آن حمایت می‌کند و یک حزبی است که حتی ۵۰ نفر طرفدارش نیستند باید رأی‌گیری شود و طبق معیار نفوس حکومت ائتلافی تشکیل شود.

استاد مزاری در جواب این سؤال خبرنگار که پرسید بعلاوه آتش بس چرا هنوز جنگ ادامه دارد؟ گفت:

در افغانستان تا بحال یک حکومت قانونی به وجود نیامده است و هنوز کسانی هستند که به ملیتهایی که حقوقشان ضایع شده بود حق قایل نیستند و جنگ افروزی می‌کنند. وقتی که آنها حق قایل نشوند طبعاً جنگ پیش می‌آید اگر یک حکومت قانونی به وجود بیاید که حقوق تمامی ملیتها را در نظر بگیرد جنگ تمام خواهد شد.

خبرنگار سؤال نمود چه تعداد نفوس از حزب وحدت حمایت می‌کند و شما چه ساحات کابل را تحت کنترل دارید؟

استاد مزاری جواب داد: شما خودتان بروید و ببینید چه مقدار تحت کنترل ما است و چه مقدار تحت کنترل آقای ربانی است.

در اخیر این مصاحبه خبرنگار سی. ان. ان آمریکا از استاد مزاری خواهش نمود که اجازه دهد از سفارت شوروی و مناطق فتح شده دارالامان دیدن نماید و استاد مزاری با ذکر این مطلب که سفارت شوروی در دست ما امانت است ما نمی‌توانیم اجازه دهیم که از داخل آن گزارش تهیه کنید و لی دیگر مناطق بلا مانع است و شما می‌توانید عکس و فیلم بگیرید. (۴۸)

متن مصاحبه خبرنگاران روزنامه هیواد با استاد مزاری یکشنبه ۱۳۷۲/۶/۱۴

خبرنگاران روزنامه هیواد قبل از ظهر یکشنبه ۷۲/۶/۱۴ با حضور در اقامتگاه استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی با وی مصاحبه‌ای ترتیب داده که بدلیل اهمیت مطالب آن خبرنامه وحدت متن کامل آن را در اختیار خوانندگان گرامی قرار می‌دهد.

■ سؤال: استاد محترم در رابطه با روابط حزب وحدت اسلامی و جمعیت اسلامی، اتحاد اسلامی، حزب اسلامی و سایر تنظیمهای جهادی نظراتی اگر داشته باشید برای ما ارائه فرمائید؟

■ جواب: بسم الله الرحمن الرحيم ما با همه تنظیمهای جهادی رابطه حسنه داشته و داریم و بر علیه هیچ تنظیم خاص، موضع نداشتیم و دو بار تنظیمهای جهادی حقوق مردم ما را نادیده گرفتند یکبار در سال ۱۳۶۷ و بار دوم در سال ۱۳۷۱ و در دولتهایی که تشکیل دادند برای مردم ما حق قایل نشده‌اند ازین جهت ما از دوستان گلایه داریم نه در سال ۱۳۶۷ و نه در سال ۱۳۷۱ هیچ گونه اقدام خصمانه‌ای علیه تنظیمهای جهادی از طرف ما صورت نگرفت بخاطر مصالح انقلاب و مصالح مردم فقط گلایه داشتیم و اعتراض داشتیم نظر هیچ گونه درگیری نداشتیم متأسفانه در ۱۴ جوزای ۱۳۷۱ از طرف اتحاد اسلامی بالای مواضع ما حمله شد آن هم در وقتی که ما با آقای مجددی

مشوره کرده بودیم و به توافق رسیده بودیم که به دولت عمومی شرکت کنیم و این توافق با هیئت شورای جهادی صورت گرفته بود ولی هنوز اعلان نشده بود که این جنگ پیش آمد و این جنگ هم وقتی انتخاب شده بود که شما میدانید مردم ما با امام خمینی (ره) علاقه داشته و بعنوان رهبر جهان اسلام و رهبر سیاسی احترام می گذاشتند و ما می خواستیم سالروز رحلت امام خمینی (ره) را مراسم بگیریم در زمان حکومت نجیب هم مردم ما این تجلیل را گرفته بودند و حکومت نجیب هم اجازه داده بود که اینها به یک رهبر مذهبی احترام قایل شوند این بود که مردم ما آمادگی گرفته بودند که مراسم را برگزار کنند ولی آنها در همین روز حمله کردند. روز دوم جنگ ما اعلامیه آتش بس را یکطرفه امضاء کردیم ولی سه چهار روز این جنگ دوام پیدا کرد همین طور چهار جنگ از طرف اتحاد سیاف علیه مردم ما تحمیل شد بعد از جنگ دوم بود که از طرف رهبران جهادی درخواست شد که با آقای سیاف بنشینیم و در قرغه جلسه دایر شد. ما صحبت کردیم و از آقای سیاف سؤال کردیم که شما روی چه انگیزه‌ای با ما جنگ می کنید؟ و او در پاسخ گفت که اگر ما با شما جنگ می کردیم وضعیت به این شکل نمی بود و می توانیم جنگ بکنیم. و مضمونش این بود که ما می توانیم شما را نابود کنیم. البته یک چیزی که آنجا اظهار کرد این است که من با کمونیستها مخالف هستم این برای ما افتخار است و حتی اگر یک فرد اتحاد اسلامی باقی بماند ما می جنگیم و غیر از این ما کاری نداریم.

و ما برای شان گفتیم که ما برای مردم خود حق می خواهیم ولی این حق را از آقای مجددی می خواستیم و حالا از آقای ربانی می خواهیم و گرفتن حقوق هم جنگ نمی خواهد ما در سال ۶۷ هم می توانستیم جنگ بکنیم در اول که حضرت صاحب مجددی وارد کابل شد می توانستیم جنگ کنیم یعنی برای حفظ

کردن مردم خود و حقوق مردم خود اگر جنگ می‌کردیم همان وقت جنگ می‌کردیم و باز با دولت آقای مجددی توافق نامه امضا کردیم ولی وقتی که توافقنامه امضاء می‌شد جنگ بالای ما تحمیل شد که ما علّتش را نمی‌فهمیم نه شما دولت هستید که از شما حقوق بخواهیم، از آقای مجددی خواسته بودیم و توافق نامه را امضاء کرده بودیم و حالا هم از آقای ربانی می‌خواهیم این به شما تعلق ندارد، ولی اینکه شما می‌گوئید ما بخاطر بی‌حجابی با کمونیستها می‌جنگیم این با ما ربط ندارد اگر بی‌حجابی به تلویزیون می‌آید مال آقای ربانی است اگر شما نیروهای شمال را می‌گوئید آنها الآن در میدان هوایی و تپه مریجان هستند خودشان در میدان هستند شما میتوانید با خودشان جنگ کنید اما جنگ چرا سر ما تحمیل می‌شود؟ این مسئله بود که در آنجا مطرح شد و یک مدتی طول کشید. باز هم جنگ سوم پیش آمد. در جنگ سوم کلیه مناطق حوزه پنج بدست ما بود و ما از باب صلح و مصالحه و از اینکه می‌خواستیم آرامی باشد این منطقه را تخلیه و در اختیار نیروهای جهادی که مرکب از حرکت اسلامی، حرکت انقلاب و شورای نظار و اتحاد بود قرار دادیم و این امر دلیل بر این بود که ما هیچ وقت طرفدار جنگ نبودیم اگر ما طرفدار بودیم منطقه‌هایی را که در جنگ گرفته بودیم در صلح نمی‌دادیم. این مسئله بود که ما انگیزه این جنگها را تا هنوز نفهمیدیم اگر چه آقای سیاف خودش در صحبتهایش در مجلس حل و عقد گفته بود که کابل را کمونیستها ساخته، باید ویران شود و از نو بسازیم اگر او این انگیزه را دارد چرا با ما جنگید که چهار جنگ بین ما و آقای سیاف پیش آمد و در چهار جنگ در روز اول آتش بس را قبول کردیم و اعلامیه آتش بس را امضاء کردیم فعلاً هم یک کمیسیون تشکیل شده بعد از اینکه کابینه دایر شد آقای سیاف از آقای حکمتیار خواست که میانجی شود بین ما و اتحاد اسلامی آقای حکمتیار بحیث صدر اعظم رسماً از ما تقاضا کرد که ما

می‌خواهیم بین شما و اتحاد اسلامی میانجی شویم و مشکل شما حل شود ما قبول کردیم و نماینده خود را تعیین کردیم دو جلسه زیر نظر آقای حکمتیار در چهار آسیاب دایر شد ما در آن مذاکرات سه مسئله را مطرح کردیم یکی اینکه اسراء تبادل شوند دیگر اینکه راههای مناطق آزاد باشد با اینکه در فیصله اسلام آباد و جلال آباد این مسئله ترسیم شده بود گفتیم برای اطمینان مهاجرین دوطرف حایل بین ما و شما حزب اسلامی باشد و مردم ما هم اطمینان می‌کند بعد از دو سه جلسه آقای سیاف با اینکه خودشان خواسته بود که آقای حکمتیار میانجی شود پیغام داد که ما می‌خواهیم با شما مستقیماً مذاکره کنیم و واسطه نمی‌خواهیم و به آقای مقصودی هم گفته بود که هر قسم می‌خواهید مسئله را حل نمائید ما قبول داریم. این موضوع را هم قبول کردیم و گفتیم خوب حالا که اینها میانجی نمی‌خواهند مستقیماً مذاکره می‌کنیم مستقیماً مذاکره شد آقای مقصودی و آقای معصومیار از طرف ما به مذاکرات شرکت می‌کردند و از آن طرف چند قوماندان و مسئولین اتحاد، اینها نشسته بودند در جلسه اول که اسنادش موجود است دست به قرآن رساندند و مسئله اول این بود که بدون قید و شرط اسراء آزاد شوند اسراء که آزاد شد بحث در باره مهاجرین می‌شود با اینکه ۲۷۰ نفر از مردم ما در نزد آقای سیاف اسیر هستند اینها ۱۴ نفر را آوردند اینجا برای تبادل که از این چهارده نفر یکنفرش هم از حزب اتحاد خود آقای سیاف بود حال چرا این فرد را آورده بود ما نمی‌دانیم و یک نفرش را هم از شهر گرفته بودند و دوازده نفر آنها از مردم افشار بودند که از افشار گرفته بودند، این مسئله عملی نشد باز دوباره جلسه شد و در روزیکه تبادل می‌شد از طرف نیروهای سیاف اختلال شد و فیر و تیراندازی صورت گرفت در جلسه بعدی هم باز پنج نفر را آوردند که مجموعاً ۱۹ نفر از مجموع ۲۷۰ نفر را آنها آزاد کردند این مسئله تأخیر افتاد دیگر رابطه قطع شد و تا این جلسه بعدی که آقای مقصودی با

آقای سیاف در گردنهٔ باغ بالا ملاقات نمود باز هم دوباره جلسه دایر شد و گفتند که یک کمیسیون مشترک از شورای نظار و اتحاد و حزب وحدت به وجود بیاوریم و دولت آتش بس اعلام کرد از آن بعد هم پریروز (روز جمعه) باز هم پنج شش ساعت جنگ بود این وضعیت ما است با اتحاد اسلامی که اینها هر وقت مذاکره گفتند ما رد نکردیم و از آن استقبال کردیم و نتیجه این می شود که ما هیچ خصوصی نداریم.

■ سؤال: استاد محترم در جریانی که صحبت کردید گفتید که نوزده نفر از اسرای حزب وحدت اسلامی آزاد شده بفرمائید از طرف حزب وحدت چند نفر آزاد شده؟

■ جواب: البته ما از اتحاد اسلامی اسیر نداشتیم با وجود این مسئله رفتیم بین اسراء که از دارالامان داشتیم اعلان کردیم آنهايي که خودشان گفتند ما طرفدار آقای سیاف هستیم سیزده نفر بودند که آزاد کردیم چون رسماً تعهد کرده بودیم. ما در مسئله افشار اسیر نگرفته بودیم و در دارالامان هم از اتحاد نیرو نبود.

اما در بارهٔ سؤال قبلی تان در رابطه با شورای نظار ما در سال ۱۳۶۸ که حزب وحدت تشکیل شد با شورای نظار رابطه داشتیم و در آن روز حزب وحدت به این نتیجه رسیده بود که برادرانی که در خارج هستند اینها بتوافق نمی رسند و مردم افغانستان جنگ را از داخل شروع کرده و ثقل جنگ بدوش اینها بوده از این رو خود اینها باید قضیه را حل کنند و به همین منظور ده تا هیئت از سوی حزب وحدت اسلامی تعیین شد تا با قوماندانان جهادی داخل کشور مذاکره نمایند از جمله یک هیئت در تخار پیش آقای مسعود فرستادیم تا برای هماهنگی عملیاتهای نظامی و برای آینده افغانستان تصمیم بگیریم چون در خارج تحت تأثیر کشورهای همسایه نمی شد تصمیم گرفت.

سال ۱۳۶۹ یا ۱۳۷۰ بود که هیئت دیگری از ما در پروان با آنها نشست کردند و در سال ۱۳۷۰ دوتا هیئت در پنجشیر فرستادیم و توافق کردیم که در کابل متفقاً وارد شویم وقتی که کابل ساقط شد نیروهای حزب وحدت اسلامی در این جابود و با نیروهای جمعیت اسلامی هماهنگی داشتیم ولی متأسفانه آقای مسعود بتوافقاتش عمل نکرد و بازهم ما دعوا و نزاع نداشتیم ولی گلایه داشتیم که چرا توافقاتش را نقض کرد تا وقتی که جنگ پنجم پیش آمد بین ما و شورای نظار اصل مسئله در این بود که یک هیئت از شمال به سرپرستی سید منصور نادری از طرف جنبش ملی اسلامی می آمد تا با دولت اینجا مذاکره کند و در مورد موقف و سهم گیری آنها در شورای قیادی و دولت تصمیم گرفته شود نفرهای سید منصور برای ما پیغام دادند که امروز سید منصور به کابل می آید و شما اگر خواستید نماینده تان را برای استقبال میدان هوایی بفرستید ما هم قبول کردیم و یک تعداد مردم ملکی و ریش سفیدان به میدان هوایی رفتند.

نیروهای سید منصور به مزار گزارش دادند که در کابل یک سری تحرکاتی وجود دارد که در نتیجه سید منصور مسافرت خود را لغو کرد و مردم ملکی ما که از اینجا رفته بودند بر می گشتند که نفرهای سید منصور با شورای نظار درگیر شده و در منطقه تایمنی هم جنگ شروع شد نیروهای ما از تایمنی کسب تکلیف کردند که نیروهای سید منصور با شورای نظار درگیر شده ما چه کار کنیم ما گفتیم که شما میانجی باشید درگیری نکنید گشتند حرکت اسلامی درگیری را شروع کرده ما گفتیم شما سعی کنید درگیری گسترده نشود همین جا خاموش شود همین مسئله بود که به یک شکل درگیری خاموش شد و فردایش بیش از پنجصد نفر از مردم ما را بجرم اینکه هزاره هستند و مریدهای بچه سید کیان، در شهر گرفتند. این مردم را که گرفتند درگیری در (دهمزننگ و منطقه سیلو) شروع شد. از طرف شورای نظار میر هاشم آمد اینجا که درگیری ختم شود او خودش هم گفت

من هم تعجب می‌کنم جنگ با فرقه هشتاد بود پنجمصد نفر از مردم شما چرا گرفتار شده او هم تلفن میزد که مردم ملکی را رها کنید جنگ خاموش می‌شود و آن روز هم جنگ خاموش نشد.

فردایش ما در گردنه باغ بالا آقای خلیلی را فرستادیم. از طرف ما اعلامیه آتش بس امضاء شد و شب هم بنا بود از طریق رادیو پخش شود ولی متأسفانه پخش نشد اعلامیه‌ای به پشتو در بخش پشتوی تلویزیون و رادیو پخش شد و کاملاً علیه ما یک عبارت نادرستی را پخش کردند و در بخش فارسی این موضوع پخش نشد برای فردایش که روز سوّم می‌شد باز هم با مقرر گذاشتند که در گردنه باغ بالا بیایید هیئت‌ها رفتند و بنام از هر دو طرف سنگرها کنترل شود از ساعت ۹ که نفرهای ما منتظر ماندند، تا ساعت ۴ بعد از ظهر اینها نیامدند، ساعت ۴ آمدند و گفتند حالا ناوقت شده امشب حتماً اعلامیه پخش می‌شود ما برای فردا نفر می‌بریم در سنگرها که جلو این کارها را بگیرد باز هم دوباره آن شب اعلامیه آتش بس پخش نشد بعد روز چهارم بود که آقای طالقانی تلفن زد از سوی هیئت جنبش، که ما پیش آقای ربانی رفتیم می‌خواهیم که شما بانمایند اش صحبت داشته باشید گفتیم بسیار خوب آنها آمدند در گردنه باغ بالا ولی از آنجا پیشتر راه ندادند و آنها برگشتند و بعد ساعت ۱۱ بود که فوزی و خان آقا آمد که ما پیش آقای ربانی بودیم از آن جا آمدیم برای میانجیگری و می‌خواهیم که بین شما آتش بس ایجاد کنیم. ما به اینها گفتیم آتش بس را که ما با اینها امضاء کرده بودیم از رادیو و تلویزیون پخش نکردند حالا که شما آمدید اختیار دارید و نیروهای شما حایل شود بین نیروهای ما و نیروهای شورای نظام ما قبول داریم و طرفدار جنگ نیستیم ولی اینها از اینکه اعلامیه آتش بس را نشر نکردند پیدا است که حاضر به آتش بس نیستند بعد اینها رفتند و ساعت ۳ بود که با ما تماس گرفتند که اینها قبول کرده شما آماده باشید که نیروهای ما می‌آیند

برای حایل شدن و سپس نفر با صلاحیت شما با ما همراه باشد، ما گفتیم خیلی خوب. تا چهار بجه شد همینطور می‌گفت که شما آماده باشید و ساعت پنج بود که فوزی با ما تماس گرفت که نیروهای ما از مزار با جنرال مجید آمده می‌خواستند در مقر ما بایند که شورای نظار با ما درگیر شدند نیروهای ما را کمین زدند و اینکه ما بیاییم بین شما حایل شویم منتفی شده و ما فعلاً درگیریم، این بود که در ظرف چند ساعت چندین پایگاه شورای نظار را گرفتند و شب همین روز اعلامیه آتش‌بس از رادیو خوانده شد، اعلامیه‌ای که ما سه روز پیش امضا کرده بودیم آن شب اعلان شد دلیل اینکه ما طرفدار این جنگ نبودیم با اینکه یک پایگاه در چنداول برای حفاظت مردم که چهل نفر بیشتر نداشتیم اینها آنجا را با تانک زدند مسجد را زدند، خانه‌های مردم را زدند باز هم مردم ما بخاطر آتش‌بس شادیانه نمودند و فیرهای هوایی کردند با درگیری جنبش این آتش‌بس ایجاد شد، آتش‌بس که شد سه روز بعد آقای فاضل و آقای صادقی با آقای ربانی ملاقات کردند که صلاح نیست این درگیری‌ها ایجاد شود بعد از این جلسه تقاضا شد که ماهم با آقای ربانی بنشینیم تا اینکه درگردد باغ بالا نشستیم و در آنجا آقای ربانی گفت که قضیه چنداول چیزی خوب نبود و منطقه غیر نظامی زده شد خسارتی که به این مردم وارد شده ما این خسارت را می‌دهیم و از آقای فاضل خواست که شما این خسارت را باز دید کنید و زمینه فراهم کنید ما حاضریم با مردم صحبت کنیم ماهم قبول کردیم و فیصله شد اسراء دوطرف که گرفته بودند آزاد شوند و کمیسیون تشکیل دادند ولیست خسارت را به آنها دادیم عمل نکردند دوباره وقتی جنبش و حزب اسلامی میانه‌اش با شورای نظار بهم خورده بود آقای ربانی احساس می‌کرد که اینها مشترکاً عمل می‌کنند طرح چهار جانبه را قبول کرد تا چهار جانبه مسئله حل شود حزب وحدت، حزب اسلامی، جمعیت و جنبش دیگران را هم به کابینه شریک بکند پیش از مجلس

حل و عقد بود که اینها رفتند کتباً مسئله را امضاء کردند آقای ربانی امضاء کرد بعد که ما با آقای حکمتیار تماس گرفتیم آقای حکمتیار گفت که من به آقای ربانی اعتماد ندارم ولی از اینکه حزب وحدت پا درمیانی می‌کند قبول دارم این را ماکتباً از آقای ربانی گرفتیم از حزب اسلامی و جنبش و حزب وحدت هیئت تعیین شد ولی از جمعیت نشد و در آخر که مجلس حل و عقد را دایر کردند مجلس حل و عقد که هفت نفر از رهبران و تنظیمهای جهادی این مسئله را رد کردند گفتند که باید دایر نشود این دو تنظیم آمد دایر کردن و در آن جا آقای ربانی در بیانیه‌اش اعلان کرد که ما مناطق کوتاه‌سنگی و پوهنتون را می‌گیریم این بیانیه رسمی‌اش بود، این مسئله بود، اینها که مجلس حل و عقد را دایر کردند مسئله جنگ را علیه حزب اسلامی شروع کردند و از رادیو هم اعلان کردند که یک مقدار از منطقه حزب اسلامی را اشغال کرده‌اند. که حزب اسلامی در جنگ مناطق را پس گرفت و این جنگ دوام پیدا کرد.

و اما شما میدانید که رابطه فرهنگی ما با ایران مسئله‌ای است که کسی نمی‌تواند انکار کند و تمام مردم افغانستان در آن شریک هستند در سالروز پیروزی انقلاب اسلامی ایران، جهان اسلام و ایران هماهنگی‌هایی دارند. در همین روز ۲۲ دلو (بهمن) اینها سرافشار حمله کردند و چند قوماندان خائن را خریدند و این فجایع پیش آمد، که در جنگ نظامی شما می‌دانید زیاد مهم نیست یک سنگر یک وقت از دست می‌رود و یک وقت هم سنگری گرفته می‌شود این در مسایل نظامی یک چیزی طبیعی است ولی این وضع که بر سر مردم به وجود می‌آید چه آنهایی که بی‌طرف بودند و چه آنهایی که در کدام تنظیم وابسته بودند اسیر شدند چور و چپاول شدند این مسایلی بود که بسیار دور از انصاف و دور از حریم جهاد بود و ۷۲۰ نفر از مردم ما را از آنجا اسیر کردند که آنها تاحال اسیر هستند این مسئله پیش آمد، موضوع بعدی آن، آقای

عزیز مراد در جلال آباد به آقای خلیلی گفته بود که ما برای شما دیگر حق قایل نیستیم یعنی فقط که شما را ما بگذاریم که در کابل زندگی کنید این مسئله گذشت ما است! و بعد صد قومندان جمع شدند تا اینکه بدشت برچی همانند افشار ضربه بزنند این صد نفر قومندان که جمع شده بودند در حالی بود که رهبران تنظیمها در جلال آباد نشسته روی موضوع صحبت می کردند ولی شورای نظار پلان جنگ را طرح ریزی کرد.

معاون جنرال مؤمن آمد این جا که قوماندانان ما را نیروهای شما گرفته است در صورتیکه پنج ماه راههای دارالامان در دست آنها بود و با آن احترامات که برای جنبش داشتیم هیچ گونه تدارکات نظامی آنها را مانع نمی شدیم فقط می گفتیم ما با شورای نظار خوب نیستیم و شما کاری نداشته باشید در حالیکه می دانستیم که فرقه ۷۰ با شورای نظار در منطقه دارالامان کمک می کند بازهم این را پوشیده فکر می کردیم و بازهم مانع نمی شدیم وقتی آنها آمدند گفتند که چند تا از قومندانان ما را نیروهای شما گرفته، آنها از مسعود دستور داشتند و در دارالامان جلسه کرده بودند و تصمیم داشتند که با ما بجنگند و چون ما طرفدار جنگ نبودیم برای شان گفتیم که قوماندانان ما این کار را نمی کنند و نخواهند کرد وقتی که شما شک دارید هیئت تشکیل شود و پسته ها را بررسی کند آنها قبول کردند و رفتند تمام پسته ها را از نزدیک دیدند ولی پیدا نکردند و آنها شروع کردند نفرهای ما را از این طرف و آن طرف گرفتند و راه چهار آسیاب را بستند و من جنرال شکور را گفتم که شما می دانید ما با شما روابط خوبی داریم شما چرا دست به چنین کارهای جنگ طلبانه می زنید؟ و اگر شما این راه را ببندید ما هم مجبوریم دهمزنگ را ببندیم و جلو تدارکات نظامی شما را بگیریم، آنها گفتند که احساسات بچه ها کنترل نمی شود و ما کنترل کرده نمی توانیم.

در این وقت بود که موتر خرج آنها را که کاملاً تجهیزات نظامی بار بود

بچه‌های ما از راه گرفتند، جنرال شفیع آمد که موتر خرج ما را رها کنید، ما هم رها کردیم ولی آنها مردم ما را رها نکردند.

لذا ما دیدیم که آنها تصمیم گرفته‌اند و وزیر به اصطلاح دفاع هم به اینها دستور داده بود که بر علیه ما بجنگند ما در این جا گفتیم باید با جنبش تماس بگیریم که آیا جنرال مؤمن تحت قومنده شما است یا خیر، اگر تحت قومنده شما است جلوش را بگیرید و اگر تحت قومنده شما حرکت نمی‌کند بعد درگیری ما باعث تیره‌گی روابط با جنبش نشود. آنها به ما خبر دادند که جنرال مؤمن تحت قومنده ما نیست من گفتم حال که تحت قومنده شما نیست فرماندهان این جا کدام یکی تحت قومنده شما است آنها گفتند که جنرال اکرم با ما است گفتم آنهایی که با شما است بگویند با ما درگیر نشوند آنها هم نامه نوشتند که رابطه ما با حزب وحدت خوب است شما هم با حزب وحدت همکاری نمایید و من رئیس ارکان جنرال اکرم را این جا خواستم و برایش گفتم که شما با جنبش هستید و ما با شما کاری نداریم و این جا بود که ما تنها جنگی را که تصمیم گرفته بودیم وارد عمل شویم جنگ دارالامان بود و هیچ راهی دیگر برای ما نبود.

ما از ساعت ۷ که عملیات این جا را شروع کردیم تا ساعت ۲ به استثنای ریاست ۵ بقیه جاها را تصرف نمودیم و فقط ریاست ۵ باقی مانده بود و در روز دوم جنگ ریاست ۵ هم تصفیه شد بعد آنها از زمین و هوا مناطق مسکونی ما را کوبیدند که در این جنگ به تعداد یکهزار از مردم کشته و زخمی شدند و شما هم شاید باور نکنید که فیلم جنگ جهانی را بیاد می‌آورد در این جنگ فقط بمب اتم استعمال نشد که آن هم نبود وقتی که ما آتش بس را قبول کردیم و تا وقتی که جنرال دوستم آمد این جا در حال آتش بس که دنیا هم می‌گفت که آتش بس برقرار شده است. ما از مردم غیر نظامی خود چهار هزار نفر زخمی داشتیم یعنی

در جنگ ده روز یکهزار نفر زخمی شده و در زمان آتش بس چهار هزار نفر زخمی شد و هر روز از رادیو و تلویزیون اعلان می‌کردند که حزب وحدت آن طرف را با راکت می‌زند و آتش بس را نقض می‌کند. تا وقتی که جنرال دوستم آمد جنرال دوستم از من خواست که من در میان شما میانجیگری می‌کنم و طرفدار جنگ نیستم و من هم گفتم که ما هم طرفدار جنگ نبوده و نیستیم و شما نیروهای خود را بعنوان حایل بیاورید که جنگ ختم شود و از آن روز بعد جنگ قطع شد. در روز دوم و سوم گفت که ما اسراء را تبادل می‌کنیم ما ۵۱ نفر از دارالامان اسیر نظامی داشتیم که اصلاً ما اسیرگیری را معتقد نیستیم مسلمان مسلمان را نمی‌تواند اسیر بگیرد ولی متأسفانه در ۱۴ ماه وضعی که بکابل پیش آمده مجبوراً ما اسیر گرفتیم که شما باور کنید در این منطقه که از دارالامان کابل و گذرگاه در دست ما افتاده است ما غیر از نظامی کس دیگری را اسیر نگرفتیم و شما باور کنید که از منطقه افشار بیش از چند صد نفر اسیر شدند و تا حال بیش از یک ماه می‌شود که از طرف شورای نظار کسی حاضر نشده که اسراء را تبادل کند ما از اول طرفدار جنگ نبودیم و با هیچ یکی از تنظیمها بنای درگیری نداشتیم و با جریانهای جهادی رابطه ما حسنه است و مسایلی در بین خود نداریم همین طور با مسئله مولوی صاحب یونس خالص در عین حال که می‌گفت من شیعه‌ها را در افغانستان قبول ندارم، ولی با این همه ما با او جنگ نداریم ما هم یک جزئی از ملت مسلمان افغانستان هستیم این مربوط به آنها است که ما را قبول دارند یا نه. اما ما بعنوان یک عضو از جامعه افغانستان باید در دولت آینده شریک باشیم و باید طبق حجم نفوس مردم ما، به ما حق داده شود و نمی‌خواهیم بکسی ظلم بکنیم و هم نمی‌خواهیم مورد ظلم کسی دیگر قرار بگیریم.

■ سئوال: روابط شما با حرکت اسلامی چطور است؟ اگر ممکن است

توضیحاتی ارائه فرمایید.

■ جواب: ما با حرکت اسلامی چون مردم ما یکی است ما هیچ گونه نزاع نداریم تمامی ما یکی هستیم.

■ سؤال: سروصدهایی شنیده می شود که گویا اختلافهای سیاسی میان حزب وحدت اسلامی و حرکت اسلامی وجود دارد در این باره نظر شما چیست؟

■ جواب: نه، ولی هرکسی برای جامعه و بافت جامعه خود برداشتی مستقلی دارد و این از خصلت انسانها است که اختلاف در برداشت چه سیاسی و چه اجتماعی است و هیچ اختلاف سیاسی و نظامی باهم نداریم چون مردم ما هر دو یکی است در این چهارده ماه هیچ گونه اختلاف بین مردم ما نیست ممکن است یک کسی با یک تنظیم نزدیکتر و یا دورتر باشد اینها یک چیزی طبیعی است اختلاف نظر از فطرت انسانها است.

■ سؤال: در رابطه با مذاهب شیعه و سنی در افغانستان چه نظر دارید؟

■ جواب: مسئله شیعه و سنی یک واقعیت خارجی است که امروز هیچ کس نمی تواند انکار کند چه کسی در قانون اساسی یک مذهب را به رسمیت بشناسد و یا نشناسد، پیروان آن مذهب پیروی از مکتب شان می کند یعنی حالا هم در افغانستان اگر مذهب تشیع مثل برادران اهل تسنن رسمیت داشته باشد یک سنی شیعه نمی شود. اگر هم رسمیت نداشته باشد یک شیعه سنی نمی شود و این یک واقعیت هست که ما انتظار داریم بعد از چهارده سال جهاد مردم ما این شجاعت و شهامت را در دنیا اثبات کند و این مشکل جهان اسلام را در افغانستان حل بکنند و اعلام کنند که بین شیعه و سنی هیچ فرقی نیست یکی هستیم هر دوی ما مراسم خود را رسمی انجام می دهیم تا این پرده ای را که استعمار ترسیم کرده از دست استعمار در سطح بین المللی بگیریم تا اینکه دیگر این مسایل مطرح نشود، به عنوان

اختلاف شیعه و سنی و برای این مسئله، انقلاب ما یک ضربه دیگر نخورد، لهذا ازین جهت صحبتهایی که ما داشتیم هم آقای حکمتیار گفت این حق شما است و کسی نمی تواند حق شما را سلب کند و هم آقای ربانی و مسعود این مسئله را قبول کردند که این حق طبیعی شما است جنبش هم در خط مشی خود اعلان کرده که این مسئله از نظر ما هیچ اشکال ندارد. و ما معتقد هستیم مسئولین جهاد و مسئولین افغانستان درایت بخرج بدهند این مشکل و معضله که استعمار فوق العاده توانست تبلیغ بکند مسئولین افغانستان این مسئله را در افغانستان حل کنند و یک حکومت نمونه ای را در جهان اسلام مطرح کنند ازین بابت ما هیچ گونه اختلافی نداریم و هیچ گونه تضاد وجود ندارد شما می دانید در بین مذاهب در هر جا که است بین خودشان اختلافهای فردی وجود دارد چهار تا مذهب که برادران اهل تسنن دارند استنباط، و نظرهای شان هیچ وقت یکی نیست یعنی هر کدام از مذاهب طبیعتاً باید اختلاف نظر داشته باشد ولی در دست استعمار که افتاد برای تضعیف مسلمانان استفاده کرده که ما امیدوار هستیم در آینده با درایت رهبران این مسئله رفع شود تا دشمنان اسلام سوء استفاده نکنند.

□ سؤال : استاد محترم در مناطق دشت برچی، کارته سه و قلعه شاده خانه های مردم در اثر جنگ بکلی تخریب شده و دولت بیانیه داده بود که ما خسارت خانه های تخریب شده را می پردازیم ما می دانیم که این از توان دولت نیست نظر شما در این مورد چیست؟

□ جواب : حضور شما عرض شود که برای اعمار مجدد خانه های تخریب شده مردم که از جنگ صدمه دیده این یک وظیفه است که باید حل شود متأسفانه نه از مجامع بین المللی در این رابطه کمکهایی گرفته شده و نه از طرف دولت و اگر یکمقدار بررسی بکنند مصارفی را که برای نظامی مصرف می کنند و در جاهای غیر ضروری، اگر اینها را برای مردم بیچاره که

خانه‌های شان را از دست داده‌اند. مصرف شود قدری از مشکلات آنها حل خواهد شد. کشور فعلاً هیچ گونه در آمد ملی ندارد در سال گذشته بودجه‌ای که از طرف هیئت دولت تخصیص داده شده بود پنجاه میلیارد افغانی در آمد مردم خود افغانستان در نظر گرفته شده بود و سه صد و پنجاه میلیارد دیگر بنا بود چاپ شود و پولی که چاپ شد متأسفانه میلیاردها بوده ولی دولت مردان که چاپ کردن پول بی پشتوانه برای شان ساده است بیایند بعوض مصرف این پولها در جنگهای داخلی آن را مصرف عمران و آبادانی خانه‌های خراب شده مردم کند و من معتقدم این پولها که برای مصارف نظامی مصرف می شود اگر یک دهم آن برای کمک به مردم و بازگشت مهاجرین مصرف شود مشکل شان حل می شود و لو چاپ پول بدون پشتوانه یک فاجعه است برای مردم افغانستان ولی بجای اینکه برای تخریب مملکت مصرف شود بهتر است بالای آبادانی جامعه مصرف شود و در غیر این صورت وضعیت مردم افغانستان بدتر از بد خواهد شد.

■ سؤال: استاد محترم پوهنتون یکی از نهادهای فرهنگی ما است که تحت کنترل حزب وحدت اسلامی می باشد و اخیراً خبر شدیم که پوهنتون از نیروهای تان تخلیه شده و بدست رئیس وزارت تحصیلات عالی گذاشته شده تا دوباره فعال شود این طور شنیده می شود که شما علاقه مندی به تخلیه پوهنتون نداشتید و گویا در اثر اعمال نفوذ جنبش شما پوهنتون را تخلیه نمودید در این باره نظر شما چیست؟

■ جواب: این مسئله اشتباه است برای اینکه ما سال گذشته هم اساتید و مسؤولین پوهنتون را خبر کردیم که از طرف ما هیچ مانعی نیست بیایید پوهنتون را باز کنید که متأسفانه آنها در سال گذشته در اثر جنگهای پی در پی نتوانستند که پوهنتون را باز کنند. امسال که این مسئله پیش آمد ما با آقای حسن یار ملاقات

کردیم، سه ماه پیش گفتم که پوهنتون در اختیار شما است بروید بازگشایی کنید. باز در این اواخر که آمد ما به ایشان گفتیم پوهنتون آزاد است از طرف ما هیچ مانعی نیست و دستهای مغرض که کار می‌کرد اینها تبلیغات کرده بودند که حتی کتابهای پوهنتون را حزب وحدت به ایران فروخته و به ایرانیها داده ما خبرنگاران را دعوت کردیم آمدند، کتابها را هم در این جا دیدند و هم فیلم گرفتند که این یک توطئه بیش نبود و هرکس به سرمایه‌های ملی خیانت کرده یک روز به مردم افغانستان روشن خواهد شد ما هیچ وقت با مسئله پوهنتون بعنوان یک مسئله فرهنگی و یک منبع فرهنگی که حیات مردم افغانستان به آن بستگی دارد مانع نتراشیدیم و بعنوان یک وظیفه ملی و اسلامی وظیفه ما است که پوهنتون باید باز شود تا نسل جوان افغانستان تحصیل بکند و آینده افغانستان در اختیار اینها است و سرنوشت افغانستان را جوانان افغانستان تعیین می‌کنند و نباید بی‌سواد بمانند و جنبش در رابطه با پوهنتون با ما صحبت نداشت و جنبش فقط میانجی بین ما و شورای نظار است و خودش هیچ وقت اعمال نظر نمی‌کند منتهی بحثهایی که ما داشتیم کوهها اگر تخلیه شود پوهنتون هم غیر نظامی شود هیچ مشکل ندارد حتی در کل کابل اگر جنگ برچیده شود خطر تهدید نکند ما معتقد به نظامی کردن کابل نیستیم و نمی‌خواهیم کابل نظامی شود ولی وقتی کوهها را آنها تخلیه نکنند ما نمی‌توانیم سنگرهای خط مقدم را رها کنیم خود پلاک‌های پوهنتون تخلیه شده است در اختیار مسئولین پوهنتون است روی این مسئله بود که جنبش هم توافق کرده از بالای پوهنتون کوهها باید تخلیه شود و بروی این مسئله کمیسیون مذاکره دارد که تا هنوز به نتیجه‌ای نرسیده و برادران حاضر به تخلیه کوهها نشده‌اند امیدواریم که این مسئله حل شود و آنها کوهها را تخلیه بکنند و خطر جنگ که منتفی شود ما سنگرهای خط اول را از نظامی‌ها تخلیه می‌کنیم و منطقه کاملاً غیر نظامی خواهد شد. ولی اگر

آنها کوهها را تخلیه نکنند ما غیر از اینکه سنگرهای خط مقدم را حفظ کنیم و ساحه پوهنتون را برای اساتید تخلیه نکنیم راهی نداریم و جنبش هیچگونه دخالتی نداشته و نظری نداشته جنبش میان ما و شورای نظار میانجی بوده و ما این میانجی را قبول داریم مذاکرات هم ادامه دارد. امیدوار هستیم که در آینده مشکلات حل شود.

■ سؤال: مناسبات حسنه بین شما و جنبش وجود داشته در این رابطه استراتژی حزب وحدت چگونه است؟

■ جواب: ما بر اساس استراتژی که حزب وحدت دارد حق و وظیفه خود می دانیم که از جنبش حمایت بکنیم و اینها هم باید در دولت افغانستان سهم داشته باشند. و برای مردمش حق می خواستیم ما بعنوان یک وظیفه در چهارده ماه گذشته از آنها حمایت سیاسی کردیم و از حقوق شان دفاع کردیم لهذا ما چون همه ملیتهای افغانستان را برادر می دانیم و وظیفه برادری است که از یک دیگر دفاع بکنند ما طرفدار ظلم یک ملیت بر ملیت دیگر نیستیم در این جهت متقابلاً جنبش با ما روابطش حسنه بوده است. (۴۹)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران روزنامه‌های هیواد، انیس و نشریه مجاهد یکشنبه ۱۳۷۲/۶/۲۱

استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر روز یکشنبه خبرنگاران روزنامه‌های هیواد، انیس و نشریه مجاهد را بحضور پذیرفته به سوالات مختلف آنان پاسخ گفت.

خوانندگان محترم خبرنامه در همین شماره و شماره‌های آینده متن کامل این مصاحبه را بطور مسلسل مطالعه خواهند کرد.

■ خبرنگار انیس: مدّت زیادی از امضای توافقات جلال آباد می‌گذرد تا کنون این موافقتنامه تا چه حد عملی شده است و آیا باز هم راه عملی شدنش وجود دارد یا خیر؟

■ استاد مزاری: بسم الله الرحمن الرحيم. توافقات جلال آباد به این خاطر که همه رهبران و نمایندگان احزاب آن را امضاء کرده بودند یک گام مثبت بود که باید عملی می‌شد متأسفانه تاکنون بطور دقیق عملی نشده است. اولین کسانی که با موافقتنامه مخالفت کردند خود رهبران بودند چون توافق کرده بودند که در ظرف یک هفته بخاطر عملی شدن توافقات به کابل بیایند. ولی تعدادی از رهبران تا حالا هم که چندین ماه از توافقات می‌گذرد نیامده‌اند. کسی که خودش بعنوان مسؤول تنظیم نسبت به امضای توافقات تعهد ندارد از کسان دیگری نیز نمی‌توان انتظار داشت. مشکل دیگری هم که در اینجا پیش آمده پیش بینی نادرستی بود که رهبران در جلال آباد داشتند و آن هم مسئله وزارت‌های دفاع

و داخله بود که توافق شده بود بعد از دوماه از هر ولایت دو نفر قوماندان در کابل جمع شوند و وزیر دفاع و داخله را انتخاب نمایند، که رهبران انجام این کار را یا از اول تصمیم نداشتند و یا تصمیم داشتند ولی شرایط و وضعیت موجود کشور را درک نکرده بودند. این فیصله آنها در حالی صورت گرفت که در خود کابل یک حکومت مقتدر و یک امنیت نسبی برقرار نشده است چه رسد به ولایات که طبق توافقنامه باید شورای جهادی در آنجا به وجود بیاید و آنها با موافقه دو نفر قوماندان را در کابل بفرستند. و این یک کار غیر عملی بود. و مشکل مملکت هم سر وزارت‌های دفاع و داخله است چون مسئله امنیت و جنگ مربوط این وزارتخانه‌ها است و رهبران محترم نیز تصمیم نداشتند این مسئله حل شود و برای اغفال مردم مصوبه‌ای را امضاء کردند و یا درک صحیح از اوضاع نداشتند چون در صورتیکه واحدهای اداری ولایات درست نشده شورای جهادی تشکیل نگردیده و در خود کابل این مسئله تاکنون تحقق پیدا نکرده چطور ممکن است در ولایات درست شود و در ظرف دوماه به کابل بیایند و وزیر دفاع و داخله را انتخاب کنند؟!

مسئله دیگری که باز هم مورد توافق رهبران قرار گرفته بود اداره پنج وزارتخانه دفاع، داخله، مالیه، خارجه، و اطلاعات و کلتور توسط کمیسیون بود مفهوم این کار این بود که این وزارتخانه‌ها کلیدی است و باید توسط تمام احزاب مسایل وزارت خانه‌ها حل شود. از آن روز تا حال در وزارت خارجه و اطلاعات و کلتور اصلاً این کمیسیون تشکیل نشد و کمیسیونهای وزارت دفاع و داخله هم وظیفه شان این شده است که مصارف آن وزارتخانه‌ها را امضاء کنند یانه در صورتکه وظیفه اصلی آنها این بود که روی تشکیل اردوی ملی بحث کنند تا سلاحهای ثقیله جمع شود و یک اردوی منظم و اسلامی به وجود بیاید ولی از آن روز تا حالا یک قدم در این راستا برداشته نشده است فقط برای تبلیغات

چند جلسه‌ای دایر کردند و فیصله کردند که یا سلاحها جمع آوری شود و یا در نقطه‌ای که پایتخت را تهدید نتوانند برده شود ولی برای کمیسیونها هیچگونه صلاحیتی داده نشد. به این خاطر باوری که مردم و احزاب از توافقات جلال آباد داشتند عکس آن عمل شد. احزاب روی این موضوع نزاع نداشتند که پولی که برای وزارت تخصیص داده می‌شد برای آن وزارت مصرف می‌شود یا نه و بر آن نظارت داشته باشند. بلکه برداشت مردم و احزاب این بود که کمیسیون وزارت دفاع روی تشکیل اردوی اسلامی که مرکب از تمام احزاب باشد کار کند. ولی می‌بینیم که بیش از صد و پنجاه قطعه جدید در تشکیلات وزارت دفاع افزوده می‌شود و برای آنها بودجه تخصیص داده می‌شود در حالیکه اکثریت قاطع این قطعات مربوط یک حزب است و از مجموع این صد و پنجاه قطعه ده‌تای آن مربوط باقی احزاب نخواهد شد. لهذا در رابطه با تشکیل اردوی اسلامی هیچ بحثی صورت نگرفت. و نتوانستند در ظرف این مدت هیچ کاری انجام دهند. عین مسئله در وزارت داخله نیز جریان داشت. توافق دیگر رهبران محترم احزاب تشکیل شورای عالی نظارت بر دولت بود که در این شورا بعلاوه رهبران احزاب قرار شده بود دوازده نفر دیگر از صاحب نظران مملکت عضویت داشته باشند تا بر اعمال دولت نظارت کنند. ولی تا امروز نه رهبران جمع شدند و نه این شورا تشکیل شد.

مسئله دیگر تفکیک صلاحیتهای رئیس جمهور و صدر اعظم بود که عملی نشد که حالا نیز تمام مشکلات موجود کابینه و دولت به همین خاطر است که رئیس جمهور و صدر اعظم وظایف شان مشخص نیست و این مسئله رعایت نمی‌شود و در تعیینات این مشکل وجود دارد و در تخصیص بودجه این مشکل وجود دارد. مثلاً آقای ربانی بودجه وزارت دفاع را یک صد و شانزده میلیارد افغانی تعیین می‌کند بودجه‌ای که بیشتر از بودجه وزارت دفاع زمان

نجیب است ولی از طرف کابینه این مسئله پذیرفته نشد.

به این دلیل توافقنامه جلال آباد عملی نشده است و صرف به این خاطر که پس از توافقات جنگی در کابل پیش نیامد یک نقطه مثبت برای مردم ما بوده است. ولی در کل به توافقات عمل نشده است و در آینده هم اگر شورای عالی نظارت تشکیل شود و بر اعمال دولت کنترل داشته باشند و رئیس جمهور و صدراعظم را به وظایف شان توظیف کنند یک امیدی هست و الا اگر این مسئله تحقق پیدا نکند این وضعیت تغییر خواهد کرد و قابل دوام نخواهد بود.

■ خبرنگار انیس: شما دلایل مختلفی در جهت عملی نشدن موافقتنامه جلال آباد را بر شمردید به نظر شما راه بیرون رفتن از این بن بست چه خواهد بود؟

■ استاد مزاری: بهترین راه بیرون رفتن از وضعیت فعلی، پذیرش همدیگر توسط تمامی جوانب دخیل در قضایای افغانستان است. شما ببینید در کشورهای مختلف جهان، اعم از اسلامی و غیر اسلامی تمام ویژگی هایی که کشور ما دارد، دیگر کشورها نیز دارد، یعنی اگر در افغانستان احزاب، اقوام و مذاهب مختلف وجود دارد در دیگر کشورها نیز چنین است، و چون در دیگر کشورها همدیگر را تحمل می کنند و همدیگر را بعنوان یک واقعیت قبول دارند، هیچکدام از این موارد باعث اختلاف و درگیری نشده و حقوق همه محفوظ بوده است. تنها مسئله ای که در افغانستان باعث اختلافات و درگیری ها شده است انحصار طلبی ها و عدم پذیرش یکدیگر است، حالا اگر این انحصار طلبی و عدم پذیرش در مسئله قومی باشد و یک قوم بخواهد قوم دیگر را حذف کند آن قوم دیگر در مقابل قوم مهاجم می ایستد همینطور مورد مذهب و حزب.

لهذا راه حل مسئله افغانستان پذیرش یکدیگر است همه اقوام ساکن در افغانستان است و حد اقل سه صد سال در کنار یکدیگر زندگی کرده اند و با هم

برادر بوده‌اند امروز هم بیایند حرف یکدیگر را برادروار بپذیرند و در کنار هم زندگی کنند. احزابی که در افغانستان به وجود آمده چهارده سال مبارزه مسلحانه را مشترکاً پیش برده‌اند، اگر حالا نیز طبق حقوقش و موجودیتش، آنها در نظر گرفته شوند، اختلافی دیگر وجود نخواهد داشت. از وقتی که نام افغانستان بر این کشور گذاشته شده، دوتا مذهب در این کشور بوده (شیعه و سنی) و تا حال یکدیگر خود را نفی نکرده‌اند. و هرکس در این کشور چه از نظر حزبی، قومی یا مذهبی بخواهد انحصار طلبی کند، اختلاف پیش می‌آید. لهذا ما می‌گوئیم، بیایید همدیگر را بپذیریم و برای هرکس حقوقش را در نظر بگیریم نه بر کسی ظلم کنیم و نه ظلم را بپذیریم. این مسئله اگر عملی شود معضله افغانستان حل خواهد شد. در غیر این صورت چون همه مردم افغانستان مسلح هستند راه بیرون رفتن وجود ندارد.

■ خبرنگاران‌نیس: آیا به نظر شما در شرایط فعلی افغانستان انتخابات برگزار خواهد شد؟ و در نحوه برگزاری انتخابات نظر شما چیست؟

■ استاد مزاری: باز هم همان مسئله قبلی مطرح است. اگر احزاب همدیگر را بپذیرند و از مظالم گذشته که بر این مردم روا داشته شده است، صرف نظر کنند و راهی در انتخابات پیش گرفته شود که حقوق تمام ملیتها تأمین شود. هیچ قومی بر قوم دیگر ظلم نکند و هیچ حزبی بر حزب دیگر ظلم نکند. و انتخابات را آزاد و عادلانه برگزار کنند و اگر احزاب توافق کنند، بر برگزاری انتخابات و صادقانه به آن توافق خود پایبند باشند، برگزاری انتخابات کار ساده‌ایست ولی اگر بهانه بگیرند که سلاح ثقیله جمع شود و انتخابات را مشروط به جمع آوری سلاحهای ثقیله کنند، این انتخابات برگزار نخواهد شد، چون تمام این حرفها برای انحصار طلبی در قدرت است و برای تقلب. اگر بنا باشد احزاب تعهد نداشته باشند با سلاح خفیفه هم می‌شود جلو برگزاری

انتخابات را گرفت. اگر سلاحهای خفیه جمع شود با چوب و چماق هم انتخابات را می‌توانند بهم بزنند. اینکه احزاب طبق خواست مردم حرکت می‌کنند یانه مربوط به احزاب است ولی شرایط افغانستان برای انتخابات فراهم است. اگر زور و اجبار و ظلمی نباشد و مردم را آزاد بگذارند، ظرف سه روز انتخابات تمام خواهد شد، در راه برگزاری انتخابات در کشور چند مشکل عمده و اساسی وجود داشت که ما با در نظر داشت این مشکلات طرح انتخابات را تدوین کردیم و به کمیسیون انتخابات تسلیم نمودیم. یکی از مسایل موضوع واحدهای اداری سابقه بود و اکثر مردم و احزاب این واحدها را ظالمانه می‌دانند و آن را قبول ندارند. مثلاً در واحدهای اداری گذشته یک واحد پنج هزار نفوس دارد و یک واحد دیگر یکصد و شصت هزار نفوس دارد. اما در انتخابات از هر دو واحد یک یک نماینده تعیین می‌شدند. که این مسئله غیر قابل قبول است. مسئله دیگر تعیین میزان نفوس در کشور است که تاکنون نفوس شماری دقیق صورت نگرفته در سال ۱۳۵۱ که در آن زمان عبد الواحد خان سرابی وزیر پلان بود از طرف فرانسوی‌ها یک بودجه تخصیص داده شد و فقط سر وی شده نه نفوس شماری. و از سال ۱۳۵۸ که مناطق زیادی توسط مجاهدین آزاد شده بود دولت وقت یک کمک بین المللی گرفت و دولت کمونیستی روی همان سر وی که از طرف فرانسوی‌ها صورت گرفته بود جاهای دیگر را نیز بحساب نفوس شماری درآورد.

و آمریکایی‌ها طبق همین سر وی که شده بود محاسبه کردند و کثرت و تلفات نفوس را در نظر گرفته و یک میزانی را تعیین نمودند که همین میزان نفوس را که آمریکایی‌ها هم تعیین کرده‌اند، باز عادلانه نبوده مثلاً یکاولنگ در طول ده سال با آن جمعیت عظیمی که دارد هیچ تغییر نکرده این چگونه ممکن است؟ و مشکلات دیگر در راه برگزاری انتخابات که در طول تاریخ افغانستان موجود

بوده مسئله کوچی‌ها است یعنی در افغانستان تاکنون تعداد نفوس کوچیها سروری نشده و دولتهای گذشته از اینها بعنوان یک اهرم سیاسی استفاده می‌کردند.

دولت نجیب وقتی تصمیم گرفت از کوچیها تعداد تقریبی نفوس آنها را بدست بیاورد، چند هلیکوپتر را فرستاد تا غزّدی کوچیها را حساب کنند و پس از حساب غزّدی‌های آنان تعداد تقریبی که آنها اعلان کردند هشتاد هزار نفر بوده، در حالیکه در طول تاریخ کشور نفوس آنها دو میلیون نفر ذکر شده است، بدون کدام مدرکی. این مشکلات موجود است و هیچ کسی نمی‌گوید فعلاً یک سرشماری عادلانه صورت بگیرد چون ممکن نیست زیرا مهاجرین برنگشته‌اند و واحدهای اداری نیز تغییر نکرده است، لهذا ما با در نظر داشت این مشکلات طرحی را تدوین کردیم و گفتیم باید در انتخابات احزاب و افراد مستقل کاندید شوند و یک حوزه مرکزی به وجود بیاید که سایر شعبات را اداره کند. طبق این طرح وقتی یک رئیس جمهور در سراسر کشور می‌تواند رأی بگیرد یک حزب و یک کاندیدای مستقل نیز می‌تواند از سراسر کشور رأی بگیرد. که در این صورت هم رأی ضایع نمی‌شود هم شکل نفوس حل است هم مشکلات واحدهای اداری و کوچیها و مهاجرین حل است.

مثلاً فرض می‌کنیم مجموع نمایندگان مجلس سه صد نفر هستند، مجموع آرای اخذ شده را بالای سه صد نفر تقسیم می‌کنیم و از باب مثال اگر ده هزار نفر بتوانند یک نماینده انتخاب کنند. پس مجموع آرای یک حزب را حساب می‌کنیم و برای هر ده هزار رأی آن حزب یک نماینده به مجلس می‌فرستد و احزاب برای اینکه نمایندگان خود را به مردم معرفی کنند، می‌توانند لیست نامزدهایشان را برای نمایندگی در مجلس تهیه نموده و در اختیار مردم قرار بدهند. که اگر حزب ما رأی آورد این نفرها را در مجلس معرفی خواهیم کرد.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: استاد محترم اولین سؤال خود را می‌خواستم این طور مطرح کنم که شما اوضاع کنونی کشور را چگونه تحلیل می‌نمائید؟

■ استاد مزاری: از اینکه وضعیت از حالت جنگی بیرون آمده و حالت صلح است این امیدوارکننده است در حالیکه هیچگونه قانون و قانونگذاری در مملکت وجود ندارد و اختلافات اجرائی بین صدر اعظم و رئیس دولت وجود دارد این مسئله باعث تشویش فعلی است که وضعیت خوبی در آینده پیش بینی نمی‌شود.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: بعد از اجلاس جلال آباد درموقف شما با دولت چه تغییراتی رونما گردیده است؟

■ استاد مزاری: موقف حزب وحدت همین است که دولت دولت ائتلافی است و باید حقوق همه ملیت‌ها و احزاب در نظر گرفته شود و چیزی که در این جا پیش آمده که ما باشورای نظار درگیر بودیم وقتی که جلسه جلال آباد ختم شد، یک هیئت آمد برای آتش بس ما این آتش بس را قبول کردیم و چون هم در توافقنامه اسلام آباد و هم در توافقنامه جلال آباد بر آتش بس تأکید شده بود وقتی هیئت از طرف احزاب از جلال آباد آمد، این آتش بس را قبول کردیم. ولی این قبول آتش بس فقط در این مسئله بود که آن جنگ گسترده که جریان داشت خاموش شد. اما جنگ بین ما و شورای نظار و اتحاد تا آمدن جنرال دوستم همه روزه در حدود چهار ساعت و پنج ساعت ادامه داشت بعد جنرال دوستم که آمد در اینجا میانجی شد و مسئله را مطرح کرد که می‌خواهیم آتش بس رعایت شود، ما از این مسئله استقبال کردیم. نمونه که ما در اینجا برای شما بیان بکنیم که این بسیار تلخ است برای مردم ما در جنگ اخیر که شدیدترین جنگ بود بین ما و برادران ما از مردم ما نظامی و غیر نظامی هزار نفر زخمی

داشتیم ولی در دوماه صلح که نامش صلح بود و در رسانه‌ها مطرح می‌شد و مرتباً پخش می‌شد که از طرف حزب وحدت آتش بس نقض می‌شود، چهار هزار زخمی داشتیم. ولی وقتی که جنرال دوستم آمد و هیئت ناظر در کوه مستقر شد مسئله آتش بس رعایت شد. بین ما و شورای نظار دیگر درگیری نیست. یک تعداد اسرا بود که باید تبادله شوند ما برای اولین بار با حضور جنرال دوستم در اینجا اسرا را فرستادیم و حالا بیش از یکماه است که این اسیران در اوپراتیفی جنبش هستند و تا حال این تبادله صورت نگرفته و از این جهت که جنگ نیست و آتش بس رعایت شده ما این را یک گام مثبت می‌دانیم و تلاش می‌کنیم موافقتنامه‌های جلال آباد رعایت شود.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: روابط تان قبلاً با جمعیت اسلامی چگونه

بود و فعلاً چگونه می‌باشد؟

■ استاد مزاری: قبلاً ما با جمعیت اسلامی هیچگونه روابط خصمانه نداشتیم ولی متأسفانه در یک سال گذشته وقتی که شورای نظار با فرقه ۸۰ درگیر شد، در جریان آمدن سید منصور که تعدادی از نیروهای فرقه ۸۰ در میدان هوایی رفته بودند در برگشت وقتی شورای نظار با آنها درگیر شد از اینکه پیروان سید منصور آغا از ملیت هزاره بودند و حزب وحدت هم اکثریت شان از ملیت هزاره است، این درگیری فرقه ۸۰ کشانده شد به درگیری میان حزب وحدت و شورای نظار، بیش از پنجمصد نفر از مردم ما دستگیر شدند چهار پنج روز تلاش برای ایجاد آتش بس جریان داشت تا این جنگ خاموش شود. و این خاموش شد بعد همین مسئله ادامه پیدا کرد تا جریان برگزاری شواری حل و عقد و هفت نفر از رهبران جهادی با طرح حل و عقد مخالفت کردند. ولی اتحاد اسلامی و جمعیت اسلامی این دو تنظیم شورا را دایر کردند. بعد از دایر شدن شورا آغای ربانی در خط مشی خود اعلام کرد ماکوته سنگی و منطقه پوهنتون

راتصفیه می‌کنیم. و طولی نکشید که جنگ بین حزب وحدت اسلامی و جمعیت اسلامی درگرفت. بعد قضیه افشار پیش آمد. که در آن جا از نگاه نظامی سنگر گرفتن و سنگر از دست دادن زیاد مهم نیست ولی فجایع زیادی در افشار پیش آمد. چور و چپاول و خانه‌های مردم را آتش زدند و مردم غیر نظامی را اسیر گرفتند که رابطه ما از این واقعه به بعد تیره شد. یعنی رابطه جنگی بود بعد از توافقنامه جلال آباد باز هم که خدمت شما بگویم در ظاهر صلح بود و در باطن جنگ، تا آمدن جنرال دوستم، و جنرال دوستم آمد و کمیسیون تشکیل شد فعلاً روابط ما خوب است و تلاش داریم، توافقنامه‌های جلال آباد تحقق یابد.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: حوادثی را که بعد از سرنگونی رژیم نجیب بوقوع پیوست چگونه ارزیابی می‌کنید؟

■ استاد مزاری: این حوادث البته حوادث بسیار تلخی بود، یعنی مردم افغانستان در سطح بین المللی یک قهرمانی را کسب کرده بودند، که اتحاد جماهیر شوروی را متلاشی کرده بودند و جهان اسلام هم یک احساس پیدا کرده بود، در باره مردم افغانستان و امید برایش پیدا شده بود که انشاء الله تمام مسلمانان در همه سرزمین‌های اسلامی پیروز می‌شوند، متأسفانه حوادث پانزده ماه گذشته بسیار حوادث ناگوار بود این سرچشمه می‌گرفت از این مسئله که آن عدم پذیرش احزاب بود که یکدیگر را نمی‌پذفتند و برنامه مدون قبل از سقوط رژیم به وجود نیامده بود لهذا خسارات بسیار سنگین برای مردم افغانستان تحمیل شد که در چهارده سال جهاد به این صورت برای مردم تحمیل نشده بود. اولین خساره که اینجا برای مردم افغانستان پیش آمد متلاشی شدن اردو بود یعنی این اردو از نگاه ملی بعد از پیروزی مجاهدین اردویی بود که می‌توانست از تمام وجب وجب خاک افغانستان دفاع بکند.

اولین سرمایه که از دست مردم افغانستان رفت همین متلاشی شدن اردو

بود که در هیچ جای دنیا وضعیت به این شکل نبوده است و دستانی هم از خارج در این مسئله دخالت داشت، خسارات مالی که بر دولت و مردم وارد آمد، بسیار سنگین بود و من معتقد هستم که اگر یک حکومت قانونی در اینجا به وجود بیاید و تمام کمک‌های خارجی هم جذب شود همین خرابی‌های چند ماهه را ترمیم کرده نمی‌تواند. این بسیار حوادث ناگوار و مشکل بود، و امیدوارم که مسئولین جهاد و اندیشمندان این مملکت برای آینده فکر بکنند که جلو این ضررها گرفته شود.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: شما به عنوان یکطرف درگیر راه بیرون رفتن از وضع کنونی را چگونه می‌دانید؟

■ استاد مزاری: این موضوع را اگر چه در سؤال قبل جواب دادم حالا که شما مکرراً سؤال کردید باز هم خدمت شما تکرار می‌کنم که راه بیرون رفتن از وضعیت کنونی انتخابات است که مردم رأی بدهند و آن هم به آن نحوئی که حقوق همه اقوام و ملیتها و احزاب در نظر گرفته شود و در یک کلمه اگر اقوام و احزاب بیایند، یکدیگر را تحمل بکنند روی این معیار که ظلم بر کسی تحمیل نشود و یک حکومت قانونی به وجود بیاید، این راه بیرون رفتن از این بن بست است، در غیر این صورت مانسبت به آینده چندان خوشبین نیستیم.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: علت جنگهای سال اخیر با اتحاد اسلامی چه بوده؟

■ استاد مزاری: باید علت جنگها از اتحاد اسلامی باز خواست شود برای اینکه در دولتی که در پاکستان تشکیل شد کلیه احزاب تشیع حذف شد ما اگر می‌خواستیم که از خاطر حقوق از دست رفته خود بجنگیم با این دولتی که در پاکستان تشکیل شده بود باید می‌جنگیدیم، ولی جنگ نکردیم، با آقای مجددی وارد مذاکره شدیم از طرف شورای جهادی که هیئت آمد، با همه

احزاب به توافق رسیدیم، روزیکه به توافق رسیدیم و اعلان آن مانده بود فردایش جنگ بر ماتحمیل شد این جنگ همزمان بود با رحلت حضرت امام خمینی (ه) در یک سال پیش که دولت نجیب بود، رحلت امام رامردم افغانستان در اینجا تجلیل کرده بودند و این یک چیز طبیعی بود که روابط فرهنگی و مذهبی بین ملت مسلمان ایران و افغانستان برقرار بود به علاوه آنکه امام خمینی حق بزرگی بر انقلاب جهانی اسلامی دارد، برگزاری مراسم رحلت امام یک چیز طبیعی بود. در همان روز که حزب وحدت آمادگی گرفته بود که از رحلت امام خمینی تجلیل نماید و با دولت موقت به توافق رسیده بود جنگ از طرف اتحاد در همان روز بر ماتحمیل می‌شود. یعنی این یک دلیل واضح است که اگر ما حق می‌خواستیم آقای سیاف رئیس دولت نبود، که از او حق طلب نمائیم اگر هم خصومت دیگری می‌داشتیم در این روزی که خود ما برنامه تجلیل داشتیم نمی‌خواستیم جنگ بکنیم.

آنها جنگ را شروع کردند و ما در روز دوم جنگ توافقنامه آتش بس را امضاء کردیم و جنگ توقف پیدا نکرد، تاسه روز این جنگ دوام نمود. و تا هنوز برای ما روشن نشده که این جنگ ها را چرا تنظیم اتحاد اسلامی علیه ما تحمیل کرد. اگر ما حق طلب می‌کردیم، از کسی می‌خواستیم که در رأس دولت بود، یا شورای قیادی که از همه احزاب تشکیل شده بود و ما هم با حضرت صاحب مجددی هم با آقای ربانی مذاکره کردیم و جنگ نمی‌خواستیم ولی متأسفانه این جنگ پیش آمد، برای ما هم این مسئله از نظر اینکه چرا این جنگ سر ما تحمیل شد علتش روشن نیست.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: آیا شما به آینده توافق تان با اتحاد اسلامی

مطمئن هستید؟

■ استاد مزاری: ما به عنوان یک وظیفه اسلامی و انسانی هر کس که

حاضر به مذاکره باما باشد، ما از آن استقبال می‌نمائیم آقای سیاف آمد به آقای حکمتیار گفت شما میانجی شوید بین ما و حزب وحدت آقای حکمتیار از ما خواست که با اتحاد اسلامی مذاکره نمائیم. و ما بلافاصله این درخواست آقای حکمتیار را قبول کردیم و در این زمینه دو جلسه زیر نظر آقای حکمتیار به عنوان صدر اعظم میان ما و اتحاد سیاف دایر شد. پس از آن آقای سیاف آقای ناصرزاده را که از اقوام ما و عضو اتحاد است، نزد ما فرستاد که می‌خواهیم مستقیماً مذاکره نمائیم در این مورد واسطه نمی‌خواهیم ما هم قبول کردیم و فعلاً هم ادامه دارد. آنچه که مربوط به ما است تلاش می‌کنیم که مشکل خود را با اتحاد حل نمائیم و در این مذاکرات سه موضوع و یا چهار موضوع مطرح کردیم، آتش بس و استحکام آتش بس تبادل اسرا بدون قید و شرط و اینکه مهاجرین به مناطق مسکونی خود بازگردند و راهها باز شود. که این موضوع باز شدن راهها هم در توافقتنامه اسلام آباد و هم در توافقتنامه جلال آباد امضاء شده است. و این مسئله یک چیزی اضافی نیست. ولی تاحال این توافقتنامه عمل نشده است. و ما مصمم هستیم که مذاکرات را ادامه بدهیم و مشکلات موجوده را از راه مذاکره و مفاهمه حل و فصل نمائیم.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: نظر کلی شما در مورد انتخابات چیست؟

■ استاد مزاری: من فشرده طرح حزب وحدت اسلامی را در مورد انتخابات قبلاً بیان کردم. و آن طرح را به کمیسیون انتخابات محول نمودم. ما بادر نظر داشت شرایط افغانستان و مشکلات مردم این طرح را تدوین کردیم، اگر این طرح ماعملی شود، راه حل مشکلات افغانستان خواهد بود و اگر کدام تنظیم دیگر راه حلی را در انتخابات مطرح بکند که مشکلات افغانستان را در نظر گرفته و حقوق تمام ملیت های ساکن کشور در آن طرح گنجانیده شده باشد ما آن طرح را می‌پذیریم.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: اکثریت مردم ما خواهان این هستند که چیزهایی در مورد زندگانی شخص شما بدانند که آیا ازدواج کرده‌اید یا خیر؟ و اگر ازدواج کرده‌اید چند فرزند دارید؟

■ استاد مزاری: من البته روی آن مشکلات که در مسایل مبارزه داشتم مدت زیادی ازدواج نکرده بودم و من دو برادر داشتم که در دوران جهاد شهید شدند یکی از برادران که قبلاً تشکیل خانواده داده بود پنج فرزند از وی مانده بود و بعد از شهادت برادرم با همسرش ازدواج کردم.

■ خبرنگار نشریه مجاهد: در اخیر اگر پیامی داشته باشید، برای مردم افغانستان بفرمائید؟

■ استاد مزاری: من کوچکتر از آن هستم که برای مردم افغانستان پیام بدهم اما برای مردم افغانستان این حرف را می‌گوئیم که ثقل مبارزه چهارده ساله را مردم بدوش خود برداشتند و امروز هم باید مشکلات فعلی را مردم حل نمایند. و بیشتر از این اجازه ندهند با سرنوشت شان بازی شود و قهرمانیهایشان زیر سؤال قرار بگیرد. مردم باید سرنوشت خویش را خودشان تعیین نمایند. (۵۰)

مصاحبه اختصاصی استاد مزاری با صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران چهارشنبه ۱۳۷۲/۶/۳۱

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبدالعلی مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی قبل از ظهر روز چهارشنبه طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران به سؤالات وی پیرامون جنگهای اخیر انتخابات آینده، روابط حزب وحدت اسلامی با سایر احزاب سیاسی، دیدگاههای این حزب در قبال تحولات جاری کشور، مسئله فلسطین و سایر موضوعات مطرح شده پاسخ گفت.

وی در قسمتی از این مصاحبه به تشریح مواضع حزب وحدت اسلامی در رابطه با درگیریهای پراکنده اخیر در سطح شهر کابل پرداخته گفت: حزب وحدت اسلامی توسل به جنگ و شیوههای قهر آمیز برای رسیدن به مقاصد سیاسی را محکوم می داند و معتقد است که جنگ راه حل مشکل افغانستان نیست، ما بارها در این زمینه صحبت کرده و حتی در مصاحبه های خویش تصریح نموده ایم که پس از چهارده سال جهاد و مقاومت ضد روسی اکنون دوران بازسازی و اعمار مجدد افغانستان فرا رسیده و کلیه اطراف قضایای کشور باید با تحمل یکدیگر و احترام بحقوق کلیه ملیتها و اقوام ساکن کشور در راستای تشکیل یک حکومت اسلامی و زمینه سازی برای آبادانی وطن اسلامی تلاش نمایند.

استاد مزاری در ادامه این مصاحبه با ذکر این مطلب که حزب وحدت

اسلامی برای رسیدن به اهداف خود هرگز به شیوه‌های قهر آمیز متوسل نخواهد شد، گفت:

اما در صورتیکه علیه ما جنگی تحمیل شده و مردم ما هدف حمله و تجاوز قرار بگیرد. ما تکلیف خود مبنی بر دفاع از موجودیت مردم خود را با قدرت و قوت تمام انجام خواهیم داد و در برابر متجاوز هر کسی که باشد، خواهیم ایستاد.

استاد مزاری روابط حزب وحدت اسلامی با سایر احزاب و جریانهای اسلامی و جهادی را حسنه توصیف کرده و آنرا مبتنی بر احترام متقابل دانست و گفت:

هر جریانی که به خواسته‌های مردم ما و دیدگاه‌های مواضع سیاسی حزب وحدت اسلامی احترام گذاشته و علیه ما به توطئه و جنگ نپردازد، از نظر ما قابل احترام است و ما با آنها روابط نیک و حسنه داریم و در چهارچوب اصول و ارزشهای انقلاب اسلامی با آنها همکاری می‌کنیم. (۵۱)

مصاحبه اختصاصی استاد مزاری با خبرنگار بی بی سی

جمعه ۱۳۷۲/۷/۲

دبیر کل حزب وحدت اسلامی استاد مزاری طی مصاحبه کوتاهی، با خبرنگار رادیو بی بی سی به سؤالات وی پاسخ گفتند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که در مورد جنگهای شب گذشته چه نظر دارید؟ اظهار داشتند: پس از اجلاس جلال آباد بنا به درخواست آقای سیاف بین ما و اتحاد کمیسیونی به وجود آمد، تا آتش بس را برقرار کند و در همین او آخر نیز از طریق رادیو اعلان کردند اما اتحاد به این تعهد خود عمل نکرد و شب گذشته با نقض آتش بس مناطق ما را گلوله باران کردند و نیروهای ما نیز مجبور شدند جواب بدهند و از خود دفاع کنند، وقتی آنها آتش سلاحهای خود را خاموش ساختند، نیروهای ما نیز از فیر کردن خودداری نمودند. خبرنگار بی بی سی در مورد کمیسیون تسوید قانون اساسی موقت سؤال نمود و استاد مزاری جواب داد:

تشکیل این گونه کمیسیونها، وظیفه شورای عالی نظارت بر دولت است. باید شورا تشکیل شود و آنها در این زمینه تصمیم بگیرند.

همچنین طبق توافقنامه جلال آباد، قانون سازی وظیفه مجلس است که در نتیجه انتخابات روی کار می آید، ولی اقدام فعلی بمنظور تسویه اصول اساسی غیر قانونی است و هیچ گونه اعتباری ندارد. (۵۲)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار فرانس پرس: شنبه

۱۳۷۲/۷/۳

حجة الاسلام والمسلمين استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی بعد از ظهر روز شنبه طی یک مصاحبه اختصاصی با خبرنگار خبرگزاری فرانسه به سؤالات وی پیرامون انتخابات و کمیسیون تصویب اصول اساسی، جنگ‌های اخیر و آینده کشور پاسخ گفت.

وی در پاسخ به این سؤال که موضع حزب وحدت اسلامی در رابطه با کمیسیون تصویب اصول اساسی که در این اخیرها تشکیل شده چیست؟ گفت: موضعگیری ما اعلام شده است ما هم اعلامیه دادیم و هم در مصاحبه‌ای با رسانه‌های جمعی اعلام کردیم که تشکیل کمیسیون کذائی یک اقدام غیر قانونی بوده و آنچه این کمیسیون تصویب کند از نظر ما فاقد اعتبار میباشد چرا که طبق معاهده اسلام آباد تصویب قانون اساسی کار شورای منتخب قانون سازی است که در نتیجه انتخابات تشکیل می شود و نه هیچ مقام و جمع دیگر. از طرف دیگر بر اساس آئین نامه شورای عالی نظارت بر دولت مصوب رهبران جهادی در جلال آباد در مسایل مهم و حیاتی کشور تنها شورای عالی می تواند تصمیم بگیرد و تشکیل این کمیسیون نیز در صلاحیت شورای عالی می تواند باشد و نه رئیس جمهوری و یا کس دیگر. بنابراین این کمیسیون را قانونی نمی دانیم و مصوبات آن را نیز بعنوان قانون قبول نداریم. این کمیسیون همانگونه که از بدو

تأسیس بطور غیر قانونی و بصورت انتصابی تشکیل شده است، انتصاب رئیس و منشی که باید توسط اعضای کمیسیون انتخاب شوند نه اینکه کسانی بصورت انتصابی خود را تحمیل نمایند، نیز خلاف اصول و ضوابط پذیرفته شده است. استاد مزاری، در قسمت دیگری از این مصاحبه و در پاسخ به این سؤال که شما چرا با شرکت در کمیسیون حرف خود را در داخل کمیسیون مطرح نمی‌کنید؟ گفت: ما اصل کمیسیون را غیر قانونی میدانیم و طبیعی است که در آن شرکت نمی‌کنیم.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا تشکیل این کمیسیون بهانه‌ای برای شروع جنگ نیست؟ گفت: جنگ بهانه نمی‌خواهد آنها که می‌خواهند جنگ را علیه ملت مسلمان افغانستان تحمیل کنند از هر طریق می‌توانند به این اقدام مبادرت ورزند. استاد مزاری در بخش دیگری از این مصاحبه ضمن رد ارتباط جنگهای اخیر با تشکیل کمیسیون یاد شده گفت: جنگهای اخیر از سوی اتحاد سیاف علیه مردم ما تحمیل گردید و هیچ ارتباطی با مسئله تشکیل کمیسیون ندارد. ما تشکیل این کمیسیون را غیر قانونی میدانیم، ولی برای ابراز مخالفت خود با آن به جنگ هرگز متوسل نخواهیم شد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که علایق شما با حزب اسلامی چطور است؟ گفت: علایق ما با همه احزاب حسنه است مگر احزابی که علیه ما بجنگند.

وی در پاسخ به این پرسش که در رابطه با آزادی اسرا چه پیشرفتهایی حاصل شده و آیا شورای نظار در زمینه اقدامی کرده است؟ گفت: تاکنون در این زمینه هیچ پیشرفتی حاصل نشده است تعدادی از اسرای شورای نظار که در نزد ما بود غرض تبادل به جنبش تسلیم گردید که آنها نیز به تدریج از سوی جنبش آزاد گردیده‌اند ولی از اسرای ما تاکنون کسی آزاد نشده است.

استاد مزاری در قسمت دیگری از این مصاحبه در رابطه با انتخابات گفت: ما نظر خود را در قالب یک طرح ارائه کرده ایم و در آن مسئله کاندیداتوری احزاب و اشخاص مستقل پیش بینی شده است، بر اساس این طرح کل افغانستان یک حوزه انتخاباتی در نظر گرفته شده و احزاب و اشخاص خود را در سراسر افغانستان کاندید می کنند. هر حزب و یا فردیکه بیشترین رأی را بخود اختصاص داد ریاست جمهوری و دومین حزب یا فرد صدارت عظمی و سومین حزب یا فرد ریاست پارلمان را بر عهده خواهد گرفت. پستهای کلیدی کشور نیز به همین ترتیب و به تناسب اراء کسب شده به احزاب تعلق می گیرد به گونه ای که هیچ حزبی نمی تواند دو پست کلیدی را یکجا به خود اختصاص دهد.

در این طرح ما تشکیل یک دولت دو ساله برای تدوین قانون اساسی، تشکیل نهادهای قانونی و تأسیس یک دولت قانونی در چهار چوب قانون اساسی در نظر گرفته شده است.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در قسمت دیگر از مصاحبه اش در جواب این سؤال که جمعیت اسلامی می گوید آقای ربانی برای مدت دو سال رئیس جمهور است و معاهده اسلام آباد هیجده ماه را پیش بینی کرده است. آیا این تعارض منجر به جنگ نخواهد شد؟ گفت: به اعتقاد ما باید منطق جای زور را بگیرد و به معاهده اسلام آباد و توافق رهبران احترام گذاشته شود. باید تلاش شود از طریق انتخابات یک دولت قانونی به وجود آید. اگر آقای ربانی از پشتیبانی مردمی برخوردارند قطعاً در انتخابات پیروز شده و یک رئیس جمهور انتخابی می شوند در غیر این صورت باید به اراده مردم احترام گذاشته شود.

خبرنگار در ختم این مصاحبه پرسید: آینده را چگونه پیش بینی می کنید؟ استاد مزاری در پاسخ گفت: اگر توافقی پیش نیاید و بن بست موجود

نشکند، آینده چندان امیدوارکننده نیست. رهبران باید بنشینند و برای حل بحران جاری راه چاره‌ای بیندیشند پیشنهاد ما این است که رئیس جمهور و صدر اعظم بخاطر مصالح مردم و جلوگیری از تشنجات بیشتر هردو استعفا نموده و راه را برای تشکیل یک دولت عبوری موقت فراهم سازند تا انتخابات را به زود ترین وقت دایر نموده و زمینه استقرار یک دولت قانونی و مقبول همه مردم افغانستان به وجود آید. (۵۳)

مصاحبه استاد مزاری با بی بی سی و فرانس پرس یکشنبه

۱۳۷۲/۷/۱۸

حجت الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان بعد از ظهر روز یکشنبه در مقر مرکزی این حزب خبرنگاران رادیو بی بی سی و فرانس پرس را بحضور پذیرفته و به سؤالات آنان در مورد جنگ اخیر، نتایج و تلفات آن، آتش بس و شایعه صدر اعظمی آقای سید احمد گیلانی و موضع حزب وحدت اسلامی در صورت وقوع جنگ بین شورای نظار و حزب اسلامی پاسخ گفتند:

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که علت درگیریهای اخیر چه بوده است؟ اظهار داشتند علت جنگ برای ما هم روشن نیست باید این مسئله را از اتحاد سؤال کنید که چرا درگیری به وجود آورده، ما از آغاز درگیری شب گذشته نیز خبرنداشتیم وقتی خبر شدیم که آنها پیشروی کرده و نیروهای مستقر در سنگرهای دفاعی آنها را عقب رانده و چند پسته آنان را تصرف نموده اند، از این درگیریها هر روز بوده و چیزی جدیدی نیست خبرنگار بی بی سی، در مورد سنگرهای تصرف شده توسط حزب وحدت اسلامی و تلفات نیروهای آن حزب سؤال نمود و استاد مزاری پاسخ دادند:

تپه ها و سنگرهای اطراف کوه چهل دختران تصرف شده و نیروهای ما در آنجا کنترل دارند، در این درگیریهانیروهای ما چهار میل زیکویک و مقادیر زیادی سلاح و مهمات دیگر را به غنیمت خویش در آورده اند، در این جنگ از

نیروهای نظامی ما فقط یک نفر زخمی شده است، استاد مزاری با بیان این مطلب که آقای سیاف می‌خواهد جنگ را مذهبی کند، در پاسخ به این سؤال خبرنگار فرانس پرس که پرسید آیا این جنگ با تشکیل کمیسیون تدوین قانون اساسی ربطی دارد؟ گفت: جنگ از طرف ما شروع نشده است و آقای سیاف می‌خواهد با استفاده از مخالفت سیاسی ما با قانون اساسی جنگ را شروع کرده و آن را مذهبی کند، در مخالفت با قانون اساسی اکثر رهبران با ما هم عقیده هستند از جمله آقایان حکمتیار، پیرگیلانی، حضرت مجددی، محسنی، جنرال دوستم و مولوی خالص با توجه به اینکه اکثر احزاب قانون اساسی را رد کرده‌اند ما در این موضع گیری سیاسی خود موفق شده‌ایم و نیاز به جنگ نداریم. خبرنگار فرانس پرس در مورد انتقال دفتر آقای محسنی از مرکز شهر به غرب کابل پرسید که آیا نیروهای حرکت در کنار وحدت در این جنگ شرکت داشته‌اند یا نه؟ استاد مزاری اظهار داشت: دفتر حرکت از اول در منطقه قرار داشت ولی با شروع جنگها دفترش موقتاً به مرکز شهر منتقل شده بود و آقای محسنی بخارج رفت و حالاً که نسبتاً امنیت برگشته است آنها دوباره دفترشان را فعال می‌کنند، نیروهای حرکت اسلامی در همه جنگها در کنار وحدت بوده، زیرا در مناطق مسکونی هم مردم مربوط به حزب وحدت اسلامی است و هم مربوط به حرکت اسلامی وقتی که جنگ شروع می‌شود آنها طبیعتاً از خود دفاع می‌کنند. استاد مزاری در پاسخ به این پرسش خبرنگار بی‌بی‌سی که آیا کمیسیون آتش بس شما و اتحاد اکنون وجود دارد؟ و جنگ دیروز چگونه خاتمه یافت؟ گفتند:

کمیسیون آتش بس بین ما و اتحاد ده روز قبل خاتمه یافته بود و آقای سیاف حاضر نشده است که مذاکره کند و ما بخاطر تجربه‌ای که از احزاب داشتیم و از جنگهای گذشته داشتیم می‌گفتیم که باید نیروهای جنبش و حزب

اسلامی بین ما و اتحاد حائل شود ولی آقای سیاف گروههای دیگری را که توان کنترل نیروها و قدرت اجرای ندارند پیشنهاد می‌کرد و جنگ دیروز هم بدون واسطه ساعت ۱۲ ظهر خاتمه یافت. خبرنگار فرانس پرس در مورد شایعات صدر اعظمی آقای گیلانی سؤال نمود و استاد مزاری پاسخ دادند: اگر صدر اعظم ورئیس جمهور هر دو استعفا بدهند و یک دولت موقت تشکیل شود، حاضر هستیم صدر اعظمی آقای گیلانی را بپذیریم ولی در صورتی که هم آقای ربانی و هم آقای حکمتیار هر دو طبق توافق احزاب برای ۱۸ ماه باید در پست‌های شان بماند و حالا یکی از آنها کنار برود و دیگری باقی بماند قابل تطبیق نیست و جنگ به وجود خواهد آمد. متأسفانه که آقای گیلانی همیشه شعار عدم جنگ را سرمی‌داد و با قبول این پیشنهاد یکطرفه زمینه ساز جنگ در افغانستان می‌گردد، استاد مزاری با بیان این مطلب که اگر بالای مواضع ما حمله صورت بگیرد از هر جناحی که باشد ما دفاع خواهیم کرد، در پاسخ به پرسش خبرنگار فرانس پرس که پرسید در صورت وقوع جنگ بین حزب اسلامی و شورای نظار، حزب وحدت اسلامی چه موضع اتخاذ خواهد کرد و نظر شما در این مورد چیست؟ اظهار داشتند: در صورتی که کسی علیه ما حمله نکند ما با کسی جنگ نداریم ولی در صورتیکه مورد حمله قرار بگیریم از خود دفاع می‌کنیم جنگ بین حزب اسلامی و شورای نظار احتمالاً در خارج از کابل شروع خواهد شد و شورای نظار به تنهایی نمی‌تواند علیه حزب اسلامی در جنگ موفق شود و جنبش هم طرفدار جنگ نیست و در جنگ بی‌طرف خواهد ماند چون معنی ندارد که جنبش در مزار با جمعیت مسئله داشته باشد و در اینجا از او حمایت کند. (۵۴)

مصاحبه استاد مزاری با رادیو بی بی سی چهارشنبه

۱۳۷۲/۸/۵

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی قبل از ظهر روز چهارشنبه خبرنگاران رادیو بی بی سی را بحضور پذیرفته و به سؤالات آن در رابطه با کمیسیون جدید آتش بس با اتحاد و موضوعات دیگر پاسخ گفتند.

استاد مزاری در پاسخ به سؤال خبرنگار که در رابطه با میانجیگری آقای محسنی پرسید اظهار داشت که ما طرفدار جنگ نیستیم و هر بار آقای سیاف که کسی را برای میانجیگری فرستاده ما آن را قبول کردیم آقای حکمتیار را برای میانجیگری فرستاد و ما قبول کردیم. داکتر عبدالرحمن معاون شورای نظار را فرستاد ما قبول کردیم و این بار که هم آقای محسنی برای میانجیگری فرستاده ما قبول کردیم ولی تا حال که جلسه زیر نظر آقای محسنی برگزار شده نتوانسته است جنگ را قطع کند و انداختهای اتحاد هر روز جریان دارد.

خبرنگار بی بی سی سؤال نمود فرق این آتش بس با آتش بسهای قبلی چیست؟

استاد مزاری در پاسخ گفت ما پیشنهاد کردیم که برای دوام آتش بس نیروهای حزب اسلامی و جنبش ملی اسلامی بین ما و اتحاد حایل شوند ولی آقای سیاف این موضوع را قبول نکرد که اگر این موضوع قبول می شد بر خلاف آتش بس های قبلی می توانست درگیری را متوقف کند و فعلاً هم تصمیم گرفته شده از چهار گروه وحدت، حرکت، اتحاد و جمعیت در چند نقطه خطوط مقدم

نیروهای ناظر مستقر شوند و دو گروه دیگر نیز به شکل سیار فعالیت خواهد کرد. خبرنگار بی بی سی سؤال نمود که بعضی از رهبران معتقد به مقصر بودن قوماندان‌ها هستند که جنگ را شروع می‌کنند آیا رهبران هم دستور به جنگ می‌دهند؟

استاد مزاری پاسخ داد: از روزیکه توافقتنامه جلال آباد امضاء شده و هیئت صلح به کابل آمد از قومندانان خود خواستیم و تا آتش بس را مراعات کنند و هیچ‌گاه دستور جنگ را نداده‌ایم و اما اگر از سوی طرف مقابل مواضع و مناطق مسکونی مورد هدف قرار گرفت با ما قومندانان تماس می‌گرفتند که طرف مقابل آتش بس را نقض می‌کند ما به آنها اجازه می‌دادیم که طبق همان سلاحهایی که آنها مناطق را می‌کوبند جواب بدهند.

اما در رابطه با مصاحبه یکی از قومندانان اتحاد که می‌گفت رهبران دستور جنگ را صادر می‌کنند از سوی حزب وحدت اسلامی این مسأله را تکذیب می‌کنم و این گفته قومندانان اتحاد نشانه این است که آقای سیاف به آنها دستور جنگ را می‌دهد و آغازگر جنگ آنها هستند.

استاد مزاری با بیان این مطلب که با تشکیل کمیسیون جدید امیدوار است که از درگیریهای پراکنده جلوگیری شود، در پاسخ خبرنگار که پرسید آیا جنگهای پراکنده باعث جنگهای بزرگ نخواهد شد؟ اظهار داشت: اگر جنگهای پراکنده جلوگیری نشود باعث جنگهای بزرگتری خواهد شد و تا حال یک مرکز مشترک وجود نداشته تا شخصاً از جنگهای پراکنده جلوگیری کند و با تشکیل کمیسیون جدید امیدوار هستیم که درگیریهای پراکنده در همان حد باقی مانده خاموش شود و از گسترش آن جلوگیری گردد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که پرسید آیا آتش بس اعلام خواهد شد؟ گفتند: آتش بس قبلاً هم اعلام شده بود ولی نتایجی نداشته است

در این کمیسیون نیز آقای محسنی آتش بس را چند روز پیش اعلان کرده بود ولی پس از اعلان آتش بس روز دوشنبه در سه راه علاءالدین چند نفر از اهالی ملکی شهید و چند نفر زخمی شدند همچنین روز سه شنبه در مناطق پل سوخته از اثر اصابت هاوان چند نفر شهید شدند و چند نفر دیگر زخمی شدند اعلام آتش بس به تنهایی نمی تواند از درگیریها جلوگیری کند اگر میان ما و اتحاد نیروهای جنبش و حزب اسلامی حایل می شدند بین ما و اتحاد مشکل تا حدودی حل می شد.

خبرنگار پرسید: اگر از طرف قوماندان شما تخلفی صورت بگیرد چه تصمیمی در باره آن می گیرید؟

استاد مزاری پاسخ داد: اگر کسی از سوی ما آتش بس را نقض کند او را دستگیر و خلع سلاح می کنیم و به کمیسیون قضای حزب وحدت اسلامی معرفی می کنیم تا در باره اش تصمیم بگیرد.

خبرنگار سؤال نمود چه تضمینی از سوی حزب وحدت اسلامی برای آتش بس وجود دارد؟ استاد مزاری جواب داد: حزب وحدت اسلامی هر تعهدی که داشته و پای آن امضاء کرده است به آن تا آخر عمل کرده است بعد از امضاء توافقنامه جلال آباد ما آتش بس را مراعات کردیم و تا حالا هم هر وقت نماینده ما با آنها به توافق رسید، با تمام توان کوشش می کنیم آتش بس را تحکیم و رعایت کنیم. و من فکر می کنم عمل نمودن حزب وحدت اسلامی به تعهدات خود بهترین تضمین برای رعایت باقی توافقات خود باشد. ولی از طرف مقابل تضمینی وجود ندارد. (۵۵)

مصاحبه استاد مزاری با رادیو بی بی سی:

جمعه ۱۳۷۲/۸/۲۸

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر روز جمعه ولیامریو، پیتر جونیان و میرویس جلیل از خبرنگاران رادیو بی بی سی را در اقامتگاه شان بحضور پذیرفته و به سؤالات آنان در مورد آتش بس، رهایی اسراء، ورود اعضای شورای مرکزی بکابل، جنگ تگاب و... پاسخ گفتند.

استاد مزاری در پاسخ به این پرسش خبرنگار که پرسید: در مورد آتش بس بین حزب وحدت اسلامی و اتحاد چه نظر دارید؟ اظهار داشتند: آتش بس تا حالا رعایت شده است و گاه گاهی توسط تعدادی از قوماندانها نقض می شود که با تلاش هیئت نظارت بر آتش بس جلوگیری می گردد. و ما امیدوار هستیم که آتش بس رعایت شده و تحکیم یابد و به آن خوشبین هستیم.

خبرنگار در مورد رهایی اسرا و تعداد آنان و اینکه آیا زنها نیز جزء اسرا هستند سؤال نمود و استاد مزاری گفتند: چند روز قبل مجموعاً سی و یک نفر از دو جانب رها شدند که ۲۲ تن را اتحاد آزاد کرد و ۹ نفر از طرف ما آزاد شدند. فعلاً کمیسیون صلح و نمایندگان دو طرف تلاش دارند تا این پروسه ادامه پیدا کند.

از اتحاد پیش ما اسیر نیست چون در افشار ما از آنها اسیر نداشتیم و در جنگ دارالامان نیروهای اتحاد در این منطقه نبودند اما اگر از جنگهای قبل

اسیری پیش قوماندانهای ما باشد کوشش می‌کنیم که رها شوند.

در افشار مجموعاً ۷۲۰ نفر از مردم ما اسیر شدند که طبق گزارشاتی که ما داریم ۲۷۰ نفر از آنها پیش اتحاد است البته اینها کسانی هستند که جای آنها را و اینکه پیش چه کسانی هستند خبر داریم. این اسرا اکثراً غیر نظامی هستند و در همین دفعه آخر که اسراء رها شدند یک بیچه ده ساله هم جزء آنها بود که رها شد.

در افشار زنهای را زیاد کشتند ولی از اسارت آنها تاکنون برای ما گزارش دقیقی نرسیده است.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که پرسید: آیا انتقال اعضای شورای مرکزی حزب وحدت اسلامی توسط هلیکوپترهای وزارت دفاع به این معنی است که ائتلاف جدید بین شما و مسعود به وجود آمده است و دیگر با حزب اسلامی ائتلافی نخواهید داشت؟ گفتند: پس از حایل شدن نیروهای جنبش ملی اسلامی بین ما و شورای نظار دیگر درگیری بین ما و شورای نظار به وجود نیامد و در همان وقت هیئتی از حزب وحدت اسلامی توسط هلیکوپتر به بامیان منتقل شد و چندی قبل نیز هیئت دیگر از حزب وحدت توسط هلیکوپتر به بامیان رفتند و در روز چهارشنبه نیز اعضای شورای مرکزی بکابل آمدند. و این مسئله به این معنی نیست که وقتی رابطه ما با آنها خوب شد با آقای حکمتیار بهم بخورد ما با آقای مسعود ائتلاف نداریم و ائتلاف ما مثل سابق با حزب اسلامی است.

استاد مزاری هدف از آمدن اعضای شورای مرکزی را چنین بیان داشتند: قبلاً مقر شورای مرکزی در بامیان بود و در کابل یک شورای تصمیم‌گیری وجود داشت چون کابل مرکز سیاست‌گذاریهای کشور است شورای عالی نظارت و مرکزی سه ماه قبل مصوبه کرده بودند که شورای مرکزی به کابل منتقل شود و

روز پنجشنبه اعضای باقی مانده شورای مرکزی بکابل وارد شدند و این بمعنی به وجود آمدن جناح بندیهای جدید نیست. و رابطه ما با همه حسنه است. استاد مزاری در پاسخ به این پرسش خبرنگار که سؤال کرد حزب وحدت اسلامی در جنگهای تگاب چه نقشی دارد؟ گفتند:

ما چون خواستار جنگ نیستیم و می‌گوئیم که باید جنگ خاتمه پیدا کند، در جنگ جاری طرفدار هیچیک از آنها نیستیم و تلاش می‌کنیم جنگ خاتمه پیدا کند چون جنگ به ضرر هر دو طرف است و بیشتر از آنها مردم منطقه آسیب می‌بیند.

خبرنگار پرسید: با توجه به رابطه‌هایی که با هر دو حزب دارید چرا در جهت خاتمه جنگ میانجیگری نمی‌کنید؟ استاد مزاری پاسخ داد: ما قبلاً این طرح را داشتیم و تصمیم داشتیم در قطع جنگ تلاش کنیم ولی کابینه دولت هیئتی را توظیف کرده که آقای بلاغی وزیر تجارت از حزب وحدت اسلامی نیز جزء هیئت است لهذا منتظر ماندیم تا هیئت دولت در این زمینه اقدام کند.

استاد مزاری در مورد افواهاات شایع در کابل که دوباره جنگ در پایتخت آغاز خواهد شد، اظهار داشتند: ما در مجموع جنگ را راه حل نمی‌دانیم و سعی می‌کنیم جنگی به وجود نیاید چون ضرر جنگ بیشتر متوجه مردم ملکی و غیر نظامی می‌باشد. (۵۶)

مصاحبه استاد مزاری با تلویزیون پیام آزادی :

شنبه ۱۳۷۲/۸/۲۹

استاد مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان روز شنبه ۲۹ عقرب خبرنگار تلویزیون پیام آزادی را بحضور پذیرفته و به سئوالات وی در زمینه‌های مختلف و اوضاع جاری کشور پاسخ گفتند:

■ سؤال : محترم عبدالعلی مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان! در مورد انتقال اعضای شورای مرکزی حزب وحدت اسلامی توسط هلیکوپترهای شورای نظار به شهر کابل بطور ناگهانی یک سلسله انگیزه‌ها و تصورات رادربین طبقات سیاسی - جهادی براه انداخته، در این مورد بطور مفصل روشنائی اندازید.

■ سؤال : بسم الله الرحمن الرحيم، حزب وحدت اسلامی از اول تأسیس شورای مرکزیش در بامیان بوده و مقرش در بامیان بود. بعد که کابل آزاد شد تا سال گذشته برادران ضرورت دیده بودند که شورای مرکزی در بامیان باشد. در کابل باید شورای تصمیم‌گیری به وجود آید، بعد مشکلات جریانات و جنگهایی که در کابل پیش آمد و حساسیتی که در شرائط فعلی در کابل است، سه چهار ماه پیش برادران به این نتیجه رسیدند که شورای مرکزی حزب وحدت را در کابل بیاورند زیرا تصمیم‌گیریهایی که در کابل صورت می‌گیرد و وضعیت حساسی که وجود دارد ضرورت ایجاب می‌کند که مرکزیت در اینجا باشد

بعضی اوقات راه از نظر امنیت مساعد نیست و بند می‌شود و بعضی مشکلات دیگر ارتباط با مرکز بامیان را با مشکل مواجه می‌سازد روی این مسئله سه ماه پیش هیئات از بامیان به کابل آمد و ضمن بررسی‌های همه جانبه تصمیم گرفتند که شورای مرکزی بیاید در کابل و یک شورای تصمیم‌گیری در بامیان به وجود بیاید برای اداره مناطق هزاره‌جات و این همزمان بود با همان وقتی که مجدداً بین ما و شورای نظار توسط جنرال دوستم آتش بس برقرار شده و هیئت حائل آمد بین ما و شورای نظار. طی صحبت‌های شورای عالی نظارت، شورای تصمیم‌گیری و هیئت شورای مرکزی بامیان به این نظر رسیدند که شورای مرکزی از بامیان به کابل منتقل شود بعد این را پیام دادیم به شورای مرکزی و ضرورت‌ها را منعکس کردیم و شورای مرکزی بامیان این را مصوبه کرد که شورای مرکزی باید منتقل شود اما تاریخ انتقال را تأخیر انداخت تا در آنجا شورای تصمیم‌گیری به وجود بیاورد، همان وقت تازه ما آتش بس کرده بودیم و نیروهای حایل جا بجا شده بود و کمیسیون بین ما و شورای نظار به وجود آمده بود و هیئات بامیان توسط طیاره از اینجا بطرف بامیان رفتند بعد از بحث و گفتگوی شورای مرکزی مصوبه شد که تاریخ انتقال شورای مرکزی به کابل باید ۱۵ میزان باشد و در این مدت چون مناطق مرکزی هزاره‌جات وسیع است و ولسوالی‌ها فعال نشده است احساسی در هزاره‌جات به وجود آمد که مبادا با رفتن شورای مرکزی از بامیان به کابل از نگاه اداره ضعیف شود، امکان دارد نا آرامی به وجود بیاید روی این ملاحظات و مسائل دیگر، تعدادی پیشنهاد داشتند که شورای مرکزی انتقالش به تأخیر بیفتد و یا جلوگیری شود در این رابطه در تاریخ ۸ عقرب مجدداً عده‌ای از علماء بلند پایه ما دوباره برای انتقال شورای مرکزی به بامیان رفتند و با مردم صحبت کردند تا قناعت‌شان را در این زمینه فراهم آوردند و برای آنان گفته شد که امنیت‌شان بهم نمی‌خورد و شما باید قبول کنید که

شورای مرکزی بیاید به این جا هیئتی که از این جا فرستادیم باز هم توسط طیاره هلیکوپتر انتقال دادیم در بامیان و موافقت شد که در ۲۵ عقرب هیئات ما مشترکاً با شورای مرکزی به کابل بیایند بعد از این توافق تماس گرفتیم با کمیسیون مشترکی که داشتیم طیاره گرفتیم و فرستادیم و این یک چیز طبیعی بود چیز تازه‌ای هم نبود. مدت آن به سه چهار ماه می‌رسید از وقتی که آتش بس بین ما و شورای نظار برقرار شده بود و نیروهای حایل مستقر گردیده اصطکاک بین ما و شورای نظار به وجود نیامده و از طرف دیگر طیاراتی که وجود داشته مال دولت است و ما هم در این دولت شریک هستیم وزرای ما در کابینه دولت هستند و طیارات مال ملت است و در خدمت ملت باید باشد و هیچ تنظیم سیاسی حق این را ندارد که آنها را حق انحصاری خویش بحساب آورد و مال شخصی کسی نیست این مسئله کاملاً یک امر عادی است که اعضای شورای مرکزی با استفاده از این طیارات به کابل آمده‌اند ولی رسانه‌ها یکمقدار این را غیر طبیعی جلوه داده و کاری جدید و تحول جدیدی نبوده.

■ سؤال : سؤال من در رابطه با کمیسیونی است که تقریباً یکی دو ماه قبل موظف شده بودند تا قانون اساسی و اصول اساسی کشور را تصویب کنند در این کمیسیون افرادی از حزب وحدت هم شرکت داشتند ولی بعداً حزب وحدت اسلامی نظر به ملاحظات آنکه داشت افراد خود را در آنجا معرفی نکرد و از جمله ملاحظات آن این بود که اینها موادی را در آنجا گنجانیده بودند که مذهب رسمی افغانستان مذهب حنفی است و از مذهب جعفری در آنجا نام برده نشده بود شما گفته می‌توانید که چگونه می‌شود از مذهب جعفری هم در قانون اساسی افغانستان ذکری بعمل بیاید؟ و چگونگی تطبیق آن را در ولایات مختلف افغانستان چگونه ارزیابی و بررسی می‌نمائید؟

■ جواب : ما در جریان تشکیل کمیسیون نبودیم وقتی که از رادیو اعلام

شد خبر شدیم. در صورتیکه شما می دانید در مملکت توافق احزاب دولت را به وجود آورده است یعنی هر تصمیم که در این جا فعلاً قانونیت دارد و مردم افغانستان تاحدی خودش را قانع می کند توافق احزاب است، موافقت جلال آباد و موافقتنامه اسلام آباد وبعد مسئله دوماهه و چند ماهه حکومت که تشکیل شد توافق احزاب بود و هیچ مرجع قانون گذاری غیر از احزاب وجود ندارد وقتی که کمیسیون کار خود را شروع کرد ما در جریان نبودیم و خبر نداشتیم. درست است که از افراد ما آنها دو نفر در نظر گرفته بودند ولی با اجازه حزب وحدت نبوده و حزب وحدت خبر نداشت و نفرهای ما هم حضور نداشتند یکی در بامیان و دیگری در ایران بود. کمیسیون کار خود را شروع کرد و طبیعی مسئله بود که اعلام کار کمیسیون از سوی افراد معلوم الحال از صلاحیت قانونی برخوردار نباشد در توافق نامه جلال آباد آمده که کمیسیون انتخابات و شورای عالی نظارت دولت از احزاب و رهبران احزاب تعیین شود ۱۲ نفر از دانشمندان و مردمان صاحب اعتبار افغانستان در شورای عالی نظارت عضویت پیدا کنند در صورتی که تا حالا که ما اینجا نشسته ایم شورای عالی نظارت بر دولت تشکیل نشده است. لهذا ما در این کمیسیون که اول هم از تشکیل آن خبر نداشتیم شریک نبودیم روی همین ملاحظات ما در آن شرکت نکردیم من هم نظر خود را گفتم که از مرجع غیر قانونی به وجود آمده بود و به نظر ما علاوه بر اینکه کمیسیون مذکور از مرجع غیر قانونی است، اشکالات عدیده دیگری نیز دارد که یکی از آنها مسئله مذهب تشیع بود، و در رابطه با مسئله مذهب ما معتقدیم که هر که در این مسئله پافشاری می کند که مذهب رسمی باید مذهب حنفی باشد مذهب جعفری که پیروانی در اینجا دارد رسمیت نداشته باشد این یک تصور غیر عادلانه است و درست نیست برای اینکه امروز در دنیا کفر جهانی مخالف مسلمانهاست و مخالف به وجود آمدن حکومت اسلامی است

آنها چندان در چهره شیعه و سنی نگاه نمی‌کنند بلکه امروز تنها حربه‌ای که آنها دارند و از آن استفاده می‌کنند آن حربه استعماری تضاد شیعه و سنی است که انقلاب اسلامی افغانستان در جهان نمونه بود انقلاب مسلحانه‌ای که بر مبنای فکر و عقیده اسلامی ریخته شده باید مسئولین آن این درایت و این روشن بینی را بدنیا اثبات بکنند که این اختلافات فرعی نباید زنده شود و روی این مسئله پا فشاری شود، لهذا باید همانطوریکه شیعه و سنی در این انقلاب شریکند در تصمیم‌گیری آن شریک باشند و در دنیا اعلام بکنند و اثبات نمایند که مسلمانها بین خود شان هیچ اختلافی ندارند و از نظر اجرائی چندان مشکل نیست این دست خارجی‌ان است که مسئله را عمده جلوه می‌دهند که اگر در این جا دو مذهب رسمی باشد مشکل اجرائی دارد، نه مشکل اجرائی اینجا وجود ندارد، در فقه شیعه و سنی این مسئله حل شده است بعد، از نظر جهان اسلام مثلاً نمونه‌هایی وجود دارد که در آنجا این مسائل را حل کرده‌اند مثلاً در لبنان این مسئله را دارند، در ایران این مسئله حل شده و مشکل اجرائی برای کسی پیش نمی‌آید و این استعمار خارجی است که این مسئله جزئی را علم می‌کند تا بین مسلمانها یک مشکل را ایجاد کنند و این یک چیز واضح است که در طول تاریخ افغانستان نه سنی شیعه شده و نه شیعه سنی شده است و اگر مذهب یکدیگر شان را به رسمیت بشناسند شیعه شیعه است و سنی سنی است طبق فقه شان هم عمل می‌کنند، حال که آمده به فقه شان عمل می‌کنند این دیگر ضرورت ندارد که در قانون اساسی این کش بیفتد که این رسمی باشد یا نباشد چه قبول گردد و یا نگردد، هرکس فقهی را که دارد به آن عمل می‌کند، بدین جهت ما در این مسئله مشکل نداریم و توصیه ما به دوستان این است که امروز مشکلات افغانستان و مشکلات جهان اسلام بالاتر از این است که ما بیائیم خود را محدود بکنیم به مسئله کشیدگی‌های مذهبی و کشیدگی‌های قومی و نژادی

اگر بیائیم تن در دهیم یک حکومت عادلانه اسلامی برقرار می‌گردد که خواسته همه مردم است و آن خودش این مسئله را حل و تضمین کرده است و حتی در دعاوی آمده است و مطرح شده که اگر پیرو دو مذهب بیایند و دعوا داشته باشند حال آن را در کجا فیصله بکنند؟ در فقه بطور واضح آمده است که مدعی، پیرو هر مذهب که هست طبق آن مذهب فیصله گردد، پس این مسئله در اسلام سابقه داشته و بوده است بزرگان و دانشمندان اسلامی روی این مسئله فکر کرده و شریعت برایش راه حل دارد، اختلافات جزئی فقهی بین تمام مذاهب وجود دارد، مذاهب چهارگانه اهل سنت مانند مالکی، شافعی، حنبلی و حنفی در بین خود اختلاف برداشت دارند حالا مذهب جعفری نوع برداشت خود را دارد، برداشتها از متون اسلامی نزد مذاهب مختلف گوناگون است در حالیکه مشترکات زیادی موجود است خداوند (ج)، قرآن مجید، کعبه، پیامبر، سنت پیامبر (ص) و همه اینها مشترک اند و همه، اینها را قبول دارند اختلافات جزئی فقهی باعث نمی‌شود که اینگونه موجب نفاق و اختلاف شود بدین جهت است که من معتقدم کسانی که برای تدوین قانون اساسی آمده‌اند مطابق با روح اسلام و روح جامعه افغانستان حرکت نکرده‌اند و این از اول غیر قانونی بود قانون اساسی را باید یک مرجع قانونی تدوین نماید، مرجع با صلاحیت و دارای دانش کافی و تدبیر لازم.

■ سؤال: قبلاً از معاهدات اسلام آباد، جلال آباد و مکه مکرمه ذکر بعمل آوردید، ما می‌خواهیم بطور مختصر از شما بشنویم که عامل و انگیزه‌هایی که باعث شکست و ناکامی این معاهدات شده و تا امروز تصمیم جنگ و اختلاف و کشمکش در افغانستان کم نشده است، شما در چه می‌بینید؟

■ جواب: در این رابطه مکرراً نظر خود را اعلام کرده‌ام و حالا هم بطور مختصر عرض می‌کنم که این عدم تعهد رهبران بر امضای شان است، اگر رهبران

پایبند باشند به تعهداتی که پای آن امضاء می‌کنند و به آن عمل نکنند مشکل و جنجال افغانستان حل می‌شود ولی این کار را نکرده‌اند و باعث شکست و باعث ناآرامی در افغانستان شدند.

■ سؤال: بصورت مشخص به نظر شما کدامیک از رهبران قصور بیشتر

داشته‌اند؟

■ جواب: برای مردم مشخص است و هم برای شما که یک تعداد تعهد کرده‌اند در جلال آباد که در مدت یک هفته بیایند کابل برای تطبیقش ولی نیامدند و خارج رفتند بعد اصلاحات که بین صلاحیت رئیس جمهور و صدر اعظم مشخص شده بود اینها رعایت نشده شورای عالی نظارت که بنا بود تشکیل گردد تشکیل نگردید این مجموع مسائل هست که اگر رهبران به این تعهدات خویش عمل می‌کردند، این مشکلات پیش نمی‌آمد، به همان توافقی که همه توافق کرده بودند پایبند می‌بودند مسائل تا حدودی حل می‌گردید.

■ سؤال: استاد محترم شما پیشتر فرمودید که روابط شما با شورای نظار

بهبود یافته و همچنان مسعود در مصاحبه خود با جریده عربی الوطن گفت که روابطش با حزب وحدت اسلامی بهتر شده و در حال بهتر شدن است آیا این روابط بهتر شدن با شورای نظار خودش یک ائتلاف جدیدی را در جریانات سیاسی به وجود نخواهد آورد؟

■ جواب: ما مکرراً گفتیم که مبنای جنگ در افغانستان نمی‌باشیم و

طرفدار جنگ نیستیم و جنگ را راه حل نمی‌دانیم از اول هیجده ماهی که کابل آزاد شده ما در اینجا بودیم، این مطلب را عملاً پیاده کردیم ما از نگاه تئوری هم معتقد هستیم که جنگ در افغانستان راه حل نیست، تفاهم راه حل است بر این مبنا هروقتی که جنگ پیش آمده و بر ما تحمیل شده روزهای اول ما آتش بس را امضاء کردیم هرکس از داخل پیشنهاد کرد ما میانجی می‌شویم ما پذیرفتیم

کشورهای خارج هم اگر آمدند، پاکستان، ایران، عربستان سعودی، میانجی شدند ما پذیرفتیم این دلیلی است که ما طرفدار جنگ نیستیم وقتی که طرفدار جنگ نیستیم هر تنظیمی که با ما سر جنگ نداشته باشد ما سر جنگ نداریم این به معنی آن نیست که ائتلاف بکنیم علیه جریان دیگری یا یک تنظیم دیگر، لذا از وقتی که پس از توافقنامه جلال آباد هیئت آتش بس در اینجا آمد بلافاصله پذیرفتیم ولی این در ظاهر آتش بس بود ولی شورای نظار با ما جنگ داشت و نمونه آن این بود که در آن جنگ شدید که ۱۲ روز طول کشید هزار نفر از مردم غیر نظامی زخمی شدند ولی تا وقتی جنرال دوستم آمد و نیروهای حایل را جایگزین کرد که دو ماه طول کشید چهار هزار نفر زخمی داشتیم یعنی در ظاهر این مسئله آتش بس بود ولی هر شبانه روز اینجا بالای مردم جنگ و جدال بود وقتی که جنرال دوستم نیروهایش آمد جنگ متوقف شد و ما در اینجا کمیسیون مشترکی داشتیم که از شورای نظار و حزب وحدت مشترکاً به وجود آمده و از طرف جنرال دوستم که ناظر بود. عین این کمیسیون را ما بین جنرال دوستم و حزب اسلامی برقرار کردیم روی این مسئله درگیری مشخص بین ما و شورای نظار پیش نیامد آنها جنگ را قطع کردند و آتش بس را رعایت کردند و ما هم رعایت کردیم و طرفدار این هستیم که آتش بس حفظ شود و جنگ نشود و بمعنی اینکه ما ائتلاف سیاسی کردیم نیست، ما با همه تنظیمها رابطه خوبی داریم و آخرین آتش بس هم بین ما و اتحاد ایجاد شد و کمیسیون با شرکت (۶) نفر تشکیل شد و از دو طرف خود ما نظارت می‌کنیم و این کمیسیون تا بحال از درگیریها کاسته و تصمیم داریم که آتش بس هم حفظ شود.

□ سؤال: استاد محترم در رابطه با سفر اخیر ربانی به مزار شریف که شما در جریانات قرار دارید که بعداً سفرش را به پاکستان و مصر نیز ادامه داد لطفاً توضیحاتی ارائه فرمایید؟

■ جواب: مسافرت آقای ربانی به مزار شریف کاملاً غیر مترقبه بود و ما تا وقتی که نرفته بود اطلاع نداشتیم و این قدر خبر داشتیم که نیروهای جمعیت و اتحاد در شیرخان بندر که نیروهای جنبش ملی اسلامی مسلط بود حمله کرده و منطقه را تصرف کرده بود و تعدادی از افراد جنبش بطرف تاجیکستان رفته بود، در اینجا این را اطلاع داشتیم ولی مسافرتی که آقای ربانی به شمال می‌کند این را اطلاع نداشتیم بعد از اینکه رفت در آنجا ما مطلع شدیم که با مولوی صاحب محمد نبی محمدی پیش جنرال دوستم رفته‌اند و منابع جنبش برای ما گفتند که آقای ربانی آمده بود بخاطر درگیری شیرخان بندر و تقاضا کرده که شما آتش بس را بپذیرید، و هیئت تعیین می‌گردد و آنجا این مسئله از طریق مذاکره حل گردد و جنبش ملی اسلامی هم آتش بس را پذیرفته و مذاکره ادامه دارد و از نتیجه آن اطلاعی نداریم که موفق بوده یا نه؟

■ سؤال: محترم استاد مزاری قسمی که شما پیشتر فرمودید معاهدات جلال آباد و اسلام آباد در عمل بی‌نتیجه مانده است یعنی عملی نشده، از آن جمله یکی از موارد مهم آن مسئله انتخابات بود، این انتخابات دائر نشده و حزب اسلامی اخیراً طرحی را ارائه کرده که باید رئیس جمهور و صدر اعظم و اعضای کابینه همگی استعفا نمایند و به جای آن یک حکومت بیطرف که جریان دوره انتقال قدرت را بدست بگیرد و کمیسیون انتخابات را هم همین حکومت تشکیل بدهد. ولی اخیراً مطبوعات و جرائد کابل و رسانه‌های گروهی راه حل مشکلات را استعفای حکمتیار و آمدن پیر سید احمد گیلانی در ریاست صدارت عظمی دانسته است ما می‌خواهیم که نظر شما در مجموع به اینگونه اخباریکه از رادیو و جرائد مطرح گردیده است چیست؟

■ جواب: در رابطه با مسئله بیرون رفتن از وضعیت فعلی که ما طرفدار این هستیم که یک حکومت بیطرف باید تشکیل گردد و از اول هم ما این طرح را

داده بودیم، وقتی که دوران چهار ماهه آقای ربانی سپری شد برای تمدید دوره یک و نیم ماهه یا دو ماهه دیگر که مجلس حل و عقد تشکیل شد در جلسه‌ای که پنج تنظیم در آنجا بود این طرح را دادیم هرکسی که در مجلس حل و عقد خودش را کاندید می‌کند نباید این دوره موقت تمدیدی را عهده دار شود برای اینکه امکانات دولتی باید به نفع شخصی استفاده نگردد، از نظر مجامع بین المللی باید انتخابات یا مجلس حل و عقد زیر سؤال نرود که سوء استفاده شده است، در آنجا پنج تنظیم جهادی طرح ما را قبول کردند و فیصله و مصوبه شد که هرکسی که در مجلس حل و عقد کاندید می‌شود نباید دوره تمدیدی را عهده دار گردد، متأسفانه وقتی جلسه شورای قیادی تشکیل شد آقای ربانی و سیاف این توافق ما را شکستند و به قاعده عمل نشد و نتیجه مطلوب هم نداد، آقای ربانی مدت (۴۵) روز تمدید شد و نهایت آن مسئله مجلس حل و عقد بود و طوریکه شاهد بودیم خراب از آب در آمد و مورد قبول تنظیم‌ها هم نبود. حالا هم برای بیرون رفتن از این وضعیت فعلی این طرح را بپذیریم باید رهبران جهادی جمع شوند، هم آقای ربانی استعفا دهد و هم آقای حکمتیار استعفا نماید و یک دولت موقت بیطرف تشکیل گردد، زمینه انتخابات آزاد را در مملکت فراهم بکند و تعهد سپرده شود کسی که پست دولت موقت را بعهده بگیرد برای بعد کاندیدا نباشد، این یک کار معقول است و منطقی هم است در دنیا هم سابقه دارد، و در پاکستان هم همین مسئله را عمل کرده‌اند، لهذا غیر از این راه راه بیرون رفتن از وضعیت فعلی وجود ندارد که بگویند یکی از آنها استعفا بکند و دیگری استعفا نکند. این موضوع با توافق رهبران است و برای بیرون رفتن از وضعیت موجود با توافق رهبران دولت موقت تشکیل گردد، زمان برایش مشخص گردد و علاوه بر آن قانون مشخص برایش وضع گردد تا بدان عمل نماید، این یک راه حل معقول است.

■ سؤال : جناب استاد مزاری شنیده‌ایم که داکتر حسن الترابی رهبر جنبش اسلامی سودان غرض اصلاح بین گروههای جهادی که با هم درگیرند در افغانستان مسافرت داشته‌اند و ملاقاتهایی هم با استاد سیاف، شما و مسعود و حکمتیار داشته‌اند می‌خواهم که نظرات شما را در رابطه با اصلاح و اینکه چقدر کار آنها ثمربخش خواهد بود بدانیم؟

■ جواب : آقای حسن الترابی دیروز اینجا تشریف آورده بود، تقریباً مدت دو ساعت با هم ملاقات داشتیم و ایشان با دو هدف به افغانستان آمده است یکی کنفرانسی که در مرکز سودان از جهان اسلام و نهضت‌های اسلامی دارند و یکی هم میانجیگری برای رفع درگیریهای داخل افغانستان را از نظر ما هردو نظر ایشان نظر نیک و مثبت بوده و اینکه وی می‌آید برای جهان اسلام، حل مشکلات مسلمانان راه حل ارائه نماید، و سران نهضت‌ها را جمع می‌کند، این کار در سطح جهان کار بزرگی است و ما بدعوت ایشان جواب مثبت دادیم که در این کنفرانس از حزب وحدت اسلامی شرکت می‌کنند و ما از این عمل شان استقبال می‌کنیم در رابطه با حل مشکلات داخلی افغانستان هم همانطوریکه در طول (۱۸) ماه از تحرکات صلح جویانه و اصلاح گرایانه استقبال کردیم، از اقدام آقای حسن الترابی نیز بگرمی استقبال می‌نمائیم و آن را گام مثبت می‌بینیم. و در تمام زمینه‌ها با ایشان همکاری می‌نمائیم.

■ سؤال : جناب آقای مزاری سؤال دیگر ما در رابطه با جنگ تگاب است شاید شما در جریان قرار داشته باشید تقریباً دو سه هفته می‌شود که جنگ میان مجاهدین حزب اسلامی و افراد مربوط شورای نظار جریان دارد ولی اخیراً از رسانه‌های گروهی شنیدم که شما در این جنگ اظهار بیطرفی کرده‌اید. نظر ما اینست که از نظر اسلام وقتی که میان دو گروه اسلامی جنگ و اختلافی صورت گیرد یک فرد مسلمان یا یک گروه اسلامی وظیفه اش اینست که در میان دو گروه

متخاصم باید صلح نماید و طرفی که از صلح تمرد می‌کند و سرباز می‌زند باید جانب کسی را بگیرد که مظلوم واقع شده باشد و علیه بغاوت کننده و متمرّد باید صف آرایی نماید. به نظر شما در این چه راه حل وجود دارد؟

■ جواب: ما گفتگو و تفاهم را، راه حل می‌دانیم و پذیرش همدیگر را راه حل می‌دانیم و منطق و این دلایل منطقی را چه حالا این تضاد بین تنظیمی پیش آید و چه بحساب قومی همه این مسایل وجودش ضرر برای یک مملکت است. در تمام دنیا مشاهده می‌کنیم که همه جا مسایل سیاسی وجود دارد یعنی احزاب مختلف است و اقوام مختلف و مذاهب مختلف وجود دارد. ولی وقتی که راه تفاهم را بپذیریم برای تکامل مردم و مملکت از آن استفاده بعمل آوریم مشکل پیش نخواهد آمد. اما همه اینها در افغانستان باعث درد سر شده است. بخاطر عدم تفاهم، لهذا وقتی که راه حل را مبنای تفاهم می‌دانیم از این جهت ما جنگ را راه حل نمی‌دانیم. جنگی که در آنجا پیش آمد، ما در صدد بودیم که جنگ در آن جا باید محدود نگهداشته شود و گسترش پیدا نکند. اگر کسی از کسی حمایت بکند و طرفی از طرف دیگر جنگ حمایت بکند جنگ گسترش پیدا می‌کند و تمام مناطق کابل را در بر می‌گیرد در صورتی که این مردم ده تا جنگ خونین را سپری نموده‌اند روی این اصل برای اولین بار بود که برای اصلاح این مسئله اقدام گردید و آقای فاضل را فرستادیم پیش آقای حکمتیار و از آقای حکمتیار خواستیم که ما میانجیگری کنیم که این جنگ صلح گردد. آقای حکمتیار گفته بود کابینه قبل از شما اقدام کرده است. کابینه دولت که متعلق به همه احزاب است تصمیم گرفته بود که این مشکل را حل بکند و ما ازین جهت از اقدام اسلامی خود صرف نظر کردیم برای اینکه کابینه و تشکیلاتی را که کابینه به وجود آورده بود اقدام کرده بود. از نظر ما اقدام کابینه جامع تر بود چون همه احزاب در آنجا عضویت داشتند. از این جهت ما خوشحال شدیم که اینها اقدام

کرده برای صلح و ما هم امیدوار هستیم که هرچه زودتر صلح برقرار شود، و بجای جنگ تفاهم برقرار گردد و باید راه تفاهم تعقیب گردد، درست است که هرکس تمرد کرد و تفاهم را قبول نکرد مسلمانها وظیفه دارند تا تمردکننده را تنبیه کنند. ولی وضعیت افغانستان طوریست که چون در یک انقلاب مسلحانه پیروز شده است و همه مردم مسلح اند باید بیشتر روی تفاهم و مذاکره تکیه نمائیم و اسلام هم این مسئله را صحنه گذارد، وقتی که همه راهها بسته شود باید تفاهم و مذاکره بعمل آید.

■ سؤال: استاد محترم، دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان! در طول یکسال و نیم گذشته رابطه حزب اسلامی با حزب وحدت اسلامی در تمامی عرصه‌ها شکل پشتیبانی را داشته عملاً و نظراً حزب اسلامی از موضع حزب وحدت اسلامی پشتیبانی کرده ولی اگر باز در این اواخر دامنه جنگ را شورای نظار در کابل بکشاند و جنگ بین حزب اسلامی و شورای نظار بوقوع پیوندد در آن صورت موقف حزب وحدت اسلامی چه خواهد بود؟

■ جواب: خیر، ما معتقدیم که جنگ راه حل نیست و گسترش آن اصلاً به سود مردم نیست. تلاش می‌کنیم که این جنگ در کابل واقع نگردد. رابطه‌هایی با احزاب داریم و هم رابطه ما با حزب اسلامی و هم با جنبش اسلامی حسنه است و با شورای نظار هم کمیسیون مشترکی داریم، و خیر و صلاح این را می‌دانیم که جنگ نباید در کابل صورت بگیرد.

■ سؤال: فرض مثال اگر احتمالاً رخ داد در آن صورت چه خواهد بود و این را بخاطر این تأکید می‌نمائیم که شورای نظار همانطوریکه برای شما بهتر معلوم است به هیچ تعهد و توافق خود پایدار نمانده و نخواهد ماند. اگر احياناً جنگ رخ دهد موقف نظامی حزب وحدت اسلامی چه خواهد بود؟

■ جواب: مسئله طبیعی است که در کابل چندتا قدرت نظامی اینجا

موجود است و حضور فعال دارد، وقتی که ما هم با جنبش ملی اسلامی روابط حسنه داریم و هم با حزب اسلامی بناءً این جنگ تحقق پیدا نمی‌کند.

■ سؤال : معاهده آتش بس که میان شما و اتحاد اسلامی بخاطر قطع جنگ صورت گرفته تا چه حد استحکام خواهد داشت و درگیری ایجاد نخواهد شد؟

■ جواب: در رابطه با مشکلاتی که بین ما و اتحاد در ۱۸ ماه گذشته موجود بوده است و اقدامات زیادی برای این کار انجام گرفته است که باید این مشکل رفع گردد، وقتی آقای حکمتیار واسطه شد که باید مذاکره شروع شود بخاطر این کار کمیسیون تشکیل شد و کسانی که در این راه اقدام کردند ما همیشه از آن استقبال کردیم و فعلاً هم کمیسیون ۶ نفره تشکیل شده‌اند که ۳ نفر از اتحاد و ۳ نفر از حزب وحدت اسلامی در آن عضویت دارد، اینجا یک تعداد نیرو را برای حفظ آتش بس تعیین کرده‌اند و گروپ سیار نیز تشکیل شده است که بر خطوط مقدم نظارت کنند و تخلفی که صورت می‌گیرد باید جلو آنرا بگیرد، یک مفر مشترک از دو تنظیم به وجود آمده که نقض آتش بس را دیده گزارش آن را به هیئت بدهد و این گام مثبتی برای حفظ آتش بس است و از وقتی که آتش بس اعلام شده درگیری تقلیل یافته و خیلی کم گزارش شده است، ما مصمم هستیم که این کمیسیون را تعقیب نمائیم و این آتش بس حفظ گردد.

■ سؤال : در آینده افغانستان بعضی طرفدار این مسئله هستند که مطبوعات افغانستان باید مطبوعات آزاد باشد اما یک عده دیگر طرفدار آزادی مطبوعات نیستند می‌خواهیم نظر شما را بدانیم که آیا شما با آزادی مطبوعات عقیده دارید؟ یا اینکه قید و شرطی که دیگران معتقدند؟

■ جواب : از نظر تمدن بشری و قوانین بین المللی من فکر می‌کنم که امروز یک مسئله پذیرفته شده در سطح جهان است که مطبوعات آزاد باشد و هرکس باید

طبق برداشتهای سیاسی و عقیدتی اش عقیده خود را منعکس نماید و یکعده است که نسبت به این مسئله تعصب نشان می دهند و کسانی که می گویند سانسور باشد و مطبوعات آزاد نباشد این دیگر خیلی دورانش گذشته است یعنی در این دوران تطبیق نمی گردد و از نظر اسلام هم عقیده مخالف داشتن جرم نیست این یک اصل پذیرفته شده است ما معتقدیم که آن آزادی که اسلام و خلفای اسلام پذیرفته است هنوز غرب هم به آن نرسیده است. ما نمونه بارزی نشان می دهیم که در زمان خلافت علی (ع) خوارج با حضرت علی (ع) مخالف بودند و اختلاف برداشت هم از متن اسلام داشت و آیات و روایاتی را پیدا می کردند و علیه خلیفه مسلمین آن روز می رفتند قرائت می کردند مثل شعارهایی که فعلاً می دهند، بسا اوقات بود که حضرت علی (ع) در نماز جماعت بود اینها می رفتند استدلالی از آیات و روایات می نمودند، مرتب آیات و روایات را در جماعت می خواندند و حضرت علی (ع) در حال رکوع بود و اینها استدلال می کردند. حضرت علی آنقدر آن رکوع را طول می داد تا استدلال آنها تمام گردد، من فکر می کنم که در هیچ جای دنیا در جامعه متمدن فعلی چنین نمونه ای وجود ندارد که کسی برود سر نماز یا سر جماعت یک رهبر و یک خلیفه آن استدلال را بکند و اجازه داشته باشد در این حد وقتی که در اسلام آزادی وجود دارد، بناءً ما نمی توانیم بگوئیم حالا که انقلاب اسلامی پیروز شده است مطبوعات باید در اختیار یک حزب و یک دولت باشد که دیگران نتواند ابراز عقیده و نظر بکنند، تبلیغ بکنند و برداشتهای خود را منعکس نمایند و البته در قوانین اسلامی برایش محدودیتهایی در نظر گرفته شده که بخاطر منافع جامعه انسانی و اخلاقیات اجتماع است و آن اینست که باید فطرت انسانها که برای نجات و فلاح است کاری نشود که آنها منحرف گردند و جای دیگری بروند که این مسئله طبق مبانی اسلامی باید در آینده مطبوعات تدوین گردد، این به معنی

محدود کردن نیست بلکه بمعنی این است که کسی حق ندارد حق دیگری را سلب کند. کاری بکند که آزادی عقیده وی گرفته شود حتی در باره مسیحی ها و ارمنی ها در مبانی فقه اسلامی آمده که برای عقیده داشتن و مراسم مذهبی آنان آزاد است ولی یکسری کارهای شان مثل شرابخواری و دیگر مسایلی که در اسلام مجاز نیست اینها فقط در مجامع عمومی انجام ندهند فقط می توانند در خانه شان انجام دهند. لهذا ما آزادی مطبوعات را طبق فرامین اسلامی می دانیم و نظر ما هم همین است که هرکس باید آزاد باشد منتهی مزاحمت به دیگران نباشد.

■ سؤال : محترم استاد مزاری شما در مصاحبه تان با یک خبرنگار فرانسوی گفته بودید که جمعیت اسلامی بخصوص استاد ربانی برای شما تعهد داد که مذهب شیعه را برسمیت بشناسد دلیلی وجود دارد که استاد ربانی تا کنون این کار را انجام نداده است؟

■ جواب : آقای ربانی با ما توافق کرد که از نظر تنظیم جمعیت فقه جعفری رسمیت دارد و در تدوین قانون اساسی هم ازین موضوع جمعیت اسلامی حمایت کند این توافق نامه را هم حزب اسلامی و هم جمعیت اسلامی داده است و جنبش ملی اسلامی رسماً در اساسنامه اش منعکس کرده است منتهی این قانون اساسی که پیش آمد اصل آن غیر قانونی بود لهذا در دورانی که این مسئله قانون اساسی از طرف مردم تدوین گردد، ببینیم که آنجا با آن توافقاتی که دارند چگونه عمل خواهند کرد؟.

■ سؤال : در این اواخر شما از طریق رادیوهای بین المللی شاید شنیده باشید که بمبارد وحشیانه در شهر سروبی که اصلاً در آن مراکز نظامی وجود ندارد صورت گرفته تلفات زیادی برای اهالی سروبی داشته است در این قسمت حزب وحدت اسلامی هیچ عکس العمل از خود نشان نداد و این عمل را تقبیح

نمود، در این مورد شما چه می‌فرمایید؟

■ جواب: البته ما اصل جنگ را قبول نداریم مردم غیر نظامی چه با کلاشنکوف به شهادت برسند چه با راکت چه با بمباردمان این کار غلط است که متأسفانه در جنگهای افغانستان این مسئله مکرراً تکرار شده و پیش آمده و بعد هم بمباردمان را اصلاً منطقی نمی‌دانیم برای اینکه بمباردمان برای این است که دولت با کشورهای خارجی جنگ داشته باشد و اینکه اعضای دولت در بین خود شان جنگ می‌کنند و غیر نظامیان مورد بمباردمان قرار می‌گیرند و این کار از نظر من مردود است و درست و منطقی هم نیست.

■ سؤال: شما مشخصاً راه بیرون رفت را ازین بحران کنونی که در آن قرار داریم چگونه پیش بینی می‌نمائید؟

■ جواب: من این موضوع را در سؤالهای قبلی هم جواب دادم راه بیرون رفت غیر از اینکه رهبران بنشینند و توافق نمایند و یک دولت موقت بی طرف که برایش زمانی قایل شوند، وظایف مشخصی قابل شوند به وجود بیاورند تا زمینه فراهم گردد برای انتخابات که مردم خود سرنوشت شان را تعیین کنند این راه منطقی است غیر ازین هر راه دیگری را که بپیمایند راه موفقی نخواهد بود.

■ سؤال: استاد شما که در صحبت صریح گفتن شهرت دارید و صریحاً صحبت می‌کنید اگر در آخرین دقایق بگوئیم که چه کسی نمی‌خواهد این راه را مثلاً پیشنهاد صدر اعظم را کدام رهبری و یا کدام جناح است که نمی‌خواهد این راه را بپیماید؟

■ جواب: من این را مکرراً گفته‌ام و در این مسئله اکثریت رهبران شامل بوده‌اند یکسری بخاطر اینکه تعهد ندارند شامل اند و پیمانی را که امضاء می‌کنند دنبالش نیستند و موضع گیری درست ندارند به اصطلاح هزاره گی ما (شاهین ترازو را سیل می‌کنند) که کدام طرف سنگینی می‌کند اینها واقعاً

یکسری فجایی در افغانستان ببار آورده‌اند و یکسری هم قناعت ندارند به وظایفی که برای شان سپرده می‌شود یعنی قناعت برای قانون و صلاحیتی که برایش داده شده است ندارند لهذا ازین جهت ما طرفدار این مسئله هستیم که قانون بیاید و حاکم گردد برای اینکه زمانی که قانون حاکم شد یا مرجع قانونی آمد صلاحیت محدود می‌گردد و خود سربها و دخالتها جلوش گرفته می‌شود یکعده دیگر هم استفاده‌های دارند از بیت المال یعنی وقتی که حساب و کتاب نبود، قانون نبود، وضع عادلانه نبود از وضع عمومی به نفع خویش و یا جریانش می‌تواند استفاده بکند لهذا اینها هم بخاطری نظمی و انارشیزی که وجود دارد حیات خود را به این مسایل وابسته می‌دانند و این شیوه را دنبال می‌کنند و تن به حقیقت و قانون نمی‌دهند و مجموع این عوامل را که در نظر بگیریم اکثریت رهبران را شامل می‌گردد استثنای آن کم است.

□ سؤال: ببخشید آقای مزاری من در اخیر طرح شخصی ام برای راه حل بحران کنونی افغانستان اینست که یک سلسله کارهای تاکتیکی و اخلاقی میان رهبران و سایرین که در جهاد شرکت داشته‌اند صورت بگیرد، هرچند که پیشنهادهاتی که شما دارید همه قابل قبول و در جای آن قابل عمل است ولی تا جایی که تجارب نشان داده است، همه بیاد داریم که معاهداتی که در جلال آباد و اسلام آباد صورت گرفته و پیمانهای شد و امضاهایی صورت گرفت و در پای آن امضای همه رهبران گرفته شد و در کعبه شریف تعهد کردند که توافقنامه‌هایی را که امضاء کرده‌اند باید عمل بکنند و بعداً همه شاهد هستند که عملی نشد. به نظر من اگر قلبها پاک و تطهیر شود و کینه‌ها زدوده شود و به این ترتیب وقتی که تفاهم به وجود می‌آید یا اگر فیصله‌ای صورت می‌گیرد. یا انتخابات برگزار می‌گردد و یا اگر پیمانهای دیگری برای حل مشکلات امضاء می‌گردد همه آن قابل عمل خواهد بود و اعتماد بین رهبران بیشتر به وجود خواهد آمد نظر شما

در این باره چیست؟

■ جواب: من معتقدم اینجا دو سه مسئله ضرورت دارد که باید رعایت شود یکی در طول جهاد و در طول ۱۸ ماه که تا بحال گذشته ثابت شده که رهبران در تعهدات خود ثابت نیستند و این ملت است که در این رابطه تصمیم بگیرند و یک قدرت اجرایی باشد همانطوریکه ملت روسها را بدون سلاح و با دست خالی توانستند از مملکت بیرون برانند (البته با تمام توانمندی که روسها داشتند) و اینها را که رهبر ساخته باز ملت ساخته است. این یک راه حل اساسی است، جای شکی نیست که مسئله اخلاقی، معنویات و پاکی و تطهیر قلبها مؤثر است در هر جامعه و در کل افراد اینها ضرورت دارد، منتهی این مسئله غیر عملی است مگر الهام از امدادهای غیبی بگیریم که خدا این کار را به شکل معجزه انجام دهد این همه جاه طلبی، قدرت طلبی و کینه توزی را تغییر بدهد. این هم ضرورت به یک قدرتی دارد که از افغانستان اینها را بیرون کند و درس اخلاق برایشان بگذارد و متأسفانه اینکه از صلاحیت و اختیار ما نیست. از ملت هم می‌خواهیم و خود ما هم دعا می‌کنیم که خدا اصلاح بکند، اما اینکه اینها را از سر قدرت شان جمع کرده ببرند درس اخلاق برایشان تدریس نمایند این دیگر در توان ما نیست فقط راهی که وجود دارد همان مردم افغانستان است که در طول تاریخ اثبات کرده‌اند که هم اینها شهامت جنگ را دارند و هم شهامت تعیین سرنوشت آینده خود را دارند، خارجیها را دفع کرده و با تمام توانمندی شان آنان را بیرون رانده‌اند حالا رهبران را هم همین ملت اصلاح نمایند و بر رهبران لازم است روی این مسئله بخاطر منافع مردم و منافع مملکت شان فکر کنند و در تعهداتی که می‌کنند و توافقاتی که می‌کنند در اجرای آن پایبند باشند، برای بیرون رفتن از وضعیت فعلی فکر کنند و در مجموع به این مسایل توجه گردد و رهبران توجه داشته باشند تا انشاء... مشکل حل گردد. راه تفاهم و

مذاکره را پیش بگیرند و راه پذیرش و تحمل یکدیگر را پیش بگیرند. ملت هم فشار بیاورند طبیعی است که نقش اخلاق و ایمان و تقوا را نمی‌توان در یک جامعه اسلامی نادیده گرفت و این یک اصل ضروریست منتهی تطبیق آن تعلق به عمل خود افراد دارد، مگر اینکه ضرور باشد که اینجا دروس اخلاقی دایر بکند که این هم در افغانستان ممکن نیست.

■ سؤال: استاد محترم ببخشید که سؤال زیاد شد و یک سؤال دیگر که در رابطه با دانشگاه کابل است البته پوهنتون کابل با حضور شما و از طرف صدر اعظم رسماً افتتاح شد ولی باز هم وزیر مشاور دولت جلساتی را در قصر ریاست جمهوری دایر کرد که گویا می‌خواهند پوهنتون را افتتاح کنند. یعنی خارج از ساحه پوهنتون کابل و در جای دیگر و در این روزها شنیده شده که کمیته مرکزی که فعلاً وزارت دفاع می‌باشد و در حال حاضر مولوی محمد نبی محمدی آنجا مقرر دارد. برای پوهنتون کابل آن را اختصاص داده است در این رابطه اگر نظراتان را ابراز دارید از شما ممنون می‌باشیم.

■ جواب: حضور شما عرض شود که به خاطر بازگشایی دانشگاه و شروع دروس محصلین مکرراً با رئیس دانشگاه جلساتی داشتیم و از آنها تقاضا کردیم که دوباره دانشگاه را فعال نمایند. اخیراً که استادان دانشگاه همه را ملاقات کرده در جبل السراج رفتند و آقای مسعود را ملاقات کردند، آقایان سیاف و ربانی را دیدند و جلسه طولانی و چند ساعته با آقای حکمتیار داشتند بعد اینجا آمدند و ما توافق کردیم که دانشگاه افتتاح شود و دانشجویان پذیرفته شوند. در مسئله بازگشایی پوهنتون از همه دعوت شده بود که آقای حکمتیار هم در آن شرکت کرده بودند ولی دوستان دیگر نیامدند و پوهنتون افتتاح شد در هیئات دولت این مسئله مطرح شد و چند وزیر موظف گردیدند که کمیسیونی را برای ترمیم دانشگاه فعال نماید، ولی اینکه آقایان در جای دیگر پوهنتون را

انتقال دهند این نه عملی است و نه هم چیزی درست می شود این کار فقط می تواند یک برگه سیاسی برای جلب کمکها باشد و از این طریق طرف مقابل را متهم نمایند و بگویند که اینها طرفدار بازگشایی دانشگاه نیستند و من معتقدم که این کار عملی نیست برای اینکه مردم شریف افغانستان امروز بخوبی می دانند و هم رسانه های بین المللی روزیکه دانشگاه در این جا افتتاح شد همه حضور داشتند و در اینجا صحبت هایی هم شد و تکیه شد که حتماً پوهنتون باید فعال شود روی این مسئله این برگه سیاسی هم ارزشش را از دست داده که طرف را متهم نمایند که طرفدار علم و دانش نیست و اینها نمی خواهند که علم و دانش باشد، از نظر اینکه کمکها را جلب نمایند این برگه هم دیگر سوخته است فعلاً آنها از این هم بهره برداری نمی توانند که ما می خواهیم پوهنتون را بازگشایی نمائیم و کمک جذب نمایند تا اینکه امنیت و یک حکومت مورد قبول مردم افغانستان به وجود نیاید از خارج کسی کمک نمی کند. چه برای بازسازی افغانستان باشد و چه برای بنیة اقتصادی باشد و چه برای بنیة فکری و فرهنگی باشد لهذا این یک مسئله بی ثمری می باشد. هیئاتی که از طرف کابینه تشکیل شده است، یازده پروژه ساختمانی برای ترمیم و فعال نمودن دانشگاه کار می کند. و فعلاً مشغول ترمیم آن می باشند و هرکس که برای کمک برای بنیة دانش و فکر در افغانستان توجه دارد و دلش می سوزد که باید دانشگاه ترمیم شود باید تلاش کند که در همین جا فعال گردد. مانع هم برای این کار وجود ندارد. در جای دیگر بازگشایی دانشگاه عملی نیست. برای اینکه شما خودتان یک فرد تحصیل کرده و انجینر هستید، و می دانید که درسها فرمولی دارد که باید کتابهای آن موجود باشد برای همان فرمول کلاس درسی آن طبق همان فرمول باشد، این مسئله دکانداری نیست که یک آدم یک دکان را تعطیل بکند و جای دیگر برود، اجناس خود را بفروشد این طبق همان فرمول و نقشه آن ترتیب

یافته و سابقه دارد، کتابهای مختلف علمی و پژوهشی جمع آوری شده است و اسناد وجود دارد. بازگشایی آن در جای دیگر عملی نیست و کسانی که این مسئله را مطرح می کنند آنها مغرضند و به نفع این مملکت فکر نمی کنند. (۵۷)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران بی بی سی، صدا و سیمای ایران و رادیو صدای آمریکا، شنبه ۷۲/۹/۱۳

حجة الاسلام و المسلمین استاد عبد العلی مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی قبل از ظهر روز شنبه خبرنگاران رادیو بی بی سی، صدا و سیمای ایران و صدای آمریکا را در مقر مرکزی حزب وحدت اسلامی بحضور پذیرفته و به سئوالات آنان درباره اوضاع جاری کشور پاسخ گفتند که متن کامل آن ذیلاً به دست نشر سپرده می شود.

■ بی بی سی: سازمان ملل بعد از بازدید از موزیم کابل اقداماتی را روی دست گرفته بود تا در زمینه حفظ و نگهداری از موزیم و آثار باستانی همکاری نماید نظر شما چیست؟

■ استاد مزاری: نماینده سازمان ملل متحد در این اواخر به کابل آمده بود و طی ملاقاتی که با ما داشت تقاضا کرد که از موزیم بازدید نماید. بعد از اینکه موزیم را از نزدیک مشاهده کردند وعده دادند که در زمینه حفظ و نگهداری آثار تاریخی افغانستان کمک می کنند. موضوع حفظ و نگهداری آثار باستانی افغانستان وظیفه ملی ما است و ما ازین اقدام سازمان ملل متحد استقبال می کنیم و با آنان کمال همکاری را خواهیم داشت.

- بی بی سی: در این اواخر شایعاتی مبنی بر ضایع شدن اموال موزیم پخش می شود آیا برای نگهداری بیشتر به آنجا نیروی زیادتر نمی فرستید؟
- استاد مزاری: پس از جنگ خودم رفتم و از موزیم بازدید کردم و یک نفر غیر از افراد امنیتی را تعیین کردیم که از اموال موزیم نگهداری نماید فعلاً اعزام نیرو ضرور نیست اگر نیاز بود خواهیم فرستاد.
- بی بی سی: برای آینده موزیم چه برنامه ای دارید.
- استاد مزاری: پس از اینکه کارهای تعمیراتی موزیم تکمیل گردید مسئول قبل موزیم را می خواهیم تا اداره موزیم را در اختیار بگیرد و نیروهای امنیتی را برای نگهداری موزیم در اختیار آنها قرار می دهیم.
- صدا و سیمای ایران: آیا آثار تاریخی از موزیم غارت شده است؟
- استاد مزاری: پیش از جنگ یک مقدار اموال موزیم توسط نیروهای شورای نظار بیرون کشیده شده بود و در زمان جنگ فقط خرابی به وجود آمد.
- بی بی سی: موضوع آتش بس در منطقه شما چگونه است؟
- استاد مزاری: فعلاً جریان آتش بس خوب است و کم تر نقض می شود. و فقط شب گذشته یعنی شنبه از طرف مقابل اتحاد از منطقه مسجد کویته ها و حوزه ۵ فیرهایی صورت گرفت.
- صدا و سیمای ایران: چه تعداد از افراد غیر نظامی اسیر شده اند؟
- استاد مزاری: در مجموع اسرای غیر نظامی ۷۲۰ نفر می باشند ازین مجموع ۲۷۰ نفر پیش اتحاد می باشند و بقیه در نزد ملا عزت و سایر قومندانان جمعیت می باشند!
- صدا و سیمای ایران: در طول ۱۸ ماه گذشته در مناطق شما چه تعداد شهید و مجروح و معلول وجود داشته؟

■ استاد مزاری: به تعداد ۱۶۰۰۰ نفر زخمی شده اند و آمار شهدا به ۲۰۰۰ نفر می‌رسد و تعداد دقیق معلولین مشخص نشده است که از این جمع اکثریت آنها غیر نظامی می‌باشند.

■ صدا و سیمای ایران: آیا در ساحات شما مکاتب فعال شده؟

■ استاد مزاری: وزارت معارف قبلاً به ما وعده همکاری داده بود ولی عمل نکرد. اما از طرف اهالی مناطق مختلف مجموعاً ده مکتب و لیسه فعال شده است.

■ صدا و سیمای ایران: آیا در قسمت جریان برق در ساحات غرب کابل اقدامی صورت گرفته است؟

■ استاد مزاری: تصمیم زیاد گرفته شده ولی عملاً در این مورد کاری صورت نگرفته است حتی بودجه هم از وزارت مالیه برای همین منظور گرفته اند ولی تا حال عمل نکرده‌اند.

■ رادیو دری آمریکا: آیا از توافقات جلال آباد کدام نتیجه‌ای بدست آمده است؟ نظر شما در این مورد چه می‌باشد؟

■ استاد مزاری: توافقاتی که در جلال آباد و اسلام آباد صورت گرفت هیچ کدام از آنها عملی نگردید در آن توافقات فیصله شده بود که در ظرف یک هفته تمام رهبرانی که توافقنامه را امضاء کرده اند به کابل بیایند. شورای عالی نظارت بر دولت تشکیل شود، کمیسیون‌های وزارت خانه‌های مشخص باید به وجود بیاید و بین رئیس جمهور و صدراعظم باید وظائف تفکیک شود اینها جزء توافقات بود ولی به هیچ یک از آنها عمل نشد و تمام مسایل به حالت عادی و سابقه خود باقی ماند.

■ رادیو دری آمریکا: نظر حزب وحدت اسلامی در وضعیت کنونی

افغانستان چیست؟

■ استاد مزاری: نظر حزب وحدت اسلامی این است که هم رئیس جمهوری و هم صدر اعظم استعفا بدهند و یک دولت موقت که مورد توافق همه احزاب باشد تشکیل شود تا زمینه انتخابات فراهم شود و یک اردوی اسلامی به وجود بیاید. با وضعیت موجود نه اردو تشکیل می شود و نه سلاحها جمع آوری می گردد و نه انتخابات صورت می گیرد.

■ رادیو دری آمریکا: آقای حکمتیار آمادگی خود را برای استعفا اعلام کرد ولی سخنگوی ریاست جمهوری این موضوع را رد کرد و گفت که آقای ربانی از طرف شورای حل و عقد انتخاب شده است درین مورد چه نظر دارید؟

■ استاد مزاری: شورای حل و عقد را هفت تنظیم رد کرده و آن را قانونی نمی دانستند و در اسلام آباد با توافق همه احزاب موضوع شورای حل و عقد رد شده بود و آقای ربانی در پای این توافقنامه امضاء کرد که شورای حل و عقد اعتبار ندارد و باید احزاب رئیس جمهور و صدر اعظم را تعیین نمایند و تنها مرجعی که در افغانستان فعلاً قانونی است تمام احزاب است.

■ رادیو دری آمریکا: تحت کدام شرایط مهاجرین می توانند به ساحات تحت کنترل شما برگردند.

■ استاد مزاری: ما هیچ شرطی برای بازگشت مهاجرین به منازلشان نداریم و بعد از قطع جنگ اعلام کردیم که حزب وحدت اسلامی آماده است تا از مهاجرینی که از این مناطق آواره شده اند پذیرایی نماید و ضمن حمایت از آنان امنیت کامل آنها را تأمین می کنیم.

■ رادیو دری آمریکا: اگر استاد ربانی و حکمتیار صاحب استعفا نکنند

آینده را چه پیش بینی می کنید؟

▣ استاد مزاری: ما این را صلاح می بینیم که آنها در باره منافع مملکت و مردم فکر نمایند و یک راه حل منطقی را در پیش بگیرند اگر وضعیت به این شکل ادامه یابد بیشترین صدمه را مردم افغانستان می بینند و با توجه به سردی هوا و عدم جابجایی مهاجرین به منازل شان وضع سختی برای مردم پیش آمده است که باید مسئولین در این باره فکر نموده و راه حل بسنجند. (۵۸)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار فرانس پرس:

دوشنبه ۱۳۷۲/۹/۱۵

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر دوشنبه خبرنگار فرانس پرس را به حضور پذیرفته و به سؤالات وی پاسخ گفتند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که پرسید بعضی از کشورهای غربی شما را بنیادگرا می دانند و عده ای معتدل، خود شما چه می گوئید؟ اظهار داشتند: اگر بنیادگرایی را به این معنی بدانیم که در کشورهای دیگر دخالت کند و دولت های دیگر را سرنگون نماید، من نیستم، ما معتقد نیستیم که امروز افغانستان در تاجیکستان، کشمیر - فلسطین و بوسنیا دخالت کرده و نیرو بفرستد چون خود ما بیشتر از هر کشور دیگری مشکلات داریم بالاترین آواره - بالاترین مجروح، بالاترین شهید و بیشترین خرابیها را در دنیا کشور مامتحمل شده است اگر بنیادگرایی را این قسم تعبیر کنند ما بنیادگرا نیستیم.

ولی اگر بنیادگرایی به این معنی باشد که ما مسلمان هستیم و غیر از اسلام چیزی دیگر را قبول نداریم، ما بنیادگرا هستیم. ما از اسلام منکر نمی شویم، مردم و کشور ما اسلامی است، چهارده سال برای اسلام مبارزه کردیم و می خواهیم اسلام را در افغانستان پیاده کنیم تعبیر این موضوع به آنها تعلق دارد

که چه تعریف می‌کنند.

خبرنگار فرانس سؤال نمود: در رابطه با تاجیکستان و جنبش مقاومت

تاجیک چه نظر دارید؟

استاد مزاری پاسخ گفتند: برادران تاجیک مانند ما تاند حرکت کردند چون آنها مدت هفتاد سال در یک خدای فکری (لااقل) زندگی کرده بودند اگر اول کار فرهنگی صورت می‌گرفت بهتر از این بود که به مبارزه مسلحانه کشانده شوند. آنها به محض آزادی، استقلال صد در صد می‌خواستند و این مطابق با شرایط تاجیکستان نبود. من با رهبران تاجیک صحبت کردم و گفتم شما اگر می‌توانستید همان دوران آزادی مسجد و مدرسه را که در زمان گورباچف بوجود آمده بود حفظ می‌کردید و همین وضعیت را ادامه می‌دادید به نفع‌تان بود از اینکه با تندی برخورد کردید - تظاهرات در کنار رئیس جمهور مسایل اضافی بود چون به این تندی نه آمریکاییها شما را آرام می‌گذارند و نه روسها. همان موقعی که نظریات روی کار آمد موضع گیرها تند بود و به این شکل من در ترکمنستان، ازبکستان و قرقیزستان معتقد نیستم، چون همین‌هایی که حالا روی کار هستند اگر کمونیست هم هستند حس ملی گرایی دارند و خود آنها می‌خواهند که از روسها جدا شوند. آنها را باید زمان داد که یک مقداری از روسها استقلال بگیرند، هم از نگاه صنعت، هم از نگاه فرهنگ و اقتصاد. چون روسها آنها را طوری ساخته است که آنها بزودی نمی‌توانند مستقل شوند در این شرایط فعلی اگر آنها بیایند و بگویند ما استقلال صد فی صد می‌خواهیم معنایش این است که که کشورشان فلج شود. از این جهت من بامبارزه تند موافق نیستم و معتقد هستم که باید کار سیاسی، فرهنگی و اقتصادی صورت بگیرد تا زمینه استقلال فراهم شود و این مسئله را کمونیستهای ازبکستان - ترکمنستان - قزاقستان و دیگر کشورهای سابق اتحاد شوروی می‌خواهند، درست است که

اسلام را نمی خواهند، بنیادگرایی را نمی خواهند ولی استقلال از روسیه را می خواهند باید به تدریج گام برداشته شود. اما در شرایط موجود که هیچ مستقل نیستند فراهم نمودن زمینه دشمنی با روسها و آمریکاییها به صلاح نیست و کشورشان را فلج می کند کسی دیگر هم نیست که آنها را کمک کند. فعلاً آذربایجان از روسها آزادی خود را گرفته است و یک نفر از روسها را هم در کشور خود نگذاشتند. یک حکومت ملی را هم بوجود آوردند ولی نتیجه این شد که سه میلیون ارمنی که هم روسها و هم آمریکاییها آنها را تقویت می کنند سی فیصد خاک آذربایجان را اشغال کردند، چه کسی به فریاد آنها رسید؟ کدام کشور اسلامی آماده شد برود و نیروهای مسلح آذربایجان را تشکیل دهد؟ کدام کشور اسلامی به اقتصادش کمک کرد؟ کدام کشور اسلامی به فرهنگش کمک کرد؟ از ترکیه کمک می خواهد برایش کمک نمی کند، از ایران کمک می خواهد برایش کمک نمی کند و آنها مجبور می شوند که بیایند از افغانستان کمک بخواهند در حالی که ایران در آن منطقه همسایگی دارد با آنها نفت دارد امکانات دارد، ولی کسی به فریاد مردم آذربایجان گوش نکرد در این صورت مبارزه تند تباہ کردن مردم است. باید شرایط عینی جامعه در نظر گرفته شود، امروز حکومت گرفتن یک مسئله است و حکومت اداره کردن مسئله دیگر. ما در افغانستان چهارده سال جهاد کردیم و هشتاد درصد خاک افغانستان را در اختیار داشتیم و فقط بیست درصد خاک ما در اختیار کمونیستها بود ولی فعلاً با یک خلاء فکری مواجه هستیم. حالا در کابل ماخلأ فکری داریم این در حال است که مردم ما از نگاه حفظ هویت ملی و مذهبی خود در دنیا بی نظیر است و فرهنگ بیگانه را کمتر می پذیرد ولی با آن هم می بینیم که تبلیغات کمونیستها تا حدودی اثر گذاشته ولی آنها هفتاد سال زیر نظر کمونیستها بوده اند. مشخص است که مشکلات شان به مراتب بیشتر از ما است. استاد مزاری در پاسخ به این پرسش خبرنگار فرانس

پرس که سؤال نمود: نظر شما در رابطه باموضوع صلح اسرائیل وسازمان آزادی بخش فلسطین چیست؟ اظهار داشتند: ما معتقدیم که خود فلسطینی ها باید تصمیم بگیرند، به ما ربطی ندارد اگر سازمان آزادی بخش و دیگر مردم فلسطین موضوع صلح را پذیرفتند ما هم قبول داریم، چون کاری برای آنها نمی توانیم، حرف هم نمی زنیم.

خبرنگار در اخیر گفت: من با آقای حکمتیار این موضوع را در میان گذاشتم و او گفت: کسانی که این موافقتنامه را امضا کرده اند کافرند

استاد مزاری بیان داشت: این موضع ایشان است، ماموضع خود را داریم، ماهر وقت توانستیم برای مسلمانان کاری انجام دهیم آن وقت حرف می زنیم و می گوئیم که این موضع گیری شما خوب است و این خوب نیست. ولی وقتی که نمی توانیم برای آنها کار کنیم حرف هم نمی زنیم. (۵۹)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران رادیو بی بی سی:

یکشنبه ۱۳۷۲/۹/۲۱

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبدالعلی مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی روز یکشنبه خبرنگاران رادیو بی بی سی را در مقر مرکزی آن حزب به حضور پذیرفته و به سؤالات آنان در مورد اوضاع جاری و نقض آتش بس پاسخ گفتند.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که مقررات آتش بس در کدام منطقه شکسته شده و درگیریها به چه میزانی تلفات داشته است؟ گفتند: آتش بس جاری سعی می شود که حفظ شود ولی گاه گاهی که نقض می شود هیئت های ناظر از ادامه نقض آن جلوگیری به عمل می آورند و امروز در مناطق ما یک فیرهاوان اصابت نمود که منجر به شهادت سه نفر گردید. هیئت های ناظر ازسوی اتحاد از این عمل جلوگیری نکردند و ما به هیئتی که ازسوی حزب وحدت اسلامی مسئولیت نظارت بر آتش بس را دارد اطلاع داده ایم تا با آنها صحبت کند که جلونقض آتش بس گرفته شود.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار که تا هنوز چندتن از اسرا تبادله گردیده؟ گفتند: تاکنون جمعاً (۳۵) نفر تبادله شده و تلاشها جریان دارد تا عده بیشتری از اسرا رهایی یابند.

در ادامه خبرنگار پرسید اگر نقض آتش بس ادامه یابد شما چه پیشبینی می‌کنید چه واقع خواهد شد؟

استاد مزاری: سعی می‌نمایم جلو نقض آتش بس را بگیریم ولی اگر کنترل نشد طبیعی است که دوباره درگیری پیش می‌آید امیدواریم که این موضوع پیش نیاید. (۶۰)

مصاحبه استاد مزاری با هفته نامه کابل:

چهارشنبه ۱۳۷۲/۹/۲۴

حجة الاسلام و المسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر چهارشنبه خبرنگار هفته نامه کابل را به حضور پذیرفته و به سؤالات وی پاسخ گفت که ذیلاً متن کامل آن بدست نشر سپرده می شود.

■ سؤال: تحویل پست صدارت عظمی برای آقای محمدامین وقاد یک امر طبیعی است و یا خیر در این باره لطفاً نظر خویش را ابراز نمایید؟

■ جواب: بسم الله الرحمن الرحيم. فرمان آقای حکمتیار را که مطالعه کردیم و این تبلیغات که فعلاً از طریق رسانه های خبری و دستگاههای اطلاعاتی براه افتاده است در این جا دو موضوع مطرح است، آقای حکمتیار در فرمانش نوشته است که الی آمدن قطب الدین هلال و آقای ارسلا رحمانی شما وظایف صدارت را به عهده بگیرید. به اساس فرمان آقای حکمتیار پست صدارت موقتاً به آقای قاضی امین وقاد سپرده شده است ولی آن تبلیغات را که رادیو کابل، تلویزیون کابل و رادیو بی بی سی مطرح می کند غیر از این است ما از آقای حکمتیار در این مورد باز خواست نمودیم آقای حکمتیار این تبلیغات را که در کابل مطرح شده است تکذیب نمودند.

■ سؤال: باتوجه به سپردن وظیفه صدارت به قاضی امین وقاد احتمال تغییرات مهم سیاسی رادر منازعات کنونی تأیید می نمایید؟

■ جواب: چون اصل این وظیفه را آقای حکمتیار برای قاضی امین وقاد دایمی نگذاشته است و الی آمدن معاونین و وظایف صدر اعظم به آقای امین وقاد

سپرده شده است تغییرات را ما در وضعیت فعلی پیش بینی نمی‌کنیم.

■ سؤال: چون وظیفه صدارت به محترم حکمتیار در معاهده جلال آباد از طرف رهبران تنظیمها صورت گرفته بود بر کناری او باید از طرف رهبران صورت می‌گرفت بهتر بود و یا از طرف رئیس جمهور نظر خود را در این باره ابراز فرمایید؟

■ جواب: طبق توافق نامه اسلام آباد و توافق نامه جلال آباد از طرف رهبران تنظیمها رئیس جمهور، صدراعظم و وزرای کابینه تعیین گردیده‌اند و این موضوع مربوط به رهبران تنظیمها می‌باشد و هیچ کس دیگری صلاحیت آن را ندارد که کسی را حذف نماید و کس دیگری را تعیین نماید. باید شورای عالی نظارت رهبران احزاب تشکیل شود و آنها در مورد تصمیم بگیرند.

■ سؤال: از دیدگاه رهبری حزب وحدت اسلامی در حال حاضر می‌توان روی آتش بس دایمی در جنگ‌های سروبی و تگاب امیدوار بود؟

■ جواب: در رابطه به مسئله آتش بس ماقبلاً اقدام کرده بودیم و به هر دو طرف تماس گرفتیم که ما می‌خواهیم میانجیگری نماییم آتش بس نافذ شود و جنگ خاتمه یابد بعداً دو طرف برای ما گفتند که کابینه اقدام کرده و همه احزاب در آنجا حضور دارند در این مورد اقدام دسته جمعی احزاب صورت می‌گیرد. ما این موضوع را مفید تشخیص دادیم گفتیم خوب است جنگ راه حل نیست متأسفانه تا به اکنون کابینه هر قدری که جلسه کرده و توافقاتی که صورت گرفته عملی نگردیده است و تلاش شان برای برقراری آتش بس ادامه دارد و ما امیدوار هستیم که تلاش کابینه بجایی برسد و آتش بس تحکیم گردد. جنگ بفع نیست و مردم افغانستان و مردم غیر نظامی در عذاب‌اند باید برادران راه تفاهم را در پیش گیرند و از راه مفاهمه مشکل شان را حل نمایند.

■ سؤال: آیا تلاشهایی به مقصد تأمین آتش بس از سوی حزب وحدت

اسلامی در جریان است؟

■ جواب: در ترکیب هیئتی که از طرف کابینه دولت تعیین شده بود از وزرای حزب وحدت در آن عضویت داشت در برنامه اولی آقای بلاغی وزیر تجارت سهم داشت و در برنامه جدید که دوباره کابینه اقدام کرده است وزیر مالیه آقای خلیلی سهم دارد. در جریان این تلاشها برای برقراری آتش بس و میانجیگری در جنگ و ختم آن حزب وحدت اسلامی حضور فعال دارد فعلاً تلاشها جریان دارد امیدواریم که آتش بس نافذ گردد.

■ سؤال: در سه ماه اخیر چه تحولاتی در سیاستهای حزب وحدت اسلامی در قبال قضایای داخلی کشور پدید آمده است؟

■ جواب: در رابطه به سیاست حزب وحدت اسلامی باید بگویم که سیاست حزب وحدت اسلامی تغییر نکرده است حزب وحدت اسلامی موضع سابق خود را دارد حزب وحدت برای ملیتهای محروم کشور سهم مساوی در تصمیم گیریها می خواهد چون انقلاب اسلامی مال همه بوده و همه اقشار مردم در انقلاب شرکت داشتند. در تصمیم گیری هم باید طبق نفوس شان شرکت داشته باشند و راه حل مسئله افغانستان را راه انتخابات آزاد زیر نظر سازمان ملل می داند و تعیین واحدهای اداری گذشته را ظالمانه می داند و باید آنها طبق نفوس و طبق منافع منطقوی تغییر کنند و در انتخابات باید مرد و زن شرکت داشته باشند و سر نوشت شانرا تعیین نمایند. در این سیاستهایی که در پیش داشته هیچ تغییری نیامده - حزب وحدت اسلامی دنبال سیاستهای خویش ایستاده است تا تحقق یابد.

■ سؤال: میکانیزم انتخابات آزاد از نظر شما چگونه قابل توضیح است؟

■ جواب: برای انتخابات آزاد ما یک طرح طبق شرایط کشور تدوین کرده بودیم و از آن جهت که مسئله واحدهای اداری عادلانه نبوده و بطور نمونه

می توان گفت که (۱۶۰) هزار نفوس یک نماینده داشته و ۳۰۰۰ نفوس هم یک نماینده داشته و از جهت دیگر پنج میلیون آواره در خارج از کشور وجود دارد و آنها از واحدهای مختلف در یک نقطه جابجا شده اند که بعنوان واحد اداری قابل حل نیست و از طرف دیگر هم موضوع کوچی ها حل نشده این طرح را حزب وحدت در کمیسیون انتخابات داده و این طرح را بهترین طرح می داند و طرح عادلانه است که هیچ مشکلی پیش نیاید و معضله ای که در جامعه افغانستان جریان دارد حل شود و امیدوار هستیم که باقی برادران این طرح را بپذیرند و مشکل افغانستان از راه انتخابات حل شود.

■ سؤال: آیا حوادثی را در آینده پیش بینی می کنید که حزب وحدت اسلامی به اسلحه متوسل گردد؟

■ جواب: حزب وحدت اسلامی طرفدار جنگ نیست، در گذشته هم طرفدار جنگ نبود، جنگهایی که سرش تحمیل شده، هرکس میانجی شده حزب وحدت پذیرفته هرکس که گفته آتش بس، حزب وحدت پذیرفته و در آینده نیز راه حل مشکلات افغانستان را حزب وحدت اسلامی به جنگ نمی داند از این جهت طرفدار جنگ نیستیم ولی یک تعهد حزب وحدت به مردمش داده که از مردمش دفاع نماید هرکس متجاوز باشد در مقابل آن حزب وحدت اسلامی دفاع می نماید خودش جنگ را راه حل نمی داند و هیچگاهی به اسلحه متوسل نمی گردد.

■ سؤال: حزب وحدت اسلامی از چند درصد نفوس کشور نمایندگی می کند؟

■ جواب: البته نفوس شماری دقیق در افغانستان صورت نگرفته. مردم تشیع خود را ثلث مردم افغانستان می دانند ولی توافق نامه ای که در سال ۱۳۶۷ بین برادران اتحاد هفت گانه و ائتلاف هشت گانه صورت گرفته بود در آنجا ۲۵

فیصد توافق کرده بودند تا وقتی که نفوس شماری دقیق انجام نشده و اصلاحات درست نسبت به واحدهای اداری گذشته نیامده است حزب وحدت اسلامی ۲۵ فیصد نماینده و حقوق مردم خویش را می خواهد.

■ سؤال: اگر از اثر جنگهای جاری در تگاب و سروبی جنگ در کابل از سر گرفته شود نیروهای شما از کدام جناح طرفداری خواهد کرد؟

■ جواب: ما سعی می کنیم که جنگ در تگاب خاتمه پیدا کند و آتش بس صورت گیرد. و در این راه تلاش داریم. وضعیت فعلی مردم کابل و جنگهایی که در یک سال و نیم گذشته تحمیل شده بر مردم کابل، ایجاب نمی کند که جنگ دیگری بر سر مردم کابل تحمیل گردد و توانایی آن را ندارند، ما سعی می کنیم که جنگ دیگری در کابل بروز ننماید. اگر جنگ در کابل پیش بیاید و بر سر مردم ما تعرض صورت نگیرد هیچ وقت ما طرفداری از کسی و یا از جناحی را نمی نمایم فقط ما یک تعهد داریم که از مردم خود دفاع نمایم.

■ سؤال: استاد محترم من بابتیاری از رهبران مصاحبه کرده ام آنها در جریان صحبت های شان گفتند که دشمنان خارجی وجود دارد آیا شما برای تصفیه این دشمنان کدام پلان را روی دست دارید؟

■ جواب: من این حرف را درست نمی دانم و این امکان دارد که خارجیها و کسانی که دشمنان افغانستان هستند از جنگهایی که در داخل افغانستان پیش آمده، خوشحال شوند اما اینکه در این تحول مستقیماً خارجی ها دست داشته باشند این موضوع را من قبول ندارم و این بدبختی هایی که بر سر مردم افغانستان تحمیل شده است بیشتر روی مسئله تنظیمی و جاه طلبی و انحصار طلبی هایی که در داخل افغانستان است بوجود آمده است و مطالبی در گذشته از نگاه تبعیضات نژادی تبعیضات مذهبی و واحدهای ظالمانه اداری بوده که از این مسایل سر چشمه می گیرد. درست است وقتی که

این حوادث در داخل پیش می‌آید یک تعداد از دشمنان از این سوء استفاده می‌نمایند یک تعداد دشمنان راخوش و یک تعداد دوستان رامایوس می‌سازد ولی اصل این بدبختی‌ها در داخل خود افغانستان و مربوط به خود گروه‌های افغانستان است اکثر رهبران روی تعهد خویش پایبند نمی‌باشند، در امضای خودبی تفاوت‌اند، فرصت طلب‌اند و پول پرستی می‌نمایند روی این موضوعات است که مشکلات را در داخل افغانستان می‌بینیم تا مردم افغانستان توجه نکنند و عناصر فرصت طلب را رها نکنند و دور آنان را تخلیه نکنند، مشکل افغانستان حل نمی‌گردد.

■ سؤال: برای شما بهتر معلوم است که نصف شهر کابل از بین رفته و بسیاری از مردم تلف شدند. از نگاه اسلام در رابطه به کسانی که این جنگ و این دشمنی‌ها را در میان مسلمانان می‌اندازد چه نظر دارید؟

■ جواب: متأسفانه بعد از یک افتخار و یک قهرمانی که مردم ما در سطح بین‌المللی بدست آوردند در یک سال و نیم گذشته این قهرمانی‌ها زیر سؤال رفت. و خرابی‌های زیاد بوجود آمد، از این موضوعات دلخراش متأثر هستیم منتها این مسئله همانطوری که قبلاً به شما گفتم حاصل یکسری مظالم است که باید رفع گردد بجای زور منطق را قبول کنند، بجای اسلحه تفاهم را قبول نمایند، و پذیرش همدیگر را داشته باشند، تمام احزاب و مذاهب توافق کنند، در این مسئله فکر کنند و این فاجعه را جلوگیری نمایند که این خرابی‌ها بیشتر نگردد.

■ سؤال: برای بیرون رفتن از وضعیت کنونی کشور چه مسایلی را پیشنهاد می‌کنید تا مردم و کشور از این حالت بیرون آیند.

■ جواب: پیشنهاد ما همین است که باید شورای عالی نظارت تشکیل شود و در آنجا پیش‌بینی شده که رهبران جهادی و ۱۱ نفر از شخصیت‌های

صاحب رسوخ و ملی و اندیشمند را هم از جامعه بگیرند. که تشکیل و اداره مملکت از انحصار حزبی بیرون آید و خود این (۲۱) عضو شورای عالی نظارت را تشکیل دهند تا وقتی که انتخابات تشکیل نشده این شورا صلاحیت و قدرت قانون گذاری را دارا باشد و مسایل یک سال گذشته را ارزیابی بکند و زیر نظر شورای عالی نظارت یک دولت موقت دیگر تشکیل شود. آن دولت که در جلال آباد با توافقنامه نتوانست مشکل را حل بکند نظم و امنیت برقرار نشد از جنگ ها جلوگیری نشد. روی این موضوع با توافق یک دولت موقت دیگر را تشکیل نمایند که زمینه سازماندهی اردوی اسلامی و زمینه انتخابات فراهم شود و مردم خودشان به سرنوشت شان شریک شوند. و خود مردم مستقیماً سرنوشت خویش را تعیین نمایند. این راه حل است. در غیر این صورت بحران ادامه پیدا می کند و افغانستان از نگاه بین المللی در انزوا قرار می گیرد.

■ سؤال: در یکی از شماره های هفته نامه کابل نوشته بود که شما به جبل السراج مسافرت کرده اید آیا این واقعیت دارد؟

■ جواب: نه، متأسفانه در همان روز دو موضوع را هفته نامه کابل نوشته بود که هر دوی آن دارای واقعیت نبود یکی در دارالامان جنگ بین حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی بوقوع پیوسته است که این خبر واقعیت نداشت. یک درگیری مختصر بین حرکت اسلامی و حزب اسلامی رخ داده بود که حزب وحدت اسلامی میانجیگری نمود و مسئله را حل کرد و دیگر نوشته بود که طبق شایعه من به جبل السراج سفر کرده ام این مطلب هم اشتباه بود برای اینکه هیچگونه دلیل وجود ندارد که من به جبل السراج بروم، هیچ ضرورت و نیاز ندارم، من از این منطقه در مدت «۱۸» ماه گذشته جای دیگری سفر نکرده ام و بنا هم ندارم که جایی بروم و با هر کس که لازم باشد مذاکره صورت گیرد نماینده های حزب وحدت در دولت است می شود که برای

میانجیگری صحبت شود. این خبر درست نبود. ما از هفته نامه کابل انتظار داریم که باید خبرها را با تحقیق انتشار دهد شایعات را منتشر نکند که در نزد مردم اعتبار خویش را از دست می دهد لازم است با تحقیق بنویسند و خبرهای اشتباه را منتشر نکنند.

■ سؤال: در اخیر اگر کدام پیامی برای مردم کابل داشته باشید که ما آن را از طریق هفته نامه چاپ نماییم بفرمایید؟

■ جواب: من کوچکتر از آن هستم که برای مردم افغانستان و برای مردم کابل پیام بدهم ولی تقاضای من این است که مردم قهرمان افغانستان همان طوری که روسها را شکست دادند. و انگلیس ها را در گذشته شکست دادند و هر دو متجاوز را از افغانستان باذلت بیرون کردند و هر دو ابر قدرت پس از شکست در افغانستان دست های شان را داغ کردند که دیگر تجاوز نکنند، امروز برای سرنوشت شان فکر نمایند و خودشان اقدام نمایند، توجه نمایند به این وضعیت ناگوار که بر کابل حاکم است، این وضعیت را تغییر دهند، غیر از اینکه خودشان اقدام نمایند دیگر هیچ راه برای این مسئله وجود ندارد همه راه هایی که برای بیرون رفتن از وضعیت کابل بود پیموده شده و نتیجه نداد. فقط یک راه مانده که خود مردم در باره سرنوشت شان فکر نمایند. تقاضای ما اینست همان طوری که مردم جنگ و مرد بیرون کردن دشمن از کشور بودید یک بار دیگر در صحنه سیاسی اثبات کنید که مردم افغانستان قدرت حکومت تشکیل دادن به دلخواه شان را دارند. (۶۱)

مصاحبه استاد مزاری با خبر نگاران آسوشیتد پرس و صدای آمریکا: پنجشنبه ۷۲/۹/۲۵

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبد العلی مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر روز پنجشنبه خبر نگاران آسوشیتد پرس و صدای آمریکا را در مقر مرکزی حزب وحدت اسلامی به حضور پذیرفته و به سوالات گوناگون آنان پاسخ دادند که متن کامل آن بدست نشر سپرده می شود.

■ آسوشیتد پرس: آیا با آمدن شورای مرکزی تعیینات جدیدی در حزب وحدت انجام می گیرد؟

■ استاد مزاری: بسم الله الرحمن الرحيم. سال گذشته پس از پیروزی مجاهدین روی این موضوع بحث بود که آیا شورای مرکزی حزب وحدت اسلامی به کابل منتقل گردد یا نه؟ در این باره هیئتی از مرکز به کابل آمد و پس از بحث و بررسی بنا شد که شورای مرکزی به کابل منتقل نگردد و به یک شورای تصمیم گیری در کابل اکتفا شود. حوادثی که در طی یک سال گذشته پیش آمد و تحولات جدید باعث شد که جهت انجام بیشتر تصمیم گیریهای حزب وحدت اسلامی اعضای شورای عالی نظارت فیصله نمایند که شورای مرکزی بکابل منتقل شود و چیزی تازه ای پیش نیامده است.

■ آسوشیتد پرس: در جنگهای گذشته بخصوص جنگ تگاب احساسات نژادی پشتونیزم بسیار شدید وجود داشت آیا با این مسئله ائتلاف شما با حزب اسلامی دوامدار خواهد ماند؟

■ استاد مزاری: تبعیضات و احساسات نژادی و مذهبی از گذشته‌ها وجود داشت ولی پس از اشغال افغانستان توسط شوروی این موضوع کمتر شد و تخفیف پیدا کرد. چون خارجیها به افغانستان حمله کرده بودند جهاد مشترک علیه آنان آغاز شد و همه در جهاد سهیم بودند.

حکومت نجیب که ساقط شد جنگهای داخلی پیش آمد و مسایل نژادی رواج گرفت و بنامهای تاجیک و پشتون و هزاره و ازبک جنگ در می‌گرفت ولی باتفاهم ماو حزب اسلامی شصت درصد تخصیصات نژادی پایان یافت و طبیعی است که احساس نژادی از بین نرفته، اما ما سعی می‌کنیم با تفاهم این مسایل حل شود چون به نفع مردم افغانستان نیست و این موضوعات در صورتی از بین می‌رود که در تصمیم‌گیریهای آینده کشور تبعیض صورت نگیرد و الا باز احساسات نژادی تحریک خواهد شد.

■ آسوشیتدپرس: آیا نگرانی ندارید که حزب اسلامی، جمعیت و اتحاد با انگیزه مذهبی علیه شما اقدام کنند؟

■ استاد مزاری: موضوع مذهبی در افغانستان یک واقعیت و حقیقت است اما تضاد مذهبی راه حل نیست. در افغانستان غیر از موضوع مذهب تضاد نژادی و تنظیمی وجود دارد که تضاد نژادی و حزبی بیشتر از تضاد مذهب برای کشور مشکل ایجاد کرده است. و این معضلاتی که فعلاً موجود است و مانع تفاهم شده است به خاطر همین تضادهای حزبی و نژادی است نه مذهبی.

■ آسوشیتدپرس: درباره مداخلات خارجی چه نظر دارید؟ به خصوص ایران و پاکستان؟

■ استاد مزاری: در چهارده سال مبارزه مسلحانه افغانستان مرکزیت اکثر رهبران در خارج بوده و پنج میلیون آواره ما در کشورهای ایران و پاکستان زندگی می‌کرده‌اند و طبیعی است که این کشورها علاقه بیشتری به مسایل افغانستان

دارند ولی معتقد نیستیم که عامل مشکلات افغانستان خارجی ها باشند. بلکه این جنگها و عدم تفاهمات ریشه در داخل افغانستان دارد. بی عدالتی، ظلم، حق کشی و تبعیض نژادی بوده که باعث این جنگها شده و تا وقتی که این مسایل خاتمه نیابد مشکلات افغانستان حل نخواهد شد. کشورهای همسایه درست است که علایقی به مسایل افغانستان دارند ولی عامل جنگ ها در افغانستان نیستند و کسی که گناه این مشکلات را به گردن آنها بیندازد صحیح و منطقی نیست.

■ آسوشیتد پرس: در رابطه به آتش بس موجود حزب وحدت اسلامی و اتحاد اسلامی چه نظر دارید؟

■ استاد مزاری: تجربه یکسال گذشته نشان داد که در جنگ ها تا تضمین قوی و نیرومند بوجود نیاید کمتر می تواند آتش بس ها دوام پیدا کنند. در رابطه به حزب وحدت اسلامی و اتحاد اسلامی ما پیشنهاد کردیم حزب اسلامی و جنبش حایل شوند ولی اتحاد قبول نکرد و فعلاً هیئت ناظر بوجود آمده و تا حالا جبهات کنترل شده امیدوار هستیم که این آتش بس حفظ شود.

■ آسوشیتد پرس: نیروهای مجاهد افغانستان در آذربایجان مبارزه می کنند و تا حالا دقیقاً معلوم نیست که از کدام جریانها هستند در این باره چه نظر دارید؟

■ استاد مزاری: در افغانستان تاکنون یک نظام استقرار نیافته و کشور ما بیشتر از هر کشور دیگر مشکل دارد و به این خاطر من موافق نیستم که نیرو از افغانستان به کشور دیگری برود، بلکه باید تمامی افغانها تلاش کنند که مشکلات افغانستان را حل کنند.

■ آسوشیتد پرس: در باره مسایل تاجیکستان و مهاجرین آن چه نظر دارید؟

■ استاد مزاری: روش مبارزه مسلحانه را در آسیای میانه قبول ندارم. چون در آنجا ۷۰ سال فرهنگ ملی و اسلامی آنها سرکوب شده و باید نخست کار فرهنگی صورت می‌گرفت، مساجد و مدارس را احیا می‌کردند. ما در شهر کابل پس از ۱۴ سال دوران اشغال خلاً فرهنگ اسلامی را احساس می‌کنیم آنها که هفتاد سال در حصار آهنین کمونیسم زندگی کرده‌اند مشخص است که برای آنان بسیار مشکل است که دفعه‌تاً مبارزه مسلحانه را شروع کنند. در رابطه به مهاجرینی که از تاجیکستان به کشور ما آمده‌اند طبیعی است که ما به عنوان یک کشور مسلمان و همسایه آنان از آنها پذیرایی می‌کنیم و این ربط به جنگ ندارد اما در رابطه به اینکه آنها کمک شوند از نظر تسلیحاتی و نظامی ما قبول نداریم، چون دخالت کردن در امور داخلی دیگر کشورها به نفع ما نیست.

■ صدای آمریکا: آیا در رابطه با قانون اساسی با دولت به توافق رسیده‌اید؟

■ استاد مزاری: قانون اساسی موقت که بوجود آمد از مجرای قانونی انجام نگرفته بود و طبیعی است که با خلاف قانون نمی‌شود قانون ساخت و به همین لحاظ شکست خورد.

طبق توافقنامه همه احزاب مرجعی که باید قانون اساسی را بوجود بیاورد شورای عالی نظارت بر دولت است که آنها پس از تهیه قانون اساسی آن رابه رأی تمام مردم قرار دهند.

ولی از تسوید قانون اساسی موقت بجز عده محدود از احزاب، دیگران خبر نداشتند و این طرح از سوی حزب اسلامی - حزب وحدت اسلامی - جنبش ملی اسلامی - جبهه نجات - محاذ ملی اسلامی و حرکت اسلامی رد شده و پس از آن یک کمیسیون پنجاه نفره تشکیل شد تا ایرادها و نقص‌های این قانون اساسی را برطرف سازند و اگر شورای عالی نظارت بر دولت این مشوره را

قبول کنند قانونیت دارد و الا نه.

■ صدای آمریکا: نظر شما در رابطه با قانون جدید مطبوعات چیست؟

■ استاد مزاری: دولت فعلی ائتلافی است و یک حزبی نیست لهذا مرجع تمامی قوانین جدید شورای عالی نظارت است که اگر از این معجزا کار صورت نگیرد، هیچ طرحی قانونیت ندارد و همه مصوبات آنان را غیر قانونی می دانیم.

■ صدای آمریکا: در رابطه شما با دولت تغییراتی ایجاد شده است؟

■ استاد مزاری: پس از آمدن جنرال دوستم بین ما آتش بس ایجاد و مراعات شده است و کمیسیون صلحی که داریم با هم تفاهم دارند و تغییرات جدیدی پیش نیامده است.

■ صدای آمریکا: در رابطه با مهاجرین کابل چه نظر دارید؟

■ استاد مزاری: در دوران جنگ از کسانی که اینجا بوده اند دفاع کردیم و وقتی که جنگ نبوده اعلان کردیم کسانی که به منازل شان باز می گردند امنیت آنها را تأمین می کنیم و هیچ مانعی برای بازگشت آنها نمی بینیم و با آنان همکاری می نماییم. (۶۲)

مصاحبه استاد مزاری با رادیوهای بی بی سی و دری مشهد: پنجشنبه و جمعه ۳۰/۱۰/۷۲ و ۱/۱۱/۷۲

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبدالعلی مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان در روز پنجشنبه و جمعه نظرات حزب وحدت اسلامی راپیرامون اوضاع جاری در کشور بیان داشتند.

استاد مزاری در پاسخ به پرسش خبرنگار رادیو دری مشهد که سؤال نمود چه چیزی باعث درگیریهای جاری گردیده است؟ گفت: چون دخالت‌ها در ولایات شمال کشور زیاد بود و پول‌های هنگفتی توزیع می‌گردید تا حدی که قضیه شیرخان بندر، بلخ و مزار شریف را با پول بوجود آوردند. جنبش مجبور شد که به خاطر آرام نگهداشتن شمال کشور و جلوگیری از دخالت‌های اینها دست به این اقدام بزند.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در پاسخ به سؤال خبرنگار بی بی سی که پرسید موقف حزب وحدت اسلامی در جنگ‌های جاری چیست؟ اظهار داشتند: ما قبلاً هم اعلان کرده بودیم که مسایل نظامی و جنگ راه حل مشکل افغانستان نیست و باید برادران منطق رابجای جنگ قبول کنند و با استعفای دولت فعلی یک دولت موقت بوجود بیاید تا زمینه تشکیل اردوی ملی و

انتخابات آزاد را فراهم سازد. متأسفانه این پیشنهاد حزب وحدت اسلامی قبول نگردید و این جنگ بوجود آمد. و فعلاً موضع سیاسی ما حمایت از موضع شورای هماهنگی است و باید راه مذاکره پیش گرفته شود و راه معقول و صحیح پیدا شود.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که این دولت موقت را چه کسی بوجود خواهد آورد؟ بیان داشتند: اگر برادران همدیگر را بپذیرند و طبق شعاع وجودی احزاب از نظر نیروی نظامی و مردمی برای آنان حق قائل باشند، مسئله حل می شود، و ما قبلاً یک طرح داده بودیم که چهار تنظیم که از چهار ملیت بزرگ نمایندگی می کنند و حضور نظامی قوی دارند بنشینند و مشکل افغانستان را حل کنند و یک دولت موقت تشکیل نمایند. ایشان در رابطه به تشکیل مجموعه ای از قوماندانان کابل جهت برقراری آتش بس با بی بی سی گفتند: در این مجموعه همه قوماندانان کابل مخصوصاً حزب وحدت اسلامی - حرکت اسلامی - جبهه ملی نجات - و محاذ ملی عضویت ندارند و پیشنهاد آتش بس آنان قدم مثبت است ولی در باقی تصمیم گیری هایش این مسئله اشتباه است که آقای مسعود به آن اقدام کرده است و طبق فیصله وی پنج گروه باید برای حل مسایل کشور تصمیم بگیرند. چون خلاف شرایط اجتماعی و عینی جامعه است و حل کننده نمی باشد.

استاد مزاری با بیان این نکته: که کسی که فتوای جهاد را صادر کرده است صلاحیت لازم را نداشته است در پاسخ به سؤال رادیو دری مشهد در رابطه با حکم جهاد آقای ربانی اظهار داشتند: از چند جهت این مسئله صحیح نبود اول اینکه صلاحیت صدور فتوای جهاد را در اسلام کسانی که مشخص شده اند دارند و هر کس نمی تواند این مقام را احراز کند و کسی که در کابل فتوای جهاد را صادر

کرده است از صلاحیت لازم بر خوردار نبوده است.

ثانیاً از نظر منافع ملی باز هم درست نبود که آقای ربانی یک چنین فتوایی را صادر نماید. آقای ربانی سه بار در شمال پیش جنرال دوستم رفته و دوستم را به عنوان قهرمان خطاب کرده بود و در مسافرتی که آقای ربانی به ترکیه داشت جنرال دوستم را او در قصر ریاست جمهور کفیل خود درست کرد. و چندین بار اعلام کرد که اردوی دوستم جزء اردوی اسلامی است. و این موقف کنونی به صلاح آقای ربانی نبود که با یک جنگ بلافاصله فتوا صادر کند مسئله سوّم اینکه در هیجده ماه گذشته یک چیز ثابت شده و آن اینکه هیچ کس نمی تواند یک جریان دیگر را حذف کند و این فتوا دادن بر پیچیدگی اوضاع افغانستان افزوده است و هیچ کاری را نمی تواند حل کند. این اولین باری نیست که ربانی دست به چنین موضع گیریایی می زند سال گذشته در باره آقای حکمتیار نیز گفته بود که او یاغی و باغی است و خواستار محاکمه بین المللی او گردیده بود. لهذا آقای ربانی موضع گیری اخیرش بعید نبود وی و باقی علمای افغانستان و مسؤولین جهادی به منافع علیای کشور فکر کنند و اوضاع را پیچیده تر از این نسازند.

دبیرکل حزب وحدت اسلامی در مورد وضعیت مهاجرین مرکز شهر به غرب کابل اظهار داشت: حدوداً پنج هزار نفر از مرکز کابل به غرب کابل پناهنده شدند اکثریت آنها را مردم غرب کابل به خانه های شان جای داده اند. و بیش از هزار نفر از آنان در مساجد و تکایا و خانه های خالی مستقر شده اند. و مردم غرب کابل از آنان پذیرایی کرده اند. و تا حال از سوی مجامع بین المللی کسی کمک نکرده است و فقط یک کمک مختصر صلیب سرخ کرده است بعلاوه این روزانه دوهزار دانه نان برای اهالی مکروریانها می فرستند و ما از اینجهت از تمام کشورهای اسلامی و مجامع بین المللی تقاضا داریم که به این مهاجرین در این

شرایط سخت کمک کنند. و از مهاجرین عزیز افغانستان که در جمهوری اسلامی ایران به سر می‌برند می‌خواهیم که چنانچه در طول هیجده ماه گذشته کمک کرده‌اند برای مردم کابل حال نیز که هوا سرد شده است و جنگ جریان دارد به این مهاجرین کمک کنند. از جمهوری اسلامی ایران نیز می‌خواهیم که در انتقال این مواد کمک کنند و این مواد را به مزار شریف منتقل کرده و از آنجا توسط طیاره به کابل می‌شود انتقال داد. (۶۳)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار ندای وحدت:

دوشنبه ۱۳۷۲/۱۱/۱۱

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبدالعلی مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر روز دوشنبه آقای همایون خبرنگار نشریه ندای وحدت چاپ آمریکا را در مقر مرکزی حزب وحدت اسلامی بحضور پذیرفته و به سؤالات وی پیرامون اوضاع سیاسی - نظامی جاری کشور پاسخ گفتند که متن آن ذیلاً بدست نشر سپرده می شود:

□ سؤال : اوضاع فعلی حاکم بر کابل از چه قرار است؟

□ جواب : بسم الله الرحمن الرحيم. تقریباً (۳۲) روز است که جنگ در کابل جریان دارد و در طرف دیگر آقای ربانی، مسعود و سایر متحدین آنان قرار دارند. تلاشهایی برای میانجیگری از سوی ایران، پاکستان، سازمان کنفرانس کشورهای اسلامی و ملل متحد صورت گرفت که نتیجه نداد. قوماندانان کابل نیز اقدام به برقراری آتش بس نمودند که از سوی شورای هماهنگی پذیرفته شده و آتش بس یک روزه را اعلام کردند اما از سوی دولت آقای ربانی رد شد.

در این اواخر نمایندگان شورای عالی آزادگان انقلاب اسلامی تلاشهایی را برای برقراری آتش بس آغاز کرده اند و در ملاقاتی که با آقای حکمتیار داشتند وی آمادگی خود را برای برقراری آتش بس به شرط استعفای آقای ربانی اعلام کرد و آقای ربانی در ملاقات با شورای آزادگان تصمیم نهایی خود را موکول نمود به حضور آقای مولوی محمد نبی محمدی و سیاف.

جنگ جاری تلفات و خسارات زیادی را متوجه مردم ما ساخته است. تعدادی زیادی از مردم مرکز شهر مهاجر شده‌اند و به قسمت‌های شرقی، جنوبی، شمالی و مرکزی پناه برده‌اند و هزاران نفر به غرب کابل و مناطق تحت کنترل حزب وحدت اسلامی پناهنده شده‌اند برای مهاجرین مستقر در غرب کابل از سوی مجامع بین المللی تا حالا کمکی صورت نگرفته و تنها صلیب سرخ کمک‌های جزئی داشته است. آینده نامشخص است و جنگ هم تا کنون مؤثر نبوده است.

■ سؤال: موضع حزب وحدت اسلامی در قبال جنگ جاری چیست؟

■ جواب: تا کنون به خاطر اینکه جمعیت زیادی از مهاجرین مرکز شهر در غرب کابل مستقر شده‌اند حزب وحدت اسلامی از نظر نظامی بیطرف بوده است ولی از نگاه سیاسی موضع ما موضع شورای هماهنگی است. چون توافقنامه‌های اسلام آباد و جلال آباد نقض شده است لهذا ما خواهان استعفاى همزمان آقای ربانی و حکمتیار از پست‌های ریاست جمهوری و صدارت عظمی می‌باشیم.

■ سؤال: آیا امکان درگیری حزب وحدت اسلامی در آینده نخواهد رفت؟

■ جواب: حزب وحدت اسلامی طرفدار جنگ نیست و ما امیدوار هستیم که مسائل از طریق مذاکره و مفاهمه حل و فصل گردد.

■ سؤال: دولت آقای ربانی اعلان کرده که مناطق اشغالی مربوط

حزب وحدت اسلامی را مسترد می‌سازیم آیا به این گفته عمل شده است؟

■ جواب: ده ماه پیش توافقنامه‌ای داشتیم با جمعیت اسلامی که طی آن جمعیت تعهد سپرده بود تا خسارات افشار و چنداول را پرداخت کرده و منطقه افشار را به حزب وحدت اسلامی بازگرداند، اما این موضوع با تعلل از

جانب آنها حل نگردید ولی باپیش آمدن جنگ اخیر آنها آمادگی خود را برای مسترد ساختن منطقه افشار اعلام کردند و تاکنون این موضوع تحقق پیدا نکرده و روی جزئیات آن بحث ادامه دارد.

■ سؤال: در رابطه با اعلان جهاد آقای ربانی چه نظر دارید؟

■ جواب: ما قبلاً هم اعلان کردیم که حکم جهاد از سوی آقای ربانی صحیح نیست از چند جهت:

۱- در اسلام صلاحیت اعلام جهاد مخصوص افراد مشخص با خصوصیات مشخص می باشد و کسی که حکم جهاد را صادر می کند باید مجتهد عالم و عارف به اوضاع زمان و مصالح مسلمین باشد که این چنین شخص وقتی حکم جهاد داد بر تمام مسلمین فرض می شود که حکم او را به مورد اجرا گذارند. ولی این صلاحیت و این خصوصیات را آقای ربانی ندارد.

۲- از نظر اسلام فتوای جهاد باید در ظرفیت زمانی صادر شود که موضوع حکم موجود شده باشد چون آقای مجددی در اوایل پیروزی مجاهدین عفو عمومی اعلان کرد و بعلاوه این آقای مجددی بر خوردار از مقام علمی و اسلامی بود شورای قیادی نیز بر این امر صحه گذاشت، لہذا پس از اعلان عفو عمومی اعلان حکم جهاد بی مفهوم است.

۳- آقای ربانی شخصاً چندین بار پیش جنرال دوستم رفت و او را بعنوان قهرمان و مجاهد بزرگ خطاب نمود. یکبار که از ازبکستان بر می گشت دوستم را پسر خود خطاب نمود و دوستم نیز او را پدر خطاب کرد. در مسافرتی که به ترکیه داشت به هیچ کس برای کفالت از ریاست جمهوری اعتماد نکرد و دوستم را در ارگ ریاست جمهوری جای داد و نیروی نظامی جنرال دوستم را جزء اردوی اسلامی دانست. و واقعیت امر این بود که اگر جنرال دوستم علیه دولت نجیب اقدام نمی کرد برای مجاهدین مشکل بود که بتوانند دولت نجیب را

سرنگون کنند. ولی وقتی که دوستم با دخالت‌های آقای ربانی در شمال مخالفت کرد حکم جهاد علیه او صادر می‌شود.

مسئله شیرخان بندر - فاریاب و بلخ با پخش پول از سوی آقای ربانی بوجود آمد. و جنبش با این اقدام مخالفت نمود و به محض مخالفت با اقدامات دولت آقای ربانی حکم جهاد علیه او صادر می‌شود و کسی که مجاهد بزرگ خطاب می‌شد، ملحد و کافر می‌شود. روی این موضوع فتوای آقای ربانی بی‌جا بود.

کسیکه رئیس جمهور مملکتی چون افغانستان است باید حفظ وحدت ملی را در سر لوحه کار خود قرار دهد چون این موضوع یک واقعیت است که از یک و ترکمن مجاهد و غیر مجاهدش اکنون در جنبش ملی اسلامی هستند و از سوی دیگر هشتاد درصد منابع طبیعی افغانستان در سمت شمال کشور می‌باشد. با این حال اگر کسی ذره‌ای به فکر مصالح کشور می‌بود باید این کار را انجام نمی‌داد که با صدور فتوا زمینه تجزیه کشور را فراهم سازد.

حضرت امیر المؤمنین علی (ع) می‌فرماید: تا آن اندازه با کسی دوستی کن که راه دشمنی باقی مانده باشد و تا آن اندازه با کسی دشمنی کن که راه دوستی را باز بگذاری اما آقای ربانی افراط و تفریط کرده است. یک روز آنقدر به دوستم اعتماد می‌کند که حاضر نیست مولوی محمد نبی محمدی را در قصر جای دهد و یک روز دیگر او را ملحد و کافر خوانده و حکم جهاد علیه او صادر می‌کند و این کار از سوی کسی که رئیس جمهوری یک مملکت خود را می‌داند هرگز بنفع مصالح علیای کشور و مردم ما نمی‌باشد.

■ سؤال: تعداد زیادی از مهاجرین به غرب کابل آمده‌اند حزب وحدت اسلامی چه امکاناتی در اختیار آنان قرار داده است؟

■ جواب: پس از آنکه در روزهای اول جنگ آتش بس ایجاد شد تا مردم

غیر نظامی منطقه درگیری را تخلیه کنند مهاجرین زیادی به غرب کابل و مناطق تحت کنترل حزب وحدت اسلامی آمدند و اکثر آنان را مردم به خانه‌های شان جای دادند و بیش از دو هزار نفر در مساجد - تکایا و خانه‌های خالی مستقر شدند در سه وقت از سوی افراد خیر وابسته به حزب وحدت اسلامی غذا، البسه و امکانات دارویی در اختیار آنان قرار می‌گیرد.

همچنین تعدادی از مردم برای حفظ خانه‌های شان در مکروریان‌ها باقی مانده‌اند که حزب وحدت اسلامی هر روز بلاوقفه به تعداد دو هزار قرص نان برای آنان شبانه از طریق چهار آسیاب ارسال می‌دارد.

حزب وحدت اسلامی تا حال هرچه در توان داشت در اختیار مهاجرین و مردم ساکن در مکروریان‌ها قرار داده است ولی متأسفانه از سوی مجامع بین المللی و مؤسسات خیریه کمکی صورت نگرفته است. (۶۴)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران تلویزیون پیام آزادی

شنبه ۱۳۷۲/۱۱/۱۶

■ سؤال : محترم استاد مزاری لطفاً در مورد جریان‌ات جاری در کابل معلومات دهید و علت بوقوع پیوستن این جنگ را توضیح نمائید؟

■ جواب : بسم الله الرحمن الرحيم - البته شما خود در جریان حوادث جاری افغانستان از همه بهتر و بیشتر قرار دارید. که در مدت بیست ماه گذشته بیست و پنج جنگ در مملکت پیش آمد. لهذا این جنگ اخیر هم همان علت های جنگ های قبلی را دارد. و یک سلسله تفاوت هایی دارد که جنبش در جنگهای قبلی بی طرف بود و بعضی اوقات در کنار شورای نظار. و در جنگ اخیر جنبش طرف جنگ واقع شد. من معتقدم که روی یک سلسله حرکت هایی که علیه جنبش در مناطق شیرخان بندر، بلخ و فاریاب از طرف جمعیت صورت می گرفت که ناامنی و تشنج زیادی بوجود آمده بود. این بار جنبش از کنار جمعیت جدا شده و در جبهه مخالف قرار گرفت. و مسؤولین جنبش خود شان این مسئله را اعلام کرده بودند که از تاب و توان شان تحمل بالا رفته و بخاطر قطع جنگ ها و تشنجات اقدام کردند و علیه جمعیت قرار گرفتند.

■ سؤال : استاد محترم سؤال در این جاست، در حالی که حزب وحدت اسلامی عضو شورای هماهنگی است و نشرات حزب وحدت اسلامی

جریان‌ات جنگ را بشکل خوب منعکس می‌سازد و همچنان حزب وحدت اسلامی در هیئت شورای هماهنگی که به خارج رفتند در آنجا هم نماینده دارد. اما اینکه در جنگ جاری سهم فعال نگرفتند علت آن را اگر تشریح نمائید خوب خواهد بود؟

■ استاد مزاری: البته موضوعاتی را که شورای هماهنگی مطرح کرده است حزب وحدت اسلامی قبلاً این مسایل را مطرح کرده بود. وضعیت فعلی افغانستان مسئله عمده می‌باشد. که برای هر افغانی و هر جریان سیاسی قابل قبول و تحمل نبوده است. در این راستا حزب وحدت اسلامی در حدود چهار ماه پیش اعلام داشت که باید تغییرات در اداره حکومت بوجود بیاید و کشور ازین وضع سرسام آور بیرون بیاید. پیشنهاد حزب وحدت این بود که صدر اعظم و رئیس جمهور فعلی استعفا کنند و حکومت زمینه انتخابات و تشکیل یک اردوی مقاوم را فراهم نماید.

حزب وحدت اسلامی از قبل این مسئله را مطرح کرد، و تا حالا روی این طرح ایستاده است که راه حل نهایی مشکل کنونی همین است. و متأسفانه این موضوع را طرف جمعیت نپذیرفت شورای هماهنگی که تشکیل شد بجز از این موضوع چیزی دیگری نمی‌گوید. یعنی وضع مملکت متأثرکننده است قیمتی و قحطی به اوج خود رسیده وضع پولی مملکت از نگاه اقتصادی ضعیف است. بدون پشتوانه پول چاپ می‌شود. کشور در سرحد نابودی قرار دارد. باید یک تحول بوجود بیاید. روی این مسئله حزب وحدت اسلامی با شورای هماهنگی هم نظر بوده و این موضوع را قبول دارد. اما این موضوع که چرا در جنگ فعال شرکت نکرده است مکرراً حزب وحدت این مسئله را اعلام داشته که جنگ راه حل در افغانستان نیست. وقتی کسی جنگ را تحمیل می‌کند بر سر کسی دیگری طرف روی مجبورت از خود دفاع می‌کند. اما اینکه جنگ را راه

حل بدانیم جنگ راه حل نیست.

لهذا جنگهایی که قبلاً پیش آمد ما کوشش می کردیم که این جنگ ها گسترده نشود، مثلاً در تگاب جنگ علیه حزب اسلامی آغاز شد، ما سعی کردیم که میانجیگری بکنیم تا جنگ خاموش گردد. وقتی در کابل جنگ پیش آمد ما طرفدار این مسئله بودیم که جنگ گسترش پیدا نکند که به جز از خرابی و ویرانی نتیجه ای ندارد، برادران سلاح منطق بکار برند نه سلاح کشنده را متأسفانه که طرف تا بحال این موضوع را قبول نکرده است. شورای هماهنگی پذیرفت اما طرف قبول نکرد.

■ سؤال: استاد محترم یک خبر دیگر شایع است که شورای نظار و اتحاد آماده شده اند که امتیازات قابل ملاحظه ای برای حزب وحدت بدهند. و آنها از این در هراس اند که اگر حزب وحدت با تمام نیرو و قوا داخل محاربه گردد معادله جنگ بزودی تغییر می کند. و این موضوع به ضرر آنها تمام می شود شما اگر در این باره معلومات بدهید خوش می شویم.

■ استاد مزاری: خدمت شما عرض شود که قبلاً یک توافقنامه بین حزب وحدت اسلامی و شورای نظار امضا شد که تقریباً این موضوع نه ماه پیش بوقوع پیوست، یعنی بعد از سقوط افشار پیش از جلسه جلال آباد کمیسیونی بین حزب وحدت و شورای نظار با وساطت سفارت جمهوری اسلامی ایران دایر شد. در آن کمیسیون یک توافقنامه هشت ماده ای امضا شد. و بعد آنرا اعلام کردند. در آن توافقنامه موضوع استرداد افشار است و مسئله پرداخت غرامت جنگی درج گردیده بود، رهایی اسیران، باز شدن راه ها، برگشت مهاجرین به خانه های شان، تحکیم آتش بس جزء همان توافقنامه بود. برای پیگیری این موضوعات کمیسیونی از دو طرف تشکیل شد تا در این موارد عمل نمایند. وقتی جنرال دوستم در تابستان سال جاری به کابل آمد بر علاوه آن کمیسیون

میانجیگری کرد تا آن زمان آتش بس تحکیم نگردیده بود. نیروهای جنرال دوستم حایل شد و جنگ از آن زمان به بعد قطع گردید تا فعلاً کمیسیون میانجی ما وجود دارد و در این اواخر روی آن موضوعات توافقاتی با فشاری شده که باید عملی گردد. و آنها گفتند که ما حاضر هستیم که در فشار مهاجرین برگردند و امنیت منطقه در دست شما باشد. این مسئله بعنوان یک امتیاز و امتیازگیری نیست همان توافقنامه‌ای که ۸ و نه ماه قبل امضا شده بود. آنها فعلاً اعلام کردند که آنرا عملی می‌کنیم. شاید شرایط ایجاب بکند که بهانه در دست حزب وحدت نیفتد که یک جنگ دیگری آغاز شود به بهانه آنکه شما فشار را باز پس ندادید. این جا مسئله امتیاز نیست. و این توافقنامه قبلی است اگر عملی شود در موضع سیاسی حزب وحدت تغییر ایجاد نمی‌کند.

□ سؤال: استاد محترم چند روز قبل ما شنیدیم که محترم استاد سیاف با شما تماس تلفونی برقرار کرده‌اند که بیایند به کارته ۳ و با شما روی بعضی مسایل و بدست آوردن توافقات مذاکره نمایند. اگر در این مورد شما روشنی اندازید بهتر خواهد بود؟

□ استاد مزاری: البته ما با آقای سیاف هم از آن وقتی که در ۲۰ ماه گذشته جنگهایی پیش آمد بلافاصله مسئله آتش بس و میانجیگری که مطرح بوده ما قبول داشتیم و قبول می‌کردیم چون خودمان طرفدار جنگ نبودیم و جنگ را راه حل نمی‌دانستیم لهذا در ده جنگ که قبلاً پیش آمد اکثراً آقای سیاف شرکت داشته ما میانجیگری و آتش بس را قبول کردیم و بعد از جنگ دوم آقای مسعود پیشنهاد کرد که شورای قیادی در قرغه دایر می‌شود که شما باید در آنجا بروید با اینکه من در شورای قیادی شرکت نمی‌کردم نماینده از طرف حزب وحدت شرکت می‌کرد، ما در آنجا رفتیم و توافق کردیم متأسفانه عملی نشد. دوباره بار دیگر پا در میانی کردند که در پغمان مذاکره صورت گیرد از طرف

حزب وحدت آقای صادقی و مقصودی با آنها در پغمان نشست کردند و آقای سیاف قرار گذاشته بود که بعد بیاید در علوم اجتماعی نشست صورت گیرد تا مشکلات جاری حل شود که آنها نیامدند. تا اینکه جنگ سوم شروع شد. باز دوباره آقای ربانی تقاضا کرد که در کاریز میر مذاکره صورت گیرد که آقای فاضل و آقای خلیلی در آنجا رفتند و نشست کردند و فیصله کردند و ما به آن عمل کردیم منطقه حوزه (پنج) را منطقه صلح اعلام کردیم و نیروهای خود را از آنجا تخلیه کردیم که فعلاً در دست آنهاست که در جریان جنگ نگرفتند. ما منطقه را به نیروی حایل دادیم. بعداً در تابستان سال جاری آنها به آقای حکمتیار مراجعه کردند که شما پا در میانی کنید باز این پا در میانی را قبول کردیم. کمیسیون تشکیل دادیم زیر نظر آقای حکمتیار دو جلسه دایر شد باز آقای سیاف گفت باید ما و شما صحبت نمائیم بین ما واسطه نباشد. این را هم قبول کردیم. کمیسیون دایر شد باز هم جنگ خاموش نشد متواتر آتش بس نقض می‌گردید. آقای ارغندیوال را آقای حکمتیار در این جا فرستاد که میانجیگری کند که جنگ ختم شود. بعداً ایشان در قلعه حیدر نشست کردند. و در آنجا این مسئله مطرح شد متأسفانه آقای سیاف گفته بود که اینها عامل ایران است با اینها آشتی نداریم و آقای حکمتیار در جواب گفته بود که آنها شاید فکر کنند که تو عامل سعودی باشی به این قسم مملکت بر باد می‌شود بعداً این مسئله را قبول نکرد و آنها بما خبر دادند که ما مأیوس شدیم و آنها نمی‌خواهند مسئله را حل نمایند. دوباره وقتی آقای محسنی آمد و میانجی شد میانجیگری آقای محسنی را قبول کردیم باز هم موضوع نشست مطرح شد که آقای سیاف گفته بود که من همراهی شان نشست می‌کنم. آقای محسنی در اینجا تماس گرفت ما گفتیم که اشکال ندارد. جای نشست در کجا تعیین شود اولاً مسئله شهدا و اسیران حل شود بعداً بنشینیم و از آن نتیجه گیری نمائیم. آقای محسنی خودش با آقای حکمتیار

تماس گرفته بود که میزبان شما باشید - آقای حکمتیار از این موضوع استقبال کرده بود بعداً این موضوع را به آقای سیاف گفته بود و آقای سیاف در پاسخ خاطر نشان کرده بود که من از منطقه چهار آسیاب کرده باید به کارته ۳ بروم بهتر است بعداً آتش بس را آقای محسنی اعلان کرد و ما سه نفر را از شورای مرکزی معرفی کردیم. تا فعلاً آتش بس رعایت شده در این اواخر دو نفر و سه نفر آنها که در کمیسیون بود. اینها تقاضا کردند که بیایند اینجا وقتی آنها در این جا آمدند گفتند که ما حاضر هستیم که مشکل خود را حل نمائیم. شما چه فکر می کنید که باز هم من گفتم مشکل همان است مهاجرین باید بخانه های شان برگردند و مسئله اسیران باید حل شود این اصل کار است. اما برای نشستن دو مسئله وجود دارد یکی مسئله سیاسی و یکی هم امنیتی. در مسئله امنیت باید یک جای مطمئن باشد که امنیت را بگیرد. حزب اسلامی گفتند شما قبول نکردید از نگاه نوبت اگر حساب می کنید که ما رفته بودیم شما این بار در کارته ۳ بیایید مسئله دیگر مسئله سیاسی است ما با دولت و موضوع فتوای آن مخالف هستیم و آنرا ناقض توافقنامه های اسلام آباد و جلال آباد می دانیم و ما با شورای هماهنگی - حزب اسلامی و جنبش متحد هستیم آنها دوست ما هستند شما در این شرایط آمده مسایل را انتخاب کرده اید می خواهید بهره برداری سیاسی کنید که این از ما درست نیست روی این مسئله که باید بهره برداری سیاسی نباشد. و امنیت تأمین شود ما حاضر هستیم که مشکل را حل نمائیم.

■ سؤال : استاد محترم بعضی ها به این عقیده هستند که درگیری های اخیر با تمام مصیبت ها بعضی انکشافات مفید را بوجود آورد مثلاً برای همه ثابت شد که با جنگ و زور احزاب نیرومندی مثل حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی از صحنه کشیده نمی شود. و برای نیروهای خارجی هم ثابت شد که مشکل است بدون در نظر داشت عوامل داخلی جامعه ما توطئه های

خود را عمل کنند. صفحات شمال از دست جمعیت بیرون آمد تهدید به تجزیه می‌کرد و خود را بعنوان صاحب امتیاز می‌گرفت همچنان مسایل زیادی را ثابت کرد. وحدت ملی افغانستان را استحکام بخشید جنبش ملی اسلامی در کنار حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی آمد. شما روی این موضوع تا چه حد موافق هستید؟

■ استاد مزاری: من البته معتقد هستم که مسئله وحدت ملی افغانستان و تمامیت ارضی برای مردم افغانستان یک چیز تثبیت شده است فعلاً اعتراض که می‌آید این موضوع را مطرح می‌کند از خارج منشأ می‌گیرد این مملکت که بیش از یک میلیون شهید داده و در هر وجب آن خون شهید ریخته شده است. هیچ افغان حاضر نیست که برای تجزیه فکر کند و هیچ قومی حاضر نیست که بیاید برای تجزیه این کشور فکر نماید. که این افغانستان متحد نباشد تمامیت ارضی افغانستان به هم بخورد. این برای انگیزه حرکت خود مردم یک چیز ثابت است. بعد از اینکه دولت کمونیستی سقوط کرد یک سلسله اختلافات تنظیمی پیش آمد این اختلافات از طرف کسانی است که می‌خواهند اختلاف ایجاد کنند و حکومت کنند که این یک روند سابقه حکومت کردن است. که برابر مردم بیچاره سردمداران حکومت این روش را دارند. اختلافات مختلف در بیست ماه گذشته روی داد مسئله شیعه و سنی به اوج آن مطرح شد. در جنگ دوم و سوم که بین ما و اتحاد اسلامی بوقوع پیوست علمایی طومارهایی را درست کرده بودند که مسئله برای وحدت ملی افغانستان خطرناک بود. این بالاترین فاجعه ملی تصور می‌شود. این موضوع با تلاش مسئولین دلسوز افغانستان رفع شد. بعداً مسئله تضاد های ملی مطرح شد این مسئله بین هزاره و پشتون مطرح شد که تا یک مدّت زمان کوتاهی هیچ هزاره در مناطق پشتون نشین رفته نمی‌توانست و هیچ پشتون در مناطق هزاره نشین آمده نمی‌توانست. این

موضوع رابه اوجش رسانده بودند. ولی جنگ جنگ پشتون و هزاره نبود جنگ بین تنظیم ها بود ولی ابتدا به این شکل کشانیده بودند که الحمد لله با نزدیکی حزب وحدت و حزب اسلامی که دو ستون فقرات این مملکت بحساب می آید. این توطئه نقش بر آب شد. مسئله ازبک و پشتون به اوجش رسیده بود و خسارات زیادی را این دو ملت در افغانستان دیدند. دست استعمارکار می کرد. چنان وحشت ایجاد کرده بود که فکر کسی نمی رفت برای اینکه اینها از یک افغانستان هستند. و در یک کشور زندگی می کنند. که الحمد لله با فعالیت هایی که شد و با نشست هایی که صورت گرفت در حدود هشتاد در صد این مسئله حل شده است. دیگر امروز یک پشتون ازبک را برای خود دشمن فکر نمی کند و یک ازبک پشتون را دشمن فکر نمی کند. حالا یک مسئله دیگری در اینجا مطرح است و آن اینکه آقای ربانی و آقای مسعود که در حکومت قرار دارند، آنها یک وحشت را در بین تاجیکها ایجاد کرده اند که اگر حکومت در دست ما نباشد امکان دارد هزاره - پشتون و ازبک ما را نابود کنند. که این درست نیست ما برای ملت شریف افغانستان و خصوص ملت تاجیک اطمینان می دهیم که این مسئله واقعیت ندارد. ما حقوق ملیتها را می خواهیم حقوق ملیتها بمعنی برابری و برادری ملیتهاست این به معنی دشمنی یک برادر نیست هر کس در راستای دشمنی در افغانستان گام بردارد فاجعه است و آن کس خائن ملی است. اما حقوق ملیتها به عنوان برادری است - ما امیدوار هستیم که حزب وحدت اسلامی و حزب اسلامی سوء تفاهماتی را که پیش آمده رفع کرده و در جهت استحکام وحدت ملی نقش عمده و برجسته داشته باشند و حاضر هستیم که تا آخر وحدت ملی و تمامیت ارضی را حفظ نمائیم.

■ سؤال : محترم استاد شما اطلاع دارید که استاد توانا از جمعیت انشعاب کرد. اگر قرار باشد که مذاکرات آغاز شود و ربانی هم از پست ریاست

دولت استعفا بدهد. بنظر شما چه خواهد بود آیا استاد ربانی از جمعیت نمایندگی کند و یا استاد توانا و یا اینکه احمد شاه مسعود که نیروهای نظامی را در دست دارد کدام یک؟

■ استاد مزاری: سال گذشته وقتی که مجلس حل و عقد پیش آمد هفت تنظیم مخالفت خود را با دایر شدن این مجلس اعلام کردند. اما آقای ربانی و سیاف با فشاری کرده و این جلسه را دایر کردند. بعد از اینکه جلسه دایر شد و با یک دست بالا کردن بدون اینکه وضعیت فعلی و آینده مملکت تغییر کرده باشد آقای ربانی را بحیث رئیس جمهور تعیین کردند، آقای ربانی در بیانیه‌ای که در مراسم اختتام این جلسه و آغاز ریاست جمهوری داشت رسماً در محضر همان مردم که خودش جمع کرده بود اعلان کرد که من از جمعیت استعفا کردم، من دیگر رهبر جمعیت نیستم. رئیس جمهور افغانستان هستم روی این موضوع جمعیت جلسه‌ای دایر کرد و آقای استاد توانا را بحیث سرپرست جمعیت تعیین کرد.

در آن جلسه که در خیرخانه دایر شد و استاد توانا هم برای جمعیتی‌ها وعده داد که ما تغییرات را در داخل جمعیت بوجود می‌آوریم روی این مسئله رسماً رهبر جمعیت فعلاً استاد توانا هست آقای ربانی با استعفایی که کرده رهبر جمعیت نیست اگر بنا شود که مذاکره صورت گیرد استاد توانا شرکت کند نه کسی دیگر از نگاه مرجع قانونی ربانی استعفا کرده و مسعود هم یک قوماندان جمعیت است که در مقابل خود چندین قوماندان را دارد. و مسؤول نظامی کل جمعیت هم بحساب نمی‌آید. روی این مسئله هست که اگر مشکل جمعیت حل شود در آینده اگر مذاکره‌ای باشد تنها مرجع قانونی استاد توانا است اما یکبار مذاکره روی این است که مشکل کابل باید حل شود برای مردم کابل درین جا امنیت تأمین شود جنگ نباشد و جای جنگ صلح و امنیت باشد طبیعی

است که باید با مسعود صحبت شود. در کابل نیرو از مسعود است جنگ در دست مسعود است سرمایه از مسعود است آقای ربانی که یک وقت رئیس جمهور بودند و حالا هم خود را رئیس جمهور می داند و ما همان وقت هم معتقد بودیم با مسعود مذاکره شود تا مشکل کابل حل شود.

■ سؤال: آخرین نتایج جنگ را چگونه می بینید؟

■ جواب: ما معتقد هستیم هر جنگ آخرش صلح است جنگهایی که چندین سال طول کشیده آخرش صلح شده است و حالا هم معتقد هستیم که برادران بجای جنگ صلح را بپذیرند، همدیگر را تحمل کنند و با هم به تفاهم برسند این بهتر است و به نفع مملکت است متأسفانه که تا حالا از طرف آقای ربانی این مسئله پذیرفته نشده، اگر این مسئله پذیرفته نشود ویرانی بیشتر در مملکت رونما می شود اما در نهایت شاید بپذیرند جز این چاره ای نیست.

■ سؤال: اگر قرار باشد مذاکرات رهبران در مورد اختتام جنگ دایر شود حالا چند نیرو بطور مسلح و بطور نیرومند تثبیت می شود آیا طرحی مورد نظر نیست که در مورد شورای قیادی تجدید نظر شود؟ احزابی که توانمندی و نیروی کمتر دارند و کمتر نقش دارند در مورد عضویت آن ها تجدید نظر شود گرچه از حقوق باید محروم نشود؟

■ استاد مزاری: ما اولاً مشکلات افغانستان را در هیجده ماه گذشته و در طول دوران چهارده سال جهاد همین مسئله را می دانستیم مثلاً در احزاب هفت گانه و یانه گانه همین مسئله بود که به عنوان یک حزب مطرح بود مساوی مطرح می شد در صورتیکه بسیاری از احزاب شهادت از نیروهای موجود حزب دیگر بالا بود در حالیکه بصورت مساوی دارای حقوق بودند این را هم من یک راه عادلانه نمی دانم ولی اینجا یک گام مثبتی که برداشته شد در دارالامان بود که تعداد شورای عالی نظارت را بالا بردند و به بیست و یک نفر رسید و گفتند از

اندیشمندان و از علما و آدم‌های با فضل این مملکت اضافه شود برای حل و فصل مشکلات کشور در روند کار دولت نظارت کنند که متأسفانه تشکیل نشدن آن از فاجعه‌هایی بود که متوجه کشور گردید. ما معتقدیم که برای آینده باید حجم احزاب از نظر موجودیت نیروها، کمیت و کیفیت‌اش و از این نظر که چه قدر مردم پشت سرش حرکت می‌کند، در نظر گرفته شود و باقی احزاب که هست طبق شعاع وجودیش حق داده شود برای هیچ‌کسی نظر حذف نداریم و این را راه حل نمیدانیم منتها این رقم مساویانه بی‌عدالتی است و راه معقول هم نیست لهذا مشکل افغانستان حل نمی‌شود در تصمیم‌گیری‌های آینده این مسئله باید مورد توجه قرار گیرد.

■ سؤال: استاد محترم بعنوان قیادت حزب وحدت اسلامی برای جنبش چه امتیازاتی قائل هستید که آنها به ما و شما در یک موضع و یک صف قرار گرفتند؟

■ جواب: ما معتقد هستیم که در این امتیازات نیست این مسئله که کسی به کسی امتیاز بدهد تا یک کسی در کنار کسی باشد حزب اسلامی و حزب وحدت اسلامی عدالت در جامعه را در نظر دارد تا یک حکومت مورد قبول مردم و از طرف مردم تشکیل شود روی این مسئله است که ما اعتراضی که داشتیم اداره مملکت اداره انحصاری است توافق نامه جلال آباد و اسلام آباد را که قبول کردیم مورد خواست ما نبود ولی بخاطر مصالح مردم قبول کردیم باز هم پای بند بودیم متأسفانه که از الف تا یای آن عملی نشد. روی این مسئله ما برای هرکس طبق شعاع وجودیش و مردمش حق قائل هستیم جنبش و یا غیر جنبش هرکسی باشد اگر انتخابات پیش بیاید هرکس رأی آورد در یک انتخابات عادلانه ما از او اطاعت می‌کنیم لهذا در اینجا که یک سری عملکردها از طرف جمعیت اسلامی علیه جنبش شد که جنبش در این موضوع که جنگ پیش آمد

مشترکاً دفاع کردند بحساب یک امتیازی نبود ما در این مملکت حق نداشتیم حق خود ما ضایع شده بود چه رسد اینکه برای کسی ما امتیاز بدهیم اینجا برای احزاب کسی حق قائل نبود اگر کسی درین جا برای احزاب حق قائل باشد سال ۷۱ هشت صد میلیارد پول چاپ شد یک روپیه ازین برای حزب اسلامی و حزب وحدت مصرف نشد و در سال ۷۲ هم یک هزار و دو صد میلیارد افغانی چاپ شد و دو صد و پنج هزار اردو اعاشه و اباته می شدند به استثنای حوزه جنوب غرب در صورتیکه یک هزار افغانی برای حزب وحدت و حزب اسلامی داده نشده است ما از چه جنبش را امتیاز بدهیم ما این حرف را می گفتیم که هر افغانی در اینجا حق دارد هر ملیتی و هر مردمی که تابع افغانستان است باید قانع باشد و باید برای آبادی این خانه مشترک سهم بگیرند.

■ سؤال: استاد! اگر کسی بگوید یک امتیاز بزرگ شما دادید مثلاً استاد ربانی و مسعود شاید از لحاظ اعاشه و کمک لوژستکی با اینها کمک کرده باشد ولی شما یک امتیاز مهم سیاسی به آنها دادید که در شورای تصمیم گیری بنام شورای هماهنگی انقلاب اسلامی عضویت دادید بنظر شما این امتیاز نیست؟

■ جواب: نه، من فکر می کنم هر کس که بیاید و در رابطه با جنبش صحبت بکند که در تصمیم گیری ها و این مسایل نباشد نه طبق منافع مملکت افغانستان هست و نه حرف معقولی، هیچ منطقی در این جا وجود ندارد برای اینکه کسی بگوید در تصمیم گیریها جنبش باشد و یا نباشد از این جهت که هشتاد درصد منابع طبیعی مال شمال است که اکثریت قاطعش در دست جنبش است جنبش حکومت نجیب را که همه مجاهدین متقاعد بودند که از راه نظامی نمی شود ساقط کرد و باید با مذاکره دو طرف مسایل حل شود آنرا ساقط کرد بعداً آن چنان مسئله شمال بین خودش بافت خورده و از نیروهای جهادی چهارده ساله شمال در جنبش هست و تمام علمای شمال در آن عضویت دارند

اگر کسی بگوید در فلان جلسه برای حل آینده افغانستان جنبش نباشد بی‌منطقی است و خیانت می‌کند برای مملکت و این واقع بینی نیست آقای ربانی و جمعیت اسلامی پول داده بودند برای جنبش اعاشه و اباته کرده بودند آنها را و هم دوستم را قائم مقام ریاست جمهوری تعیین کرده بود اما همراه با حزب اسلامی وقتی در مقابل حملات دولت از خودش دفاع کرد، تا اینکه در آینده حق داشته باشد و حق مردمش را طلب کند و در تصمیم‌گیریها بعنوان تبعه این کشور دخالت داشته باشد هرکسی این را امتیاز بگوید اشتباه است این حق شان است هرکس که در فکر وحدت ملی و تمامیت ارضی در افغانستان باشد باید این حق را برای جنبش بدهد این حق آنها است.

■ سؤال: استاد بنظر شما ربانی و مسعود تمام درهای مذاکره را با جنبش بسته است علت این چه خواهد بود؟

■ جواب: بعقیده من آقای ربانی در طول بیست ماه حکومتش ضعف‌ها و اشتباهات زیاد داشته و یکی از اشتباهاتش هم همین است هرکس که ادعای زعامت دارد باید معقول حرکت کند. جنگ اول که بین جمعیت و حزب اسلامی پیش آمد ایشان در سطح بین المللی اعلام کرد که آقای حکمتیار یاغی و باغی است و باید در محاکم بین الملل محاکمه شود که این اعلام اعلام درستی نبود و بعد طولی نکشید، نشستند با آقای حکمتیار و گفتند برادر حکمتیار ما باید با تفاهم مشکل خود را حل کنیم و با حزب وحدت وقتی جنگ داشت جنگ شدیدی بود ضایعات زیادی در اینجا بوجود آورد طبیعی است وقتی که جنگ پیش می‌آید بقول معروف هزاره‌گی در جنگ حلوا بخش نمی‌کنند بالاترین درگیری و خصومت است. آقای ربانی و دستگاهش اطفال و زنهای هزاره را زندان بردند به این اتهام که هزاره‌ها و شیعه‌ها مردم را مسموم می‌کنند میوه و مواد خوراکی را مسموم می‌نمایند و قتل عام بوجود می‌آورند

رادیو تبلیغ کرد این حرکت معقولی نبود جنگ است در میدان مردم جنگ می‌کند اما رابطه ملی خود را خدشه دار نمی‌کند اما آنها این کار را کردند و در آخر هم از طرف صحت عامه اعلان گردید که اصلاً مسمومیت در افغانستان نبود مرض کولرا بود و... حالاکه با دوستم وارد جنگ شده در عین حال که خود آقای ربانی به دوستم مجاهد بزرگ و قهرمان لقب داد سه بار در شمال رفت و او را پسر خواند و دوستم هم آقای ربانی را پدر خطاب کرد در جریان سفر به ترکیه او را کفیل ریاست جمهوری تعیین کرد علیه او فتوای جهاد داد و این عمل ناصحیح و اشتباهی بود که ایشان مرتکب شد، و حرکت معقول نبود و حضرت امیر(ع) می‌گوید که باید دوستی تا حدی باشد که راه دشمنی باقی بماند و دشمنی هم تا حدی باشد که راه دوستی باقی بماند متأسفانه از آقای ربانی هم در دوستی افراط مشاهده شد و هم در دشمنی این فتوا به خیر و صلاح آقای ربانی هم نبود و به‌خیر و صلاح مملکت هم متأسفانه ایشان این ضعف روحی را دارد.

■ سؤال : استاد اگر معلومات بدهید در مورد میانجیگری شورای قوماندانان کابل که بکجا رسیده و مشخصات طرح آنان چیست؟

■ جواب : شورای جهادی کابل که تشکیل شده بود ما از اول در جریانش نبودیم آنها رفته بودند پیش مسعود نامه‌ای از آنجا گرفته بودند و بعد پیش آقای حکمتیار رفته بودند و یک توافق نامه‌ای را در قالب چند ماده اینها اعلان کردند که در آن آمده بود، شورا با یک توسعه‌ای دولت موقت را تشکیل بدهد و نتیجه آن این می‌شد که آقای ربانی باید برکنار شود لهذا ایشان با این طرح مخالفت کردند و آتش بس پیشنهادی که از سوی قوماندانها اعلان شد دولت رعایت نکرد و فعلاً هم جلسات آنها ادامه دارد و از قوماندانهای ما دعوت کرده بودند و قوماندانهای ما یک یا دو جلسه شرکت کردند و ملاحظاتی

قوماندان های ما داشتند که شورای مرکزی حزب وحدت در نظر گرفته بود که باید نماینده جنبش هم در اینجا باشد چون هر کس اگر می خواهد مشکل افغانستان و کابل حل شود باید طرفهای درگیر همگی باشند و اینها این مسئله را نپذیرفتند و ما این راه حل را معقول نمی دانستیم قوماندانهای ما بعد از آن در آن جلسات شرکت نکردند از آینده کارشان خبر ندارم که بکجا رسیده است.

■ سؤال: محترم استاد مزاری! در این اواخر استاد سیاف در یک نامه ای و هم چنین سخنگوی استاد ربانی اظهار کردند که گویا در این مسئله یک کشور خارجی دست می زند مسئله شورای هماهنگی و قرار گرفتن جنبش در کنار حزب اسلامی به یک کشور خارجی ارتباط پیدا می کند که عبارت باشد از ازبکستان شما چه نظر دارید؟

■ جواب: البته یک فرمول امروز در دنیا برای توجیه مشکلات در داخل کشورها وجود دارد که کسی وقتی توانایی حل مشکلات در داخل کشور را نداشت آنها را نسبت می دهد به خارج این اوّل بار هم نیست سال گذشته درگیری که بین جنبش و دولت هنگامی که جنبش در درگیری بین دولت و حزب وحدت اسلامی میانجی بود پیش آمد و تعدادی از پوسته های نیروهای شورای نظار به تصرف جنبش در آمد بعد جنگ متوقف شد اعلامیه ای پخش شد که دست خارج در کار است می خواست کودتا بکند و... حالا هم که جنگ پیش آمده اینها این مسئله را دامن می زنند در حالیکه واقعیت ندارد در بیست ماه حکومت آقای ربانی (۲۵) جنگ پیش آمده و اکثریت قاطع این جنگها ریشه داخلی دارد و هیچکدام ریشه خارجی ندارد و هنوز مجاهدین نتوانسته اند یک حکومت درست و حسابی را بوجود بیاورند و امنیت تامین شود و استکبار جهانی در این مسئله خوشحال است چرا که در اینجا اگر یک حکومت انقلابی بوجود می آمد برای آنها خطر بزرگ بود خوشحال بودن شان را آدم انکار

نمی‌تواند اما اینکه کسی در این وضعیت بیاید و دست بگذارد و خود را آلوده سازد. فکر نمی‌کنم چنین کشوری باشد که در این وضع فلاکت بار خود را وارد این معرکه سازد و طبیعی مسئله است که در افغانستان کودتا مفهومی ندارد یعنی کودتا به یک نظام ضرورت دارد. باید نظامی در یکی کشور حاکم باشد، اردوی منظم داشته باشد، امنیت تأمین باشد، اینجا کودتا مفهوم دارد که برای براندازی نظامی کسی دست بکودتا بزند. در افغانستان در طول بیست ماه گذشته نظامی حاکم نشده است تا علیه آن نظام کسی دست بکودتا بزند بعد در کل مناطق، مردم و احزاب همگی مسلح هستند در یک شهر کابل و جب بوجب آن در دست نیروهای مختلف می‌باشد تا هنوز یک نظام در خود کابل دایر نشده است لذا اتهام به کودتا حرف منطقی و معقول نیست.

نجیب مقری نداشت بجز از استعفا لذا تن داد به استعفاء اگر نجیب مثل دولت فعلی شروع می‌کرد بچاپ کردن پول بدون پشتوانه، روسها تا آخر عمر نجیب همین را برایش چاپ می‌کرد - ما معتقد هستیم که امروز وضعیت مردم و کشور ما بسیار بد است اصلاً نظام حاکم نشده و برنامه و نظمی و قانون نیست.

■ سؤال: استاد محترم! بعد از اینکه جنرال دوستم به این حرکت دست زد و درین حرکت دفاعی با حزب اسلامی هماهنگ شد، لحن آژانس‌های خبری و دیپلمات‌ها و سیاست مدارها در مورد آن تغییر کرد؟

■ جواب: این طبیعی است که استکبار جهانی و دولتهای خارجی مخالف اسلام است و در این جای شکی نیست. یعنی هر مسلمانی که امروز فکر بکنند که آمریکایی‌ها می‌خواهد در افغانستان اسلام حاکم شود و لو یک اسلام غیر انقلابی که هیچ تحرکی در خارج از مرزش نداشته باشد، این اشتباه است آمریکا و غرب اسلام را نمی‌خواهد وقتی اسلام را نمی‌خواهد طبیعی است که خطر مهم و عمده برای آمریکا و غرب اسلام است...لهذا تا آن وقت که

علم می شد بنیادگرایان مسلمان و مجاهدین در آنجا حکومت تشکیل می دهند و جنرال دوستم مخالف آن است از دوستم تقدیر و تمجید می کردند و او را قدرت تعیین کننده بحساب می آوردند ولی وقتی که آمد تصمیم گرفت تغییر بوجود بیاورد و نظام حکومتی تغییر کند و حکومت در اینجا محکم شود، چون غرب مخالف حکومت پایدار و نظام اسلامی چه از راه جنگ و چه از راه تفاهم و مذاکره است، موضع شان در مورد دوستم تغییر می کند باورشان در مورد دوستم که مخالف اسلام گرایی است و... تغییر کرد لهذا او را می کوبند. طبیعی است که هر کس را که غرب می کوبد به خاطر خصلت های خودی است اگر آن خصلتها تغییر کند دیگر غرب آنان را نمی کوبد لهذا آنانی که مسلمانان را می کوبد روی احساس اسلامی شان هست همانگونه که دوستی شان با انگیزه هست دشمنی شان هم با انگیزه هست.

■ سؤال : استاد محترم! در طول یکماه می شود که جنبش با حزب اسلامی و حزب وحدت هماهنگ است و عضویت شورای هماهنگی را دارد. بنظر شما آنها از این اقدام که در پیش گرفته اند تا چه حد مطمئن و راضی هستند از نتیجه اقدام شان؟

■ استاد مزاری : من معتقدم که جنبش یک قدرت است که مردم زیادی از او حمایت می کنند و از سوی دیگر نیرومندی و توانایی نظامی هم دارد. نظر مخالفتی هم با هیچ ملیت و قومی در افغانستان ندارد. و دنبال منافع و حقوق شان می باشند. هر کس با یک نظر خوب با جنبش برخورد کند به او می تواند اطمینان دهد حزب وحدت و حزب اسلامی روی واقع بینی که در جامعه داشته روی آن مسئله تحلیل داشته و حرکت کرده و هم برای جنبش اطمینان بخش است. و هم حزب اسلامی برای آنها مورد اطمینان می باشد. مهمترین مسئله وحدت ملی است که با این حرکت به دست آمده و این دست

آورد بزرگ است برای تمام ملت افغانستان.

■ سؤال: استاد محترم! طبق معلومات، استاد ربانی به استعفا حاضر هست ولی می‌خواهد که روی این استعفا مذاکره کند تا امتیازات بیشتری برایش داده شود که با دست خالی داخل مذاکره نگردد؟

■ جواب: من خلاف شما را معتقد هستم که آقای ربانی در طول زندگی خود حاضر به استعفا نیست و استعفا نمی‌کند و هیچ فشاری ایشان را وادار کرده نمی‌تواند. یا اینکه با استفاده از زور از دولت کنار برود یا خداوند معجزه آسا کدام کاری کند که ایشان اسعفا نماید. چون در جلسه‌ای که ایشان، ۴۵ روز دیگر هم انتخاب می‌شدند. در آن وقت ایشان حاضر نشد تا قدرت را به شورای قیادی تحویل بدهد. هر چه در جلسه اصرار شد ایشان حرف اصلی را نگفتند. گفت که وقت من تمام شده ولی اینرا نگفت که من از مقام خود کنار می‌روم وقتی شورای حل و عقد دایر شد و تنها در آن شورا کاندید ایشان بود و هفت حزب آن شورا را تحریم کرده بودند ربانی حاضر نشد که بشورای حل و عقد بگوید که من قدرت را به شورا تحویل می‌دهم. این حرف از زبان مبارک شان بیرون نشد.

■ سؤال: استاد محترم! اگر قرار شود که آنها در اثر مقاومت شورای هماهنگی آخرین شکست را بخورند و تمام مواضع خود را از دست بدهند آیا شورای هماهنگی در آنصورت به سیاف، ربانی و مسعود امتیازات سیاسی می‌دهند؟

■ استاد مزاری: من معتقدم که مبنای حزب وحدت و نظر حزب وحدت این است که حذف یک جریان در افغانستان کار ساز نیست. باید طبق واقعیت‌های جامعه حرکت کرد. و این فاجعه که بالای مردم افغانستان تحمیل گردیده است و مردم بیست ماه جنگ را پشت سر گذاشته‌اند، همان قدر افغانستان خراب شد که اگر تمام دنیا کمک‌های خود را بدهند نمی‌توان

خرابیهای ۲۰ ماه گذشته را جبران کرد. راه معقول این است که اگر طرف در جنگ نظامی شکست بخورد باید از نظر سیاسی برای شان سهم داده شود اگر انحصار طلبی بجایی می رسد در ۲۰ ماه گذشته بجایی می رسد و اگر از کابل طرف بیرون رانده شود هزاران دردسرها در خارج از کابل بوجود آورده می تواند. این بهتر است که در هر زمانی از تفاهم و پذیرش هم دیگر کار گرفته شود تا از این بیشتر کشور خراب نگردد.

■ سؤال: استاد محترم! اگر قرار باشد مذاکرات جهت حل قضیه افغانستان صورت گیرد، شما چه طرح های مشخص و دقیق دارید که حوادث تلخ گذشته تکرار نشود؟

■ جواب: البته اصل طرح همان مسئله خود مردم است منتها اینکه کدام راه پی گیری شود و برای مردم حق داده شود تا سرنوشت خود را تعیین نمایند. ما معتقد هستیم که یک دولت موقت اگر تشکیل شود مدت این دولت از یک سال و شش ماه تجاوز نکند و همین کسی که در رأس دولت موقت قرار می گیرد. احزاب تصمیم بگیرند که در انتخابات بعدی که برای مردم حق داده می شود تا سرنوشت خود را تعیین نمایند او خودش در آن انتخابات کاندید نباشد و قدرت و مال بیت المال در اختیار شخص قرار نگیرد. برای مردم حق بدهد که تا سرنوشت خود را تعیین نماید در این صورت یک انتخابات عادلانه صورت می گیرد و یک حکومت با اقتدار بوجود می آید. (۶۵)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران رادیو بی بی سی دوشنبه ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

حجة الاسلام والمسلمین استاد مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی عصر روز دوشنبه خبرنگاران رادیو بی بی سی را در اقامتگاه شان غرض مصاحبه بحضور پذیرفتند و به سؤالات آنان پاسخ گفتند.

استاد مزاری در پاسخ به سؤالی در مورد قضیه افشار اظهار داشتند: پس از بوجود آمدن فاجعه افشار توافقنامه هشت ماده‌ای بین حزب وحدت اسلامی و جمعیت اسلامی بمنظور آتش بس و حل مسایل فیما بین از جمله افشار به امضا رسید. بدنبال جنگ دوازده روزه اخیر در مناطق دارالامان و دهمزنگ با وساطت جنرال دوستم توافقنامه ده ماده‌ای دیگر امضا شد که جنرال دوستم بعنوان نیروی حایل و تضمین کننده توافقنامه پای آن امضا کرد. در این توافقنامه باز هم تأکید شده است که به توافقنامه هشت ماده‌ای گذشته عمل شود.

موضوع اول توافقنامه هشت ماده‌ای عبارت است از رهایی بدون قید و شرط اسراء که تاکنون به آن عمل نشده است ما بعنوان حسن نیت در همان اوایل (۵۱) نفر از نظامیان جمعیت را که در منطقه دارالامان دستگیر کرده بودیم به جنرال دوستم تسلیم کردیم که باید تبادله صورت گیرد اما از طرف جمعیت

پیش آمد درستی نشد و مردم و مهاجرین افشار بر ما فشار آوردند که حزب وحدت داخل جنگ شود و افشار را آزاد کند.

ما این موضوع را به کمیسیون مشترک محول کردیم که موضوع آزادی افشار جزء توافقنامه است و باید آزاد شود. پس از این مسئله کمیسیون بین خود نشسته و توافقنامه دیگری را به امضا رساندند که طبق آن افشار باید تخلیه شود منتها (۱۵۰) نفر از نظامیان حزب وحدت در افشار و (۱۵۰) نفر از شورای نظامی در خوشحال خان و (۱۵۰) نفر از اتحاد در کمپنی باشند. و تمام مناطق نظامی که در اختیار حزب وحدت اسلامی قرار داشت باید دوباره مسترد شود و در مسیر راه سیلو - افشار پوستانه های مشترک گذاشته شود و برای برگشتن مردم به افشار هیچگونه ممانعتی نباید بوجود آید و کسانی که از مردم افشار مسلح هستند با سلاح خود برگردند. این چیز است که در فیصله آمده است. منتها در تطبیق این فیصله دچار مشکل شدند. و چون راه به طرف افشار باز نبود و نظامیان ما از نظر نظامی به صلاح نمی دانستند به افشار بروند و در بین مردم هم این خبر پیچید که افشار آزاد می شود و همه هم آمادگی گرفتند برای برگشتن به افشار.

اما جمعیت بتمام مواد توافقنامه عمل نکرده و کوه افشار را تخلیه نکردند و پوستانه های مشترک نیز بوجود نیاوردند از این جهت مردم احساس ناراحتی کردند و امروز هم دیدید که دست به تظاهرات زدند که باید کل توافقنامه عمل شود در آنصورت ما بر می گردیم اگر کل توافقنامه عمل نمی شود نیروهای نظامی ما باید برگردند.

خبرنگار سؤال نمود: در تظاهرات امروز مردم خواستار تخلیه کوه ها و پرداخت غرامت جنگی از سوی دولت بودند و می گفتند در صورتیکه خواستهای ما عمل نشود، علیه دولت دست به اقدام خواهند زد آیا حزب

وحدت ضرب الاجل در این زمینه تعیین کرده است؟

استاد مزاری جواب داد: دولت به ما این قول را داده که خسارات را بدهد و توافقنامه کمیسیون حزب وحدت و جمعیت تطبیق شود.

خبرنگار مجدداً سؤال نمود در صورتی که غرامت پرداخته نشود تصمیم شورای مرکزی حزب وحدت اسلامی چه خواهد بود؟

استاد مزاری جواب داد: چنانچه قبلاً گفتم تا حال جمعیت اسلامی جواب این موضوع را نداده و به ما قبلاً وعده داده بودند که این توافقنامه عملی خواهد شد و به مردم هم ما وعده داده بودیم که غرامت افشار داده می شود و شما به منطقه خود بر می گردید و ما طرفدار جنگ نیستیم و جنگ راه حل نیست اگر یک وقت جمعیت تخلف بکند تصمیم نهایی را همان وقت خواهیم گرفت و با مردم هم در میان گذاشته خواهد شد.

استاد مزاری در پاسخ به این سؤال خبرنگار بی بی سی که آیا دولت در قبال این اقدام خود مبنی بر رهایی افشار شرط نگذاشته است که حزب وحدت با دوستم و حکمتیار همدست نشود؟ گفت: توافقنامه ما مربوط یکسال قبل است که بیست روز پس از فاجعه افشار بوجود آمد و این یک اقدام جدید نیست و در موضعگیری های حزب وحدت اسلامی دخالت ندارد.

خبرنگار سؤال نمود شایعاتی وجود دارد که دیپلمات های ایرانی و کشور ایران شما را توصیه می کنند که با دولت ربانی وارد جنگ نشوید آیا این موضوع صحت دارد؟

استاد مزاری در پاسخ گفت: کشورهای همسایه طرفدار جنگ نیستند هم پاکستان، هم ایران، هم سازمان ملل و هم سازمان کنفرانس کشورهای

اسلامی همه درخواست کرده‌اند که آتش بس برقرار شود و این تقاضای عمومی است و طبیعی است که کشورهای همسایه خواستار عدم جنگ و درگیری در کشور هم جوارشان هستند ولی جنگ فعلی مسئله داخلی افغانستان است و حزب وحدت روی مصالح مردم و کشورش تصمیم می‌گیرد و اعتنایی به تصمیم‌گیری و توصیه کسی دیگری ندارد. حزب وحدت موضع خود را قبلاً اعلان کرده بود که جنگ راه حل نیست تفاهم و پذیرش همدیگر حل‌کننده مسائل است و نمی‌تواند کسی جریان دیگری را حذف کند. (۶۶)

مصاحبه استاد مزاری با هفته نامه سیاسی - خبری «حرم» ارگان نشراتی امور فرهنگی شمال حزب وحدت ۷۲/۱۱/۳۰

اشاره: بدنبال حوادث اخیر که در آستانه سال نو میلادی (۱۹۹۴) در کابل اتفاق افتاد و تا هنوز نیز جریان دارد «حرم» مصاحبه‌ای انجام داد با مجاهدکبیر، استوانه افتخار، استاد و مرشد دلیر و سرخ جامه جهاد ابر مردیکه همواره سرور و سردار سنگرداران آزادیخواه و عدالت طلب بوده و هم اینک حلقوم سرخی است که همه دردها و درمان‌های تاریخی ملت ما را یکجا فریاد می‌کشد همو که آنک قامت بلند ارزشها و آرزوهای ما گشته و در بلندای وجود او «موجودیت» مضمحل شده مان را بازیافته‌ایم، یعنی استاد و مراد همه مجاهدین و معترضین بر بی عدالتی‌ها و نندانم کاریها، استاد عبد العلی مزاری.

«حرم بی‌نهایت مفتخر است که این گفتگو را بسیار صادقانه و صریح با معمار و سردار کبیر خود و مردم خویش انجام داده و با تشکر از استاد بزرگوار و دبیر کل محترم حزب وحدت اسلامی در آینده نیز امیدوار است که گفتگوهایی از این دست را بیش از پیش با استاد انجام داده و گاه بگاه از این سمت نیز ارائه طریق بنماید، با آرزوی سلامتی و موفقیت استاد، اینک این شما و گفتگویی که چندی قبل با ایشان انجام گرفته است:

■ حرم: استاد محترم اگر لطف نموده در باره آخرین تحولات، انکشافات سیاسی و نظامی کشور و مرکز آن کابل توضیحات کافی ارائه دهید، بسیار خوشحال خواهیم شد؟

■ استاد مزاری: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ - وضعیت فعلی کشور وضعیت بسیار بدی است و جنگ بسیار سختی در کشور در همه نقاطش به وجود آمده و این هم ناشی شده از این که جمعیت اسلامی بر علاوۀ این که زمام مال و بیت المال بدست شان بوده و بی رویه مصرف می کردند و تمام پول که چاپ می شد، بی پشتوانه اینها را در جنگ مصرف می کند و برای قطعات نظامی در همه نقاط لهذا از این جهت فعلاً جنگ در بادغیس است، در فراه است، در شیندند هست، در قندوز هست، در بغلان هست و بیش از ۴۰ روز هست که در کابل هم جنگ است، در صورتیکه پیش از جنگ کابل دو ماه جنگ بود در تگاب و با زحمت زیادی از طرف مصلحین و کابینه، جنگ تگاب مهار شد، که مهاجرین زیادی از تگاب طرف جلال آباد رفته بود یا جای دیگر یک هفته طول نکشید که این توافقنامه ها باید عمل می شد که در کابل جنگ در گرفت این دفعه علیه حزب اسلامی و جنبش ملّی - اسلامی جنگ در این جا آغاز شد و خرابیهای زیادی را بوجود آورده و همه نوع سلاحی که در اختیار بوده استفاده شده و باعث مهاجرت زیادی از مردم شده، چه در شهرهای اطراف و چه در شهر کابل که در غرب کابل بیش از ۵۰ هزار مردم اینجا مهاجر شده آمده که مردم غرب کابل آنها را در خانه هایشان جا داده و آنهایی را که در مساجد و نکایای شان جا دادند بیش از دو هزار خانه وار است، اعمّ از پشتون، تاجیک، ازبک و هزاره همه آمدند در این جا و مردم در اینجا پذیرایی کردند، وضعیت جنگ فعلاً هم ادامه دارد و آینده مسئله روشن نیست چه می شود برای اینکه شورای هماهنگی پافشاری دارد به این مسئله که باید در بیست ماه حکومت آقای ربّانی، که ۲۵ جنگ در کابل بوجود آمده عامل تشنّجات اینهاست، باید کناره گیری کند و یک دولت موقت تشکیل شود که آن دولت هم اردوی اسلامی را بسازد و هم زمینه انتخابات را فراهم کند و آقای ربّانی پافشاری دارد بر این که

باید سر قدرت بماند. از این جهت آینده مملکت و مردم نامعلوم و تاریک است.
 ■ حرم: استاد محترم بفرمایید که جنگ اخیر که نسبت به جنگ های گذشته بسیار بی سابقه بوده است، چگونه و به چه علت شروع شده؟ و چگونه حزب وحدت در جریان آن بیطرف بوده است؟

■ استاد مزاری: البته از نگاه جنگی ما معتقد نیستیم که این جنگ، جنگ بی سابقه‌یی باشد و استثنایی باشد و ما هنوز هم به این عقیده هستیم که جنگ شدیدی که در افغانستان در طول بیست ماه گذشته بوجود آمد، جنگ دارالامان بوده و ۱۲ روز این جنگ طول کشید. او شدیدترین جنگ در افغانستان بوده و هست و بیست هزار مرمی ثقیله را خود آقای مسعود اعتراف کرده که ما در منطقه حزب وحدت زدیم و هواپیما هایشان در این منطقه بمباران کردند این جنگ نسبت به آن جنگ شدید نیست اما عامل این جنگ ها همانطور که قبلاً بیان شد، مسئله این هست که در ۱۲ جنگی که در کابل پیش آمده جنبش ملی - اسلامی یا طرفدار جمعیت بوده یا هم بی طرف بوده در این جنگ طرف جمعیت قرار گرفته، با جمعیت جنگ دارد، عاملش هم اینست که جمعیت اسلامی در سمت شمال به آن تعهدات که با جنبش داشت عمل نکرد و جنگهایی را در آنجا علیه جنبش سازمان داده. نمونه بارزش «شیرخان بندر» است و «ولسوالی بلخ» است، «غرم‌ماچ» است در مناطق «فاریاب»، در مناطق «سنگ چارک» است در این منطقه ها با آن روابطی که داشت و آن تعهد هایی که در بین شان بود، جمعیت عمل نمی کرد. و جنبش مجبور شد بر اینکه حقش را مشخص بکند و این دفعه در کنار حزب اسلامی مشترکاً در جنگ قرار دارند، درست است این جنگ از نگاه اینکه طولانی شده بیش از چهل روز در کابل این جنگ بی سابقه بوده، اما از نگاه شدت جنگ این جنگ با جنگ دوازده روزه‌ی تابستان قابل ملاحظه نیست که در آخر آن جنگ جنبش به عنوان حائل آمد،

بین حزب وحدت و جمعیت اما اینکه حزب وحدت در این جا چرا دخالت نکرده این یک مسئله است که ما در باره حل جنگی معتقد نیستیم، ما معتقد نیستیم که جنگ راه حل است در افغانستان، لهذا در ۱۲ جنگ گذشته که سر ما تحمیل شده بود و سر ما اینها جنگ را آغاز کرده بودند. در این جنگ اینها حمله نکردند در مناطق ما و ما روی این مسئله تصمیم گرفتیم که با اینکه از نگاه موضع سیاسی و از نگاه اینکه این دولت را ما دولت نمی دانیم قبل از این سه ماه پیش ما اعلان کرده بودیم که باید آقای ربانی هم تعهد داشته باشد که در انتخابات آینده خودش شرکت نکند، زمینه انتخابات زیر نظر سازمان ملل فراهم شود و اردوی اسلامی ساخته شود، این موضعی بود که ما سه ماه پیش گرفته بودیم و شورای هماهنگی هم روی همین موضع تشکیل شد ما از موقعیت شورای هماهنگی حمایت کرده در شورای هماهنگی، عضویت داریم. ولی از اینکه خود ما جنگ را در افغانستان راه حل نمی دانیم و تفاهم را راه حل می دانیم لهذا به این جنگ شرکت نکردیم و با اینکه از نگاه گذشته ها اینها جنگ کرده بود، سیاف و آقای مسعود برای ما ایجاب می کرد و روحیه مردم ما این مسئله را مساعد بود که این مسئله را بعنوان انتقام هم که شده در این جنگ شرکت نکنیم از اینها انتقام بگیریم؛ ولی ما این را خواستیم که هم با اینها و هم بدینا و مردم افغانستان اثبات بکنیم که ما طرفدار جنگ نیستیم و جنگ را راه حل نمی دانیم. دلیل دیگری که در اینجا باز مانع جنگ و درگیری ما شد، مهاجر زیادی که از دو طرف آمده بود بیش از ۵۰۰۰۰ در غرب کابل و اینجا پناه آورده بود. از همه اقوام و ملیت ها، این هم باعث شد بر اینکه در این منطقه هم اگر جنگ آغاز شود، این مهاجرین کجا شوند و مشکلات برای مردم بیشتر پیش می آمد. لهذا از این جهت حزب وحدت از غرب کابل صلاح ندید که جنگ را شروع بکند، ولی هم موضع است با شورای هماهنگی و موضع شورای هماهنگی را هم قبول دارد، و حمایت

می‌کند و راه حل غیر از این که ربّانی استعفاء بکند و یک دولت موقت تشکیل شود که او زمینه انتخابات را فراهم بکند زیر نظر سازمان ملل اردو ساخته شود، دیگر راه حل برای افغانستان نمیدانم.

■ حرم: استاد محترم ائتلاف نیروهای معارض که تحت عنوان شورای هماهنگی انقلاب اسلامی افغانستان تبارز یافته تاکنون به چه موفقیت‌های سیاسی و نظامی دست یافته و آینده این ائتلاف را شما چگونه ارزیابی می‌کنید؟
■ استاد مزاری: شورای هماهنگی از نگاه نظامی موفقیت‌های بسیار

بالایی داشته مهم‌ترین مسئله، مسئله مزار بوده که تصفیه شده و دومین پایگاه مهم جمعیت در سطح افغانستان مزار به حساب می‌رفت، تصفیه شده، سمنگان تصفیه شده و در بغلان پیشرفت‌هایی داشته و از طرف اسماعیل‌خان که این همه بوق و کرنا کرده بود، فتوای ربّانی را قبول کرده بود و گفته بود که ما نیرو می‌فرستیم در غورماچ اینها را شکست دادند و تصفیه کردند. در مرغاب ضربه زدند و در فراه ولسوالی‌های متعددی را شورای هماهنگی تصفیه کردند امروز به شورای هماهنگی پیوسته، در منطقه تاله و برفک قومندانی‌های مهم جمعیت و اتحاد به شورای هماهنگی پیوست. در کابل هم جنگ شدیدی که بوجود آمد و هویت سیاسی دولت از بین رفت هر چه دیپلمات بود از کابل خارج شد، سازمان ملل از کابل خارج شد، ارگ تخلیه شده، بانک‌ها از کار افتیده وزارتخانه‌ها مسدود شده. اینها بردند در خیرخانه و پغمان که در هر جای دنیا این مسئله اتفاق می‌افتید، طبیعی است اگر کسی روی منافع مردمش فکر می‌کرد استعفاء می‌کرد ولی آقای ربّانی چون بسیار تشنه قدرت است لجاجت دارد، از این جهت پافشاری کرده و هنوز استعفاء نکرده، این از نگاه موفقیت‌های مهمی بوده که شورای هماهنگی بدست آورده در صحنه خارج که هیئت فرستاد هیئت‌هایش بسیار موفق بوده، پاکستان از هیئت، بسیار بی‌سابقه

استقبال کرده با سفارت هایی که در پاکستان هیئت تماس گرفته، کلاً موضع شورای هماهنگی را معقول می دانست در ایران رفته بسیار با موفقیت برخورد و ایرانیها استقبال کرده بر خلاف هیئت هایی که آقای ربانی در پاکستان و سعودی و کشورهای دیگر فرستاده هیچ جا از ایشان استقبال رسمی نشده و دست آورد نداشته بلکه همه جا برایشان گفتند که شما غیر معقول حرکت می کنید اینکه دولت موقت تشکیل شود و بی طرف باشد طرح شورای هماهنگی معقول است، شما باید این مسئله را بپذیرید، و روی این مسئله هست که شورای هماهنگی تا حالا موفق بوده و امیدوار هستم که در آینده روی این مسئله موفق شود و مشکل افغانستان حل شود.

■ حرم: استاد محترم در جریان جنگ اخیر لحن رسانه های خبری رژیم آقای ربانی نسبت به حزب وحدت اسلامی و شخص جناب عالی تغییر زیادی کرده، علت عمده آن چه بوده است، آیا درست است که در بعضی از مسائل و از جمله افشار سازش و توافقهایی بین شما و جمعیت اسلامی بوجود آمده یا خیر؟

■ استاد مزاری: البته مسئله ای که هست در باره افشار ما بعد از سقوط افشار (سال گذشته) ۲۰ روز بعدش یک کمیسیون داشتیم در آنجا بین ما و جمعیت و این هم با وساطت سفارت ایران شده بود و یک توافق نامه هشت ماده ای را امضاء کرده بود و همان کمیسیون دایر بود، بحث می کرد که در آن کمیسیون آمده بود، جبران خسارات افشار و چنداول و برگشت مردم، در واقع استرداد افشار مطرح بود و این کمیسیون ادامه داشت تا وقتی که جنرال دوستم آمد میانجی شد دوباره بین ما و جمعیت اسلامی کمیسیون سه جانبه شد که نیروهای جنبش به حیث ناظر شرکت می کرد که هم آتش بس رعایت شود و هم اسراء تبادل شود هم این توافق نامه ها حل شود.

و متأسفانه این پیشرفت زیادی نداشت، ولی همان کمیسیون ادامه داشت با اینکه جنبش با جمعیت درگیر هم شد. از جنبش دیگر در کمیسیون شرکت نمی‌کرد ولی کمیسیون ما و نفرهای ما با جمعیت ادامه داشت، ولی در این شرایط جنگی که پیش آمد جمعیتی‌ها از این مسئله بسیار وحشت داشت که حزب وحدت وارد جنگ می‌شود روی این مسئله باز همان کمیسیون مطرح شد دوباره که توافق نامه عمل شود افشار بازگردانده شود و خسارتش داده شود و مشکلات که هست، آنها اعلان آمادگی کردند با این مسئله چون توافق نامه قبلی بود حزب وحدت هم مخالفت نکردند و پافشاری کردند که این مسئله هم حل شود، لهذا این کمیسیون دوباره در بین خود شان که نشستند یک توافق نامه دیگر را امضاء کردند و در این توافق نامه آمده که مجموع «افشار و خوشحال خان مینه» و طرف کمپنی ۴۵۰ نفر باشد، که ۱۵۰ نفر از اتحاد طرف کمپنی باشد و ۱۵۰ نفر از وحدت در افشار باشد و ۱۵۰ نفر از جمعیت در خوشحال خان مینه باشد و مهاجرین این منطقه کلاً در منطقه برگردد و کوه افشار برای وحدت داده شود، علوم اجتماعی که مرکز حزب وحدت بود برای وحدت داده شود و تمام مناطق نظامی که از حزب وحدت بوده تخلیه شود و برای اینها برگردانده شود، این مسئله‌یی بود که این کمیسیون اخیراً توافق نامه کرد و شورای مرکزی هم این مسئله را پذیرفت روی این مسئله چیز جدیدی در اینجا نیست که موضع ما تغییر کرده باشد موضع ما همان است که باید رسانی استعفاء بکند، باید دولت موقت تشکیل شود. و زیر نظر سازمان ملل انتخابات برگزار شود و اردو ساخته شود، انقلاب را همه مردم در پیرویش سهم داشته، همه اقوام سهم داشته باید در تصمیم‌گیری هم همه سهم داشته باشد و انحصار طلبی قومی را هم ما نمی‌پذیریم روی این مسئله به خیال خود شان و برداشت خود شان از اینکه حزب وحدت باید در جنگ شرکت نکند از این جهت لحن شان تغییر کرده

احتیاط می‌کنند، علیه حزب وحدت تبلیغ نمی‌کنند و نمی‌گویند برای اینکه احساسات اینها جریحه دار نشود که اینها در جنگ شرکت نکنند ما چون جنگ را راه حل نمی‌دانستیم تفاهم را راه حل می‌دانیم در بین همه اقوام و احزاب و راه حلش هم همین را می‌دانیم که ربّانی باید استعفاء بکنند این موضع ماست و در موضع ما تغییری نیست، اما آنها روی مسئله قدرت طلبی که دارند این مسئله را به این شکل تبلیغ می‌کنند که هیچ ربطی به موضع حزب وحدت ندارد.

□ حرم: استاد محترم، به اساس تماس هایی که محصلین افغانی از اروپا و دانشجویان وابسته به حزب وحدت از اروپا گرفته‌اند، آنها اظهار داشتند که در اروپا شایعه است، در غرب شایعه است که حزب وحدت تحت فشار ایران این بار در جنگ شرکت نکرده، بر علیه جمعیت و دولت ربّانی شما در این رابطه چه توضیحاتی دارید؟

□ استاد مزاری: ما البته این اظهارات را اظهارات نادرست می‌دانیم برای اینکه حزب وحدت تنها حزبی است که در داخل افغانستان تشکیل شده و مرکزیتش قبل از پیروزی مجاهدین هم در داخل افغانستان بوده و تحت تأثیر هیچ کشوری از خارج نیست اما از اینکه کشورهای همسایه و سازمان ملل و سازمان کنفرانس اسلامی طرفدار جنگ نبوده ابراز کرده از طرفین خواسته که نباید جنگ باشد، ایران هم از این که همسایه افغانستان بوده طبیعی است که طرفدار جنگ نیست و سعی می‌کند که باید یک کشور با ثبات در کنار ایران باشد به نفع شان است از اینکه یک کشور بی‌ثبات همسایه شان باشد روی این مسئله آنها تلاشهایی در این رابطه داشته که جنگ خاموش شود. طبیعی این مسئله است که اینجا از موقف حزب وحدت اسلامی که در جنگ شرکت نکرده هم پاکستان تشکر کرده و هم ایران تشکر کرده و هم مجامع بین المللی دیگر از این موضوع که گسترش جنگ را در افغانستان به ضرر می‌دانسته موقف حزب

وحدت را تأیید کرده ولی هیچ کس نه در قبل و نه در حال و نه در آینده سر حزب وحدت اثری کسی نداره کشوری که بگویند در جنگ شرکت بکند یا در جنگ شرکت نکند حزب وحدت یک حزبی است که از متن مردمش بوجود آمده و مردمش حمایت کرده و تکیه بر مردمش دارد و روی منافع مردمش تصمیم می‌گیرد. یک روز تشخیص بدهد که دفاع از مردمش به صلاح مردمش است، دفاع می‌کند، به صلاح هیچ کس و مشوره هیچ کس نیست، این دفاعش یک روز هم اگر کسی بر مردمش حمله نکند، جنگ نمی‌کند تصمیم، تصمیم خودش است.

■ حرم: استاد محترم اوضاع آینده را چگونه ارزیابی کرده و فکر می‌کنید تا کی مردم مظلوم افغانستان این همه گرفتاری و مصیبت را تحمل می‌کند؟

■ استاد مزاری: آینده افغانستان باید جناح‌هایی که مسلح است راه تفاهم و پذیرش را در پیش بگیرند اگر در افغانستان این روش را بپذیرند، آینده خوب و درخشان در پیش روست و حکومت اسلامی که خواست قاطبه مردم است در افغانستان برقرار می‌شود و اینجا این مردمی که روسیه را شکست داده و شوروی را از بین برده توانایی این مسئله را دارد که حکومت قوی در اینجا تشکیل بدهد و آینده شان را آباد بکند تا حالا که بدبختی‌ها و فجایعی بوده روی این مسئله بوده که اقوام یکدیگر را پذیرش نداشته احزاب یکدیگر را پذیرش نداشته، مذاهب یکدیگر را پذیرش نداشته با اینکه ما می‌بینیم در دنیا مثل افغانستان نمونه‌های زیادی است که اقوام مختلف زندگی می‌کند احزاب مختلف زندگی می‌کند، مذاهب مختلف زندگی می‌کند و قتی که روی پذیرش همدیگر و تفاهم با همدیگر است برای این ممالک نه تنها فاجعه نیست که مرفی هم هست ولی در افغانستان متأسفانه وقتی که این پذیرش در این مدت برای احزاب، اقوام و مذاهب به وجود نیامده همه اینها برای افغانستان فاجعه

شد از این که در این اخیر دارد وحدت ملی بوجود می آید و دشمنی اقوام از بین می رود و یک هزاره با یک پشتون امروز احساس دشمنی نمی کند و از یک با یک پشتون امروز احساس دشمنی نمی کند پذیرش مذهب یکدیگر از حق یکدیگر خود می داند و ما امیدوار هستیم که برادران تاجیک هم بیاید همین راه را برود که یکی از اقوام افغانستان هیچگونه خصومت و دشمنی را با اقوام دیگر نداشته باشد و پشتونها را برادرش بداند و ازیکها را برادرش بداند و هزاره ها را برادرش بداند همین طور بلوچ و نورستانی و باقی اقوامی که در افغانستان اینها برادر است اینها در یک خانه مشترک زندگی می کنند دست بدست هم بدهند مشترکاً این خانه خراب جنگ زده خودشان را بسازند و بر این جهت از گذشته کرده الان امیدوار هستیم که خصومت ها کم شده به سوی وحدت ملی پیش می رود، آینده خوبی را انشاء الله برای افغانسان ما امیدوار هستیم که تحقق پیدا بکند تعداد کسانی که روی انحصار طلبی فکر می کنند اینها هم از ۲۰ ماه گذشته درس بگیرند و یکدیگر را تحمل نکنند با یکدیگر تفاهم نکنند جای منطق زور و جنگ منطق صلح و تفاهم را بپذیرند، آینده افغانستان آینده خوب و درخشان است.

■ حرم: استاد محترم همین حرکت های صلح گرایانه و میانجی گرایانه و صلح خواهانه ای که از طرف قومندان های کابل شروع شد و همین طور بعد توسط مولوی جلال الدین حقانی ادامه یافت و ادامه ان تا آنجا کشانیده شده که حالا وزیر خارجه پاکستان وارد افغانستان شده دیروز در جلال آباد با آقای حکمتیار دیدار داشته دورنما و نتایج این حرکتها را شما چگونه ارزیابی می کنید؟

■ استاد مزاری: البته مسائلی که در افغانستان در این جنگ اخیر پیش آمده جناح های مختلفی برای صلح و آتش بس اقدام کرده که تا حالا نتیجه نداده، سازمان ملل خواسته این مسئله را نتیجه نداده، سازمان کنفرانس اسلامی

خواسته نتیجه نداده، ایران هیئتی فرستاد نتیجه نداد، پاکستانی ها در خواست آتش بس کردند نتیجه نداده، قومندانهای کابل اقدام کردند مسئله آتش بس نتیجه نداد و جلال الدین حقانی به نام شورای اصلاح هم وقتیکه اقدام کرد، چهار روزه توافق شد که آتش بس رعایت شود که رعایت نشد و در مجموع من معتقد هستم که مشکل افغانستان از خارج قابل حل نیست، تجربه شده اگر در داخل روی واقعیتهای افغانستان و شرایط افغانستان اقدام شود از داخل این مؤثر است و نتیجه می دهد، به شرطی که دست از انحصار طلبی قومی - نژادی و حزبی بردارند و با واقعیتهای موجود برخورد بکنند و روی مصالح علیای مملکت فکر بکنند روی منافع مردم فکر بکنند از داخل مؤثر است از خارج ما زیاد مؤثر نمی دانیم بیست ماه گذشته تجربه شده در پاکستان توافق نامه امضاء شده در مکه رفتند تعهد کردند و ایران نظارت داشته سعودی نظارت داشته، پاکستان نظارت داشته این نه مانع از جنگ شده توانسته، نه مانع از اختلاف شده توانسته و نه به این تعهدات کسی عمل کرده، ولی اگر از داخل تفاهم باشد، روی واقعیتهای این بهتر است، برای این مسئله ما بیشتر امیدوار هستیم.

□ حرم : استاد همین نظر شما را که باید راه حل های مشکل افغانستان توسط خود افغانستان سنجیده شود که در گذشته خیلی از رهبرها همین موضوع را یادآوری می کردند ولی تجارب نشان داده که در این جلساتی که شده گردهمایی که در طول همین ۲۲ ماه صورت گرفته بین رهبران افغانی و خود افغانستانی ها حالا با وساطت و در یک کشور دیگری آن سر جایش ولی مصدر اصلی جلسات خود افغانی ها بوده، ولی با این همه در برخورد شان با جریانات و حوادث، ملّیت ها و گردهمایی که در افغانستان نقش داشته برخورد ناقص صورت می گرفته من جمله با جنبش ملّی - اسلامی افغانستان آیا این تصوّر و این گمان وجود ندارد که در آینده اگر نشستی صورت بگیرد باز نقش جنبش نادیده

گرفته شود و این یک ملیت که در افغانستان حضور مهم دارد برایش توجه نشود به این ارتباط شما چه نظر دارید؟

■ استاد مزاری: البته در گذشته متأسفانه نه رهبران جهادی با واقعیت و شرایط افغانستان شرایط عینی اش برخورد داشته، نه کشورهای همسایه و نه هم مجامع بین المللی، لهذا روی همین مسئله بوده که در حل مسئله افغانستان موفق نبودند هم رهبران جهادی موفق نبوده، هم کشورهای همسایه موفق نبوده و هم مجامع بین المللی روی همین مسئله هم هست که ما می‌گوییم باید مردم افغانستان تصمیم بگیرند و مردم افغانستان روی شرایط عینی جامعه شان اقدام بکند روی این مسئله هست که جنبش ملی - اسلامی یک واقعیت عینی است، و امروز یک بخش عظیمی از مردم وابسته به جنبش اسلامی است، هر راه حلی خارج و داخل که جنبش را در نظر نگیرد آن راه حلی معقول و منطقی نیست و برای حل مسئله افغانستان نیست بلکه برای پیچیده کردن اوضاع افغانستان است. جنبش ملی - اسلامی از نگاه توان نظامیش قوی‌ترین نیرو به حساب می‌رود، از نگاه مسئله مردم‌میش مردم زیادی پشت سر این جنبش است از نگاه مسئله منطقه سمت شمال ۸۰ درصد منابع طبیعی افغانستان را تأمین می‌کند. منابع زراعی، مالداري، مسائل نفت و گاز در سمت شمال است بر علاوه که بعد از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی مرزهای متعددی در کشورهای مختلف اسلامی در شمال کشور مرتبط است و شمال یک منطقه استراتژیکی در افغانستان به حساب می‌رود. روی این مسئله هرکسی باید در اینجا جنبش را در مذاکرات برای حل قضایا نادیده بگیرد من معتقد هستم که این منطقی و معقول نیست و مسئله افغانستان را نمی‌تواند حل بکند بلکه بر پیچیدگی این مسئله می‌افزاید و ما معتقد هستیم که هرکس روی تمامیت ارضی افغانستان، روی وحدت ملی افغانستان فکر می‌کند، باید با واقعیت‌های عینی جامعه برخورد

بکند و تمام جریانات سیاسی و اقوام و ملیت‌ها را در نظر بگیرد، در این صورت، مسئله افغانستان قابل حل است در غیر این صورت بیست ماه تجربه شده که هیچ کسی نمی‌تواند هیچ ملت و ملیتهایی را حذف بکند، هیچ تنظیمی تنظیمی را نمی‌تواند حذف بکند و هیچ مذهب مذهبی را نمی‌تواند حذف بکند، روی این جهت هست که هرکسی که برای حل مسئله افغانستان گام بر می‌دارد و حرف می‌زند، باید جنبش را در نظر بگیرد، مخصوصاً که الآن جنگی که هست یک طرف جنگ جنبش است، اگر کسی می‌آید جنگی را صلح می‌کند، اگر کسی می‌آید که اینجا صلح برقرار شود طبیعی مسئله است که دو طرف درگیر را هم با دو طرفش در نظر بگیرد هردو تایش وارد مذاکره شود.

■ حرم: استاد بر فرض اگر از تجارب گذشته درس لازم گرفته نشود و باز همان راه سابق ادامه داده شود و در مورد نقش جنبش برخورد اصولی صورت نگیرد و دوباره جنبش را کسی مطرح نکند در آن صورت موضع حزب وحدت چه خواهد بود؟

■ استاد مزاری: موضع حزب وحدت یک موضع روشنی است که حزب وحدت نمی‌خواهد هیچ یک از اقوام حذف شود، هیچ یک از احزاب حذف شود و حزب وحدت حقوق ملیت‌ها را مطرح کرده، همانطور که در جهاد همه ملیت‌ها سهم داشته باید در تصمیم‌گیری آینده همه ملیت‌ها سهم بگیرند. حزب وحدت از موضع ملیت‌های محروم حمایت می‌کند و جنبش هم یکی از این ملیت‌هاست که حزب وحدت به آن تعهد دارد، پیمان دارد و ازش حمایت می‌کند و تا حالا هم ازش دفاع کرده هم دفاع سیاسی کرده و هم دفاع نظامی کرده، لهذا بدون جنبش هیچ راه حلی را معقول نمی‌دانم، حزب وحدت از موضع اینها حمایت می‌کند همچنان که در بیست ماه گذشته حمایت کرده.

■ حرم: استاد محترم اگر پیامی برای مردم شمال بخصوص هم

شهری های مزار شریف داشته باشید در خدمت هستیم؟

■ استاد مزاری: ما کوچکتر از این هستیم که برای مردم شمال پیام بدهیم ولی از باب تذکر این مسئله را می‌گویم که مردم شمال یک ویژگی خاصی در تاریخ انقلاب اسلامی افغانستان دارد، وقتی که کودتای ننگین هفت ثور بوجود می‌آید شمال قیام می‌کند، آغازگر این انقلاب است و این مسئله را ادامه می‌دهد و حکومت نجیب را که ساقط می‌کند باز این حرکت از شمال است و امروز هم ما معتقد هستیم که نقش تعیین کننده در مسئله افغانستان را مردم شمال دارد مردم شمال باید این موقعیت شان را در نظر بگیرد و با مسئولیت برخورد بکند، انسجام شان را حفظ بکند. و منافع مملکت در نظر شان باشد، همینطور که در دوران انقلاب و در سقوط نجیب نقش تعیین کننده را داشته درباره برقراری یک حکومت اسلامی فراگیر که حقوق همه ملیت ها را در نظر بگیرد و جایگاهش مشخص باشد در این مسئله تلاش بکند و این را در افغانستان تحقق ببخشد که این نقش تاریخی و برجستگی را که ایشان در دوران انقلاب کسب کرده در تاریخ افغانستان الی الابد ثبت شود و این نقش تعیین کننده را باید باز بازی بکند. (۶۷)

مصاحبه استاد مزاری با خبرنگاران بی بی سی:

دوشنبه ۱۳۷۲/۱۲/۲

حجة الاسلام استاد عبدالعلی مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان بعد از ظهر روز دوشنبه، آقایان ولیامریو و صلاح الدین خبرنگاران رادیو بی بی سی را در دفتر کارشان به حضور پذیرفته و به سوالات آنان پاسخ گفتند.

■ استاد مزاری در پاسخ سؤال خبرنگاری بی بی سی که پرسید جنگ بین حزب وحدت اسلامی و شورای نظام در دهمزنگ چگونه بوجود آمد و نتیجه آن چه شد؟ گفتند: روز شنبه زمانی که یک نفر از مردم ما مقداری روغن را با خود می خواست انتقال دهد، توسط نیروهای شورای نظام دستگیر شد و وقتی مجاهدین حزب وحدت اسلامی از آنان خواستند تا شخص موصوف را رها سازند نیروهای شورای نظام بالای مجاهدین ما فیر نمودند که در نتیجه درگیریهای پراکنده آغاز شد و آهسته آهسته به سایر نقاط مانند تپه سلام نیز کشانیده شد شب دو شنبه نیز درگیری مختصری پیش آمد، ولی هیئتهایی که از دو طرف درگیر تعیین شده اند به تمامی سنگرها گشتند و فعلاً آتش بس رعایت می شود و مناطق آرام است.

■ خبرنگار سؤال نمود: با تظاهرات وسیعی که مردم در غرب کابل داشتند آیا دولت حاضر شده است منطقه افشار را بکلی تخلیه نماید؟

■ استاد مزاری جواب دادند: ما قبلاً با دولت توافقتنامه داشتیم و به خاطر تظاهرات چیزی تازه‌ای پیش نیامده است.

■ استاد مزاری با بیان این مطلب که موضع حزب وحدت اسلامی این است که باید ربانی استعفا کند، در پاسخ به این پرسش که آیا در آینده نزدیک ممکن است دولت به شما امتیازی بدهد؟ افزودند: مسئله امتیاز نیست باید توافقتنامه قبلی ما عمل شود. موقف حزب وحدت اسلامی این است که پس از استعفای ربانی یک دولت موقت بوجود آمده و اردوی ملی را تشکیل نماید و زمینه انتخابات را فراهم سازد با این تذکر که اعضای دولت موقت در انتخابات کاندید نگردند.

■ استاد مزاری در پاسخ به سؤال دیگری گفت: حزب وحدت اسلامی جنگ را راه حل ندانسته و نمی‌داند و در این جنگ اخیر اثبات کرد که اگر کسی جنگ را علیه حزب وحدت اسلامی تحمیل ننماید حزب وحدت اسلامی خواهان جنگ نیست. ولی در صورتی که جریانی علیه مردمش، دست به اقدام بزند طبیعی است که حزب وحدت اسلامی، مانند گذشته با تمام توان آماده دفاع از مردم خواهد بود و از آنان دفاع خواهد کرد.

■ خبرنگار سؤال نمود: آیا احتمال این مسئله نمی‌رود که اتحاد یا جمعیت علیه شما جنگ را تحمیل نمایند؟

■ استاد مزاری اظهار داشتند: با وجود جنگ در مرکز شهر آنها در شرایطی نیستند که در این قسمت شهر هم درگیری بوجود بیاورند، ولی با خاموش شدن جنگ در مرکز شهر اگر درگیری بوجود آید جمعیت و اتحاد متحداً عمل خواهند کرد و تنها نمی‌توانند کاری انجام دهند. (۶۸)

متن مصاحبه استاد مزاری با خبرنگار آسوشیتد پرس:

سه شنبه ۱۳۷۲/۱۲/۱۰

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبد العلی مزاری دبیر کل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر امروز خبرنگار آسوشیتد پرس آمریکا را در دفتر کارش به حضور پذیرفته و به سؤالات وی در رابطه به تحولات جاری کشور پاسخ گفتند که متن آن عیناً بدست نشر سپرده می شود.

■ سؤال: در طول دو سال گذشته صحبت از صلح و آتش بس بوده است ولی نتیجه نداده است در این باره چه نظر دارید؟

■ جواب: در طول دو سال گذشته که مذاکرات و تلاش های صلح و آتش بس بجایی نرسیده به دلیل این بوده که جناح حاکم انحصارگرانه عمل می کرد، جهاد چهارده ساله که در آن تمامی اقوام، مذاهب و احزاب شرکت داشتند و همه مردم افغانستان با ظلم و استبداد مبارزه کردند ثابت نمود که دیگر یک قوم و یا یک حزب نمی تواند به تنهایی در افغانستان حکومت کند. اکنون هم اگر طرح چهار جانبه حزب وحدت اسلامی که در آن رعایت اقوام و احزاب عمده موجود در کشور شده است پذیرفته شود صلح برقرار خواهد شد.

■ سؤال: شما در رابطه به کمک سازمان ملل و کشورهای همسایه برای

حل قضیه افغانستان چه نظر دارید؟

■ جواب: مسئله افغانستان باید در داخل افغانستان حل شود با اجرای طرح چهار جانبه ولی انتخابات که برگزار می‌گردد باید زیر نظر سازمان ملل متحد انجام بگیرد. طرح خارجی در افغانستان موفق نمی‌شود.

■ سؤال: طبق طرح شما آیا امکان دارد که چهار گروه با هم توافق بکنند؟

■ جواب: حزب وحدت اسلامی - حزب اسلامی و جنبش ملی اسلامی این طرح را قبول دارند و تنها جمعیت با آن مخالفت می‌کند اگر جمعیت توافق کند مشکل حل می‌گردد.

■ سؤال: در طول چهارده سال جهاد افغانستان جنگ بود ولی به اندازه

دو سال گذشته خرابی نداشته نتیجه این جنگها چه بوده است؟

■ جواب: نتیجه این جنگها این خواهد بود که تعداد محدودی که دست به انحصارگری می‌زنند از ادامه این کار خود داری کنند و قبول کنند که چنانچه همه مردم افغانستان در جهاد سهم داشتند باید در تصمیم‌گیری آینده نیز سهم داشته باشند. طبیعی است اگر به انحصار طلبی پایان داده نشود، جنگ ادامه خواهد یافت و جنگ خرابی بار می‌آورد نه آبادی. و مجاهدین مجبور هستند علیه بی‌عدالتی مبارزه کنند.

■ سؤال: تعدادی مخالف دخالت شیعیان در دولت هستند و تعدادی

مخالف حضور سنیان شما چه نظر دارید؟

■ جواب: در افغانستان مسئله اختلاف شیعه و سنی نیست بلکه

اختلاف تنظیم‌ها است. یکی دو تنظیم محدود است که این موضوعات را دامن می‌زنند ولی باقی احزاب حقوق تنظیم خود را می‌خواهند، و ما که طرح چهار

جانبه را مطرح می‌کنیم به همین خاطر است که دیگر کسی نمی‌تواند این مسایل و مشکلات را برای کشور بوجود آورد.

■ سؤال: گفته می‌شود کشورهای خارجی مانند ایران، عربستان و پاکستان در امور داخلی افغانستان دخالت می‌کند شما چه نظر دارید؟

■ جواب: ما معتقد هستیم که مشکل افغانستان مربوط به مسایل موجود در داخل افغانستان است در سایر کشورها نیز احزاب، اقوام و مذاهب مختلف وجود دارد اما باعث درگیری و جنگ نشده است ولی در افغانستان تعدادی از گروه‌ها انحصار طلبی می‌نمایند و باعث مشکلات فعلی گردیده‌اند که این موضوع ربطی به کشورهای خارجی ندارد. کشورهای ایران - پاکستان و عربستان در طول جهاد چهارده ساله به مجاهدین و مهاجرین کشور ما کمک کرده‌اند و به همین خاطر علاقه دارند تا مسایل افغانستان حل گردد.

■ سؤال: آیا عربستان به اتحاد و جمعیت کمک نمی‌کند؟

■ جواب: در چهارده سال جهاد عربستان به تمام تنظیم‌های هفتگانه کمک می‌کرد. و با این وضعی که اکنون در افغانستان پیش آمده است فکر نمی‌کنم که کسی در افغانستان دخالت کند.

■ سؤال: با این وضعیت که پیش آمده آیا شما نگران آینده فرزندان این کشور نیستید؟

■ جواب: از این وضعی که برای مراکز تعلیمی و در کل برای مردم افغانستان پیش آمده متأسف هستیم، ولی ما مصمم هستیم که یک حکومت همه جانبه با شرکت همه اقوام و احزاب و مذاهب بوجود بیاوریم تا همه با تفاهم زندگی کنند.

■ سؤال: غیر از طرح چهار جانبه چه طرحی برای برقراری صلح دارید؟

■ جواب: مشکل فعلی کشور را دو مسئله پیچیده تر کرده یکی اینکه

ربانی استعفا نمی‌کند و دیگر صدور فتوای جهاد از سوی وی اگر این دو موضوع

حل شود و ربانی استعفا داده و فتوای خود را پس بگیرد به زودی صلح در کشور

تأمین و زمینه برگزاری حکومت موقت فراهم خواهد شد. (۶۹)

مصاحبه استاد مزاری با رادیو بی بی سی:

یکشنبه ۱۳۷۲/۱۲/۲۹

حجة الاسلام والمسلمین استاد عبدالعلی مزاری دبیرکل حزب وحدت اسلامی افغانستان قبل از ظهر امروز یکشنبه آقای میرویس جلیل خبرنگار رادیو بی بی سی را در دفتر کارشان به حضور پذیرفته و به سؤالات وی پاسخ گفتند.

■ استاد مزاری در پاسخ به این سؤال که نظر شما درباره طرح صلح هیئت حوزه جنوب غرب چیست؟ اظهار داشتند: هیئت حوزه جنوب غرب طی دیداری که با ما داشت کلیات طرح را با ما بازگو نمود و ما سه ملاحظه برآن طرح داشتیم که برای آنان گفتیم.

اول اینکه سی نفری را که آنان دعوت نموده اند معیار مشخصی ندارد.

دوم در تشکیل شورا معیار نفوس در نظر گرفته شود.

سوم اینکه یک طرف قضیه فعلی که جنبش است در این طرح نادیده گرفته شده و این موضوع حل کننده مسایل کشور نیست. تجربه ۲۰ ماهه گذشته باید ثابت کرده باشد که طرح ها اگر از حالت انحصاری بیرون نیاید و واقعیتهای عینی جامعه را مد نظر نگیرد منجر به شکست خواهد شد.

■ خبرنگار سؤال نمود نظر شما در رابطه به درگیریهای شمال چیست؟

■ استاد مزاری جواب دادند: درگیری ها از مزار آغاز شد و به قندوز، بغلان و بادغیس کشانیده شد و عامل تمام این درگیریها جمعیت اسلامی بود. ما امیدوار هستیم که برادران تفاهم را بپذیرند و مسایل را از طریق مذاکره

حل و فصل نمایند نه از راه جنگ.

■ استاد مزاری در مورد موقف حزب وحدت اسلامی در درگیری های شمال گفتند: ما در جنگهای اخیر کابل بی طرف بودیم و حزب وحدت اسلامی بخش شمال مانند سایر احزاب عضو جنبش ملی اسلامی است و سیاست جنبش را تعقیب می کند.

■ خبرنگار سؤال نمود: چگونه حزب وحدت اسلامی در کابل بی طرف است و در شمال با جنبش؟

■ استاد مزاری اظهار داشتند: کابل موقف خاص خود را دارد. حزب وحدت در کل جنگ را راه حل نمی داند و در جنگهای جاری کابل بی طرف بوده است، ولی از نظر سیاسی موضع شورای هماهنگی را دارد و خواستار استعفای همزمان رئیس جمهور و صدر اعظم است. اما عضویت یک بخش از این حزب در جنبش ملی اسلامی به معنی آن نیست که همه حزب وحدت عضو جنبش باشد.

■ استاد مزاری در جواب این سؤال که در درگیری آینده کابل حزب وحدت اسلامی چه موقف خواهد داشت، گفتند: موضع حزب وحدت اسلامی این است که جنگ را راه حل نمی داند و خواستار استعفای صدر اعظم و رئیس جمهور است و بر همین اساس تلاش خواهد ورزید. (۷۰)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳.....	یادداشت ناشر.....
۷.....	مصاحبه با خبرنگار صدا و سیماى جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۱/۲/۶.....
۱۰.....	مصاحبه با خبرنگار بی بی سی.....
۱۳.....	مصاحبه با خبرنگاران خارجی ۱۳۷۱/۳/۳۱.....
۲۰.....	مصاحبه با خبرنگاران خارجی پنجشنبه ۱۳۷۱/۴/۱۹.....
۲۸.....	مصاحبه با خبرگزاری فرانسه: پنجشنبه ۱۳۷۱/۵/۱.....
۳۰.....	مصاحبه با خبرنگار رادیو تلویزیون ترکیه ۷۱/۵/۱۵.....
۳۴.....	مصاحبه با روزنامه رسالت چاپ تهران: یکشنبه ۱۳۷۱/۶/۲۸.....
۴۳.....	مصاحبه با خبرنگار خبرگزاری جاپان یکشنبه ۱۳۷۱/۷/۵.....
۴۴.....	مصاحبه با خبرنگار روزنامه سلام ۱۳۷۱/۷/۲۸.....
۴۹.....	مصاحبه با خبرنگار فرانسوی.....
۵۲.....	مصاحبه با خبرنگار بی بی سی ۱۳۷۱/۸/۱۴.....
۵۵.....	مصاحبه با خبرنگار صدا و سیماى جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۱/۸/۱۷.....
۵۷.....	مصاحبه با صدای آمریکا ۱۳۷۱/۸/۱۸.....
۶۰.....	مصاحبه با خبرنگار جاپانی ۱۳۷۱/۸/۲۴.....
۶۱.....	مصاحبه با خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی ۱۳۷۱/۹/۱۰.....
۶۳.....	مصاحبه با خبرنگاران خارجی ۱۳۷۱/۹/۱۱.....

- ۶۶..... مصاحبه با خبرنگاری جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۱/۹/۱۹
- ۶۸..... مصاحبه با آژانس خبری ایتالیا ۱۳۷۱/۹/۲۵
- ۷۱..... مصاحبه با خبرنگار بی بی سی ۱۳۷۱/۱۰/۵
- ۷۶..... مصاحبه با خبرنگار مجله میدل ایست ۱۳۷۱/۱۰/۱۲
- ۷۹..... مصاحبه با خبرنگار فرانس پرس ۱۳۷۱/۱۰/۱۵
- ۸۲..... مصاحبه با خبرنگار بی بی سی ۱۳۷۱/۱۰/۱۹
- ۸۵..... مصاحبه با خبرنگاری جمهوری اسلامی ۱۳۷۱/۱۰/۲۷
- ۸۸..... مصاحبه با آسوشیتد پرس ۱۳۷۱/۱۰/۳۰
- ۹۰..... مصاحبه با خبرنگاران خارجی ۱۳۷۱/۱۱/۳
- ۹۳..... مصاحبه با خبرنگار بی بی سی : سه شنبه ۱۳۷۱/۱۱/۶
- ۹۵..... مصاحبه با خبرنگاران خارجی شنبه ۱۳۷۱/۱۱/۱۷
- ۹۶..... مصاحبه با خبرنگاری رویترز بی بی سی ۱۳۷۱/۱۱/۲۸
- ۱۰۱..... مصاحبه با خبرنگار صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران ۱۳۷۱/۱۲/۲
- ۱۰۷..... مصاحبه با خبرنگاران خارجی ۱۳۷۱/۱۲/۱۱
- ۱۱۱..... مصاحبه با خبرنگاران خارجی ۱۳۷۱/۱۲/۱۷
- ۱۱۶..... مصاحبه با خبرنگار فرانس پرس ۱۳۷۱/۱۲/۲۴
- ۱۱۹..... مصاحبه با تلویزیون a.b.c b.b.c و مجله تایم
- ۱۲۳..... مصاحبه با تلویزیون سویس ۱۳۷۲/۱/۳
- ۱۲۶..... مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی و تلویزیون آلمان ۱۳۷۲/۱/۲۵
- ۱۳۰..... مصاحبه با خبرنگاران روز نامه ام.ال. فک. فرانسه
- ۱۳۵..... مصاحبه با خبرنگار خبرگزاری وحدت اسلامی ۱۳۷۲/۲/۷

۱۴۱.....	مصاحبه با خبرنگار رادیو تلویزیون پیام آزادی ۱۳۷۲/۲/۲۵
۱۵۰.....	مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی ۱۳۷۲/۲/۲۸
۱۵۳.....	مصاحبه با روزنامه دلی تلگراف چاپ انگلستان ۱۳۷۲/۳/۵
۱۵۵.....	مصاحبه با خبرنگاران تلویزیون پیام آزادی ۱۳۷۲/۳/۱۴
۱۶۴.....	مصاحبه با خبرنگاران رادیو تلویزیون پیام آزادی ۱۳۷۲/۴/۲
۱۸۱.....	مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی و فرانس پرس ۱۳۷۲/۴/۷
۱۹۰.....	مصاحبه با خبرنگار فرانس پرس ۱۳۷۲/۴/۱۶
۱۹۴.....	مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی فرانس پرس و... ۱۳۷۲/۴/۲۳
۱۹۷.....	مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی و صدای آمریکا ۱۳۷۲/۵/۷
۲۰۲.....	مصاحبه با خبرنگار C.N.N آمریکا: ۱۳۷۲/۶/۷
۲۰۵.....	متن مصاحبه خبرنگاران روزنامه هیواد با ۱۳۷۲/۶/۱۴
۲۲۲.....	مصاحبه با خبرنگاران روزنامه های هیواد، انیس و... ۱۳۷۲/۶/۲۱
۲۳۶.....	مصاحبه اختصاصی با صدا و سیمای جمهوری... ۱۳۷۲/۶/۳۱
۲۳۸.....	مصاحبه اختصاصی با خبرنگار بی بی سی ۱۳۷۲/۷/۲
۲۳۹.....	مصاحبه با خبرنگار فرانس پرس ۱۳۷۲/۷/۳
۲۴۳.....	مصاحبه با بی بی سی و فرانس پرس ۱۳۷۲/۷/۱۸
۲۴۶.....	مصاحبه با رادیو بی بی سی ۱۳۷۲/۸/۵
۲۴۹.....	مصاحبه با رادیو بی بی سی ۱۳۷۲/۸/۲۸
۲۵۲.....	مصاحبه با تلویزیون پیام آزادی : ۱۳۷۲/۸/۲۹
۲۷۴.....	مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی، صدا و سیمای ایران و رادیو...
۲۷۹.....	مصاحبه با خبرنگار فرانس پرس ۱۳۷۲/۹/۱۵
۲۸۳.....	مصاحبه با خبرنگاران رادیو بی بی سی: ۱۳۷۲/۹/۲۱

استاد مزاری، دبیر کل حزب وحدت اسلامی در غرب کابل

- ۲۸۵..... ۱۳۷۲/۹/۲۴ مصاحبه با هفته نامه کابل
- ۲۹۳..... ۱۳۷۲/۹/۲۵ مصاحبه با خبرنگاران آسوشیتد پرس و صدای آمریکا
- ۲۹۸ . ۱۳۷۲/۱۱/۱۰/۳۰ مصاحبه با رادیوهای بی بی سی و دری مشهد
- ۳۰۲..... ۱۳۷۲/۱۱/۱۱ مصاحبه با خبرنگاران ندای وحدت
- ۳۰۷..... ۱۳۷۲/۱۱/۱۶ مصاحبه با خبرنگاران تلویزیون پیام آزادی
- ۳۲۶..... ۱۳۷۲/۱۱/۲۵ مصاحبه با خبرنگاران رادیو بی بی سی
- ۳۳۰..... ۱۳۷۲/۱۱/۳۰ مصاحبه با هفته نامه سیاسی - خبری «حرم»
- ۳۴۴..... ۱۳۷۲/۱۲/۲ مصاحبه با خبرنگاران بی بی سی
- ۳۴۶..... ۱۳۷۲/۱۲/۱۰ مصاحبه با خبرنگار آسوشیتد پرس
- ۳۵۰..... ۱۳۷۲/۱۲/۲۹ مصاحبه با رادیو بی بی سی

استاد مزاري، در میان جمعی از مسئولین حزب وحدت اسلامی افغانستان

استاد مزاري با جمعی از مسئولین حزب وحدت... در شهر تاریخی بامیان

مؤسسه پژوهشی تحقیقاتی و آموزشی شهید مجادی

قیمت: ۷۰۰ تومان